Jaarstukken 2021
Gemeente Lingewaard

Inhoud

Algemeen....1
Aanbieding....1
Cijfers 2021 in één oogopslag....3
Thema's beleidsmatig....4
Toelichting resultaat 2021....7
Analyse resultaat 2021....7
Leeswijzer....11
Programma's....12
1. Veiligheid....12
2. Verkeer, vervoer en waterstaat....18
3. Economie....23
4. Onderwijs....31
5. Sport, cultuur en recreatie....38
6. Sociaal domein....47
7. Volksgezondheid en milieu....60
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing....70
9. Bestuur en ondersteuning....77
Paragrafen....87
Paragraaf 1 Lokale heffingen....87
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing....101
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen....110
Paragraaf 4 Financiering....117
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering....121
Paragraaf 6 Verbonden partijen....127
Paragraaf 7 Grondbeleid....137
Paragraaf 8 Duurzaamheid....147
Paragraaf 9 COVID-19....156
Jaarrekening....159
Balans met toelichting....159
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021....189
Toelichting op het overzicht van baten en lasten....189
Algemene dekkingsmiddelen, vpb en onvoorzien....203
Overhead....206
Taakvelden baten en lasten....207
SiSa bijlage voor specifieke uitkeringen....209

Bijlagen 240
Samenstelling gemeentebestuur 240
Kerngegevens 242
Overzicht personele sterkte en personeelslasten 243
Overzicht van vaste activa 244
Overzicht lopende investeringsprojecten 245

Algemeen

Aanbieding

Geachte raad,

Voor u liggen de jaarstukken over het jaar 2021. Het afgelopen jaar was wederom een bewogen jaar. De aanhoudende coronapandemie heeft veel gevraagd van de veerkracht van onze samenleving en van ons als lokale overheid. Naast de impact op onze samenleving heeft het extra druk gelegd op de uitvoeringscapaciteit van de lokale overheid. We zijn desondanks trots dat ook in 2021 veel gerealiseerd is voor onze gemeente. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de vaststelling van het gemeentelijke mobiliteitsplan, waarin we de aanpak voor knelpunten op de korte termijn vastlegden. We maakten de regels voor het realiseren van woningbouw flexibeler door verruiming van het woonbeleid. We verkochten de laatste kavels van het overaanbod van 20 hectare op de bedrijventerreinen. We maakten afspraken over de doorontwikkeling van NextGarden. Verschillende inwonersinitiatieven werden mogelijk gemaakt. Naast een succesvolle voortgang met de taskforce sociaal domein, sloten we het Lokaal Preventieakkoord af.

Daarnaast ontvingen wij de nodige middelen vanuit het Rijk om de negatieve effecten van de coronapandemie te kunnen verzachten. Mede hierdoor werd het mogelijk om de wegvallende inkomsten of extra kosten voor burgers, instellingen en ondernemers binnen onze gemeente (gedeeltelijk) te compenseren.

De zorg en steun voor onze inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties stond én staat bij al onze projecten nog steeds voorop. Samen met de inwoners hebben we Lingewaard mooier, veiliger en groener gemaakt. Voor een uitgebreid overzicht van de gerealiseerde projecten en bijbehorende activiteiten verwijzen wij u naar het onderdeel "Thema's beleidsmatig" en de gegeven toelichting binnen de programma's.

Financieel resultaat
De jaarrekening sluit met een voordelig resultaat van € 4.771.000. Wij stellen u voor om hiervan € 1.585.091 te bestemmen volgens het in het raadsvoorstel opgenomen bestemmingsvoorstel. Het resterend resultaat van € 3.185.909 voegen we toe aan de algemene reserve. Dit conform de bestendige gedragslijn.

Voor een nadere analyse van het verschil tussen werkelijk en geprognosticeerd resultaat over 2021 verwijzen wij naar het onderdeel 'Toelichting resultaat 2021'. Daarbij treft u tevens per post een verwijzing naar de te vinden toelichting op deze belangrijkste afwijkingen aan.

Ontwikkeling weerstandsratio
Deze ratio is in 2021 gedaald naar 2,24 (was 2,46 in 2020). Deze daling wordt veroorzaakt door een toename van de risico's. Daarbij springt een nieuw risico direct in het oog: forse prijsstijgingen. Dit risico doet zich niet alleen voor binnen onze gemeente, maar speelt onze hele samenleving parten en zal naar verwachting een aanzienlijke doorwerking hebben in onze financiële situatie in de komende jaren.

Resultaten grondexploitatie
In 2021 boekten we € 2.762.000 winst op met name de industrieterreinen. Door betere marktomstandigheden kon de verliesvoorziening met € 363.000 worden verlaagd. Bij de bouwgrondexploitatie moest voor een complex een verliesvoorziening worden getroffen in verband met een negatief geprognosticeerd resultaat van € 1.400.000. Uiteindelijk levert dit over 2021 een positief resultaat uit grondexploitatie van € 1.725.000. Volgens de bestendige gedragslijn zijn genoemde bedragen binnen het resultaat toegevoegd aan de reserve grondexploitatie.

Afsluiting
In de jaarstukken kijken we vooral terug op het afgelopen jaar. We sluiten 2021 af met een behoorlijk voordelig resultaat. Als we tegelijkertijd vooruitkijken, dan maken we ons zorgen over onze financiële situatie in 2022 en volgende jaren. De oorlog in Oekraïne en de gevolgen die dat heeft op de prijsontwikkeling lijken aanzienlijk te zijn. Dit vraagt de komende tijd uiterste waakzaamheid op het financiële terrein. In de tussentijdse rapportage 2022 en de begroting 2023 zullen de financiële effecten nader worden geduid.

Lingewaard, 17 mei 2022
Burgemeester en wethouders,

secretaris _____burgemeester

Cijfers 2021 in één oogopslag

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de uitgaven per programma met daarbij de vermelding van het percentage van dit programma in de totale gemaakte kosten in 2021.

	Programma	Lasten x 1.000	% van totaal
1	Veiligheid	-4.146	2,7%
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-16.775	11,0%
3	Economie	-17.913	11,8%
4	Onderwijs	-4.061	2,7%
5	Sport, cultuur en recreatie	-9.856	6,5%
6	Sociaal domein	-48.323	31,7%
7	Volksgezondheid en milieu	-11.831	7,8%
8	Volkshuisv.,RO en Stedelijke vernieuwing	-8.448	5,5%
9	Bestuur en ondersteuning	-30.930	20,3%
	Totaal van de programma's	-152.284	100,0%

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de inkomsten per programma met daarbij de vermelding van het percentage van dit programma in de totale gerealiseerde opbrengsten in 2021.

	Programma	Baten x 1.000	% van totaal
1	Veiligheid	171	0,1%
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	3.206	2,0%
3	Economie	17.028	10,8%
4	Onderwijs	398	0,3%
5	Sport, cultuur en recreatie	1.886	1,2%
6	Sociaal domein	12.234	7,8%
7	Volksgezondheid en milieu	10.823	6,9%
8	Volkshuisv.,RO en Stedelijke vernieuwing	7.020	4,5%
9	Bestuur en ondersteuning	104.288	66,4%
	Totaal van de programma's	157.055	100,0%

Thema's beleidsmatig

Waar zetten we in 2021 op in?

In Lingewaard is het goed wonen
We bereidden woningbouwprojecten in de verschillende kernen voor en voerden deze uit. Daarmee voorzagen we in woningbehoefte voor verschillende doelgroepen. Samen met onze partners zetten we in op revitalisering en sociale leefomgeving. We gingen verder met de revitalisering van de Zilverkamp en maakten samen plannen voor het hart van de Zilverkamp. In samenwerking met de corporaties en andere partijen bleven we inzetten op vroeg-signalering van huurschulden.

De Nota Wonen maakten we al eerder met veel verschillende partijen samen. Deze lijn hebben we doorgezet samen met een klankbordgroep bestaande uit onder meer ontwikkelaars, corporaties en makelaars.
We zetten nog meer in op ons grondstoffenbeleid ‘Lingewaard Circulair en Duurzaam’. Zo werkten we toe naar minder restafval en meer hergebruik. Ook bleven we werken aan een schone en goed onderhouden openbare ruimte. Bij de uitvoering en handhaving van ons beleid werkten we samen met de ODRA.

Om fijn te kunnen leven, wonen, werken en recreëren is een gevoel van veiligheid een belangrijke voorwaarde. Samen met onze veiligheidspartners hebben we ons ingezet om de bewustwording en weerbaarheid van specifieke groepen inwoners en ondernemers te vergroten. Dat deden we onder andere door diverse voorlichtingssessies aan jeugd en ouderen te geven en te communiceren via social media en brochures. Daarnaast werden maatregelen genomen om structurele overlast van jongeren tegen te gaan.

Lingewaard is goed en veilig bereikbaar
We stelden een actueel uitvoeringsprogramma bij ons Gemeentelijk MobiliteitsPlan Plus vast. Voor de langere termijn is een mobiliteitsvisie opgesteld. Die is nodig omdat bereikbaarheid van werk, woon-werkverkeer en recreatieverkeer vaak gemeentegrens overschrijdend is. Voor maatregelen is daarom regionaal draagvlak noodzakelijk. In het uitvoeringsprogramma heeft de raad de prioriteiten aangegeven. Belangrijkste aandachtspunt is de veiligheid van alle weggebruikers. Daarnaast hebben we in 2021 een slag gemaakt in het voorbereiden van voorzieningen voor elektrisch rijden. Voor de auto zijn extra oplaadpunten gerealiseerd. Samen met inwoners maakten we een plan voor fiets-oplaadpunten.

Lingewaard is in 2050 energieneutraal
We legden de focus op drie speerpunten: energie besparen, het opwekken van duurzame energie en warmtetransitie. We hebben de transitievisie warmte vastgesteld en een Lingewaards Warmte Infrabedrijf opgericht. Op deze manier krijgt de warmtetransitie meer en meer vorm. Ook hebben we de Regionale Energie Strategie (RES) vastgesteld. Deze is opgesteld samen met de 15 regiogemeenten, de provincie en circa 500 partners. We bouwden de laad-infrastructuur voor elektrische auto’s verder uit. Ook stelden we een visie voor laadinfrastructuur op, inclusief het plaatsingsgebied.
We bekeken de mogelijkheden van Hoge Temperatuur Opslag, zonne-thermie, windenergie en aquathermie. We gaven als gemeente het goede voorbeeld door gebouwen in ons eigendom verder te verduurzamen. We betrokken onze inwoners (onder wie jeugd) en ondernemers bij onze

duurzaamheidsplannen en faciliteerden het Energieloket. Om in te spelen op het veranderende klimaat, stelden we een lokale klimaatadaptie strategie op. Hiermee willen we als gemeente minder kwetsbaar zijn en worden voor de gevolgen van klimaatverandering: wateroverlast, hitte, droogte en overstroming.

Het ondernemersklimaat is in Lingewaard aantrekkelijk
Op de bedrijventerreinen verkochten we in 2021 alle nog beschikbare kavels. Om in de toekomst voldoende bedrijfskavels te hebben, keken we naar het verder ontwikkelen van bedrijfsruimte voor de toekomst. We startten met de voorbereidingen voor Agropark Bergerden. Ook zorgden we ervoor dat bedrijventerreinen vitaal bleven. In 2021 startte de BedrijvenInvesteringszone (BIZ) op de Houtakker in Bemmel. En de voorbereidingen voor een BIZ op industrieterrein Gendt / Haalderen. We bleven zo het verder samenwerken van ondernemers in collectieven stimuleren. We maakten een visie voor de verdere ontwikkeling van NEXTgarden na 2021. Een nieuw economisch beleidsplan is in voorbereiding.

Samen met andere gemeenten en de provincie maakten we onze regio aantrekkelijk op recreatief en toeristisch terrein. Niet alleen voor bezoekers, maar ook voor onze eigen inwoners. We bleven investeren in goede fiets- en wandelroutes en faciliteren zowel grotere publiekstrekkers als kleine en nieuwe initiatieven. We gingen, samen met de gemeente Berg en Dal, verder met het onderzoek naar de mogelijkheid van een voet- en fietsveer tussen Bemmel en de Ooij. We bleven de beheerstichting van het Fort Pannerden ondersteunen. In juli 2021 zijn de Romeinse Limes en de Nieuwe Hollandse Waterlinie waar het fort Pannerden bij hoort, opgenomen op de UNESCO Wereldergoed lijst. Het fort heeft ook de museumstatus gekregen.

We steunden ondernemers in coronatijd door mee te denken in mogelijkheden zoals verruiming van de terrassen, informatie te geven in onder meer de nieuwsbrieven voor ondernemers en steunmaatregelen uit te voeren zoals de Tozo.

In Lingewaard kijken we naar elkaar om
We willen goede zorg blijven leveren en tegelijkertijd de kosten onder controle houden. Daarom stelden we eerder een ambitieus rapport ‘Taskforce Sociaal Domein’ vast. We bleven werken aan de maatregelen uit dit rapport. Daarnaast maakten we een nieuw Beleidsplan Sociaal Domein. Hierin sloten we aan bij de Taskforce. We gaven samen met belangrijke samenwerkingspartners invulling aan de vijf thema’s: Opgroeien en opvoeden, Gezond en gelukkig ouder worden, Uit de verwarring, Aan het werk en Nieuw in Lingewaard. Met onze maatschappelijke partners, het onderwijs en de inwoners zorgden we voor een ‘gebiedsgerichte’ manier van samenwerken. Zo bouwden we aan een goed sociaal klimaat.

Samen met andere gemeenten (via de MGR) en met het Werkgeversservicepunt (WSP) hielpen we meer mensen aan het werk. Dit deden we op verschillende manieren zoals met opleidingen, scholing, stageplekken en met vouchers. De invoering van de werk app als platform voor zowel consulenten als werkzoekenden schoof door naar januari 2022. Deze inspanning leidden tot een bestandsdaling van het aantal uitkeringsgerechtigden.

We bereiden de invoering van een nieuwe Wet Inburgering voor en werkten vanaf 1 januari 2021 volgens een nieuwe Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening. Met andere gemeenten en de MGR pasten we de regeling voor Beschermd Wonen aan. Op 18 juni 2021 sloten wij een regionaal bestuurlijk akkoord zowel regionaal als lokaal gezamenlijk uitvoering te geven aan de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. De kadernota “Samen aan zet” is hier een uitwerking van.

We werkten het Lokaal Sportakkoord verder uit en we actualiseerden ons sportbeleid. We bereidden een nieuw cultuurbeleid voor, inclusief bibliotheekbeleid. Vanuit de eerdere Contourennota Accommodatie- en Vastgoedbeleid verbeterden we ons maatschappelijk vastgoed (op het gebied van sport, cultuur en sociaal welzijn). Hiervoor maakten we maatschappelijke huisvestingsplannen.

We gingen door met het succesvolle project Lingewaard Doet. Daarnaast gaven we samen met inwoners uitvoering aan ontwikkelingsplannen in hun wijk of dorp.

We willen goed en passend onderwijs bieden aan alle kinderen. Daarom startten we een netwerk van ketenpartners dat zorgt voor goede preventie. We zijn verder gegaan met het Integraal Huisvestingsplan.
We zetten in op lees- en taalonderwijs zodat de instroom naar dyslexiezorg verminderde. En we besteedden aandacht aan laaggeletterdheid.

Organisatie
We bleven investeren in een betrouwbaar, transparant en professioneel bestuur. Dit deden we onder meer door duidelijk te communiceren en dit te toetsen bij het lezerspanel. Samen met Overbetuwe trokken we op in de regionale samenwerking. We sloten aan in verschillende rollen bij diverse regionale overleggen om zo Lingewaard en het middengebied op de kaart te zetten.

Inwoners en organisaties stonden centraal in onze dienstverlening. We werkten vanuit de vraag: ‘Wat hebben onze inwoners nodig en wat kunnen wij doen om zo goed mogelijk aan die behoefte te voldoen?’ We betrokken inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties bij onze plannen. En zetten in op verbetering van de dienstverlening, de transformatie sociaal domein (Taskforce) en transformatie ruimtelijk domein (Omgevingsvisie en Omgevingswet).

Toelichting resultaat 2021

In de onderstaande tabel treft u voor zowel de werkelijkheid als begroot per programma de baten, lasten en het verschil (saldo) tussen beiden aan. Daarnaast ziet u in de laatste drie kolommen het verschil tussen de werkelijke en begrootte cijfers over het jaar 2021.

(Bedragen x €1.000)	Rekening 2021			Begroting 2021 na wijziging			Verschil		
Programma's	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
1 Veiligheid	162	-4.146	-3.984	524	-3.786	-3.262	-362	-360	-722
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	219	-5.845	-5.626	187	-10.814	-10.627	32	4.969	5.001
3 Economie	16.050	-13.963	2.087	3.600	-4.687	-1.087	12.450	-9.276	3.174
4 Onderwijs	308	-4.061	-3.753	526	-4.391	-3.865	-218	330	112
5 Sport, cultuur en recreatie	1.765	-9.675	-7.910	1.764	-10.155	-8.391	1	480	481
6 Sociaal domein	10.205	-48.238	-38.033	9.270	-48.049	-38.780	936	-189	747
7 Volksgezondheid en milieu	10.628	-11.784	-1.156	10.990	-12.984	-1.994	-363	1.200	837
8 Volkshuisv.,RO en Stedelijke vernieuwing	4.204	-7.803	-3.599	2.061	-4.974	-2.913	2.143	-2.829	-685
9 Bestuur en ondersteuning	91.153	-22.620	68.533	89.279	-23.268	66.010	1.875	648	2.523
Subtotaal programma's	*134.695*	*-128.135*	*6.560*	*118.200*	*-123.109*	*-4.909*	*16.495*	*-5.027*	*11.468*
Mutaties reserves	22.311	-24.148	-1.837	21.141	-15.723	5.418	1.170	-8.425	-7.255
Resultaat 2021	**157.055**	**-152.284**	**4.771**	**139.341**	**-138.832**	**509**	**17.714**	**-13.452**	**4.262**

Analyse resultaat 2021

Actueel resultaat van de jaarrekening 2021	4.771.000 V
Begroot resultaat 2021	509.000 V
Daarmee is er een voordelig verschil van	4.262.000 V

In onderstaande tabel treft u een overzicht aan van de belangrijkste afwijkingen op concernniveau. Daarbij is aangegeven of het gaat om een voordeel (V) of een nadeel (N) en of de afwijking een incidenteel of structureel karakter heeft.

Onderwerp	Afwijking	Aard afwijking
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
Onderhoud wegen	121 N	Incidenteel
Programma 4		
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	135 V	Incidenteel
Programma 5		
Binnensportaccommodaties beheer en onderhoud	118 V	Incidenteel
Buitensportaccommodaties beheer en onderhoud	141 V	Incidenteel

Onderwerp	Afwijking	Aard afwijking
Programma 6 Sociaal domein		
Kosten voor begeleiding en persoonlijk budget WMO	672 V	Grotendeels incidenteel
Uitgaven in het kader van de sociale werkvoorziening	344 V	incidenteel
Re-integratie en participatie	128 V	Incidenteel
Jeugdhulp (zin) en gespecialiseerde zorg	304 N	Incidenteel
Programma 7 Volksgezondheid en milieu		
Verwerking afval	172 V	Incidenteel
Duurzaamheid	284 V	Incidenteel
Omgevingsdienst	114 V	Incidenteel
Wonen en bouwen	293 V	Incidenteel
Programma 9 bedrijfsvoering		
Verlaging voorziening pensioen bestuurders	508 V	Incidenteel
Overige gebouwen	156 V	Incidenteel
Hogere kosten van werk naar werk	296 N	Incidenteel
Overhead	537 V	Incidenteel
Vergoeding wegens derving inkomsten 2020 corona	611 V	Incidenteel
Nog te besteden middelen decembercirculaire algemene uitkering	448 V	Incidenteel
Voordeel op kapitaallasten voorgenomen investeringen	135 V	Incidenteel
Overige kleinere diverse posten	187 V	
Totaal	4.262 V	

Ter toelichting

Onderhoud wegen (121 N)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 2 onderdeel "Wat heeft het gekost" 2.1 Verkeer en vervoer.

Onderwijs en leerlingenzaken (135 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 4 onderdeel "Wat heeft het gekost" 4.3 Onderwijs en leerlingenzaken.

Binnensportaccommodaties beheer en onderhoud (118 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 5 onderdeel "Wat heeft het gekost" 5.2 Sportaccommodaties.

Binnensportaccommodaties beheer en onderhoud (141 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 5 onderdeel "Wat heeft het gekost" 5.2 Sportaccommodaties.

Uitgaven in het kader van de sociale werkvoorziening (344 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 6 onderdeel "Wat heeft het gekost" 6.4 Begeleide participatie.

Re-integratie en participatie (153 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 6 onderdeel "Wat heeft het gekost" 6.5 Arbeidsparticipatie.

Kosten voor begeleiding en persoonlijk budget WMO (672 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar de gegeven toelichting binnen programma 6 onderdeel "Wat heeft het gekost" 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+.

Jeugdhulp (zin) en gespecialiseerde hulp (304 N)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 6 onderdeel "Wat heeft het gekost" 6.72 Maatwerkdienstverlening 18 - en 6.82 Geëscaleerde zorg 18-.

Verwerking afval (172 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar de programma 7 onderdeel "Wat heeft het gekost" 7.3 Afval.

Omgevingsdienst (114 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 7 onderdeel "Wat heeft het gekost" 7.4 Milieubeheer.

Duurzaamheid (284 V)
Het voordeel op kostenplaats 60728 bedraagt € 740.000. Een gedeelte hiervan heeft betrekking op lagere kosten die via een onttrekking uit de reserve worden gedekt. Daardoor zijn de onttrekkingen uit de reserves € 456.000 lager (kostenplaats 69807). Per saldo is het effect op het concernresultaat € 284.000 voordelig. Voor een verdere toelichting hierop wordt verwezen naar programma 7 onderdeel "Wat heeft het gekost" 7.4 Milieubeheer.

Wonen en bouwen (293 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 8 onderdeel "Wat heeft het gekost" 8.3 Wonen en bouwen.

Verlaging voorziening pensioen bestuurders (508 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 7 onderdeel "Wat heeft het gekost" 9.1 Bestuur.

Overige gebouwen (156 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar de gegeven toelichting binnen programma 9 onderdeel "Wat heeft het gekost" 9.3 Beheer overige gebouwen en gronden, onderdeel overige gebouwen.

Hogere kosten van werk naar werk (296 N)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 9 onderdeel "Wat heeft het gekost" 9.4 Overhead.

Overhead (537 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar de programma 9 onderdeel "Wat heeft het gekost" 9.4 Overhead.

Vergoeding wegens derving inkomsten 2020 corona (611 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 7 onderdeel "Wat heeft het gekost" 9.7 Algemene uitkering.

Nog te besteden middelen decembercirculaire algemene uitkering (448 V)
Dit betreft de middelen voor corona voor compensatie van lokaal cultuuraanbod en continuïteit van zorg (samen € 210.000), versterking dienstverlening ad € 212.000 en inburgering ad € 26.000. Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 9 onderdeel "Wat heeft het gekost" 9.7 Algemene uitkering.

Voordeel op kapitaallasten voorgenomen investeringen (135 V)
Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar programma 9 onderdeel "Wat heeft het gekost" 9.8 Overige baten en lasten.

Leeswijzer

Het college legt in het jaarverslag en in de jaarrekening (jaarstukken) verantwoording af over de uitvoering van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid.

Dit doen wij met name binnen de programma's.
Daarbij hanteren wij het principe van de 3 W-vragen.

De 1e W-vraag: Wat hebben we bereikt?
In de begroting hebben we de doelen voor 2021 benoemd en genummerd. In het jaarverslag leggen we over die doelen verantwoording af.
U treft bij dit onderdeel ook de tabel met (veelal verplichte) indicatoren aan. Veel van de informatie over de indicatoren is afkomstig van de website www.waarstaatjegemeente.nl. We constateerden de afgelopen jaren en ook nu weer dat veel van de informatie op deze website niet actueel is. Wanneer informatie voor het jaarverslag niet beschikbaar is, hebben wij dat – conform de richtlijn van het BBV hierover – aangegeven in de tabel. In sommige gevallen is dan onder de tabel de meest recente informatie opgenomen.

De 2e W-vraag: Wat hebben we gedaan?
In de begroting hebben we per doel de activiteiten puntsgewijs beschreven. In het jaarverslag leggen we over die activiteiten puntsgewijs verantwoording af. In sommige gevallen leggen we verantwoording af over activiteiten die niet expliciet in de begroting waren opgenomen.

De 3e W-vraag: Wat heeft het gekost?
We starten bij ieder programma met een tabel waarin de werkelijke kosten van het boekjaar per taakveld en kostenplaats worden afgezet ten opzichte van de begroting en kosten van het vorig dienstjaar. Vervolgens lichten we per taakveld de belangrijkste verschillen tussen begroot en werkelijk 2021 toe. We hanteren daarbij een ondergrens van € 50.000. Alle baten in de tabel zijn met een positief bedrag weergegeven en alle lasten met een negatief bedrag.

Jaarrekening t.b.v. accountantscontrole
De jaarrekening 2021 t.b.v. accountantscontrole bestaat uit:

- de balans met toelichting
- het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen, vpb en onvoorzien
- het overzicht overhead
- het overzicht taakvelden baten en lasten
- de SiSa-bijlagen
- en de bij de programma's opgenomen toelichtingen bij de 3e W-vraag "Wat heeft het gekost?".

Programma's

1. Veiligheid

Onder dit programma vallen taken met betrekking tot toezicht en handhaving van de openbare orde, het tegengaan van georganiseerde criminaliteit en het bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving. Via de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) richten we ons ook op brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Wat hebben we bereikt?

Doel 1: De veiligheid bevorderen samen met inwoners, ondernemers, organisaties en diverse veiligheidspartners.
Veiligheid is een belangrijke voorwaarde om fijn te kunnen leven, wonen, werken en recreëren. Door een goede samenwerking met de verschillende partijen en belanghebbenden wisten we elkaar beter te vinden en te begrijpen. We namen gerichte maatregelen om (buurt)overlast zo veel mogelijk te beperken. Verder

- hebben de politie, BOA's en leerplichtambtenaar 23 jongeren (12-17 jaar) die strafbare feiten hebben gepleegd, verwezen naar bureau Halt.
- hebben we maatregelen genomen ter bevordering van de verkeersveiligheid (zie ook programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat bij doel 2. Een betere verkeersveiligheid voor alle weggebruikers.
- hebben we intensief contact gehad met organisatoren van evenementen en gezamenlijk gekeken wat mogelijk was om veiligheid te bevorderen.

Doel 2: Vergroten van de bewustwording en weerbaarheid van samenleving en bestuur tegen ondermijnende criminaliteit.
We leverden via diverse voorlichtingssessies en communicatie via social media een bijdrage aan het weerbaarder maken van specifieke groepen inwoners en ondernemers tegen criminaliteit.

Doel 3: Beschermen van een veilige, schone en bereikbare omgeving.
We informeerden onze inwoners na iedere wijziging van de kabinetsrichtlijnen als gevolg van COVID-19. Dat leidde tot vele gesprekken met organisaties, ondernemers en inwoners.

Indicatoren

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht aantal 2021	Uiteindelijk aantal 2021
Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0,5	0,9
Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2,4	1,9
Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	1,8	1,1
Verwijzing naar Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar	14	*

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht aantal 2021	Uiteindelijk aantal 2021
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners	3,5	3,4

* Gegevens niet beschikbaar op de website waarstaatjegemeente.nl

Wat hebben we gedaan?

Bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving (zie doel 1)

- Samen met de politie en Stichting Welzijn Lingewaard (SWL) namen we maatregelen om structurele overlast van jongeren tegen te gaan. Voor een persoonlijk traject verwezen de politie, BOA's en de leerplichtambtenaar 23 jongeren door naar bureau Halt. De politie en boa’s grepen in bij onder meer geluidsoverlast, baldadigheid en openbare dronkenschap. Soms leidde dat tot boetes.
- Verschillende partners (woningcorporaties, politie en gemeente) boden buurtbemiddeling aan tijdens burenruzies. Getrainde buurtbemiddelaars hielpen in totaal 48 keer. Omdat alle partners tevreden waren, verlengden we het contract met Buurtbemiddeling tot eind 2026.
- In oktober vond de Week van Veiligheid plaats. Centraal stonden de thema’s cybercrime, wapens en jeugd. Het accent lag op preventie. Het spel Hackshield maakte leerlingen bewust van de gevaren van het internet. Bureau Halt gaf voorlichting over wapens op alle middelbare scholen. Ook werden de kluisjes gecontroleerd. Bij de inleveractie werden 35 steekwapens afgegeven bij het politiebureau in Elst. Bij het Mobile Media Lab kregen inwoners voorlichting. We deelden brochures met preventietips over cybercrime uit bij verzorgingstehuizen.
- Van januari t/m maart en oktober t/m december hielden we de campagne voor het Donkere Dagen Offensief (DDO) om de kans op woninginbraak te verkleinen. Door de coronamaatregelen waren de preventieactiviteiten veelal gericht op online communicatie. Gemiddeld twee keer per maand publiceerden we preventieberichten op social media. Ook was er een quiz en kruiswoordpuzzel in Het Gemeentenieuws om preventietips te raden.
- Om overlast en zwaardere zorg van verwarde mensen te voorkomen, namen we een aantal maatregelen. Meer informatie hierover staat in programma 6.
- Op basis van ontvangen meldingen (totaal 446) grepen we in bij foutief geparkeerde auto’s. Actieve handhaving was niet mogelijk, omdat we onze boa’s hebben ingezet voor het houden van toezicht op de coronamaatregelen.
- Door de telkens wijzigende COVID-19-maatregelen hadden we vaak contact met organisatoren van evenementen. Zo was er onder meer een bijeenkomst met de verenigingen voor carnaval, 4/5 mei, Koningsdag en organisatoren van evenementen. Waar mogelijk gaven we maatwerkvergunningen af.

Vergroten van bewustwording en weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit (zie doel 2)

- Op basis van signalen voerden we op 30 adressen een licht administratieve controle uit. Negen adressen onderzochten we specifiek. Daar hebben we ook vervolgmaatregelen genomen. Drie complexe casussen zijn bovenlokaal opgepakt onder regie van het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC).
- Ondanks meerdere voorbereidingen konden de integrale controles niet doorgaan vanwege de geldende coronamaatregelen. Wel startten we op bedrijventerrein Pannenhuis het project Stuwdam. Dit project richt zich op het herkennen van ondermijning en drugscriminaliteit door

ondernemers. De wijkagent en/of boa's bezochten ook alle ondernemers van bedrijventerrein Gendt en Bemmel voor project Stuwdam. Op 3 en 4 november organiseerden we op het OBC Huissen een brede voorlichting over ondermijnende criminaliteit. Dat deden we via:

  - LeerlingAlert: alle 700 leerlingen van het OBC deden hieraan mee;
  - Docent/OuderAlert: ouders en docenten volgden hetzelfde verkorte programma;
  - Buitengebied Alert: praktische tips en ervaringen werden gedeeld met circa 40 inwoners van het buitengebied;
  - Ondernemers Alert: circa 25 ondernemers werden tijdens een ondernemersontbijt geïnformeerd.

- Om verloedering en onveiligheid te voorkomen voor het bedrijventerrein in Gendt ondertekenden we een intentieverklaring samen met de Stichting BIZ bedrijventerrein Gendt/Bemmel, politie en brandweer. Er werden acht maatregelen uitgevoerd van de matrix om te komen tot een keurmerk veilig ondernemen. Het samenwerkingsconvenant werd nog niet ondertekend, omdat hiervoor nog drie maatregelen moeten worden uitgevoerd.
- De evaluatie van de aanpak ondermijning is in een vergevorderd stadium, maar door andere prioriteitenstelling nog niet afgerond.

Beschermen van een veilige, schone en bereikbare omgeving (zie doel 3)

- De landelijke campagne van de Rijksoverheid over maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen, werd via social media uitgezet.
  Twee keer per week kwam het Coronaloket bij elkaar om vragen van organisaties, ondernemers en inwoners te beantwoorden. Dit loket organiseerde twee keer een fysiek inloopmoment. De betreffende portefeuillehouders gingen fysiek langs bij de horeca, sportverenigingen en dorpshuizen. De coronacoaches zetten we meerdere keren in.
- We vervulden zowel lokaal als regionaal (als onderdeel van de veiligheidsregio) een belangrijke rol in het informeren van onze inwoners bij de COVID-19 pandemie.
- Door de COVID-19-maatregelen was het niet mogelijk voor de brandweer om na een woningbrand fysieke voorlichtingssessies te houden in de wijk. Wel is op alternatieve wijze invulling gegeven aan het voorlichten van inwoners. Zo werd in februari na een woningbrand in Huissen een sessie georganiseerd via social media.
- De gebiedsgerichte opkomsttijden (project Rembrand) zijn nog niet gerealiseerd door de VGGM. Dit is een proces van meerdere jaren. De brandweer zette wel stappen. Zo werden de opleiding en vakbekwaamheid van brandweerlieden afgestemd op de risico’s binnen een gebied. De brandweer paste ook de samenwerkingsprotocollen aan voor risicogerichte advisering aan de gemeente.
  De burgemeester werkte mee aan de rookmelderchallenge, waarbij bestuurders in hun eigen woning een rookmelder hebben gehangen. In juli 2022 is dit verplicht in gebouwen.

Wat heeft het gekost?

Tabel baten en lasten

Per taakveld zijn de **lasten (-)** en **baten (+)** van de producten (afgerond op € 1.000) opgenomen.

1	Veiligheid	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
1.1	**Crisisbeheersing en brandweer**	**-2.889**	**-2.554**	**-2.307**
60101	Explosievendetectie en -ruiming	-701	-363	-63
60102	Crisisbeheersing en Brandweer	-2.101	-2.107	-2.160
60103	Brandweerposten - Beheer & Onderh.	-87	-84	-84
1.2	**Openbare orde en veiligheid**	**-1.258**	**-1.232**	**-1.112**
60104	Uitvoering APV en Bijz. wetten	-421	-406	-406
60105	Beleid Openbare Orde & Veiligheid	-451	-423	-423
60106	Uitvoering Openbare Orde & Veiligh.	-386	-403	-283
	Totaal lasten	**-4.147**	**-3.786**	**-3.419**
1.1	**Crisisbeheersing en brandweer**	**32**	**367**	**67**
60101	Explosievendetectie en -ruiming	19	367	67
60102	Crisisbeheersing en Brandweer	13	0	0
1.2	**Openbare orde en veiligheid**	**130**	**157**	**47**
60104	Uitvoering APV en Bijz. wetten	28	37	47
60105	Beleid Openbare Orde & Veiligheid	4	0	0
60106	Uitvoering Openbare Orde & Veiligh.	98	120	0
	Totaal baten	**162**	**524**	**114**
	Saldo baten en lasten	**-3.984**	**-3.263**	**-3.306**
69801	Onttrekkingen reserves	9	9	9
69801	Toevoegingen reserves	0	0	0
	Saldo inclusief mutaties reserves	**-3.975**	**-3.254**	**-3.297**

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Explosievendetectie en -ruiming *Bommenregeling* De gemeenteraad stelde op 10 maart 2022 de declaratie voor het ministerie van BZK ad € 986.288 vast. Omdat dit besluit ná 31 december 2021 is genomen, mag dat niet meer in de ramingen 2021 worden verwerkt. De bijdrage (68%) ad € 670.640 is verwerkt bij de algemene uitkering uit het gemeentefonds (definitieve toekenning via de Meicirculaire 2022). Er is geen sprake van een daadwerkelijk nadeel, maar vanwege de administratieve voorschriften moeten we dit op deze manier verantwoorden.		671	I

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Berging vliegtuigwrak In de 2e Tussentijdse rapportage 2021 is een raming (lasten en baten) opgenomen in de begroting voor de berging van een vliegtuigwrak met oorlogsslachtoffer uit WOII. De kosten zijn echter niet in 2021 gemaakt, maar worden verwacht in het tweede halfjaar van 2022. De reden hiervoor is dat afspraken gemaakt moesten worden over de pachtovereenkomst die rust op de betreffende grond. Deze gesprekken duurden langer dan verwacht, maar hebben wel tot een positief resultaat geleid.	296	296	I

Beleidsnota's

Integraal Veiligheidsplan 2020 - 2022
Algemeen Plaatselijke Verordening

Verbonden partijen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland - Midden (VGGM)

Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja.
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja.
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Als gevolg van de aanhoudende verhoogde risico's en inzet voor Covid-19 hebben niet alle reguliere werkzaamheden plaats kunnen vinden of zijn deze uitgevoerd in aangepaste vorm. Met name oefeningen bij de vrijwillige brandweer hebben een groot deel van het jaar niet fysiek plaats kunnen vinden.
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Het resultaat na resultaatbestemming bedraagt € 719.000 welke verdeeld worden onder de deelnemende gemeenten.
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	• Nieuwe visie hulpverleningsvoer-tuigen brandweer • Uitkomst benchmark Berenschot over budgetten voor brandweerzorg
	Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	Geen.
	Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	Berenschot heeft de resultaten van de benchmark op 4 november 2021 aan het Algemeen Bestuur gepresenteerd.

Scope van het onderzoek betrof de activiteiten brandweerzorg en overhead. Gezien de energie die vanuit de GGD momenteel in de COVID19 bestrijding wordt gestoken, zijn deze activiteiten buiten scope gebleven. In 2022 wordt bekeken hoe ook deze activiteiten met andere GGD-en vergeleken kunnen worden.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Onder het programma verkeer, vervoer en waterstaat vallen alle taken die gaan over het aanleggen en onderhouden van de wegenstructuur, inclusief voorzieningen voor fietsers, voetgangers, parkeren, straatinrichting, verkeersborden, straatverlichting, openbaar vervoerhaltes en gemeentelijke watergangen.

Wat hebben we bereikt?

Met de vaststelling van het GMP+ en het opstellen van de mobiliteitsvisie (behandeling februari 2022) is de basis gelegd waarmee ook in de toekomst met meer inwoners en bijhorend verkeer, maatregelen bijdragen aan het halen van de doelen uit het programma. Het Maatregelenprogramma GMP+ bevat projecten en maatregelen voor de korte termijn (2022-2025). De afstemming met werkzaamheden aan het rioolstelsel vergroot de efficiëntie en vermindert overlast van werkzaamheden voor omwonenden.

Hieronder is de volgorde aangehouden uit de begroting 2021. Voor komende jaren is in het GMP+ verkeersveiligheid als belangrijkste doelstelling aangemerkt.

Doel 1: Een betere bereikbaarheid van onze woonkernen en bedrijventerreinen.
Het participeren in regionaal verband op projectniveau (bijvoorbeeld Dorpensingel Bemmel) en de regionale agenda c.q. regionale oplossingen (bijvoorbeeld aanpak A325 en voorbereiding OV-concessie) verbetert de bereikbaarheid en de integraliteit van maatregelen voor auto, OV en fiets.

Doel 2: Een betere verkeersveiligheid voor alle weggebruikers.
De verkeersveiligheid is verbeterd door een combinatie van fysieke ingrepen in de weginrichting (uitvoeringsmaatregelen bij verschillende kruispunten en oversteekplaatsen) en gedragsbeïnvloeding (communicatie via verkeersveiligheidscampagnes).

Doel 3: Minder hinder van doorgaand verkeer in de vorm van geluid, luchtverontreiniging en barrièrewerking.
Beperkingen in verband met COVID-19 zijn oorzaak geweest van minder verkeer en verkeershinder in 2021. Veranderingen voor de Papenstraat in Bemmel die verkeershinder reduceren kunnen pas worden opgepakt na realisatie van de geplande ontsluiting van bedrijventerrein De Houtakker.

Doel 4: Stimuleren van meer gebruik van OV en fiets (verminderde verkeersdruk en duurzame mobiliteit).
Ondanks de gevolgen van COVID-19 op het openbaar vervoer is het ons samen met de provincie en het Rijk gelukt om het openbaar vervoer in Lingewaard zo veel als mogelijk te laten doorrijden. Met uitzondering van de nachtbussen, zijn er geen buslijnen geschrapt. Ook lijn 35 is blijven rijden.
Met de uitbreiding van laadpunten voor elektrische auto's zijn ook de voorzieningen voor verduurzaming van autogebruik in de gemeente verbeterd. Voor nieuwe fietspaden die de veiligheid en/of een snelle fietsverbinding naar Arnhem verbeteren, zijn plannen in voorbereiding.

Indicatoren
In de programmabegroting 2021 zijn bij dit programma geen indicatoren opgenomen.

Wat hebben we gedaan?

In het algemeen zijn veel verkeersprojecten in 2021 getemporiseerd. Met beperkingen voor fysiek overleg met omwonenden en de prioriteit van het GMP+ en de mobiliteitsvisie is het noodzakelijk geweest om een aantal uitvoeringsmaatregelen door te schuiven naar 2022. Ook hier geldt dat in dit verslag nog de volgorde is aangehouden uit de begroting 2021.

Bereikbaarheid (doel 1)

- Begin 2021 hebben we het regionaal verkeersmodel geactualiseerd voor Lingewaard op basis van recente verkeerstelcijfers, ruimtelijke ontwikkelingen en het herkomst- en bestemmingsonderzoek voor Lingewaard;
- We hebben kruispuntanalyses uitgevoerd voor 21 kruispunten in Lingewaard;
- In 2021 hebben we de verkeersstudie ontsluiting Huissen op A325/Arnhem afgerond;
- Samen met de gemeente Nijmegen hebben we een verkeersstudie Dorpensingel uitgevoerd. Deze zal onderdeel zijn van de bestemmingsplanprocedure in 2022;
- Er is een wijzigingsplan opgesteld en in procedure gebracht voor de realisatie van de ontsluiting Karstraat-Houtakker II. Begin 2022 wordt de reactienota afgerond. We gaan dan verder met de juridische procedures;
- Eind 2021 zijn we gestart met de verkeersstudie ontsluiting Essenpas;
- We zijn in 2021 betrokken bij de opgave Verbonden Regio van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Samen met de regio, provincie en gemeenten zijn diverse studies, projecten en acties uitgevoerd of opgestart. Een voorbeeld hiervan is de gebiedsaanpak A325/N325, het opstellen van een multimodaal verkeersmodel voor de regio en een verkenning van de snelfietsroute Arnhem-Huissen.
- De planvoorbereidingen voor de doortrekking A15 zijn medio 2021 grotendeels stil komen te liggen. Er wordt gewacht op een uitspraak van de Raad van State, voordat er verdere stappen worden gezet.

Uitvoering maatregelen uit het Gemeentelijk MobiliteitsPlan (doelen 2, 3 en 4)

- Op het gebied van het verbeteren van verkeersveiligheid hebben we in 2021 deelgenomen aan meerdere verkeersveiligheidscampagnes (o.a. Wij gaan weer naar school, BOB-campagnes en de fietsverlichtingscampagne);
- In 2021 hebben we het Maatregelenprogramma GMP+ opgesteld voor de periode 2022-2025. Hierbij maakten we gebruik van de resultaten uit de eerder genoemde verkeersonderzoeken. Daarnaast is hiervoor een onderzoek naar de verkeersveiligheid van rotondes en een verkeersonderzoek Plan Driegaarden uitgevoerd;
- Daarnaast zijn we met enige vertraging (door COVID-19 en diverse bezwaar- en beroepsprocedures) doorgegaan met de planvoorbereiding van meerdere verkeersprojecten uit het GMP2017 en het CUP 2018-2022, zoals:
    - Aanpak Nielant-Wagenweg (Huissen);
    - Aanpak kruispunt Kapelstraat-Hegsestraat (Gendt)
    - Herinrichting Papenstraat (Bemmel)
    - Fietsvoorzieningen de Plak (Bemmel)
- Door opgelopen vertraging in de uitvoering in het rioleringsproject ’t Zand is de uitvoering van het kruispunt Karstraat-Zandsedwarsstraat uitgesteld naar 2022. De reconstructie van de Gochsestraat, die daarna moet plaatsvinden is volop in voorbereiding. De planvoorbereiding hiervan loopt door in 2022.
- In 2021 zijn de Nijmeegsestraat in Gendt en Kamervoort in Angeren heringericht in combinatie met rioolvervangingen;

- Voor de oversteeksituatie aan de Ressensestraat van het Rijnwaalpad heeft de gemeenteraad in juli 2021 door middel van een amendement gekozen voor handhaving van de bestaande situatie;
- Er is een plan opgesteld voor de realisatie van een aantal oplaadpalen voor e-bikes en de uitbreiding van fietsparkeervoorzieningen. Beide plannen worden in 2022 uitgevoerd;
- In 2021 zijn een beperkt aantal 30- en 60 km/uur-zones ingesteld, waaronder een 60 km/uur-zone in het buitengebied van de Kommerdijk en een 30 km/uur-zone op de Nijmeegsestraat (Gendt).
- In 2021 is er groot onderhoud gepleegd op diverse wegen, kruispunten en fietspaden in onze gemeente. Enkele voorbeelden hiervan zijn de Dorpstraat Gendt, fietspad Looveer, Flierensestraat, rotonde Ir. Molsweg-Stadswal-Stadsdam, de Waaldijk Gendt, ingang sportpark Ressen. Ook zijn de bermen op de dijken drastisch aangepakt.

Verduurzaming (doel 4)

- In 2021 heeft Allego in Lingewaard 11 openbare oplaadpalen (22 oplaadpunten) voor elektrische auto's geplaatst:
- Bij onderhoud en vervanging van houtwerk in bruggen en trappartijen (in Bemmel en Huissen) en bij het verwijderen van graffiti in twee tunneltjes zijn gerecycled hout en milieuvriendelijke schoonmaakmiddelen gebruikt;
- Verlichtingsarmaturen zijn vervangen in de wijken Lootakkers (Gendt) en 't Hoog (Bemmel) en langs de toegangsweg naar Klein Rome in Bemmel. Op NEXTgarden zijn de laatste oude verlichtingsarmaturen vervangen. Het energiegebruik van alle openbare straatverlichting in 2021 was 1.027.500 KWh. De besparing in verbruik ten opzichte van 2020 is 14% en ten opzichte van 2019 23%.
- Zie voor meer acties de paragraaf Kapitaalgoederen onder Wegen, Civieltechnische kunstwerken, Openbare verlichting

Wat heeft het gekost?

Tabel baten en lasten

Per taakveld zijn de **lasten (-)** en **baten (+)** van de producten (afgerond op € 1.000) opgenomen.

2	Verkeer, vervoer en waterstaat	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
2.1	**Verkeer en vervoer**	**-5.788**	**-10.754**	**-10.430**
60201	Verkeersbeleid	-769	-798	-620
60202	Verkeersveiligheid uitvoering	-6	-6	-6
60203	Verkeersregelinstallaties	-20	-29	-29
60204	Bewegwijzering en bebording	-231	-277	-277
60205	Civieltechnische kunstwerken	-170	-178	-147
60206	Gladheidsbestrijding	-291	-305	-190
60207	Wegen	-2.959	-7.808	-7.808
60208	Openbare verlichting	-703	-700	-700
60209	Schoonhouden infrastructuur	-523	-494	-494
60210	Straatmeubilair	-116	-159	-159
2.2	**Parkeren**	**-57**	**-60**	**-41**
60211	Parkeren	-57	-60	-41
	Totaal lasten	**-5.845**	**-10.814**	**-10.471**

2	Verkeer, vervoer en waterstaat	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
2.1	**Verkeer en vervoer**	**219**	**187**	**233**
60201	Verkeersbeleid	11	24	0
60207	Wegen	157	128	128
60208	Openbare verlichting	11	13	13
60210	Straatmeubilair	40	22	92
	Totaal baten	**219**	**187**	**233**
	Saldo baten en lasten	**-5.626**	**-10.627**	**-10.238**
69802	Onttrekkingen reserves	2.986	2.990	2.889
69802	Toevoegingen reserves	-10.930	-5.930	-5.808
	Saldo inclusief mutaties reserves	**-13.570**	**-13.567**	**-13.157**

2.1 Verkeer en vervoer

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Wegen Op onderhoud is sprake van een overschrijding van € 150.000 als gevolg van een aantal incidentele spoed-werkzaamheden die zijn uitbesteed. Ook zijn extra kosten gemaakt voor reparatiewerkzaamheden aan het wegdek bij de rioolinspectieputten op de Karstraat in Huissen. Omdat weinig sprake is geweest van klein onderhoud (bijvoorbeeld schadeherstel) is het totale nadeel €121.000. Bij de begroting 2021 is besloten dat een gedeelte van de reserve precario, zijnde € 5 miljoen, wordt toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen. Om BBV technische redenen kan dit besluit op dit moment niet worden uitgevoerd .In afwachting van de actualisatie van het meerjarenbeleids- en onderhoudsplan in 2022 is dit bedrag (tijdelijk) geparkeerd in een reserve onderhoud wegen. Dit geeft hier een voordeel en een gelijk nadeel bij de mutaties in de reserves.	5.000	121	I

Mutaties in de reserves

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Bij de begroting 2021 is besloten dat een gedeelte van de reserve precario, zijnde € 5 miljoen, wordt toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen. Om BBV technische redenen kan dit besluit op dit moment niet worden uitgevoerd .In afwachting van de actualisatie van het meerjarenbeleids- en onderhoudsplan in 2022 is dit bedrag (tijdelijk) geparkeerd in een reserve onderhoud wegen. Dit geeft hier een nadeel en een gelijk bedrag aan voordeel op het taakveld 2.1 Verkeer en vervoer.		5.000	I

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
De resterende middelen in de reserve Revitalisering Zilverkamp zijn niet langer nodig voor dekking van de uitgaven. De middelen vallen vrij ten gunste van het resultaat.	24		I

Beleidsnota's

- Gemeentelijk Mobiliteitsplan (2017)
- Wegencategoriseringsplan Lingewaard (2020)
- Nota Parkeernormen Lingewaard 2020
- Maatregelenprogramma GMP-plus (2021)
- Netwerk laadpalen elektrisch vervoer: visie en plaatsingsbeleid (2021)
- Mobiliteitsvisie Lingewaard (februari 2022)

Verbonden partijen

Bij dit programma zijn geen verbonden partijen.

3. Economie

Onder het programma economie vallen de taken die te maken hebben met economische ontwikkeling en bedrijvigheid, dienstverlening aan ondernemers en economische promotie. Onder bedrijvigheid vallen bedrijventerreinen en andere gebieden met veel bedrijvigheid, zoals winkelconcentraties en het glastuinbouwgebied. Ook de economische component van recreatie en toerisme (zoals promotie en toeristenbelasting) hoort hierbij. De openluchtrecreatie valt onder programma 5 en de ruimtelijke component van recreatie, zoals het aanleggen van recreatieve routes, valt onder programma 8.

Wat hebben we bereikt?

Doel 1: Werken aan toekomstbestendige en duurzaam ingerichte bedrijventerreinen en winkellocaties.
In samenwerking met de ondernemers zijn de bedrijventerreinen De Houtakker en Gendt-Bemmel meer toekomstbestendig ingericht. Met de oprichting van de Stichting Centrummanagement is ook de basis gelegd voor het blijvend goed functioneren van de centrumwinkelgebieden in de kernen Bemmel, Gendt en Huissen.

Doel 2: De nog beschikbare bedrijfskavels verkopen en daarmee streven naar het creëren van een grotere werkgelegenheid.
De prognose dat eind 2021 alle beschikbare ruimte is uitgegeven was juist: met een optie op het laatst beschikbare perceel zijn alle bedrijfskavels verkocht. Voor uitbreiding van Agropark III zijn concept-afspraken met de provincie gemaakt ten behoeve van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW).

Doel 3: Een goed ondernemersklimaat realiseren, resulterend in een hogere positie in de rapportage 'MKB-vriendelijkste gemeente'.
Deze doelstelling is in 2020 behaald. In 2021 is ingezet op het behoud van ons dienstverleningsniveau.

Doel 4: Meer economisch profijt halen uit recreatie en toerisme.
In samenwerking met de stichting Centrum Management Lingewaard en een aantal ondernemers (camping, winkels) is de basis gelegd voor het aantrekken van meer bezoekers en economische bestedingen.

Doel 5: NEXTgarden doorontwikkelen naar een economisch krachtig, energieneutraal, klimaatbestendig en circulair glastuinbouwcomplex in 2030.
Doorontwikkeling van NEXTgarden is met een strategische en gebiedsvisie vastgesteld in december 2021. Deze visie wordt ook gedragen door onze partners. Hiermee is de basis gelegd voor de NEXT step met als belangrijkste opgave om in 2030 energieneutraal te zijn. Partners zijn ondernemers, provincie en organisaties vanuit de regio, de tuinbouw- en energiesector.

Indicatoren

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Vestigingen van bedrijven	Aantal vestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 65 jaar	132	136
Functiemenging*	Aantal banen in verhouding tot aantal woningen	45%	43%

* dit weerspiegelt de verhouding tussen wonen en werken. Onder de 50% zijn er meer woningen dan banen en is er pendel naar andere gemeenten om te werken. Boven de 50% is dat andersom en is er meer pendel vanuit andere gemeenten naar banen in Lingewaard.

(gegevens zijn van 2020, gegevens van 2021 komen in de loop van februari beschikbaar)

Indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Verkopen bedrijfskavels	Aantal verkochte hectare - Bedrijventerreinen - Bergerden	 1,8 3,2	 8,4 0
Verbeteren ondernemersklimaat	Cijfer rapportage 'MKB-vriendelijkste gemeente'	6,8	6,8

Wat hebben we gedaan?

Bedrijventerreinen en winkellocaties (doel 1)

- Het economisch beleidsplan is in de afrondende fase en is participatief tot stand gekomen.
- Er zijn tuinvakken aangelegd op bedrijventerreinen Houtakker en Gendt-Bemmel voor meer biodiversiteit. De Bedrijfs Investerings Zone (BIZ) Houtakker is gerealiseerd. Er is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd en er volgt een diepteanalyse naar een warmtenet en zonnepanelen op bedrijventerrein Houtakker.
- De BIZ-verordening voor bedrijventerrein Gendt-Bemmel is vastgesteld door de raad en draagvlakmeting kan nu worden opgestart.
- Intentieverklaring Keurmerk Veilig Ondernemen voor bedrijventerrein Gendt-Bemmel is getekend namens gemeente en Stichting BIZ Gendt Bemmel.
- Er is camerabewaking gerealiseerd op bedrijventerrein Gendt-Bemmel.
- Vanuit het Gevelstimuleringsfonds zijn op bedrijventerrein Gendt-Bemmel gevels opgeknapt.
- Verduurzaming Pannenhuis en Agropark: zie paragraaf duurzaamheid.
- Stichting Centrum Management Lingewaard is opgericht en inmiddels van start en een centrummanager is operationeel. De provincie Gelderland heeft een subsidiebijdrage geleverd.
- Het in 2020 geactualiseerde Regionaal Programma Werklocaties (RPW) is vastgesteld.

Bedrijfskavels (doel 2)

- Kandidaten voor bedrijfskavels zijn gedurende en na aankoop van terrein begeleid in het proces van vergunningverlening en realisatie van de bedrijfsvestiging ('rode loper-aanpak').
- Verkoop van bedrijfskavels: In totaal is 5,7 ha verkocht, waarvan 1,9 ha op De Houtakker II, 2,5 ha op Agropark en 1,3 ha op Pannenhuis II. Daarmee is bijna alle beschikbare bedrijfsruimte op

de bedrijventerreinen verkocht, nog één perceel is onder optie. Er zijn geen glastuinbouwkavels verkocht.
- Voor toekomstige uitbreiding van Agropark (Agropark III) binnen NEXTgarden is een verkavelingsplan met stedenbouwkundige voorwaarden klaar en zijn afspraken ten behoeve van het RPW gemaakt.

Ondernemersklimaat en dienstverlening aan ondernemers (doel 3)
- Het overleg met ondernemers en ondernemersverenigingen is vanwege COVID-19-maatregelen en verschil in het effect daarvan op de verschillende branches wat specifieker naar behoefte ingericht. Dat betekent dat de reguliere bedrijfsbezoeken maar gedeeltelijk hebben plaatsgevonden. Bij horeca en winkeliers zijn vanwege het effect van coronamaatregelen in die sectoren gericht en bestuurlijk 'rondjes langs de velden' gemaakt. Met de ondernemersverenigingen loopt het overleg met winkeliers nu via het centrummanagement (CML). Met de Veron is afgesproken dat met hen overleg plaatsvindt als daar vanuit Veron om gevraagd wordt. De Taskforce is ingericht en heeft een eerste bijeenkomst gehad;
- Voor verbeterde communicatie en informatievoorziening is het volgende gedaan:
  - Het Coronaloket heeft het hele jaar gefunctioneerd;
  - De ondernemers-nieuwsbrief is verder doorontwikkeld en naast de nieuwsbrief is een bijeenkomst voor jonge mkb'er georganiseerd. Ook zijn er digitale communicatiekanalen ingezet en videoboodschappen gecommuniceerd;
  - Rondom het thema ‘Wees loyaal, koop lokaal’ is in de zomerperiode een promotiecampagne uitgevoerd en is de cadeau-actie via het 'Lingewaard tientje' voortgezet;
- De reclamebelasting is op verzoek van de winkeliersverenigingen verhoogd. De verhoging houdt verband met het toekomstige risico van meer leegstand en daarom ook meer investeringen om leegstand tegen te gaan. De verhoging is opgenomen in de verordening en wordt in 2022 geëffectueerd. Deze belasting vloeit terug naar de ondernemersfondsen. Daarnaast is voor de ondernemersfondsen afgesproken dat vastgoedeigenaren een vrijwillige bijdrage leveren.
- Tuinbouwbelevingscentrum, zie onder NEXTgarden (doel 5).

Recreatie en toerisme (doel 4)
- De samenwerking met Overbetuwe, TVAN en het Bureau Toerisme in de Betuwe is voortgezet. Het Bureau Toerisme onderhoudt de website Welkom in de Betuwe met informatie over onder meer musea, erfgoed, horecagelegenheden en wandel-/fietsroutes.
- Fort Pannerden is opgenomen op de Unesco Werelderfgoedlijst en aangesloten bij de landelijke Museumvereniging. Zie hiervoor verder programma 5 onder doel 3.
- In samenwerking met TVAN en recreatiemaatschappij Uiterwaarde zijn alle overzichtskaarten van het fietsroutenetwerk vernieuwd. Voor het wandelroutenetwerk zijn de routes vanuit de dorpscentra van Bemmel, Gendt en Doornenburg bewegwijzerd. Bij de startpunten in de dorpscentra staan informatieborden.
- In samenwerking met CML is een werkgroep met onder andere toeristische ondernemers gestart met activiteiten om toeristisch bezoek te bevorderen. In dat kader is een zomercampagne gevoerd.
- Eerste stappen om te komen tot een horecaplein in Bemmel zijn gestart.

NEXTgarden (doel 5)
- Het programma NEXTgarden 2017 – 2021 is nagenoeg afgerond. Voor doortrekking van het warmtenet naar Agropark en afronding van de fietsverbinding Hortensialaan heeft de provincie de subsidie verlengd tot eind 2022.
- Voor de doorontwikkeling is in samenspraak met partners een strategische visie en gebiedsvisie opgesteld en in december 2021 door de raad vastgesteld.

- In het kader van de energiedoelstelling is het doortrekken van het warmtenet voorbereid. Voor de uitvoering en exploitatie van het warmtenet is Warmtenetwerk Lingewaard (WNL) opgericht. Zie hiervoor de paragraaf Verbonden Partijen. Verder is een quick-scan over aquathermie uitgevoerd die heeft geleid tot vervolgonderzoek. Ook voor een zonnethermie-park nabij NEXTgarden zijn we een businesscase aan het opstellen. De snoeihoutcentrale is operationeel. Samenwerking met TNO is voortgezet.
- Verkennende gesprekken met ondernemers op de Leutensche Leigraaf zijn gestart om gezamenlijk de kansen voor aansluiting op het warmtenetwerk vanuit NEXTgarden/Bergerden te onderzoeken. Ondernemers worden hierbij ondersteund door Greenpoort Arnhem-Nijmegen en LTO Nederland;
- We onderzoeken of de duurzame energiemix kan bijdragen aan de energietransitie in bestaande woonwijken of bedrijventerreinen.
- Om te komen tot een tuinbouwbelevingscentrum is een inspiratieboek Experience the Horticulture NEXTgarden opgesteld. Voor nadere uitwerking en invulling is samengewerkt met STOL, Greenport Gelderland, Park Lingezegen, onderwijsinstellingen en TVAN. Voorbereid zijn een formele samenwerkingsstructuur en het betrekken van marktpartijen voor realisatie en exploitatie.

NEXTgarden heeft ook een eigen jaarverslag in het kader van het gesubsidieerde programma NEXTgarden.

Wat heeft het gekost?

Tabel baten en lasten

Per taakveld zijn de **lasten (-)** en **baten (+)** van de producten (afgerond op € 1.000) opgenomen.

3	Economie	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
3.1	**Economische ontwikkeling**	**-790**	**-832**	**-698**
60301	Samenwerkingsverbanden	-389	-454	-454
60302	Economische ontwikkeling	-401	-378	-244
3.2	**Fysieke bedrijfsinfrastructuur**	**-12.732**	**-3.302**	**-3.266**
60304	Industrieterreinen	-12.732	-3.302	-3.266
3.3	**Bedrijvenloketten bedrijfsregelingen**	**-173**	**-218**	**-218**
60305	Bedrijvenloket	-130	-130	-130
60306	Straatmarkten	-43	-88	-88
3.4	**Economische promotie**	**-268**	**-336**	**-335**
60307	Toerisme	-157	-189	-188
60308	Kermis	-83	-142	-142
60309	Economische promotie	-28	-5	-5
	Totaal lasten	**-13.963**	**-4.687**	**-4.517**
3.1	**Economische ontwikkeling**	**88**	**40**	
60302	Economische ontwikkeling	88	40	0
3.2	**Fysieke bedrijfsinfrastructuur**	**15.788**	**3.327**	**3.327**
60304	Industrieterreinen	15.788	3.327	3.327

3	Economie	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
3.3	**Bedrijvenloketten bedrijfsregelingen**	**17**	**20**	**20**
60306	Straatmarkten	17	20	20
3.4	**Economische promotie**	**158**	**214**	**214**
60307	Toerisme	103	94	94
60308	Kermis	55	120	120
	Totaal baten	**16.051**	**3.601**	**3.561**
	Saldo baten en lasten	**2.088**	**-1.087**	**-956**
69803	Onttrekkingen reserves	978	920	0
69803	Toevoegingen reserves	-3.950	-846	0
	Saldo inclusief mutaties reserves	**-884**	**-1.013**	**-956**

3.1 Economische ontwikkeling

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Samenwerkingsverbanden In tegenstelling tot voorgaande jaren hebben we in 2021 relatief weinig gebruik kunnen maken van verschillende subsidies. Dat zien we terug in de verdeling van de kosten van het subsidiebureau over de 5 deelnemende gemeenten. De kosten worden namelijk verdeeld op basis van het subsidieresultaat. Deze kosten waren € 45.000 lager dan begroot. We hebben onderzocht waarom het subsidieresultaat in 2021 lager is, maar hebben daar geen eenduidige verklaring voor. Corona en vertraging in subsidiabele aanvragen wordt wel genoemd als oorzaak, maar onvoldoende bekendheid met subsidiemogelijkheden kunnen we niet uitsluiten. Daarom heeft het subsidiebureau inmiddels een toelichting gegeven op de resultaten voor 2021 en ons actief geïnformeerd over subsidiemogelijkheden voor 2022.	45		I

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Bij de bouwgrondexploitatie vindt budgetbeheer plaats op basis van exploitatiebegrotingen over meerdere jaren. Bij verschuiving in de jaarschijven worden de begrotingen daarom niet bijgesteld. Deze verschuivingen kunnen wel leiden tot verschillen ten opzichte van de begrote baten en lasten. Door de verrekening met de toe- of afname van de boekwaarde is er per saldo geen verschil.
De hier in de jaarrekening opgenomen toelichting is daarom beperkt tot significante afwijkingen van de bouwgrondexploitaties die geen budgettair neutraal saldo hebben voor 2021.
De voortgang van de bouwgrondexploitaties wordt toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Agropark, Huissen In 2021 is een verplichte winstneming verwerkt. De winst komt ten gunste van de reserve grondexploitatie.	1.563		I

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Pannenhuis II, Huissen De verkoop van de laatste kavel en de aanpassing van de looptijd leveren een rentevoordeel op. Als gevolg hiervan kan de getroffen verliesvoorziening vervallen. Het bedrag van € 105.000 vloeit terug naar de reserve grondexploitatie.	105		I
Houtakker II, Bemmel Er is een verplichte winst genomen van € 1.100.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de reserve grondexploitatie.	1.100		I
Bergerden, Huissen Door uitgifte van een kavel kan de verliesvoorziening worden verlaagd. Het voordeel wordt toegevoegd aan de reserve grondexploitatie.	258		I

NEXTgarden

Op 7 april 2017 is er door provincie Gelderland een subsidie toegekend van € 3 miljoen voor het programma NEXTgarden. De afspraken over de besteding van deze middelen zijn vastgelegd in de op 12 juni 2017 ondertekende samenwerkingsovereenkomst tussen provincie Gelderland en gemeente Lingewaard. In deze samenwerkingsovereenkomst zijn ook nadere financiële afspraken opgenomen: gemeente en provincie spannen zich in om aanvullend de resterende middelen uit de eerste fase herstructurering glastuinbouw Huissen-Angeren beschikbaar te stellen. Dit is een bedrag van € 1.781.985 aan provinciale middelen en € 700.000 aan gemeentelijke middelen. De gemeenteraad van Lingewaard heeft deze middelen bij besluit van 9 november 2017 toegekend. De provincie heeft middels de aangepaste beschikking van 13 december 2018 laten weten de middelen beschikbaar te stellen. In 2020 hebben gemeente en provincie besloten de samenwerkingsovereenkomst te verlengen met een jaar. Ook de beschikking is hierop aangepast. Voor de uitvoering van het programma NEXTgarden is hiermee in de periode 2017 – 2022 een totaal budget van (afgerond) € 5,5 miljoen beschikbaar. In 2021 is de beschikking op ons verzoek nogmaals aangepast zodat in 2022 nog twee projecten kunnen worden afgerond: doortrekken warmtenet en de realisatie van de fietsverbinding Hortensialaan-Nieuwediep.
In 2021 is € 949.303 van de € 5,5 miljoen besteed aan het programma NEXTgarden. Hiermee is binnen het budget voor 2021 gebleven. Het restantbudget voor NEXTgarden in 2022 bedraagt € 962.213.

3.4 Economische promotie

bedragen x € 1.000	**Voordeel**	**Nadeel**	**I/S**
Kermissen Vanwege COVID-19 konden de kermissen niet plaatsvinden. Uitzondering was de kermis in Huissen. Naast de gemiste inkomsten staan natuurlijk ook lagere uitgaven.	59	65	I

Mutaties in de reserves

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Na actualisatie van de grondexploitaties blijkt dat de resultaten bij de complexen Pannenhuis II en Bergerden positiever uitvallen. De verliesvoorziening Pannenhuis II is opgeheven waardoor een bedrag van € 105.000 toegevoegd kan worden aan de reserve grondexploitatie. Voor complex Bergerden is de voorziening met € 257.700 verlaagd en dit bedrag is ook toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. Beide bedragen waren niet begroot. Gelijksoortige voordelen zijn behaald op taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur.		363	I
Voor de grondexploitaties Agropark II en Houtakker II is op basis van de positieve realisatie een tussentijdse winst genomen van respectievelijk € 1.563.000 en € 1.115.000. Bovendien is voor Pannenhuis II een tussentijdse winst genomen van € 64.000. De winsten zijn toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. Gelijksoortige voordelen zijn behaald op taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur.		2.742	I
Er is bijna € 72.000 onttrokken aan de reserve NEXTgarden voor dekking van de uitgaven. De onttrekking was niet begroot.	72		I

Beleidsnota's

- Economisch beleidsplan (2016) (actualisatie met uitvoeringsagenda in 2021, vaststelling in 2022)
- Nota toerisme en recreatie Lingewaard en Overbetuwe 2016 - 2022
- Demografische ontwikkelingen (2019)
- Strategische visie NEXTgarden (2021)
- Gebiedsvisie NEXTgarden (2021)

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling recreatieschap Overbetuwe / recreatiemaatschappij Uiterwaarde		
Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Ja
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	Geen
	Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	Geen
	Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	Nee

4. Onderwijs

Onder het programma onderwijs vallen taken op het gebied van kinderopvang, peuterspeelzalen, basisonderwijs, bewegingsonderwijs, onderwijshuisvesting, voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstandenbeleid, passend onderwijs, leerplicht, leerlingenvervoer en volwasseneneducatie.

Wat hebben we bereikt?

Doel 1: Kinderen en jongeren ontwikkelen zich veilig en prettig gedurende hun schoolperiode. Er is een netwerk van ketenpartners dat zorgt voor goede preventie en dat actief inspringt als dat nodig is.
We intensiveerden samen met de coalitie Opgroeien en Opvoeden in 2021 de samenwerking tussen kinderopvang, scholen en gemeente. Zodat we de kinderen in een kwetsbare thuissituatie beter in beeld kregen en preventief/actief konden handelen waar nodig.

Doel 2: Goede gebouwen voor scholen die voldoen aan de huisvestingseisen.
We hebben in het kader van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) verder uitvoering gegeven aan de 4 benoemde projecten (OBC Bemmel, IKC Het Sterrenbos, IKC De Vonkenmorgen en IKC De Doornick).

Doel 3: 99,1% van de leerlingen tot 23 jaar behaalt een startkwalificatie en maximaal 4,9 leerlingen per 1.000 inwoners zijn ongeoorloofd afwezig. Dit ten opzichte van 2019.
In schooljaar 2019-2020 behaalde 98,2% een startkwalificatie. Het relatieve verzuim voor schooljaar 2018-2019 (laatst bekende cijfer) was 12.

Doel 4: Instroom in specialistische dyslexiezorg beperken.
We hebben de regionale afspraken voor dyslexie aangescherpt om de instroom in dyslexiezorg te normaliseren. Hiermee hebben we de instroom in specialistische dyslexiezorg beperkt.

Doel 5: Het taboe rondom laaggeletterdheid doorbreken, bewustwording creëren en het aantal laaggeletterden verminderen.
We werkten aan het verkleinen van het taboe rondom laaggeletterden door te investeren in laaggeletterdheid, bijvoorbeeld tijdens de nationale voorleesdagen.

Indicatoren

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen van 5-18 jaar.	0	0*
Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners van 5-18 jaar.	4,9	12**

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat (VSV'ers).	0,9	1,4*

*cijfer 2020 (onbekend is wanneer de cijfers van 2021 opgenomen worden in het dashboard onderwijs)
**cijfer 2019 (onbekend is wanneer het cijfer van 2021 opgenomen wordt in het dashboard onderwijs).
Ter vergelijking: 2015 (17), 2016 (7), 2017 (6), 2018 (13)

Wat hebben we gedaan?

Basisonderwijs en kinderopvang (doel 1 en 4)

- De versterking in de samenwerking met onze partners draagt bij aan de integrale ondersteuningsstructuur voor kinderen van 0 tot 12. Samen met het onderwijs en kinderopvang is een activiteitenoverzicht opgesteld op basis van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Deze NPO-middelen zijn bedoeld om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen.
- Met onderwijs en kinderopvang hebben we nieuwe resultaatafspraken gemaakt voor de voor- en vroegschoolse (VVE) educatie. Hiermee zetten wij in op uitvoering en monitoring van de nieuwe VVE, de kwaliteit ervan in kinderopvang en onderwijs, ouderbetrokkenheid en gezinsondersteuning.
- Door het regionaal aanscherpen van de afspraken, bevorderden wij dat alleen kinderen die specialistische dyslexiezorg nodig hebben, hiervoor in aanmerking komen. Dit komt voort uit maatregel 13.3 van de taskforce en draagt bij aan een beperking van de kosten.

Onderwijshuisvesting (doel 2)

- Samen met de schoolbesturen en kinderopvang zetten we de uitvoering van de eerste termijn van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) voort:
    - Voor OBC Bemmel hebben we het volgende gedaan:
        - In april 2021 hebben we het Ruimtelijk, Functioneel en Technisch Programma van Eisen afgerond.
        - In september 2021 hebben we samen met het schoolbestuur de aanbestedingen van de architect, installateur, constructeur en installatie-adviseur afgerond.
        - In november 2021 hebben we de samenwerkingsovereenkomst tussen het schoolbestuur en de gemeente definitief gemaakt.
        - In december 2021 is het stedenbouwkundig adviesrapport afgerond en opgeleverd.
        - We zijn gestart met het maken van een schetsontwerp.
    - Voor IKC Het Sterrenbos hebben we op 22 juni 2021 besloten dat dit IKC nieuwbouw krijgt. Het schoolbestuur heeft gekozen voor nieuwbouw op de huidige locatie. Daarna hebben we in oktober 2021 de massastudie afgerond. Deze is op 24 november 2021 aan de gemeenteraad gepresenteerd.
    - Voor IKC De Vonkenmorgen hebben we op 29 februari 2021 besloten dat dit IKC nieuwbouw krijgt. Daarna zijn we gestart met de massastudie om de locatie voor nieuwbouw te kunnen bepalen. De concept massastudie hebben we op 24 november 2021 aan de gemeenteraad gepresenteerd.

    - Voor IKC De Doornick is in maart 2021 het huisvestingsonderzoek afgerond. Op 28 september 2021 hebben we besloten dat dit IKC nieuwbouw krijgt op de huidige locatie. We hebben een aanbesteding opgestart om de bouwprocesmanager aan te trekken.
    - Voor IKC Binnenstebuiten hebben we op 8 juni 2021 ingestemd met de aanvraag tot uitbreiding met twee lokalen voor onderwijs. Het schoolbestuur is bouwheer. In afstemming met onze gemeente is het schoolbestuur gestart met de voorbereiding.
- De gymnastiekvergoeding is voor alle locaties toegepast op basis van de beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs.
- Op 5 januari 2021 is het juridisch eigendom van het Pro College Bemmel overgedragen aan het schoolbestuur. We zijn gestart met de overdracht van het juridisch eigendom van IKC Het Drieluik en IKC ’t Holthuus.

Onderwijs/educatie/leerlingenvervoer (doel 1 en 3)

- In juli 2021 hebben we de subsidieregeling voor peuteropvang en voorschoolse educatie geëvalueerd en aangepast na intensief overleg met de gesubsidieerde kinderopvanginstellingen. Belangrijke aanleiding hiervoor was de invoering van de pedagogische medewerker in de voorschoolse educatie als onderdeel van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (OAB).
- Samen met de aanpassing van de subsidieregeling voerden wij de peutermonitor Lingewaard in. Hiermee brengen wij informatie vanuit de gemeente, GGD en kinderopvang samen. En komt er inzicht in het bereik van kinderen en de bijbehorende financiën.
- Sinds 1 januari 2021 zijn wij aangesloten bij het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). Het RBL heeft zich in het schooljaar 2020-2021 gericht op het voorkomen van schooluitval en ongeoorloofd thuiszitten. Ook richtten zij zich op het vinden van passende oplossingen voor jongeren. Om hiermee ook alle voortijdig schoolverlaters perspectief te bieden op een diploma, dagbesteding en/of arbeid met een passend traject.
- We continueerden het project van MEE Gelderse Poort waarmee leerlingen zelfstandig leerden reizen met OV of fiets.
- We stimuleerden ouders om hun kinderen vaker zelf naar school te brengen. Hiermee versterkten wij de relatie tussen thuis en school en verminderden wij de inzet van taxivervoer.

Laaggeletterdheid (doel 5)

- We besteedden minimaal 3 keer per jaar expliciete aandacht aan laaggeletterdheid, bijvoorbeeld tijdens de Nationale Voorleesdagen en de Week van Lezen en Schrijven.
- We werkten samen met het Taalnetwerk Overbetuwe en Lingewaard aan het verkleinen van het taboe rondom laaggeletterden. We zorgden voor een educatief aanbod en continueerden de inzet van de coördinator taalhulp. Om deelname aan de samenleving en zelfredzaamheid te stimuleren, organiseerden wij vanuit de bibliotheek diverse activiteiten, met name voor de doelgroep minder geletterden en senioren.
- Professionals en vrijwilligers zijn vanwege de COVID-19-maatregelen digitaal getraind.
- We hebben taalambassadeurs (ervaringsdeskundigen) toegevoegd aan het lezerspanel om onze dienstverlening nog toegankelijker te maken.
- De evaluatie vindt in 2022 plaats.

Wat heeft het gekost?

Tabel baten en lasten

Per taakveld zijn de **lasten (-)** en **baten (+)** van de producten (afgerond op € 1.000) opgenomen.

4	Onderwijs	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
4.1	**Openbaar basisonderwijs**	**-47**	**-49**	**-49**
60401	Openbaar basisonderwijs	-47	-49	-49
4.2	**Onderwijshuisvesting**	**-2.241**	**-2.078**	**-2.065**
60402	Bijzonder basisonderwijs	-132	-126	-169
60403	Onderwijshuisvesting	-2.109	-1.952	-1.896
4.3	**Onderwijsbeleid en leerlingzaken**	**-1.775**	**-2.264**	**-2.099**
60404	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-831	-1.277	-873
60405	Leerlingenvervoer	-924	-973	-1.211
60406	Volwasseneducatie	-20	-15	-15
	Totaal lasten	**-4.063**	**-4.391**	**-4.213**
4.2	**Onderwijshuisvesting**	**92**		
60403	Onderwijshuisvesting	92	0	0
4.3	**Onderwijsbeleid en leerlingzaken**	**215**	**526**	**324**
60404	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	215	526	324
	Totaal baten	**307**	**526**	**324**
	Saldo baten en lasten	**-3.754**	**-3.866**	**-3.889**
69804	Onttrekkingen reserves	90	90	0
69804	Toevoegingen reserves	0	0	0
	Saldo inclusief mutaties reserves	**-3.664**	**-3.776**	**-3.889**

4.2 Onderwijshuisvesting

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Onderwijshuisvesting Dit incidentele voor- en nadeel is ontstaan door de toekenning van SUVIS-subsidie aan verschillende schoolbesturen. De Rijksoverheid kent deze subsidie toe aan de schoolbesturen. De gemeente ontvangt de subsidiegelden van de Rijksoverheid en moet ze meteen weer doorbetalen aan de schoolbesturen. De gemeente fungeert hierbij alleen als doorgeefluik.	123	123	I
Het incidentele nadeel betreft de voorbereidingskosten van de projecten uit het IHP die niet geactiveerd mogen worden. Dit zijn de kosten voor voorbereidingswerkzaamheden tot aan de uitvoering met uitzondering van het ontwerptraject. Het nadeel wordt deels		64	I

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
gecompenseerd. In 2021 waren er geen aanvragen voor de 1e inrichting onderwijsleerpakket en meubilair door scholen. Ook waren de kosten voor reparaties van schades aan schoolgebouwen in 2021 beperkt.			

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
60404 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			
Door COVID-19 zijn er onderwijsachterstanden ontstaan. Om dit in te lopen heeft het Rijk het Nationaal Programma Onderwijs ontwikkeld en hiervoor extra middelen vrijgemaakt. In de 2e tussentijdse rapportage hebben we aangegeven dat er aan een bestedingsplan wordt gewerkt. In januari 2022 hebben wij pas een besluit genomen over de inzet van deze middelen. Dit betekent dat er ten laste van dit budget nog geen uitgaven zijn gedaan in 2021. Deze middelen worden in 2022 en 2023 ingezet.	161	161	I
Het OAB- budget 2021 ter grootte van € 357.000 is niet volledig ingezet. Deze Rijksmiddelen mogen conform de regeling ook nog in 2022 worden ingezet. Vanwege de uitvoering in 2022 wordt de ontvangst ook in 2022 verantwoord.	142	142	I
Door COVID-19 en sluiting van scholen en kinderopvang tijdens de 1e lockdown hebben we in 2020 bijna geen activiteiten kunnen ontwikkelen en uitvoeren voor het primair onderwijs en de kinderopvang. Bij de resultaatbestemming 2020 is daarom € 78.000 toegevoegd aan het product Onderwijsbeleid en leerlingzaken. Deze middelen zijn niet besteed. In de komende jaren verwachten we dit binnen het beschikbare budget te kunnen opvangen. Het restant overschot wordt veroorzaakt door het feit dat er minder tegemoetkomingen Sociaal Medische Indicatie voor kinderopvang zijn verstrekt dan verwacht.	135		I

Beleidsnota's

- Beleidsnotitie Visie Integraal Kind Centrum gemeente Lingewaard (2015)
- Subsidieregeling subsidiëring Peuteropvang en Voorschoolse Educatie gemeente Lingewaard (2022)
- Beleidsnota leerlingenvervoer ‘Samen kom je verder’ (2014, aangepast in 2018)
- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (2019)
- Beleidsplan Sociaal Domein 2021-2024 “Iedereen hoort erbij!” (2021)
- Kaders Sociaal Beleid 2021-2024 (2020)

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN - leerlingenvervoer -

Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja: doelgroepenvervoer en leerlingenvervoer
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Ja
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	De gemeenschappelijke regeling is geactualiseerd. COVID-19 heeft met alle beperkende maatregelen en tegemoetkomingen naar vervoerders toe een rol gespeeld.
	Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	
	Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Gelderland Centraal (MGR)

Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja, uitvoering in regionaal verband voor het Sociaal Domein. In 2021 heeft de MGR dat gedaan in de vorm van de modules: Zorg (met name jeugd, Wmo), Onderwijszaken, Werkgeversdienstverlening (WSP), Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening (WgSW), Inburgering
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Ja
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	Vanaf 2021 is ook het contractbeheer voor inburgering onderdeel van de MGR Sociaal Domein Gelderland Centraal.
	Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	Nee, voor 2021 nauwelijks. Het contractbeheer ziet toe op contracten vanaf 1 januari 2022 met de inwerkingtreding van de wet inburgering.

	Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	Ja, aan de MGR moeten middelen worden overgemaakt voor dat contractbeheer. Echter indien Lingewaard dit contractbeheer zelfstandig zou uitvoeren zouden met dat contract beheer ook kosten zijn gemoeid. Het is waarschijnlijk zelfs zo dat deze kosten hoger zouden uitvallen. Door het contractbeheer gezamenlijk uit te voeren met gemeenten in de regio worden schaalvoordelen gerealiseerd.

5. Sport, cultuur en recreatie

Onder dit programma vallen taken op het gebied van cultuur, kunst, sport, erfgoed, groen & openluchtrecreatie. De economische component van recreatie en toerisme (zoals promotie en toeristenbelasting) valt onder programma 3. De ruimtelijke component van recreatie, zoals het aanleggen van recreatieve routes, valt onder programma 8.

Wat hebben we bereikt?

Doel 1: Een passend aanbod aan sportieve, culturele en recreatieve activiteiten en voorzieningen in de directe leefomgeving van onze inwoners. Dit aanbod draagt bij aan de gezondheid en het meedoen van jong tot oud.
We hebben gewerkt aan een breed en toegankelijk aanbod van activiteiten en voorzieningen in de Lingewaardse kernen. Dit deden we in samenwerking met onder andere de sport- en cultuurcoaches, Lingewaard Sport!, verschillende werkgroepen, het Cultureel Platform Lingewaard, de Open Academie en de Bibliotheek. Een mooi resultaat is bijvoorbeeld het Lokale Preventieakkoord: veel partijen hebben zich verbonden aan de acties om te komen tot minder roken en drankgebruik en een beperking van overgewicht.

Doel 2: Sport- en beweegaanbieders zijn vitaal en toekomstbestendig.
Het sport- en beweegnetwerk is inmiddels een samenhangend geheel geworden waarbij de verschillende lokale partijen elkaar goed weten te vinden. Lingewaard Sport! is geformaliseerd in een stichting en Stichting Sportservice Lingewaard is opgericht om het beheer van accommodaties en de facilitering van sport in Lingewaard te ondersteunen.

Doel 3: Meer inwoners de mogelijkheid bieden om in aanraking te komen met kunst en cultuur.
Met de komst van het digitale cultuurplatform zetten wij in op de bereikbaarheid en de zichtbaarheid van het culturele aanbod in de gemeente. Daarnaast stimuleerden wij het volgen van cultuureducatie door basisschoolleerlingen met Méér Muziek in de klas en de uitvoering van het Convenant Cultuureducatie.

Doel 4: Het versterken van de biodiversiteit en natuurwaarde samen met agrariërs, inwoners en natuurorganisaties.
Vanuit de dorpsontwikkelplannen (DOP's) gingen we aan de slag met de voorbereiding vergroening dorpsplein Doornenburg en de vergroening van de Vlierstraat Huissen. Bij de speeltuinen en speelweiden was er aandacht voor 'natuurlijk' spelen. Er zijn 14 nieuwe 'handen uit de mouwen'-onderhoudsovereenkomsten gesloten. Hiermee is de betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving vergroot.

Indicatoren

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Niet sporters	Het percentage inwoners (19 jaar en ouder) dat niet minstens 1 keer per week aan sport doet ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	41%	45% *

* Het behaalde resultaat is het cijfer van 2020 (in 2021 gepresenteerd). Deze indicator werd eerder omschreven als: het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners. Is nu (5 jaar na het vorige meetmoment) nader gespecificeerd, wat een ander beeld kan geven. Ook COVID-19 heeft in 2020 niet positief bijgedragen aan dit percentage.

Activiteiten	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Aanplanten inheems plantmateriaal	Percentage aanplant met inheems materiaal wanneer dit ruimtelijk wenselijk en leverbaar is.	80%	80%

Wat hebben we gedaan?

Sport en activering (doel 1 en 2)

- De gemeenteraad actualiseerde het sportbeleid en stelde het vast voor de komende jaren. Lingewaard Sport! is geformaliseerd en we lanceerden het digitale platform www.lingewaardinbeweging.nl.
- De werkgroepen werkten aan de thema's van het lokale sportakkoord: sterke en vitale aanbieders, jeugd in beweging en duurzame sportinfrastructuur.
- Vanuit het thema 'iedereen kan meedoen', waarbij wij sporten en bewegen vanzelfsprekend maken voor alle inwoners, verbonden wij sport aan het gezondheidsbeleid.
- We realiseerden een Lokaal Preventieakkoord. Hierbij heeft sport een duidelijke rol als het gaat om een gezonde sportomgeving, rookvrije sportparken en beweegvriendelijke/open schoolpleinen. En we hadden aandacht voor een structurele inbedding van GO! (Gezond Onderweg).
- De Open Club-gedachte nam een grote vlucht.
- Het aantal sportorganisaties dat we subsidiëren bleef ongeveer gelijk (46). Het aantal jeugdleden van deze organisaties gezamenlijk daalde (in 2020 ruim 4400 en in 2021 nog ruim 4200).

(Sport)accommodaties (doel 1 en 2)

- We werkten aan maatschappelijke huisvestingsplannen. De voorkeursvariant voor de kern Gendt werkten we uit naar een uitvoeringsplan. Voor de kern Huissen is een voorkeursvariant uitgewerkt. Voor de kern Haalderen verwachten we die in de eerste helft van 2022 te kunnen presenteren. Hierover zijn we in nauw overleg met de betrokkenen. In Bemmel moeten we nog starten. We zijn daar nog niet toegekomen aan de oriëntatiefase door de intensieve trajecten in de eerste drie kernen. Waarschijnlijk lukt dit pas in 2023. De urgentie is in de kern Bemmel ook lager, omdat het maatschappelijk voorzieningenniveau hier al beter op orde is.
- Met de huidige en toekomstige gebruikers van SKC De Leemhof maakten we een voorzet voor inpassing voor multifunctioneel gebruik van De Leemhof, waaronder de verplaatsing en

inpassing van de bibliotheek en gebruikers van Villa Ganita (exclusief het Oorlogsmuseum Niemandsland). De gebruikers in Villa Ganita gaan naar SKC De Leemhof zodra de uitbreiding van De Leemhof gerealiseerd is. Het Oorlogsmuseum Niemandsland zoekt zelf naar een alternatieve locatie. De voorbereidingen voor de uitbreiding van SKC De Leemhof zijn gestart.

- We hebben de tarieven voor de gemeentelijke ontmoetingscentra én binnensportaccommodaties geharmoniseerd en geïmplementeerd. De harmonisatie van de tarieven voor de buitensport wordt meegenomen bij het project uniformering van de buitensport (afronding in 2022).
- De inventarisatiefase voor uniformering toekomstig beheer en exploitatie buitensportaccommodaties is inmiddels afgerond. Het totale project wordt gerealiseerd in 2022.

Bibliotheek en Cultuur (doel 1 en 3)

- In samenwerking met onze convenantpartners gaven wij in 2021 uitvoering aan het Convenant Cultuureducatie.
- Op donderdag 17 juni hebben we – samen met de gemeenten Arnhem, Rheden, Renkum en Overbetuwe met het onderwijs, muziekverenigingen en (cultuur)organisaties uit de regio – het Muziekakkoord Gelderland-Midden ondertekend.
- Samen met onze partners vernieuwden wij het cultuurbeleid en het bibliotheekbeleid. Het bibliotheekbeleid maakt onderdeel uit van de cultuurnota (Cultuurnota 2022 en verder 'Beleef kunst en cultuur in Lingewaard'). De raad stelde dit in februari 2022 vast.
- We bereidden de verhuizing van de bibliotheek in Gendt naar SKC De Leemhof verder voor.
- In juli 2021 is Fort Pannerden op de Unesco Werelderfgoed lijst opgenomen als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Vanaf 1 juli sloot het fort ook aan bij de Museumvereniging en is het gratis toegankelijk voor houders van de Museumkaart. De beheerstichting Fort Pannerden verzorgt de exploitatie en het beheer. Dit hebben we ondersteund met een (jaarlijkse) exploitatiebijdrage voor het groenonderhoud van het dak. Het aantal bezoekers was in 2021 ongeveer 12.000. Hierbij is een positief effect zichtbaar op het bezoekersaantal naar aanleiding van de erkenning als werelderfgoed.
- In juli 2021 is ook de Neder-Germaanse Limes in Nederland en Duitsland als grensgebied uit de Romeinse tijd opgenomen op de Unesco Werelderfgoedlijst. Langs het Limes-tracé zijn in Huissen (Loostraat) archeologische vondsten gedaan waaruit de Romeinse invloed blijkt, zoals gebruiksvoorwerpen, resten van bewoning en grafvelden. De Unesco-vermelding verhoogt de status van vindplaatsen in de regio voor toeristisch bezoek en leidt niet tot nieuwe beperkingen voor inpassing in ruimtelijke ontwikkelingen.
- Pact van Loevestein. Dit is een bestuurlijk overleg- en samenwerkingsverband van provincies, waterschappen en gemeenten die belang hebben bij gezamenlijke afspraken rondom de bescherming van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Onze gemeente participeert in dit samenwerkingsverband.
- Voor gemeentelijke monumenten is € 22.370 subsidie verstrekt voor drie monumentale woningen, een in Ressen en twee in Doornenburg. Naar aanleiding van het geringe aantal aanvragen en onderbesteding van het beschikbare budget is besloten om begin 2022 eigenaren schriftelijk te attenderen op de subsidiemogelijkheden.
- Voor de veldoven in de Roswaard hebben we overleg gevoerd met de eigenaar over restauratie. Omdat dit overleg nog niet is afgerond, is nog geen conclusie over de uitvoering mogelijk.

- Voor de steenoven in de Gendtse Polder is Staatsbosbeheer verantwoordelijk voor de instandhouding. Met betrekking tot een toekomstig gebruik is de historische kring initiatiefnemer, maar zijn in 2021 geen vervolgstappen gezet.
- Voor het toekennen van een monumentenprijs hebben we eigenaren en historische kringen benaderd. Dit heeft echter niet geleid tot aanmeldingen.

Speeltoestellen/tuinen (doel 1)

- Alle speeltoestellen zijn dit jaar vier keer gecontroleerd, waarvan twee keer door een extern inspectiebureau.
- We hebben gesprekken gevoerd over openstelling van het schoolplein met IKC 't Holthuus uit Huissen en IKC de Regenboog. De verwachting is dat deze scholen in 2022 het convenant tekenen.
- Bij een aantal speelplekken hebben we toestellen vervangen. Voorbeelden zijn speelplekken 'De Schans' en 'De Vijzel' in Huissen. De speeltuin aan de Vlierstraat in Huissen is samen met de wijkorganisatie heringericht. Bij de Ward in Bemmel en Loovelden in Huissen zijn twee nieuwe waterspeelplekken gerealiseerd. De speelplekken zijn aangelegd met aandacht voor klimaatadaptatie en circulariteit.
- In Gendt is naar aanleiding van een inwonersinitiatief een pumptrack aangelegd.
- Aan de Walstraat in Huissen is een mini-pannaveldje aangelegd.
- Door de leveringsproblemen met kunstgras is de aanleg van kunstgrasvoetbalveldjes uitgesteld tot het voorjaar van 2022.
- Het is nog niet gelukt om de speelvisies voor Angeren en Haalderen uit te werken. Door de coronamaatregelen was het niet goed mogelijk om interactieve bijeenkomsten te organiseren.
- Zie ook de paragraaf kapitaalgoederen, speeltoestellen/-tuinen.

Groen en openluchtrecreatie (doel 4)

- Begin 2021 gingen we met Scalabor een overeenkomst aan voor het groenonderhoud van 2021 tot en met 2031. Zeven medewerkers van Scalabor werkten op detacheringsbasis bij de gemeente. Tijdens het groeiseizoen kregen inwoners met een uitkering de kans om werkervaring op te doen in het groenonderhoud. Werkbegeleiding is verzorgd door Scalabor die met het aanbieden van cursussen ook zorgt voor kennisoverdracht.
- We voerden de 'staat van beplanting' uit voor de kernen Haalderen, Gendt en Angeren.
- In 2800 m2 plantvakken vervingen we de beplanting. In 50% van deze vakken kozen we voor bloemrijke vaste planten.
- Op verschillende plekken in de gemeente kozen we als proef voor een natuurvriendelijk maaibeheer van het gazon. Onze inwoners reageerden veelal positief.
- We financierden geen projecten uit het Groenfonds. Alle uitgevoerde projecten zijn vanuit bestaande budgetten of projectkosten gedekt.
- Op verschillende plekken hebben wij met inwoners en natuurorganisaties samengewerkt om de biodiversiteit te versterken. Voorbeelden zijn het Plaksche Veld in Bemmel en diverse locaties in de wijk Zilverkamp.
- In het kader van het project Lingewaard in het Groen deden eigenaren van 30 erven in het buitengebied mee aan het vergroenen van hun erf voor het versterken van het streekeigen landschap en stimuleren van biodiversiteit.
- Binnen het project Bloemrijke akkerranden (dat we samen met gemeente Overbetuwe en de agrarische natuurvereniging Lingestreek organiseerden), legden 8 agrariërs in Lingewaard 7 ha aan bloemrijke akkerrand aan, verspreid over 14 locaties. Kinderburgemeesters namen in Lingewaard deel aan een inventarisatie van wilde bloemen bij een akker. Een fietsroute leidt recreanten langs de verschillende akkers.

- Vanuit de Dorpsontwikkelingsplannen gingen we aan de slag met de voorbereiding vergroening dorpsplein Doornenburg en de vergroening van de Vlierstraat Huissen.
- Zie ook paragraaf kapitaalgoederen, onderhoud groen.

Wat heeft het gekost?

Tabel baten en lasten

Per taakveld zijn de **lasten (-)** en **baten (+)** van de producten (afgerond op € 1.000) opgenomen.

5	Sport, cultuur en recreatie	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
5.1	**Sportbeleid en activering**	**-749**	**-872**	**-630**
60501	Sportbeleid en activering	-749	-872	-630
5.2	**Sportaccommodaties**	**-3.334**	**-3.628**	**-3.305**
60502	Binnensportaccommodaties	-651	-685	-620
60503	Buitensportaccommodaties	-405	-397	-397
60504	Zwembaden	-693	-687	-489
60505	Binnensportacc. - Beheer & Onderh.	-479	-566	-599
60506	Buitensportacc. - Beheer & Onderh.	-1.106	-1.293	-1.200
5.3	**Cult.-presentatie, -productie en -partic**	**-377**	**-419**	**-376**
60508	Vormings- en ontwikkelingswerk	-238	-260	-221
60509	Cultuur	-127	-139	-135
60510	Kunst in de openbare ruimte	-12	-20	-20
5.5	**Cultureel erfgoed**	**-100**	**-136**	**-94**
60511	Monumenten & Archeologie	-72	-109	-67
60512	Oudheidkunde	-28	-27	-27
5.6	**Media**	**-854**	**-854**	**-842**
60513	Bibliotheken	-854	-854	-842
5.7	**Openbaar groen en (openlucht)recreatie**	**-4.262**	**-4.246**	**-4.148**
60514	Natuur en landschap	-240	-247	-247
60515	Recreatieve voorzieningen	-150	-160	-145
60516	Speelvoorzieningen	-301	-284	-284
60517	Dierenparken	-36	-20	-20
60518	Groen- en reststroken	-249	-259	-151
60519	Hondenuitlaatstroken	-170	-173	-173
60520	Onderhoud openbaar groen	-2.287	-2.305	-2.305
60521	Evenementen	-282	-282	-307
60522	Park Lingezegen	-346	-316	-316
60523	Watergangen / onderhoud	-201	-200	-200
	Totaal lasten	**-9.676**	**-10.155**	**-9.395**

5	Sport, cultuur en recreatie	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
5.1	**Sportbeleid en activering**	**34**	**127**	**2**
60501	Sportbeleid en activering	34	127	2
5.2	**Sportaccommodaties**	**1.320**	**1.298**	**1.106**
60502	Binnensportaccommodaties	535	502	518
60503	Buitensportaccommodaties	178	216	189
60504	Zwembaden	389	387	190
60505	Binnensportacc. - Beheer & Onderh.	73	40	100
60506	Buitensportacc. - Beheer & Onderh.	145	153	109
5.3	**Cult.-presentatie, -productie en -partic**	**6**		**2**
60508	Vormings- en ontwikkelingswerk	1	0	2
60509	Cultuur	5	0	0
5.5	**Cultureel erfgoed**	**20**	**21**	
60511	Monumenten & Archeologie	20	21	0
5.6	**Media**	**6**	**6**	**6**
60513	Bibliotheken	6	6	6
5.7	**Openbaar groen en (openlucht)recreatie**	**387**	**312**	**224**
60514	Natuur en landschap	40	18	18
60515	Recreatieve voorzieningen	22	6	26
60516	Speelvoorzieningen	13	0	0
60518	Groen- en reststroken	240	217	109
60520	Onderhoud openbaar groen	1	0	0
60521	Evenementen	0	13	13
60522	Park Lingezegen	71	58	58
	Totaal baten	**1.773**	**1.764**	**1.340**
	Saldo baten en lasten	**-7.902**	**-8.390**	**-8.054**
69805	Onttrekkingen reserves	113	113	99
69805	Toevoegingen reserves	-181	-16	-16
	Saldo inclusief mutaties reserves	**-7.970**	**-8.293**	**-7.971**

5.1 Sportbeleid en activering

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Sportbeleid en activering In 2021 is er minder subsidie uitgegeven dan begroot door een teruglopend aantal jeugdleden bij de sportverenigingen. Ook heeft COVID-19 voor uitstel van werkzaamheden gezorgd.	30		
In 2021 is er € 60.000 ontvangen in het kader van het sportakkoord. In de loop van het jaar kwam hier een aanvullend bedrag van €	93	93	

67.713 bij in het kader van COVID-19 met als aandachtsgebied preventie en gezonde leefstijl. In 2021 is hiervoor een opdracht uitgezet richting Stichting Welzijn Lingewaard (SWL) en Lingewaard Sport! Het akkoord over de invulling van de opdracht was er in het 4e kwartaal 2021. Daarna is de uitvoering gestart, waaronder de invulling van vacatures. Het merendeel van de activiteiten wordt daarom in 2022 uitgevoerd en ook in 2022 verantwoord.			

5.2 Sportaccommodaties

bedragen x € 1.000	**Voordeel**	**Nadeel**	**I/S**
Zwembaden Toekenning Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembaden (SPUK-IJZ), verrekend met de huur en de exploitatie aan Laco.	178	178	I
Binnensportaccommodaties beheer en onderhoud De afschrijvingslasten van sporthal de Brink is met een jaar uitgesteld de rentelasten zijn direct in 2021 gaan lopen.	89		I
De kosten voor energie en verzekeringen zijn hoger uitgevallen door overname van De Brink.	29		I
Buitensportaccommodaties beheer en onderhoud De afschrijvingen van sportpark Schalkshof zijn doorgeschoven naar 2022, omdat oplevering nog niet is gepasseerd. De rentelasten zijn wel direct in 2021 gaan lopen.	87		I
Dit bedrag betreft de uitkering van de verzekering van brandschade RKHVV, dit was onvoorzien.	54		I

Mutaties in de reserves

bedragen x € 1.000	**Voordeel**	**Nadeel**	**I/S**
Voor meerdere facilitaire exploitaties is een bijdrage ontvangen voor ruimtelijke ontwikkeling. De middelen zijn toegevoegd aan de reserve Fonds ruimtelijke ontwikkeling.		165	I

Beleidsnota's

- Visie Beeldende Uitingen in de Openbare Ruimte Lingewaard (2012)
- Groenfonds 2015 en Addendum nota Groenfonds
- Evaluatie sociaal-cultureel en maatschappelijk accommodatiebeleid (2016)
- Sportnota: sportbeleid gemeente Lingewaard "goed in beweging" 2021 en verder
- Cultuurnota 2016 - 2020 (2016)
- Nota toerisme en recreatie Lingewaard en Overbetuwe 2016 - 2022 (2016)
- Bibliotheekbeleid 2017 - 2020 gemeente Lingewaard (2016)
- Bomenlijst 2018
- Uitvoeringsprogramma Landschap en Biodiversiteit 2019-2023 (2018)
- Contourennota accommodatie- en vastgoedbeleid (2019)
- Beleidsplan spelen (2019)

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling Park Lingezegen		
Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Ja
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	1) Na besluitvorming eind 2020 is begin 2021 de gewijzigde gemeenschappelijke regeling in werking getreden en bestaat het bestuur uit vertegenwoordigers van de vier gemeenten LIngewaard, Overbetuwe, Arnhem en Nijmegen (DB 4 x 1 en AB 4 x 2); 2) In maart 2021 is de grondtransactie afgerond waarbij 57 ha natuur van de basisuitrusting die in Lingewaard ligt, eigendom geworden van onze gemeente; 3) Op basis van de eind 2020 vastgestelde geactualiseerde beheervisie en beheerplan zijn de beheercontracten met lokale beheerpartijen vernieuwd; 4) De parkorganisaties wordt als beheerorganisatie stapsgewijs in fte's wat kleiner. De parkorganisatie heeft zich gericht op de afronding van de afgesproken basisinrichting en op

	versterking van het parkgebied als groene en recreatieve buffer tussen de steden en de kernen, Elst, Huissen en Bemmel.
Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	Geen. Middelen voor de grondtransactie waren al in de begroting verwerkt, evenals de jaarlijkse bijdrage aan het beheerfonds.
Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	Nee, alleen de afspraak binnen de GR over prijsindexering van de jaarlijkse beheerbijdrage betekent dat die indexering ook in onze programmabegroting wordt verwerkt.

6. Sociaal domein

Onder dit programma vallen de taken op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Participatiewet en de Jeugdwet. Welzijn, preventie, armoedebeleid en schuldhulpverlening maken ook deel uit van dit programma. Daarnaast richt het zich op het faciliteren van inwonersinitiatieven.

Wat hebben we bereikt?

Doel 1: Inwoners kunnen naar vermogen langer zelfstandig thuis wonen en deelnemen aan het maatschappelijk leven.
We hebben de samenwerking met onze partners in de vijf coalities vanuit het beleidsplan Sociaal Domein voortgezet. We maakten aanvullende afspraken voor beginnend dementerenden bij de twee laagdrempelige ontmoetingsplekken in Bemmel en in Doornenburg. Deze afspraken dragen bij aan het langer zelfstandig wonen, leven en participeren van onze inwoners. In 2022 wordt er ook in Huissen een derde laagdrempelige ontmoetingsplek gerealiseerd.

Doel 2: Meer mensen met een uitkering gaan aan het werk. Onze ambitie is om in drie jaar tijd 50 mensen extra aan het werk te helpen.
We zien ons uitkeringsbestand dalen door de onverminderde inzet om meer mensen met een uitkering structureel aan het werk te helpen. Als we deze lijn vasthouden, is het beoogde resultaat binnen handbereik.

Doel 3: Jongeren groeien veiliger op en hebben meer mogelijkheden om zich te ontwikkelen.
We zijn in mei gestart met de pilot 'Gezinscoach op school' op IKC 't Holthuus in Huissen. Ook startten we met het regionale scheidingsloket. En we hebben samen met Rijnstad twee interventies opgezet voor kinderen en ouders bij echtscheiding.

Doel 4: In samenwerking met onze partners komen tot betere oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken met meer draagvlak.
We zijn gestart met vijf coalities: Opgroeien en Opvoeden, Gezond en gelukkig ouder worden, Uit de verwarring, en Aan het werk. Samen met partners hebben we onderzocht wat de belangrijkste knelpunten zijn op deze thema's. De input die hierbij is opgehaald, is meegenomen in het Beleidsplan Sociaal Domein. Waar nodig en mogelijk worden de maatschappelijke partners komende jaren betrokken bij het oppakken en uitvoeren van deze thema's. Daarmee spreken we de partners ook aan op hun/onze gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Doel 5: De kosten in het sociaal domein met betrekking tot de Jeugdwet, Wmo en de Participatiewet binnen de kaders van de Taskforce terugdringen.
De Taskforce loopt nog tot eind 2022. We zijn volop bezig met het implementeren van de verschillende maatregelen. De gemeenteraad is twee keer met een voortgangsrapportage geïnformeerd over de resultaten.

Doel 6: Stimuleren van inwonersinitiatieven en streven naar minimaal 15 maatschappelijke initiatieven om de leefbaarheid in de straat, buurt of stad/dorp te verbeteren.
Ook in 2021 zijn er mooie inwonersinitiatieven gestart. Via de gemeentelijke website en andere ingangen zochten inwoners contact met de gemeente om hun leefomgeving te verbeteren. In 2021

betrof dit 14 initiatieven. Na het gezamenlijk doornemen van de haalbaarheid faciliteren we de inwoners bij de uitvoering. De initiatiefnemers blijven daarbij de eigenaren van hun idee.

Doel 7: Inwoners faciliteren bij het opstellen en uitvoeren van hun dorps- en wijkontwikkelplannen.
Bewonersgroepen met een dorps- of wijkontwikkelingsplan stuurden nieuwsbrieven en communiceerden via sociale media. Op 14 oktober 2021 is de gemeenteraad tijdens de informatieavond uitgebreid geïnformeerd over de dorps- en wijkontwikkelplannen. Hiermee is de onderlinge betrokkenheid en het draagvlak vergroot.

Indicatoren

Wmo

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Aantal cliënten met een maatwerkarrangement per 10.000 inwoners.	580	580

Participatie

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder.	22	16,55
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.	18	25,83
Banen	Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar.	445	515,5
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	66	70,3
Werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren.	2,2	2

Jeugd

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat*
Kinderen in armoede	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	2	3
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	0,6	1

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat*
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	10	11,6
Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	0,5	1
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	0,2	0,2

*) Alle behaalde resultaten betreffen cijfers uit 2020

Inwonersinitiatieven

Niet verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Lingewaard Doet	Aantal gerealiseerde ideeën	23	34
Inwonersinitiatieven	Aantal maatschappelijke initiatieven	16	14

Wat hebben we gedaan?

Beleid Sociaal Domein (incl. gebiedsgericht werken) (doel 1 t/m 4)

- De gemeenteraad heeft het beleidsplan Sociaal Domein 2021 – 2024 vastgesteld
- We zijn gestart met de coalities (Opgroeien en opvoeden, Gezond en gelukkig ouder worden, Uit de verwarring, Aan het werk en Nieuw in Lingewaard). In deze coalities bepaalden we samen met onze partners de speerpunten waar we mee aan de slag zijn gegaan.
- We hebben zowel intern als extern ingezet op een inclusievere samenleving met aandacht voor de diverse groepen in Lingewaard. We droegen het intern uit naar onze medewerkers en besteedden er extra aandacht aan bij werving & selectie. Ook ondersteunden we scholen actief en vroegen we er bij sociale media aandacht voor.

Taskforce (doel 5)

- Wegingen aan de slag gegaan met het uitvoeren van diverse Taskforcemaatregelen. Zo hebben we de maatregel m.b.t. dyslexie afgerond, zijn we regionaal bezig om het aantal jongeren in verblijfsinstellingen te verminderen en hebben we diverse interne werkprocessen geoptimaliseerd. We zijn gestart met de pilot ‘gezinscoach op school’ om de aansluiting met het onderwijs beter te faciliteren en preventief in te steken bij (lichte) problematiek, en zijn aan de slag gegaan met het onderzoek van Dariuz naar welk potentieel wij hebben binnen het aan het werk krijgen van onze uitkeringsgerechtigden.
- In 2021 boden we twee tussenrapportages aan de gemeenteraad. Ook hebben we het jaarverslag 2020 opgeleverd.
- Ook in 2021 heeft COVID-19 een belangrijke rol gespeeld. Dit zien we aan de toename van het aantal hulpvragen. Maar we zien ook dat er vanwege COVID-19 minder gebruik is gemaakt van dagbesteding, groepsbegeleiding en vervoer. Daarnaast namen het aantal uitkeringen juist af. In het jaarverslag taskforce wordt hierover nader gerapporteerd.

WMO (doel 1)

- We hebben wij ten aanzien van beleid waarin de kwaliteit, rechtmatigheid en handhaving wordt vastgelegd voor het sociaal domein de volgende stappen gezet om te komen tot nieuw beleid (taskforcemaatregel 8):
    - We sloten aan bij het Landelijk Samenwerkingsconvenant Interventieteams. Dit is een samenwerkingsverband tussen diverse partijen zoals de Belastingdienst, het UWV, de politie, de SVB en gemeenten. Hiermee kunnen we, indien we hier de noodzaak toe zien, op projectmatige basis samen met deze partijen een interventie starten tegen oneigenlijk gebruik van uitkeringen en toeslagen op het gebied van sociale zekerheid.
    - Ook sloten we regionaal aan bij een signaleringsoverleg en hebben we regionaal een medewerker aangetrokken die zich met name richt op het controleren van jaarrekeningen van zorgaanbieders om zorgfraude te voorkomen.
    - Daarnaast hebben we, nadat we de verordening jeugd hierop hebben aangepast, een toezichthouder jeugd aangewezen.
    - Tot slot gingen we aan de slag gegaan met het opstellen van een lokaal handhavingsbeleidsplan.
- We hebben onderzoek gedaan naar algemene voorzieningen en ontwikkelden de was-strijkservice. In juni 2021 heeft uw raad daartoe de Wmo-verordening aangepast en zijn de herindicaties gestart.
- We stimuleerden vrijwilligersvervoer, waaronder de "dorpsauto Bemmel", de Wielewaal en soortgelijke initiatieven.
- We sloten aan bij het Netwerk Dementie Arnhem en Omstreken. Dit netwerk is een samenwerkingsverband met organisaties die betrokken zijn bij zorg, welzijn en dienstverlening aan mensen met dementie en hun naasten. We hebben wij voornamelijk ingezet op bewustwording creëren omtrent dementie als onderdeel van het behalen van het certificaat "dementievriendelijke gemeente".
- We stelden een groeidocument ‘Mantelzorgondersteuning en Respijtzorg’ op. Waarbij wij inzetten op een versterkt Steunpunt Mantelzorg, laagdrempelig aanbod voor respijtzorg, een mantelzorgmakelaar en makkelijkere toegang tot de mantelzorgwaardering. De bestaande regeling voor mantelzorgwoningen, is uitgebreid voor situaties vóórdat er een direct zorgvraag ontstaat: pré-mantelzorg. Dit is in de beleidsuitgangspunten van pré-mantelzorg van 23 november 2021 verder uitgewerkt.
- In verband met andere gestelde prioriteiten is er nog geen aanjaagteam ingesteld voor initiatieven tegen eenzaamheid. We organiseerden wel verschillende activiteiten voor senioren die een bijdrage leverden aan het terugdringen van de eenzaamheid.
- De coalitie gezond en gelukkig ouder worden heeft input opgehaald ten aanzien van langer en gezond thuis wonen. Er is een start gemaakt met de woon-zorganalyse waarmee we de behoefte op gebied van wonen en zorg opstellen. Hieruit komt een woon-zorgagenda voort. In deze woon-zorgagenda krijgen de genoemde maatregelen een plek om bij te dragen aan langer en gezond thuis wonen. Zoals gebruik van domotica, passende zorg aan huis en de wooncoach die passend wonen stimuleert.
- Op 18 juni 2021 sloten wij een regionaal bestuurlijk akkoord om naast de opbouw van een lokale infrastructuur ook regionaal afspraken te maken in het kader van Beschermd wonen. De kadernota samen aan zet is hier een uitwerking van. Deze kadernota is afgerond in het najaar van 2021 en aan uw raad voorgelegd in het eerste kwartaal van 2022. Lokaal werkten we vanuit de coalitie "uit de verwarring" aan de passende lokale infrastructuur.
- We richtten een sluitende aanpak van verwarde personen in met onze lokale partners van zorg en veiligheid.

- Sinds april 2021 hebben wij het regionaal ketenbreed meldpunt verward gedrag met het meldpunt niet acuut verbonden. Hiermee versterkten wij de verbinding met onze lokale zorg- en veiligheidsstructuur.

Participatie (incl. inburgering) (doel 2)

- Als onderdeel van de taskforcemaatregelen hebben wij het aanstellen van een jobhunter onderzocht. Dit bleek, mede vanwege COVID-19, geen effectief instrument. We hebben door intensievere samenwerking met het Werkgeversservicepunt (Wsp) meer inwoners van Lingewaard begeleid naar werk. 48 Inwoners met een bijstandsuitkering vonden een baan of startten een opleiding.
- In 2021 is het aantal jongeren(18 tot 27 jaar) dat een beroep deed op de Participatie-wet ten opzichte van 2020 gedaald met 13,3% Daarbij is het aantal jongeren van 18-20 jaar als onderdeel van de totale populatie gedaald van 5,8%(2020) naar 3,5%(2021). Bovendien is in 2021 64,4% van de jongeren uitgestroomd uit de Participatie-wet. Een deel is weer naar school gegaan of heeft een studie opgepakt.
- Het onderzoek van Dariuz bracht ons uitkeringsbestand in beeld. Uit dit onderzoek bleek dat 85 klanten binnen een jaar naar werk toe te leiden zijn. Een groep van ongeveer 150 wordt geacht binnen drie jaar aan het werk te kunnen komen. Ten slotte is er een groep van ruim 200 waarvan de inschatting is dat die niet meer actief kunnen worden op de arbeidsmarkt. Aan de hand van dit onderzoek zetten wij re-integratie instrumenten in. Voor de 85 zijn dat instrumenten die beogen ze zo spoedig mogelijk naar werk te begeleiden of blokkades zoals schulden of gezondheidsproblemen weg te nemen. Daarnaast worden voor de 150 met een wat grotere afstand tot de arbeidsmarkt instrumenten ingezet die toezien op het verwerven van werknemersvaardigheden, het voldoende beheersen van een (westerse) taal en het vergroten van fysieke en mentale belastbaarheid en weerbaarheid. Ten slotte wordt op de groep van ruim 200 met een bijna onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt instrumenten als groepsbegeleiding en aanzetten tot activerend werk in de directe omgeving ingezet.
- De dynamische regionale uitvoeringsagenda Midden-Gelderland kende twee speerpunten:
  a. een eenduidige werkgeversbenadering om plaatsingskansen voor werkzoekenden met een uitkering te creëren. Wij hebben hiertoe regionaal voorzieningen "geharmoniseerd" om zo eenduidig mogelijk te kunnen werken.
  b. steun aan werkgevers die door de Corona-pandemie getroffen zijn: met het platform "Midden-Gelderland werkt door". Om werkgevers die personeel moesten laten gaan in contact te brengen met werkgevers die personeel nodig hadden. Werknemers die hun baan dreigden te verliezen konden daarnaast gratis worden (bij)geschoold.
- We hebben besloten om ook in de periode 2023-2025 de Wsw te laten uitvoeren door Scalabor B.V. Daarnaast werkten we met Scalabor samen voor mensen die vallen in het profiel Wsw in Lingewaard, maar niet een dergelijke indicatie hebben gekregen door stopzetting van de regeling.
- Zowel binnen de eigen organisatie als gezamenlijk in de regio hebben we hard gewerkt om er voor te zorgen dat de nieuwe Wet Inburgering vanaf 1-1-2022 kan worden uitgevoerd. Regionaal kochten we duale inburgeringstrajecten in en binnen de gemeente zijn de werkprocessen ingericht. Hoewel veel zaken nog in de dagelijkse praktijk zullen worden geleerd en bijgesteld, is Lingewaard klaar voor de nieuwe wet en de bijbehorende taken.

Armoedebeleid (doelen 1, 2 en 3)

- Samen met inwoners, professionals en vrijwilligers werkten we aan een nieuwe werkwijze rondom armoede. We werden daarbij begeleid door de HAN. Deze nieuw ingezette werkwijze richtte zich op het signaleren, bespreekbaar maken en doorbreken van armoede. Hierbij werd ook meegewerkt aan de gids "Armoede doorbreek je niet alleen". Implementatie volgt onder begeleiding van Stichting Welzijn Lingewaard.

- Er maakten 827 inwoners gebruik van de "Meedoen regeling". Met het kindpakket werden 441 kinderen bereikt. Voor 42 kinderen uit gezinnen met een laag inkomen is zwemdiploma A volledig vergoed. Ook verleenden wij extra subsidie aan stichting leergeld om het bereik van doelgroep werkenden met een laag inkomen te vergroten.
- Per 1 januari 2021 sloten wij aan bij de NVVK-databank voor convenanten Vroegsignalering in het kader van onze wettelijke verplichting om op signalen van betalingsachterstand te handelen. Dit is onderdeel van de implementatie van de nieuwe wet Schuldhulpverlening. Samen met onze 48 signaleringspartners en Rijnstad bereikten wij ruim 67% van de betrokken inwoners. Het landelijk bereik hierin is met 37% aanzienlijk beperkter.
- Naast de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening implementeerden wij: de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet. Ook trad het adviesrecht bij schuldenbewind in werking. Hierdoor kregen wij als gemeente de mogelijkheid om de rechter te adviseren over de voortzetting van de bewindvoering.
- We voerden de TOZO regeling verder uit (TOZO 3: 105, TOZO 4: 99, TOZO 5: 66 en TOZO Bedrijfskrediet: 16 toekenningen) om ondernemers extra te ondersteunen. Ook lanceerde het Rijk de regeling TONK waarmee wij 21 inwoners hielpen.
- We anticipeerden op de versoepeling van de Participatiewet in 2022 rond terugbetalingsverplichtingen en inning van vorderingen en boekten 40 vorderingen, uitgezonderd fraudevorderingen, af.
- In 2021 werd een klantportaal operationeel voor de maandelijkse Rechtmatigheidsformulieren voor inwoners met een uitkering en werd de implementatie digitalisering aanvraag uitkering voorbereid. Maandelijks maakten gemiddeld 500 huishoudens hier gebruik van.
- Rijnstad bood bij 98 gedupeerden van de toeslagenaffaire hulp aan. Ook anticipeerden, vanuit het sociaal domein, op de verwachte wetgeving rondom kwijtschelding van publieke schulden. Dit resulteerde in 1 kwijtschelding vordering Participatiewet en 33 kwijtscheldingsvorderingen gemeentelijke belastingen.

Jeugd (doel 3)

- We startten met een nieuw aanbod voor kinderen in (complexe) echtscheidingssituaties (Taskforcemaatregel 15) waaronder het regionale scheidingsloket. Ook hebben we in samenwerking met Rijnstad een tweetal interventies opgezet om kinderen en ouders te begeleiden in echtscheidingssituaties. Ook hebben we de pilot "gezinscoach op school" gestart.
- We hebben ons regionaal en lokaal ingezet om pleegouders te werven (taskforcemaatregel 14.3).
- We herijkten de samenwerkingsafspraken met de Raad voor de Kinderbescherming. Aanbieders keken mee in de meest complexe casuïstiek. In gezamenlijkheid bepaalden we wat nodig was om tot passende hulp te komen en een eventuele uithuisplaatsing te voorkomen. (Taskforcemaatregel 14.1)
- We hebben we nieuwe contracten opgesteld met de Gecertificeerde Instellingen. Hiermee geven we hen financieel meer ruimte en dus meer tijd voor de cliënten, de meest kwetsbare kinderen. Ook hebben we een digitale brede netwerkbijeenkomst georganiseerd voor jeugdconsulenten, jeugdbeschermers, Veilig Thuis-medewerkers en medewerkers van de Raad voor de Kinderbescherming, met als doel om te leren van elkaars expertise en werkwijze. Dit alles in het kader van (het implementeren van) de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming.
- We hebben we de nieuwe Wet Woonplaatsbeginsel Jeugd geïmplementeerd. Hierdoor heeft een grote verschuiving plaatsgevonden in de jongeren met verblijf waar wij als gemeente Lingewaard verantwoordelijk voor zijn. In totaal hebben we per 1 januari 55 jeugdigen overgedragen aan een andere gemeente. Hiervan zijn er inmiddels ook 42 geaccepteerd door deze nieuwe gemeente. Van 13 jeugdigen moeten we nog bericht krijgen.Tot dat moment continueren wij de zorg. Daarnaast hebben we 19 nieuwe jeugdigen ontvangen.

- In de coalitie Opgroeien en Opvoeden hebben we verbeterpunten opgehaald om te zorgen voor een betere aansluiting in de zorgstructuren rondom kinderen en jongeren. We hebben al een aantal van deze punten opgepakt.
- We zijn in gesprek met onze huisartsen om te komen tot een businesscase voor een praktijkondersteuner Huisarts (POH) Jeugd. Uitgangspunt hierbij is dat deze functie in heel Lingewaard op eenzelfde manier wordt ingezet.
- SWL startte met trainingen voor specifiek meiden en jongens om zelfvertrouwen te vergroten en te leren hoe je je eigen grenzen kunt aangeven.

Leefbaarheid (doel 6 en 7)

- “Lingewaard Doet” heeft in mei en juni 2021 succesvol plaatsgevonden in Angeren, Bemmel, Gendt, Haalderen en Ressen. Er zijn 34 nieuwe ideeën door inwoners uit deze kernen aangemeld. De waarde cheques van "Lingewaard Doet" waren voor een aantal gestarte inwonersinitiatieven een hulpmiddel om het bedrag voor het uitvoeren hun plan bij elkaar te krijgen.
- Voortgang en realisatie dorps- en wijkontwikkelingsplannen: wijkorganisatie 't Zand heeft tijdens de raadsvergadering in oktober het wijkontwikkelingsplan 't Zand Binnen Buiten 2021-2025 aangeboden aan de raad.

Wat heeft het gekost?

Tabel baten en lasten

Per taakveld zijn de **lasten (-)** en **baten (+)** van de producten (afgerond op € 1.000) opgenomen.

6	Sociaal domein	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
6.1	**Samenkracht en burgerparticipatie**	**-5.331**	**-5.421**	**-5.195**
60601	Sociaal en cultureel werk	-157	-164	-164
60602	Algemeen maatschappelijk werk	-580	-582	-563
60603	Jeugd uitvoeringskosten	-1.010	-1.058	-1.064
60604	Algemene voorzieningen jeugd	-193	-208	-208
60605	Jeugd- en jongerenwerk	-360	-376	-311
60606	Jeugd- en jongerenwerk - B&O	-21	-15	-15
60607	Dorpshuizen	-395	-338	-279
60608	Dorpshuizen - Beheer & Onderhoud	-568	-563	-543
60609	Wijkplatforms	-403	-360	-389
60610	Inwonerparticipatie	-212	-216	-214
60611	Kinderdagverblijven	-107	-115	-115
60612	Kinderdagverblijven-Beheer/Onderh.	-180	-175	-175
60613	Ouderenwerk	-339	-331	-325
60669	Algemene voorzieningen WMO	-806	-922	-830
6.2	**Wijkteams**	**-40**		
60623	Gem. hulp toeslagen problematiek	-40	0	0
6.3	**Inkomensregelingen**	**-11.833**	**-10.720**	**-10.699**

6	Sociaal domein	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
60615	Bijstandsverlening algemeen	-92	-151	-254
60616	BBZ 2004	-1.390	-225	-225
60617	BUIG	-8.695	-8.649	-8.870
60618	Gem. armoede en schuldenbeleid	-1.404	-1.409	-1.064
60619	Kwijtscheldingen	-252	-287	-286
6.4	**Begeleide participatie**	**-5.204**	**-5.548**	**-5.583**
60620	Sociale werkvoorziening	-5.204	-5.548	-5.583
6.5	**Arbeidsparticipatie**	**-1.374**	**-1.498**	**-1.051**
60621	Inburgering nieuwkomers	-392	-389	-261
60622	Re-integratie en participatie	-982	-1.109	-790
6.6	**Maatwerkvoorzieningen (WMO)**	**-3.424**	**-3.523**	**-3.423**
60660	WMO Uitvoeringskosten	-1.603	-1.652	-1.722
60662	Hulpmiddelen WMO	-1.821	-1.871	-1.701
6.71	**Maatwerkdienstverlening 18+**	**-7.203**	**-7.856**	**-7.809**
60661	Begeleiding WMO	-2.966	-3.506	-3.487
60663	Hulp bij huishouden	-4.056	-4.038	-4.010
60667	PGB WMO	-181	-312	-312
6.72	**Maatwerkdienstverlening 18-**	**-11.821**	**-12.011**	**-10.079**
60664	Jeugdhulp (zin)	-11.598	-11.832	-9.900
60666	PGB jeugd	-223	-179	-179
6.82	**Geëscaleerde zorg 18-**	**-2.011**	**-1.473**	**-1.561**
60665	Gespecialiseerde jeugdhulp	-2.011	-1.473	-1.561
	Totaal lasten	**-48.241**	**-48.049**	**-45.400**
6.1	**Samenkracht en burgerparticipatie**	**503**	**644**	**574**
60605	Jeugd- en jongerenwerk	23	41	6
60607	Dorpshuizen	74	105	70
60609	Wijkplatforms	6	0	0
60611	Kinderdagverblijven	213	217	217
60669	Algemene voorzieningen WMO	187	281	281
6.2	**Wijkteams**	**40**		
60623	Gem. hulp toeslagen problematiek	40	0	0
6.3	**Inkomensregelingen**	**9.592**	**8.505**	**8.656**
60616	BBZ 2004	1.359	241	241
60617	BUIG	8.200	8.214	8.365
60618	Gem. armoede en schuldenbeleid	33	50	50
6.5	**Arbeidsparticipatie**	**38**	**20**	**20**
60621	Inburgering nieuwkomers	38	20	20

6	Sociaal domein	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
6.6	**Maatwerkvoorzieningen (WMO)**	**72**	**100**	**78**
60660	WMO Uitvoeringskosten	2	22	0
60662	Hulpmiddelen WMO	70	78	78
	Totaal baten	**10.245**	**9.269**	**9.328**
	Saldo baten en lasten	**-37.993**	**-38.780**	**-36.072**
69806	Onttrekkingen reserves	1.988	2.048	1.144
69806	Toevoegingen reserves	-85	-101	0
	Saldo inclusief mutaties reserves	**-36.090**	**-36.834**	**-34.928**

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
60607 Dorpshuizen			
Dit incidentele nadeel heeft twee verklaringen. Wij hebben minder huurbaten ontvangen en we hebben meer advieskosten voor de accommodatieplannen per kern gemaakt dan we hadden begroot.		88	I

6.3 Inkomensregelingen

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Bijstandsverlening algemeen Met name de advieskosten en de uitbestede diensten zijn achtergebleven bij de verwachte uitgaven. Onze verwachting is dat het hier een incidenteel voordeel betreft.	59		I
BUIG Ondanks de daling van het aantal uitkeringsgerechtigden is er sprake van een tekort. Dit wordt veroorzaakt door de ontwikkeling van de Bbz-light, de IOAZ en de hogere inzet van de loonkostensubsidie. Wij verwachten dat dit tekort een structureel karakter heeft gelet op de forse nadelige bijstelling van het BUIG-budget 2022.		60	S

6.4 Begeleide participatie

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Sociale werkvoorziening Het voordeel wordt veroorzaakt door een hogere uitstroom van WSW'ers door pensionering, verhuizing of overlijden. In 2021 is een teruggave over 2020 verantwoord en een bijstelling van de gemeentelijke bijdrage aan de MGR. Het betreft een incidenteel voordeel.	344		I

6.5 Arbeidsparticipatie

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Re-integratie en participatie In 2021 zijn vanuit de resultaatsbestemming 2020 bedragen toegevoegd voor activerend werk (€40.000) en voor het extra investeren op werk (€150.000). Het onderzoek in 2021 naar activerend werk heeft nog niet geleid tot de inzet van activerend werk. Hiertoe wordt in 2022 overgegaan als onderdeel van de implementatie van de participatierotonde. Daarnaast is een deel van het budget voor extra investeren op werk ingezet voor de projectleider van de REACT-EU subsidie van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Deze subsidie wordt onder andere ingezet om extra ondersteuning te bieden bij het verkrijgen en behouden van een plek op de arbeidsmarkt voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vanuit dit voordelig resultaat 2021 zal derhalve wederom een budgetoverheveling naar 2022 plaatsvinden t.b.v. uitvoering activerend werk (€ 40.000) en extra investeren op werk (€ 143.334).	128		I

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Begeleiding WMO In 2021 hebben minder inwoners gebruikgemaakt van dagbesteding en groepsbegeleiding door de coronamaatregelen. Hierdoor is het verzilveringspercentage lager. Het aantal personen dat gebruikmaakt van het routevervoer via AVAN is gedaald met 42%. De voorlopige kosten van het routevervoer over 2021 zijn 29% lager dan begroot door de BVO-DRAN. Onze verwachting is dat het hier een incidenteel voordeel betreft, vanwege de invloed van COVID-19. Wij verwachten dat het gebruik van groepsbegeleiding, dagbesteding en het gebruik van het AVAN routevervoer in 2022 weer aantrekt.	541		I
PGB Wmo Persoonsgebonden budget: In 2021 is door minder inwoners gebruikgemaakt van begeleiding en dagbesteding, maar is ook minder via persoonsgebonden budget ingezet op hulp bij het huishouden. Wij verwachten dat deze daling van de inzet van het persoonsgebonden budget een structureel karakter heeft. Het exacte bedrag gaan wij in 2022 specificeren en verwerken in de tussentijdse rapportage.	131		S

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Jeugdhulp (ZIN) De kosten voor individuele jeugdzorg-voorzieningen nemen toe. Dit heeft o.a. te maken met de jaarlijkse indexering en door het feit dat bij de nieuwe inkoop per 2020 behandeling en verblijf zijn losgekoppeld. Ook zien we dat vragen complexer worden, de jeugdzorg-trajecten langere tijd doorlopen en er dus duurdere trajecten nodig zijn voor passende hulp. Vanuit de mei-circulaire 2021 zijn incidentele rijksmiddelen ontvangen van € 1.062.000 en € 745.000 als compensatie voor de voogdijregeling 18+. Dit heeft ervoor gezorgd dat de stijging van de kosten binnen de bijgestelde begroting is gebleven. Daarnaast is er ook een administratieve correctie met betrekking op 2020 doorgevoerd van € 144.270. Dit betreft een verschuiving van kosten van Maatwerkdienstverlening 18- naar Geëscaleerde zorg 18-	234		I

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Gespecialiseerde jeugdhulp In 2021 zijn er een drietal dure (landelijke) trajecten gestart. Daarnaast is er sprake van een toename van het aantal jongeren die gebruik maken van JeugdzorgPlus. Dit leidt tot een tekort op de gespecialiseerde jeugdzorg. Onze verwachting is dat het hier een incidenteel nadeel betreft. Daarnaast is er ook een administratieve correctie met betrekking tot 2020 doorgevoerd van € 144.270. Dit betreft een verschuiving van kosten van Maatwerkdienstverlening 18- naar Geëscaleerde zorg 18.		538	I

Mutaties in de reserves

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Voor dekking van het uitvoeren van de maatregelen Taskforce hoefde minder onttrokken te worden aan de reserve Sociaal domein. Dat betekent hier een nadeel maar eenzelfde voordeel is behaald op de uitgaven Taskforce.		60	I

Beleidsnota's

- Beleidsplan Ruimte voor inwonersinitiatieven (2021)
- Beleidsplan sociaal domein 2017 – 2020 (2016)
- Met elkaar & voor Elkaar: Ruimte voor inwonersinitiatieven
- Notitie mantelzorg, vrijwilligers en ouderen (MVO) (2018)
- Contourennota accommodatie- en vastgoedbeleid (2019)
- Taskforce (2019)
- Beleidsplan Sociaal Domein 2021 – 2024 “Iedereen hoort erbij!” (2021)

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN - leerlingenvervoer -		
Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja: doelgroepenvervoer en leerlingenvervoer
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Ja
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	De gemeenschappelijke regeling is geactualiseerd. COVID-19 heeft met alle beperkende maatregelen en tegemoetkomingen naar vervoerders toe een rol gespeeld.
	Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad? Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Gelderland Centraal (MGR)		
Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja, uitvoering in regionaal verband voor het Sociaal Domein. In 2021 heeft de MGR dat gedaan in de vorm van de modules: Zorg (met name jeugd, Wmo), Onderwijszaken, Werkgeversdienstverlening (WSP), Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening (WgSW), Inburgering
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Ja

	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	Vanaf 2021 is ook het contractbeheer voor inburgering onderdeel van de MGR Sociaal Domein Gelderland Centraal.
	Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	Nee, voor 2021 nauwelijks. Het contractbeheer ziet toe op contracten vanaf 1 januari 2022 met de inwerkingtreding van de wet inburgering.
	Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	Ja, aan de MGR moeten middelen worden overgemaakt voor dat contractbeheer. Echter indien Lingewaard dit contractbeheer zelfstandig zou uitvoeren zouden met dat contract beheer ook kosten zijn gemoeid. Het is waarschijnlijk zelfs zo dat deze kosten hoger zouden uitvallen. Door het contractbeheer gezamenlijk uit te voeren met gemeenten in de regio worden schaalvoordelen gerealiseerd.

7. Volksgezondheid en milieu

Dit programma bevat taken met betrekking tot de volksgezondheid, afvalwater, waterhuishouding, huishoudelijk afval, bescherming van het milieu, begraafplaatsen, klimaat en duurzaamheid.

Wat hebben we bereikt?

Doel 1: Een gezonde leefstijl van onze inwoners. Vooral op het gebied van overgewicht, alcohol en drugs. Dat draagt bij aan het gezond ouder worden van onze inwoners en het gezond opgroeien van onze kinderen.
In 2021 heeft de coronapandemie nog steeds invloed gehad op de wijze van uitvoering van activiteiten en taken binnen het taakveld. Met creativiteit en (o.a. digitale) aanpassingen ging alles zo veel mogelijk door.

Doel 2: De gemeente is minder kwetsbaar voor de gevolgen van klimaatverandering: wateroverlast, hitte, droogte en overstroming.
De gemeenteraad stelde de Regionale Adaptatiestrategie met Samenwerkingsagenda vast. De regio startte met de speerpunten uit de Samenwerkingsagenda.
We stelden de Lokale Adaptatiestrategie met Uitvoeringsagenda op. Deze stelde de gemeenteraad in februari 2022 vast.

Doel 3: De hoeveelheid restafval per inwoner in Lingewaard daalt en er is maximaal hergebruik van de ingezamelde grondstoffen.
De hoeveelheid restafval nam in 2021 verder af tot 76 kilo per inwoner. Dat is een afname van 10,5 % ten opzichte van 2020.

Doel 4: Een energieneutrale gemeente door energiebesparing, duurzame opwekking en warmtetransitie.
Per huishouden of bedrijf is het energiegebruik afgenomen. Met meer inwoners en meer bedrijven stijgt wel het energiegebruik in Lingewaard. Mijlpalen om tot uitvoering te komen van duurzame opwek en de warmtetransitie zijn de instemming met de Regionale Energie Strategie (RES 1.0) en de oprichting van het warmtebedrijf.

Doel 5: Vanuit onze voorbeeldrol verduurzamen wij onze gemeentelijke accommodaties.
Onze eigen labelplichtige gebouwen zijn verduurzaamd naar ten minste energielabel B. Daarnaast brachten we PV-systemen aan op zes gemeentelijke gebouwen.

Indicatoren

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Omvang fijn huishoudelijk afval	Ingezamelde hoeveelheid fijn huishoudelijk afval per inwoner per jaar (de prestatie 2016 was 120,1 kg)	90	76
Hernieuwbare elektriciteit	Percentage van het energieverbruik opgewekt uit zon, wind, biomassa of waterkracht	15%	23%*

* gegevens zijn uit 2020.

Activiteiten	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Projecten om energiebesparing te bevorderen	Percentage energiebesparing door inwoners en bedrijven per jaar (ten opzichte van voorgaand kalenderjaar)	>1,5%	3,5
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	Aantal gebouwen dat minimaal energietabel B heeft of op andere wijze aantoonbaar is verduurzaamd	100%	100%

*) met 'te verduurzamen gebouwen' bedoelen we hier alleen die gebouwen die altijd een energielabel vereisen.

Wat hebben we gedaan?

Volksgezondheid (doel 1)

- De lokale coalitie Kansrijke Start formaliseerden we in november 2021. Dit beschreven we in het visie en werkdocument Kansrijke Start Lingewaard. De activiteiten en plannen van drie werkgroepen en de sociale kaart Kansrijke Start zijn hierin opgenomen.
- De jeugdgezondheidszorg kon alle reguliere taken voortzetten, zowel online als in fysieke consulten. De signalering, monitoring, toeleiding naar andere hulp én het zelf inzetten van kortdurende opvoedondersteuning of de interventies Stevig Ouderschap en Voorzorg is volgens verwachting voortgezet.
- Mede door de pandemie zette de jeugdgezondheidszorg vernieuwende digitale instrumenten en hulpmiddelen (zoals bijvoorbeeld de GroeiGids app) in. Deze hulpmiddelen zijn versneld in gebruik genomen.
- Het totale aantal deelnemers binnen GO! Gezond Onderweg in Lingewaard steeg tot 85 deelnemers. Ondanks tijdelijke schoolsluitingen is op diverse scholen de lesmodule gezonde leefstijl uitgevoerd. De sportgroep GO! is structureel ondergebracht bij turnvereniging SGS. Gesprekken over de structurele voortzetting van GO! zijn lopende. De verwachtte structurele landelijke invoering van de GLI (Gecombineerde leefstijl interventie) voor jeugdigen per januari 2023 is hierbij van belang.
- De einddatum voor de innovatiesubsidie doorontwikkeling Herstelcirkel Huissen verlengden we tot eind 2022. Als gevolg van de pandemie hebben veel gezamenlijke activiteiten geen doorgang kunnen vinden in 2020 en 2021.
- De valpreventiecursussen voor ouderen, In Balans, zetten we zoveel mogelijk voort in kleinere groepen vanwege de Corona-beperkingen.
- Via de sport- en cultuurcoaches en sportsubsidies ondersteunden we, binnen de mogelijkheden van de geldende (Corona)maatregelen, zoveel mogelijk beweegactiviteiten voor jong en oud.
- Samen met regiogemeenten en lokale partners stelden we een regiovisie en integrale aanpak van verslavingspreventie op. Door het geven van aandacht aan landelijke campagnes (alcohol/drugs) bereikten we zowel jeugd als volwassenen. In het primair onderwijs gaven we voorlichtingslessen. Helaas hebben er op het voortgezet onderwijs geen voorlichtingsavonden aan ouders/verzorgers plaatsgevonden.
- In juni sloten we het Lokaal Preventieakkoord “Samen voor een Gezond Lingewaard” met ruim 40 partners formeel af. Hiermee gaven we de aftrap gegeven voor de uitvoering van 27 afspraken, plannen en (de nadere invulling van) ambities in de jaren 2021-2023 op de pijlers

Rookvrije leefomgeving, Verantwoord drugs en alcohol gebruik, Gezond gewicht en Integrale aanpak gezondheidsthema's.

Riolering en water (doel 2)

- We stelden de lokale adaptatiestrategie met een uitvoeringsagenda op. Deze is in februari 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.
- We koppelden veel schoon regenwater af van de bestaande riolering. Dit deden we bij grote vervangingsprojecten riolering, maar bijvoorbeeld ook in het buitengebied van Doornenburg. Bij nieuwbouwprojecten scheidden we direct al het schone regenwater van het huishoudelijk afvalwater.
- In de Nijmeegsestraat in Gendt, de wijk 't Zand in Huissen en de Doelenstraat in Huissen vervingen en verbeterde we de riolering en legden we een regenwaterriool aan. We startten met alle voorbereidingen van de rioolvervanging in de Woerdsestraat te Gendt.
- De gemeenteraad verlengde het huidige Gemeentelijke Rioleringsplan tot en met het jaar 2022. We startten met de voorbereidingen voor een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027.
- We voldeden aan de vastgestelde kaders en ambities zoals opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan betreffende het inzamelen, transporteren en verwerken van grond-, hemel- en stedelijk afvalwater.

Zie ook: paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen onder Riolering en water

Huishoudelijk afval (doel 3)

- Verzamelcontainers restafval: de meeste verzamelcontainers voor restafval zijn voorzien van een digitaal pasjessysteem. We vernieuwden de oude systemen waardoor alle systemen gelijk zijn en inwoners overal in Lingewaard hun restafval kunnen aanbieden.
- Afvaldashboard huishoudens: In 2021 ontwikkelden we een afvaldashboard. Dit dashboard geeft inzicht in afvaltrends en de kostenontwikkeling. We gebruiken dit dashboard voor de verdere optimalisatie van de afvalinzameling. In 2021 ontwikkelden we ook de digitale afvalwijzer Lingewaard voor de inwoners. Per 1 januari 2022 kunnen inwoners makkelijk zien waar ze met hun afval naar toe kunnen en wat ermee gebeurt.
- Vervangen verzamelcontainers: in 2021 vervingen we acht bovengrondse verzamelcontainers voor restafval door ondergrondse verzamelcontainers met toegangscontrole. 14 verzamelcontainers vervingen we niet. Zeven hebben we in januari 2022 vervangen. Bij de laatste zeven kon de vervanging nog niet plaatsvinden. Het betreft hier locaties met specifieke locatie omstandigheden. Deze worden in de tweede helft van 2022 vervangen.

Energietransitie (doel 4)

Energiebesparing:

- Om inwoners hierin te adviseren hebben we een energieloket:
  - In 2021 heeft het energieloket een vaste ontmoetingsplaats in het Convent in Huissen betrokken. Er zijn in 2021 ongeveer 400 (online en offline) advies aanvragen geweest. Daarnaast is er een mobiel energieloket dat wordt ingezet op weekmarkten en bij bouwmarkten (zoals de Praxis en de Welkoop). Hier kwamen gemiddeld per keer ca. 20 inwoners voor informatie en advies.
  - Ook vanuit de regelingen RRE en RREW zijn acties ontstaan om energiebesparing bij inwoners te stimuleren. In totaal zijn er meer dan 2000 mensen bereikt. Een derde van het totaal beschikbare budget (de regeling loopt nog door) is bij particulieren besteed.

- Wijk-initiatieven hebben concretere vormen aangenomen en zijn ondersteund door het Energieloket en de gemeente. Gezamenlijke acties en overleggen zijn er geweest in De Zilverkamp, Het Zand en Doornenburg.
- Er is een pilot geweest met collectieve inkoop voor huiseigenaren met gelijksoortige woningen als die Waardwonen aanpakt. Er zijn 20 huiseigenaren aangeschreven en bijna de helft daarvan heeft een adviesgesprek gehad. Enkele huiseigenaren haken aan op de initiatieven van Waardwonen.
- We hebben VVE's benaderd over de subsidiemogelijkheden voor energiebesparing.

- Het aantal controle- en handhavingsacties van de ODRA bij bedrijven is uitgebreid met 10%, zoals gepland. Het aantal bedrijven dat aan de informatieplicht over energiebesparing voldoet is licht gestegen.
- Energiebesparing bij bedrijven is daarnaast gestimuleerd via promotie van goede voorbeelden. Dit is gedaan via 8 filmpjes, de ondernemers-nieuwsbrief en communicatie over subsidiemogelijkheden.

Duurzame opwek van energie:

- Over windturbines op het steenfabrieksterrein van Caprice is nog geen definitief besluit. Naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State is nader onderzoek nodig, dat onderzoek hebben we in gang gezet.
- Voor een windpark binnen NEXTgarden geldt dat de provincie vanwege de positieve ontwikkeling van natuurwaarden in de omgeving (park Lingezegen) de medewerking aan zo'n windpark heeft stopgezet.
- Duurzame opwek wordt regionaal afgestemd in een Regionale Energie Strategie (RES). In mei 2021 heeft de raad ingestemd met de eerste versie van de RES (1.0). Daarbij zijn aandachtspunten voor de volgende versie meegegeven op het gebied van de inpassing en de onderverdeling naar verschillende bronnen.
- Gesprekken om inwonersinitiatieven verder te helpen bij hun ideeën over verduurzaming hebben plaatsgevonden m.b.t. Het Zand en Doornenburg.
- Zie voor meer acties de paragraaf Duurzaamheid.

Warmtetransitie:

- In april is de Transitie Visie Warmte vastgesteld. Dit beleid beschrijft de mogelijkheden voor aardgasvrije oplossingen en de route om die te realiseren.
- Voor uitbreiding van het warmtenet vanuit Bergerden is het warmtebedrijf Warmte Netwerk Lingewaard BV opgericht. De aanbesteding binnen NEXTgarden is doorlopen. Afhankelijk van aansluitingen op Agropark wordt de uitbreiding gerealiseerd. Op provinciaal niveau wordt getracht om met publieke partijen tot een warmte-infrabedrijf te komen. Zo'n infrabedrijf kan toegevoegde waarde hebben bij de afstemming tussen vraag en aanbod op lokaal/regionaal niveau.
- Duurzame bronnen Zilverkamp Huissen: met inwoners en Waardwonen zijn afspraken vastgelegd over het gezamenlijk maken van keuzes bij de uitvoering van energie-/warmtetransitie in de wijk. Onderdeel daarvan is het beoordelen van de mogelijkheden om gebruik te maken van collectieve voorzieningen die gevoed worden uit duurzame bronnen (zonnethermie op de locatie van de oude vuilstort en aquathermie op de locatie van het Zwanenwater).
- Met het tot stand komen van de afspraken kan de in 2021 geplande bredere communicatie naar inwoners, in 2022 plaatsvinden.
- De evaluatie m.b.t. het zoekgebied voor zonnethermie bij de Lingewal is afgerond. Deze wordt verwerkt in de actualisatie van het beleid in 2022.
- Over de voortgang van de verschillende voorbereidingen m.b.t. de warmtetransitie is de raad in december 2021 geïnformeerd.
- Zie voor meer acties de paragraaf Duurzaamheid.

De gemeente geeft het voorbeeld (doel 5)

- We verduurzaamden onze eigen label-plichtige gebouwen naar tenminste energielabel B. Een plan met financieringsvoorstel voor de verdere verduurzaming van gemeentelijke gebouwen naar energielabel A is gereed. De raad stelde in mei 2020 als ambitie vast om, binnen tien jaren na afronding van het accommodatiebeleid per kern, alle gemeentelijke accommodaties energie-neutraal te hebben. In 2021 heeft de raad daarbij prioriteit gelegd bij de gebouwen die wij zelf gebruiken. Om hier invulling aan te geven stellen we een routekaart verduurzaming op, waarbij we aansluiten bij de uitrol van de maatschappelijke huisvestingsplannen per kern. We stelden voor de kern Gendt maatwerkadviezen op voor het energie-neutraal maken van SKC De Leemhof en sporthal Walburgen. Bij de uitrol van het accommodatieplan voor Gendt werken we dit verder uit.
- Het onderzoek naar het aanbrengen van zonnepanelen boven de parkeerterreinen bij de sportcomplexen in Gendt en Ressen voerden we niet uit omdat er op de daken van onze eigen gebouwen nog voldoende mogelijkheden waren voor het aanbrengen van zonnepanelen. Daarom pakten we eerst deze mogelijkheid op voordat we de mogelijkheden boven de parkeerterreinen onderzoeken.
- Zie voor meer acties de paragraaf Duurzaamheid.

Wat heeft het gekost?

Tabel baten en lasten

Per taakveld zijn de **lasten (-)** en **baten (+)** van de producten (afgerond op € 1.000) opgenomen.

7	Volksgezondheid en milieu	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
7.1	**Volksgezondheid**	**-1.744**	**-1.741**	**-1.698**
60701	Openbare gezondheidszorg	-834	-827	-796
60702	Jeugdgezondheidszorg	-910	-914	-902
7.2	**Riolering**	**-3.501**	**-3.710**	**-3.229**
60720	Algemeen rioolbeheer	-2.392	-2.604	-2.140
60721	Riolering en waterzuiv. / Onderhoud	-1.109	-1.106	-1.089
7.3	**Afval**	**-4.137**	**-4.012**	**-3.658**
60723	Afval algemeen	-158	-158	-128
60724	Huishoudafval	-3.571	-3.424	-3.136
60725	Overige afvalstoffen	-408	-431	-394
7.4	**Milieubeheer**	**-2.078**	**-3.189**	**-2.263**
60727	Milieubeheer	-1.187	-1.367	-1.363
60728	Duurzaamheid	-817	-1.745	-824
60729	Plaagdierbestrijding	-74	-76	-76
7.5	**Begraafplaatsen en crematoria**	**-325**	**-332**	**-332**
60730	Algemene begraafplaatsen	-307	-317	-317
60731	Begraven	-18	-15	-15
	Totaal lasten	**-11.785**	**-12.984**	**-11.180**

7	Volksgezondheid en milieu	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
7.1	**Volksgezondheid**	**19**	**10**	
60701	Openbare gezondheidszorg	19	10	0
7.2	**Riolering**	**4.925**	**5.292**	**4.811**
60720	Algemeen rioolbeheer	0	385	0
60721	Riolering en waterzuiv. / Onderhoud	23	19	19
60722	Rioolheffing	4.902	4.888	4.792
7.3	**Afval**	**5.085**	**4.788**	**5.232**
60724	Huishoudafval	869	583	493
60725	Overige afvalstoffen	94	117	81
60726	Afvalstoffenheffing	4.122	4.088	4.658
7.4	**Milieubeheer**	**453**	**701**	**80**
60727	Milieubeheer	20	80	80
60728	Duurzaamheid	433	621	0
7.5	**Begraafplaatsen en crematoria**	**145**	**200**	**200**
60730	Algemene begraafplaatsen	145	200	200
	Totaal baten	**10.627**	**10.991**	**10.323**
	Saldo baten en lasten	**-1.156**	**-1.995**	**-859**
69807	Onttrekkingen reserves	196	652	340
69807	Toevoegingen reserves	-47	-12	-165
	Saldo inclusief mutaties reserves	**-1.008**	**-1.355**	**-684**

7.2 Riolering

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Riolering Het verschil tussen de lasten en baten voor riolering wordt jaarlijks via de voorziening geleid. Het resterende verschil op dit taakveld heeft betrekking op de extra comptabel toe te rekenen kosten aan riolering. Dit betreft perceptiekosten en door te belasten compensabele btw. Het verschil tussen de begrootte kosten en de werkelijkheid komt hier tot uiting. Het gaat in 2021 om lager toe te rekenen kosten dan begroot wat leidt tot een nadeel van € 172.000.		172	I

7.3 Afval

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Huishoudafval De kosten voor inzameling van alle afvalsoorten voor het huishoudelijk afval zijn € 147.000 hoger dan begroot. Met name voor gft en oud papier zijn meer kosten gemaakt. De overschrijving is	172		I

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
deels een gevolg van de coronamaatregelen voor inwoners die hierdoor meer dan gebruikelijk aan huis waren gebonden. De opbrengsten voor het huishoudelijk afval zijn € 286.000 hoger. Dit komt door de stijgingen van de marktprijzen voor ingezameld glas, textiel, oud papier en de ontvangen bijdragen voor ingezamelde grondstoffen. Daarnaast valt de opbrengst afvalstoffenheffing € 34.000 hoger uit.			

7.4 Milieubeheer

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Milieubeheer De kosten voor werkzaamheden van de omgevingsdienst waren €150.000 lager dan begroot. Dit komt door een geringer aantal aanvragen en een geringer aantal procedures in verband met klachten en bezwaar/beroep. Als gevolg van het geringer aantal klachten hoefden ook minder controles te worden uitgevoerd. Hiertegenover staan geringere opbrengsten uit leges en bijdragen vanuit grondexploitaties vanwege milieu-adviezen en -beoordelingen.	114		I
Duurzaamheid Inkomsten en uitgaven voor de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) lopen niet parallel. Voor deze regeling is € 598.000 beschikbaar. In 2021 is 195.000 via Lingewaard Energie uitgekeerd aan particulieren voor energiebesparende maatregelen aan de woning. De regeling loopt door in 2022 en in totaal is nu nog € 405.000 beschikbaar. (In 2021 is dus € 405.000 minder binnengekomen en uitgegeven dan begroot). De regeling geldt voor zowel koop- als huurwoningen en is de opvolger van de RRE-regeling die alleen voor koopwoningen was.	405	405	I
Inkomsten en uitgaven in verband met de voorganger van de RREW, de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) waren begroot in 2020 en vanwege vertraging door COVID-19-maatregelen gerealiseerd in 2021	75	75	I
De geplande bijdrage aan het warmtebedrijf is in 2021 begroot. Omdat de bijdrage gekoppeld is aan de uitbreiding van het warmtenet is die bijdrage nog niet uitgekeerd.	300		I
Evenals vorig jaar is een terugbetaling ontvangen van het gietwaterbedrijf Bergerden op de eerder als oninbaar afgeboekte lening. Deze wordt evenals vorig jaar toegevoegd aan de reserve voor het energietransitie-fonds.	72		I

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Afschrijving voor de zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen was begroot in 2021 maar start in 2022.	104		I
Terug-geleverde energie vanuit de zonnepanelen op eerder geplaatste zonnepanelen op het gemeentekantoor en –werf.	25		I
Uit de reserve energie-transitiefonds is € 156.000 minder onttrokken dan begroot, zie hiervoor de verantwoording in de paragraaf Duurzaamheid. Bijgevolg zijn ook minder bijhorende kosten voor advisering en begeleiding van initiatieven c.q. plannen gemaakt. Dit voordeel bedraagt ca. € 83.000.	239		I

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Algemene begraafplaatsen De ontvangen grafrechten zijn (grotendeels) vooruit ontvangen afkoopsommen. De ontvangsten rekenen we toe aan het jaar waarvoor betaald is. De komende jaren valt steeds een deel van de vooruit ontvangen afkoopsommen vrij. Dit leidt dit jaar tot een nadeel op de jaarrekening.		55	I

Mutaties in de reserves

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
De netto opbrengst uit energie-opwekking via zonnepanelen wordt toegevoegd aan de reserve Transitiefonds energie.		35	I
Voor dekking van het uitvoeren van de maatregelen t.b.v. de energietransitie is € 456.000 minder onttrokken aan de reserve Transitiefonds energie. Dat is een nadeel maar er zijn voor eenzelfde bedrag lagere uitgaven geweest.		456	I

Beleidsnota's

- Beleidsnota Duurzaamheid 2016 – 2020 (2016)
- Startnotitie beleidskader energietransitie 2020
- Beleidskader Wind (2019)
- Beleidskader Zon (2019)
- Strategie Warmte (2019)
- Beleidsplan sociaal domein 2017 - 2020
- Kaders Sociaal Beleid 2021 – 2024 (2020)
- Gemeentelijk Rioleringsplan Lingewaard 2017 - 2021 (hoofdrapport)
- Grondstoffenbeleid Lingewaard Circulair en Duurzaam (2019)

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden onderdeel Publieke Gezondheid, toezichtarrangement 2		
Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Ja. Voor het veiligheidsdeel is alles uitgevoerd. Voor het gezondheidsdeel is tijdens de COVID 19 crisis de benchmark en kerntakendiscussie uitgesteld.
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	Geen.
	Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	Geen.
	Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	Naar verwachting niet maar dit hangt ook af van conclusies over kerntaken m.b.t. het volksgezondheidsdeel.

Gemeenschappelijke regeling ODRA, toezichtarrangement 2		
Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Grotendeels, behoudens A15 en uitgestelde activiteiten i.v.m. uitstel inwerkingtreding Omgevingswet.
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Het werkprogramma is grotendeels uitgevoerd. Een groot deel van de werkzaamheden is vraag gestuurd en dus afhankelijk van aanvragen, zienswijzen, bezwaren en beroep en klachten. In het werkprogramma 2021 was een groter deel vraag gestuurde werkzaamheden begroot dan uiteindelijk gerealiseerd is. Omdat sprake is van (beheerste) outputfinanciering is de bijdrage die Lingewaard betaalt uiteindelijk lager dan geraamd.
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	In 2021 werkten we volop aan de voorbereiding op de komst van de

	Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor de bouw. De voorbereidingen voerden we uit binnen het budget dat daarvoor was gereserveerd. In het werkprogramma waren uren opgenomen voor werkzaamheden A15. Door dat het proces als gevolg van de uitspraak van de Raad van State is opgeschort, zijn ook de werkzaamheden en de daarbij geraamd uren niet uitgevoerd/gemaakt.
Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	Werkzaamheden die niet zijn uitgevoerd, worden niet betaald. Het werkprogramma wordt in vier termijnen betaald. Doordat het werkprogramma niet geheel is gerealiseerd, is een deel terugbetaald.
Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	Nee

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Onder dit programma vallen alle taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening, wonen en woonomgeving. Gebiedsgerichte aanpak van de woonomgeving kan gaan over de kernen maar ook over het buitengebied. Het programma omvat ontwikkeling en vergunningverlening / beheer. De milieutaken van de Omgevingsdienst vallen onder programma 7, de bouwtaken onder programma 8.

Wat hebben we bereikt?

Doel 1: We werken bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2022 Omgevingswet-proof (burger krijgt één antwoord van de overheden en ruimte voor eigen initiatief).
Het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot juli 2022. Maatgevend hiervoor is het functioneren van het digitaal stelsel. In onze gemeente is doorgewerkt aan de omgevingsvisie. De voorbereidingen met betrekking tot het behandelen van aanvragen en de rol van de gemeenteraad bij omgevingsplan(activiteiten) zijn gericht op het 'Omgevingswet-proof' werken vanaf juli 2022.

Doel 2: Realisatie van 200 nieuwe woningen die qua aantal en kwaliteit zijn afgestemd op de lokale en regionale behoefte. In de periode 2020 - 2025 willen we in totaal 1.280 nieuwe woningen realiseren.
We hebben 149 woningen opgeleverd. Dat is wat minder dan gepland. Enkele plannen hebben vertraging opgelopen door het uitlopen van procedures en vertraging vanuit de ontwikkelaar. In de tussentijdse rapportages in 2021 is hier al melding van gemaakt. Eind 2021 zijn ongeveer 50 plannen in behandeling en ongeveer 40 functieveranderingslocaties. In de organisatie zijn voorbereidingen getroffen voor het oppakken van de groeiende bouwopgave in de komende jaren.

Doel 3: We bewaken een goede ruimtelijke inpassing van initiatieven van andere overheden, ontwikkelaars en inwoners.
Via participatie bij initiatieven van andere overheden, samenwerking met lokale organisaties en overleg met particuliere initiatiefnemers over hun plannen is de kwaliteit van de ruimtelijke impact en inpassing van nieuwe initiatieven verbeterd. Nieuwe plannen en initiatieven dragen zo beter bij aan een maatschappelijke behoefte.

Doel 4: We faciliteren participatie en betrokkenheid van inwoners en organisaties om de leefbaarheid te verbeteren (zie programma 6).
Samenwerking met bewonersgroepen bij het uitvoeren van inwonersinitiatieven en de uitwisseling daarover met de gemeentelijke organisatie en de gemeenteraad heeft geleid tot meer onderlinge betrokkenheid en draagvlak voor de dorps- en wijkontwikkelingsplannen. Zie ook programma 6, doelen 6 en 7.

Doel 5: Een gevarieerde en evenwichtige bevolkingssamenstelling behouden om de leefbaarheid te waarborgen.
Het aantal inwoners in onze gemeente is in het eerste halfjaar van 2021 toegenomen met 200, wat dezelfde toename is als in het hele jaar 2020. De demografische druk (hoofdzakelijk vergrijzing) neemt (al jaren) licht toe, met ca. 0,5% per jaar. Zichtbaar is ook dat met het toenemen van het aantal nieuwe woningen de vergrijzing iets afvlakt (minder toeneemt dan in voorgaande jaren).

Indicatoren

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Nieuw gebouwde woningen	Aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen van de totale voorraad	14	10,5*
Demografische druk**	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar	79%	81%

* gegevens zijn van 2020, gegevens 2021 nog niet beschikbaar
** Niet-beroepsbevolking in verhouding tot beroepsbevolking.

Wat hebben we gedaan?

Omgevingswet (doel 1)

- DSO: zie paragraaf Bedrijfsvoering
- Werkprocessen: zie paragraaf Bedrijfsvoering
- Omgevingsvisie: in mei 2021 is het Koersdocument voor de omgevingsvisie vastgesteld. Bij het uitwerken daarvan in een ontwerp omgevingsvisie is nadrukkelijker samengewerkt met de gemeenteraad. Ook input van inwoners, maatschappelijke organisaties en andere overheden is hierin verwerkt. De commissie Ruimtelijke Kwaliteit heeft een adviesfunctie in het proces. Toegewerkt wordt naar een ontwerp dat begin 2022 gereed is om in procedure te brengen.

Woningbouw (doel 2)

- In 2021 zijn 149 nieuwe woningen opgeleverd, als volgt verdeeld over de verschillende woonkernen:
    - Angeren: 8
    - Bemmel: 39
    - Doornenburg: 6
    - Gendt: 60
    - Haalderen: 2
    - Huissen:34

  De toename van het aantal sociale huurwoningen bedraagt 28. De kernvoorraad sociale woningen is nu 3911. De doelstelling vanuit de Nota Wonen is een toename tot 4110 in 2030. Van de 149 nieuwe woningen zijn er 12 het resultaat van functieverandering. Functieverandering vindt doorgaans plaats in het buitengebied, de woningen zijn meegeteld bij de nabijgelegen woonkern. Naast de 149 nieuwe woningen zijn er ook nog 12 extra woningen toegevoegd als gevolg van woningsplitsing.
- De volgende bestemmingsplannen zijn in 2021 in voorbereiding of procedure gegaan:
    - Bloemstraat / Slingerbos, Huissen, ca. 60 woningen, voorbereiding afgerond. Bestemmingsplan gaat in begin 2022 in procedure;
    - Malenborg, Huissen, ca. 15 woningen; voorbereiding afgerond en plan gaat begin 2022 in procedure;
      N.B. De Malenborch en Bloemstraat/Slingerbos zijn gecombineerd tot één bestemmingsplan.
    - Driegaarden, Huissen, 60 woningen; bestemmingsplan is op 1 december onherroepelijk geworden. Vanaf 2e kwartaal 2022 wordt begonnen met de realisatie.
    - De Poel, Angeren, ca. 44 woningen; Bestemmingsplan is voorbereid en gaat 2022 in procedure. De planning is om dit juli 2022 ter vaststelling aan te bieden aan de raad.

- Op den Winkel, Angeren, 9 woningen. Het bestemmingsplan gaat in 2022 in procedure.
- Kruigang, Gendt, 7 woningen; Hier heeft een wisseling van de ontwikkelende partij plaats gevonden. Project is gestopt.
- Markt 20 - 24, Gendt, ca. 16 woningen; bestemmingsplan is onherroepelijk. In 2022 start bouw.
- Blauwe Hoek / Groenestraat, Doornenburg: 45 woningen; Voorbereiding afgerond. Bestemmingsplan begin 2022 in procedure.
- Hof van Klein Baal, Haalderen: ca. 50 woningen; er is vertraging opgetreden door zoektocht naar gewenste verkeersveilige oversteek aan de Van de Mondeweg. Bestemmingsplan procedure start derde kwartaal 2022.
- Zandsestraat- De Pas, Bemmel, ca. 85 woningen. Er is in 2021 gewerkt aan het stedenbouwkundig plan. In 2022 start bestemmingsplan procedure.
- Ancari, Doornenburg, 16 woningen: bestemmingsplan is voorbereid. De procedure start in het tweede kwartaal van 2022.
- Het Wapen, Bemmel, 21 appartementen: bestemmingsplanprocedure is opgestart. Vaststelling is gepland tweede kwartaal van 2022.
- Moalderij-Lodderhoekstraat Angeren, 17 woningen: Initiatief in nog in voorbereiding;
- Ontwikkeling tuincentrum Helsen Huissen, totaal 10 woningen; bestemmingsplan gaat in 2022 in procedure.

- Het plan Markt 20-24 wordt ontwikkeld via actief grondbeleid. Voor het plan Zandsestraat in Bemmel is een ontwikkelingsstrategie gekozen via het faciliterend grondbeleid. Overwogen is dat het plan gebaat is bij integrale uitvoering door één marktpartij waarmee de gemeente een samenwerkingsovereenkomst aangaat. Ook de overige plannen voor woningbouw worden ontwikkeld via het faciliterend grondbeleid.

- Uitvoering Nota Wonen.
  - De wooncoach is in april gestart. Hiermee wordt beoogd ouderen sneller te laten doorstromen dan wel veiliger te laten wonen.
  - Het opstellen van een Doelgroepenverordening is voorbereid. De verordening wordt in 2022 opgesteld.
  - Er is gezamenlijk met corporaties gestart met een woonzorg analyse;
  - Het beleid voor arbeidsmigranten is in 2021 gestart en zal 2022 voorgelegd worden aan de raad voor vaststelling;
  - Er is een plan van aanpak voor woonwagen en standplaatsen opgesteld. Er worden drie standplaatsen toegevoegd.
  - De starterslening is aangepast en de verordening is geactualiseerd. De verwervingskosten voor een woning is opgehoogd zodat starters een ruimere mogelijkheid krijgen hier gebruik van te maken.
  - Met Waardwonen is het eerste project tijdelijke woningen geconcretiseerd (6 tijdelijke woningen in Haalderen). Realisatie in 2022. Andere projecten zijn in voorbereiding.
  - Er zijn twee bijeenkomsten geweest met Klankbordgroep Nota Wonen. Hierin hebben we samen met corporaties, marktpartijen en inwoners overleg over de uitvoering van het woonbeleid.
  - Met corporaties en huurdersverenigingen prestatieafspraken voor 2022 gemaakt. Hierin aandacht voor starters (onderzoek friendscontracten en splitsen van woningen), ouderen (doorstroombeleid, wooncoach), verduurzaming, vergroten kernvoorraad enz.
- Uitvoering Woondeal (pm in afwachting van voortgangsrapportage eind januari)
  - De regio (Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen) heeft de uitvoering van de woondeal op zich genomen.

- Onderdeel hiervan is een zg. Flexpool. Deze is voorbereid en gericht op gericht op formatie-ondersteuning bij projecten. De uitvraag vindt in 2022 plaats. De flexpool is aanvullend op de ondersteuning vanuit Actieplan Wonen van de provincie. In 2021 hebben 8 projecten uit Lingewaard hier gebruik van gemaakt.
- Er is regionaal beleid voor arbeidsmigranten voorbereid. Besluitvorming is in 2022. E.e.a. sluit aan bij het in voorbereiding zijnde gemeentelijk beleid.
- De woningbouwmonitor (digitaal dashboard) is afgerond en online. Hiermee wordt de voortgang van de woondeal-afspraken met betrekking tot woningbouw (kwalitatief en kwantitatief) inzichtelijk. Jaarlijks zal deze geactualiseerd worden (rond mei).
- Er is gewerkt aan concretisering van conceptueel en circulair bouwen (pilots, excursies). In 2022 wordt dit verder vorm gegeven.
- Afspraak in de Woondeal is dat we toewerken naar een over-programmering om vertraging op te kunnen vangen in andere projecten. Het omzetten van nieuwe initiatieven of visies in concrete bouwplannen draagt hieraan bij.

- In de herstructureringsprojecten van de corporaties worden de nieuwe woningen energie-neutraal. In de openbare ruimte worden de nieuwe groennorm en parkeernorm gerealiseerd en maatregelen voor klimaatadaptatie verwerkt;
- Prestatie-afspraken met corporaties: zie hierboven over het vergroten van de kernvoorraad en onder uitvoering nota wonen;
- Voor het bevorderen van circulair en natuur-inclusief bouwen zijn uitgangspunten in de regionale agenda benoemd die komende jaar worden uitgewerkt in acties en instrumenten;
- Particuliere initiatieven hebben geleidt tot 24 nieuwe woningen, waarvan de helft woningsplitsing is.

Gebiedsontwikkeling en ruimtelijke inpassing (doel 3 en 4)

- Vanuit het hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) is de dijkversterking voor het traject Wolferen (Nederbetuwe) tot aan de afzetting op de dijk bij Sprok (Bemmel) voorbereid. Benodigde procedures zijn doorlopen en na onherroepelijk worden van het projectplan en afronding van nog enkele incidentele grondaankopen start de uitvoering. Het stukje vanaf de gemeentegrens met Nijmegen tot Sprok wordt naar verwachting in 2024 uitgevoerd. Inrichting van het wegprofiel gebeurt daar volgens de afspraken binnen het project “gastvrije Waaldijk” en krijgt dan een recreatievriendelijkere inrichting. Voor het project Gastvrije Waaldijk is in mei 2021 een intentieverklaring ondertekend om de recreatievriendelijkere inrichting bij de komende dijkversterking tot aan het splitsingspunt door te kunnen trekken. De financiële consequenties daarvan zijn verwerkt in de begroting 2022. Voor verbetering van de toegangsweg naar Looveer zijn nadere gesprekken met provincie voorbereid maar nog niet gevoerd. In de Gendtse polder is in oktober in het kader van de herinrichting de winning van zand ten noorden van het steenfabrieksterrein gestart. Een deel van het gebied blijft in beheer bij een Gendtse agrariër.
- Voor de dorps- en wijkontwikkelingsplannen en initiatieven in het kader van Lingewaard Doet zie programma 6 onder leefbaarheid (doel 6 en 7).
- Voorbereiding voor het aanpassen van het kruispunt Kapelstraat - Hegsestraat in Gendt ten behoeve van de verkeersveiligheid is klaar. De uitvoering moest eind 2021 worden uitgesteld in verband met werkzaamheden van de provincie in de omgeving. In overleg met omwonenden is de uitvoering toen uitgesteld naar medio 2022.
- Voor de Aloysiuslocatie en omgeving (Huissen) is het bestemmingsplan en de grondexploitatie vastgesteld door de gemeenteraad. Voor de parkeergarage en het wooncomplex is een ontwikkelaar geselecteerd. Voor de herinrichting van het Raadhuisplein zijn onderzoeken uitgevoerd.

- Bij de revitalisering in de Zilverkamp is de samenwerking met inwoners in 2021 omgezet naar een digitaal proces waardoor de uitvoering wat langer doorloopt dan gepland. De raad is daarover geïnformeerd. Voor sporthal en cultureel centrum De Brink en omgeving is een voorkeursvariant gekozen voor wat betreft de renovatie.
- Voor het voet-/fietsveer tussen Bemmel en Ooij zijn alle voorbereidingen aan Lingewaardse kant gereed. Na positieve besluitvorming in Berg en Dal wordt gestart met de aanleg van de veerstoepen, paden naar het veer en de veerdienst zelf. De veerpont wordt eigendom van de twee gemeenten en geëxploiteerd door de recreatiemaatschappij. Voor aanschaf van het veer is in december 2021 door de gemeenteraad een begrotingswijziging (€ 180.000) goedgekeurd.
- Voor wandel- en fietsroutes: zie programma 3 onder doel 4;
- In het zoekgebied voor zonneparken aan de Lingewal hebben we verkend welke mogelijkheden reëel zijn voor verdere benutting. Die verkenning gebruiken we bij de actualisatie van het beleidskader energietransitie.

Demografische samenstelling (doel 5)

- In 2019 is ten behoeve van het onderwijs-huisvestingsplan onderzocht welke ontwikkelingen in bevolkings- en leeftijdsopbouw van belang zijn voor ons beleid. We onderzoeken welke ontwikkeling voor welk beleidsdoel aanleiding kan zijn voor gerichte acties, zoals bijvoorbeeld het gericht promoten van onze kernen bij woningzoekenden. Vanwege andere prioriteitstellingen zijn in 2021 geen activiteiten uitgevoerd. Omdat op dit moment geen sprake is van onvoldoende vraag naar woonruimte, heeft dit geen gevolgen. Dit punt is actueel bij een dreigend “over-aanbod” aan bijvoorbeeld woningen of bedrijfskavels.

Wat heeft het gekost?

Tabel baten en lasten

Per taakveld zijn de **lasten (-)** en **baten (+)** van de producten (afgerond op € 1.000) opgenomen.

8	Volkshuisv.,RO en Stedelijke vernieuwing	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
8.1	**Ruimtelijke ordening**	**-2.520**	**-2.205**	**-1.950**
60801	Ruimtelijke ontwikkeling	-513	-535	-483
60802	Faciliterend grondbeleid	-1.860	-1.534	-1.092
60809	Omgevingswet	-147	-135	-375
8.2	**Grondexploitatie(niet-bedrijventerrein)**	**-2.559**	**-234**	**-234**
60803	Actief grondbeleid	-2.559	-234	-234
8.3	**Wonen en bouwen**	**-2.724**	**-2.535**	**-2.523**
60804	Geo-Informatie	-303	-324	-324
60805	Bouwen - Vergunningverlening	-1.326	-1.147	-1.147
60806	Bouwen - Handhaving	-605	-598	-598
60807	Wonen	-408	-389	-376
60808	Woonwagenzaken	-82	-78	-78
	Totaal lasten	**-7.803**	**-4.974**	**-4.707**

8	Volkshuisv.,RO en Stedelijke vernieuwing	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
8.1	**Ruimtelijke ordening**	**968**	**493**	**493**
60801	Ruimtelijke ontwikkeling	19	7	7
60802	Faciliterend grondbeleid	949	486	486
8.2	**Grondexploitatie(niet-bedrijventerrein)**	**1.175**	**234**	**234**
60803	Actief grondbeleid	1.175	234	234
8.3	**Wonen en bouwen**	**2.061**	**1.334**	**1.334**
60804	Geo-Informatie	5	0	0
60805	Bouwen - Vergunningverlening	1.794	1.150	1.150
60806	Bouwen - Handhaving	65	10	10
60807	Wonen	149	129	129
60808	Woonwagenzaken	48	45	45
	Totaal baten	**4.204**	**2.061**	**2.061**
	Saldo baten en lasten	**-3.598**	**-2.913**	**-2.646**
69808	Onttrekkingen reserves	2.816	1.224	375
69808	Toevoegingen reserves	-645	-595	0
	Saldo inclusief mutaties reserves	**-1.427**	**-2.284**	**-2.271**

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Bij de bouwgrondexploitatie vindt budgetbeheer plaats op basis van exploitatiebegrotingen over meerdere jaren. Bij verschuiving in de jaarschijven worden de begrotingen daarom niet bijgesteld. Deze verschuivingen kunnen wel leiden tot verschillen ten opzichte van de begrote baten en lasten. Door de verrekening met de toe- of afname van de boekwaarde is er per saldo geen verschil.
De hier in de jaarrekening opgenomen toelichting is daarom beperkt tot significante afwijkingen van de bouwgrondexploitaties die geen budgettair neutraal saldo hebben voor 2021.
De voortgang van de bouwgrondexploitaties wordt toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Aloysiuslocatie, Huissen In 2021 is besloten om ten laste van de reserve grondexploitatie een verliesvoorziening te treffen van € 1.400.000 in verband met een geprognosticeerd negatief resultaat op eindwaarde.		1.400	I

8.3 Wonen en bouwen

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Bouwen, vergunningverlening In december 2021 hebben we € 310.000 aan leges ontvangen op grond van de afspraken over legeskosten in verband met de doortrekking A15. Deze worden gestort in de voorziening A15. Dit is budgetneutraal en heeft geen invloed op het hieronder vermelde voordeel.			I

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Het voordeel heeft twee hoofdoorzaken. Er is € 161.500 meer leges ontvangen dan begroot. Dit betreft een inhaalslag op de gedaalde legesinkomsten in het voorgaande jaar. Leges zijn geïnd voor aanvragen die eind 2020 waren ingediend en er zijn grotere aanvragen ingediend waar leges voor is ontvangen. De tweede oorzaak is dat de kosten voor werkzaamheden van de omgevingsdienst € 136.000 lager waren dan begroot. Er zijn weinig meervoudige aanvragen met uitgebreide procedures geweest en de inzet voor het behandelen van zienswijzen en bezwaar-/beroepsprocedures viel mee. Met kleine overschrijdingen op specifieke advieskosten (zoals van het Gelders Genootschap) is het totale voordeel € 293.000.	310 293	310	I I

Mutaties in de reserves

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Na actualisatie van de grondexploitaties is voor meerdere facilitaire complexen het positieve resultaat toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. In totaal bijna € 62.000. Daarnaast zijn voor meerdere facilitaire complexen de negatieve resultaten onttrokken aan de reserve grondexploitatie. In totaal ruim € 192.000.	130		I
Na actualisatie moest voor complex Aloysiuslocatie een verliesvoorziening worden getroffen. De toevoeging aan de voorziening wordt gedekt uit de reserve grondexploitatie. Dat is een voordeel maar eenzelfde nadeel is behaalde op taakveld 8.2 Grondexploitaties.	1.400		I

Beleidsnota's

- Structuurvisie Lingewaard (2012) (vervalt na vaststellen omgevingsvisie)
- Nota Wonen (2020)
- Koersdocument omgevingsvisie (mei 2021)
- Nota Erfgoed (2015)
- Gids ruimtelijke kwaliteit (2018)
- Landschapsontwikkelingsplan (2012, wordt vernieuwd binnen Omgevingsvisie)
- Demografische Ontwikkelingen (2019)

Verbonden partijen

De omgevingsdienst verzorgt de vergunningverlening van bouwplannen en zo nodig de handhaving van bestemmingsplan-regels. De doelen en ontwikkelingen ten aanzien van de verbonden partij ODRA zijn opgenomen in Programma 7.

9. Bestuur en ondersteuning

Dit programma gaat over het besturen van onze gemeente, over integriteit, een klantgerichte (digitale) dienstverlening, het faciliteren van initiatieven vanuit de samenleving en het bijdragen aan en sturen op samenwerkingsverbanden.

Wat hebben we bereikt?

Doel 1: Een betrouwbaar, transparant en professioneel bestuur.
We verbeterden de begrijpelijkheid van een aantal brieven en andere teksten.
We hebben integriteit beter geïntegreerd in onze processen.

Doel 2: Een betrouwbare en sterke partner in de regio.
We namen actief deel in regionale overlegverbanden. We stemden regionale besluitvormingsprocessen zorgvuldig af en zorgden voor heldere en transparante besluitvorming over regionale onderwerpen binnen de gemeente.

Doel 3: Inwoners en organisaties staan centraal in onze dienstverlening.
We verbeterden de (digitale) dienstverlening voor de inwoner.
We voerden onze plannen uit samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties.
We informeerden inwoners en ondernemers in duidelijkere taal over zaken die in Lingewaard spelen.

Indicatoren

Indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Klantwaardering dienstverlening	Gemiddeld rapportcijfer		
• Totaal	Totaalwaardering voor alle drie de kanalen	7,1	-*
• Digitaal		7,6	-*
• Balie		7,6	8,3
• Telefonie		7,1	6,6
Gemiddelde wachttijd aan de balie	Percentage balieklanten geholpen binnen de servicenorm van maximaal 10 minuten	92%	94,86%
Afhandeling meldingen openbare ruimte (MOR)			
• Groen / openbare verlichting / straatmeubilair	Percentage dat melder is geïnformeerd binnen de servicenorm van 5 werkdagen	91%	87,47
• Afval / wegen / verkeer	Idem	83%	83,9%
• Acute problemen welke een bedreiging zijn voor de openbare veiligheid	Afhandeling melding binnen 24 uur	100%	100%

** Deze indicatoren worden gemeten via het belevingsonderzoek "waar staat Lingewaard?" (de burgerpeiling) die in februari 2022 plaatsvindt.*

Wat hebben we gedaan?

Een betrouwbaar, transparant en professioneel bestuur (doel 1)

We verbeterden de begrijpelijkheid van een aantal brieven en andere teksten.

- Het lezerspanel heeft meegekeken met twee grotere projecten; het nieuwe digitale platform samen.lingewaard.nl en de nieuwe digitale afvalwijzer.
- Daarnaast is het panel gevraagd om feedback te geven op twee specials in het Gemeentenieuws: de afvalspecial van juni en de Begroting in één oogopslag. De feedback namen we mee bij verbetering van de stukken.

We integreerden integriteit beter in een aantal processen

Het bespreken van dilemma's op het gebied van integriteit vraagt om fysieke bijeenkomsten. Door COVID-19 vonden deze niet plaats. Een integraal en samenhangend integriteitsbeleid voor de gemeenteraad, voor het college en de ambtelijke organisatie stelden we daarom nog niet op. Dit is gepland voor 2022.

- In januari is de gedragscode toegelicht aan raad en college. We stelden de gedragscode vervolgens in de raad van maart vast.
- De werkgroep bereidde een Protocol vermoedens integriteitsschendingen politieke ambtsdragers voor. Deze wordt is in maart 2022 vastgesteld.
- Naast aandacht voor integriteit bij nieuwe medewerkers die de eed- of belofte afleggen, maakt de gedragscode inmiddels actief onderdeel uit van het proces van benoeming. Bij het ondertekenen van het contract tekent de medewerker ook de gedragscode.
- Ook bij nieuwe bestuursleden wordt actief aandacht besteed aan de gedragscode. We zijn gestart met de voorbereiding van een avond ter introductie op integriteit voor de raad na de verkiezingen.

Een betrouwbare en sterke partner in de regio (doel 2)

We namen in 2021 actief deel in regionale overlegverbanden.

- We stemden regionale besluitvormingsprocessen zorgvuldig af en zorgden voor heldere en transparante besluitvorming over regionale onderwerpen binnen de gemeente.
- In november stelden we de regionale agenda vast waarin de 5 opgaven van de Groene Metropoolregio (verbonden regio, productieve regio, circulaire regio, ontspannen regio en groene groeiregio) zijn uitgewerkt. Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn we bij alle opgaven actief betrokken. Ook werkten we aan de verstedelijkingsstrategie en stelden we de bouwstenen hiervoor vast. Samen met Overbetuwe leverden we input voor de gebiedsuitwerking middengebied, dat onder de verstedelijkingsstrategie valt.
- Met de komst van de Groene Metropoolregio is de samenwerking met Overbetuwe in het middengebied extra belangrijk geworden. In september 2021 stelden beide gemeenteraden de strategische agenda middengebied vast. Hierin namen we op wat onze gemeenschappelijke uitgangspunten zijn. Deze agenda vormt ons vertrekpunt voor onze input in de Groene Metropoolregio.
- De voorbereiding en behandeling van de P&C-documenten van de verbonden partijen deden we in onderling overleg met de andere deelnemende gemeenten. Dit deden we bijvoorbeeld bij de VGGM en Park Lingezegen.
- In 2021 evalueerden we geen verbonden partij. Wel namen we het functioneren van de gemeenschappelijke regeling (GR) Park Lingezegen onder de loep. Dit naar aanleiding van de wijziging van de GR die begin 2021 in werking trad. We beoordeelden hoe ons bestuur de verhoudingen in het dagelijks bestuur (DB) en Algemeen bestuur (AB) ervaart.

Inwoners en organisaties staan centraal in onze dienstverlening (doel 3)

We verbeterden de digitale dienstverlening voor de inwoner.

- We maakten het mogelijk dat de inwoner digitaal een rijbewijs kan aanvragen en online een huwelijksceremonie kan aanvragen en regelen. Inmiddels vinden 80% van de aanvragen voor een huwelijk en 30% van de aanvragen voor een rijbewijs digitaal plaats.
- We startten met de voorbereiding van de invoering van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Deze wet treedt op 1 januari 2023 in werking. Deze wet geeft de burger recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te zenden op een door het bestuursorgaan bepaalde wijze.
- We stelden een team met medewerkers van verschillende disciplines samen die met elkaar werken aan het verbeteren van de onlinedienstverlening.
- We gingen door met de Bouw-app. De Bouw-App is gebruikt als aanvulling op andere communicatiemiddelen zoals website en bewonersbrieven. In mei 2021 deden we via de Bouw-App een tevredenheidsonderzoek. Daaruit bleek dat de gebruikers het een goede aanvulling vinden op de overige communicatie. De gebruikers zijn (zeer) tevreden over dit middel en vinden het fijn om actuele informatie te krijgen. Ze vinden het ook interessant om achtergrondinformatie te ontvangen.

We verbeterden processen vanuit het perspectief van de klant aan de hand van de serviceformule methodiek

- Meer informatie hierover staat vermeld in paragraaf 5, bedrijfsvoering.

We verbeterden de voorwaarden voor onze dienstverlening

- We bedachten een oplossing voor de bereikbaarheid tijdens piekmomenten in de dienstverlening. We stelden het bereikbaarheidsprotocol ‘Zo zijn we bereikbaar in Lingewaard’ op. Hierin staan de afspraken om te zorgen dat wij goed bereikbaar zijn voor onze klant. In 2022 stellen we het bereikbaarheidsprotocol vast.

We voerden onze plannen uit samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties

- We haalden ideeën op uit de samenleving, onder meer in de Wijk- en Dorpsontwikkelingsplannen, ondersteunden initiatieven vanuit inwoners (zoals Lingewaard Doet), losten problemen samen op door in gesprek te gaan met elkaar en namen inwoners mee in noodzakelijke ontwikkelingen. Daar gaan we in de toekomst mee door.
- Online verstevigden we participatie en interactie, onder meer met de website www.samen.lingewaard.nl.

We informeerden en betrokken onze inwoners en ondernemers bij zaken die in Lingewaard spelen

- Hiervoor zetten we allerlei communicatiemiddelen in: onder andere via onze website, onze sociale media, (nieuws)brieven en via onze gemeentepagina’s of specials in Het Gemeentenieuws. We verstevigden de online mogelijkheden voor participatie en interactie.
- Vanwege de coronamaatregelen konden veel informatiebijeenkomsten niet live doorgaan. Vaak werd dan gekozen voor een digitaal alternatief. Zoals het vooraf opnemen van een digitale presentatie en deze online delen. Inwoners konden vervolgens hierop reageren; individueel of in een onlinebijeenkomst. Ook organiseerden we veel online informatieavonden.
- Het afgelopen jaar hebben we het online platform Samen Lingewaard ingezet voor de volgende projecten:
  - Project Zilverkamp (Zilverkamp steeds mooier)
  - Woningbouw Zandsestraat Bemmel
  - Gebiedsvisie Bemmel-Haalderen

- Herinrichting Gochsestraat
- Beleidsregels uitwegenbeleid (ter inzagelegging)
- Laadvisie en plaatsingsbeleid (ter inzagelegging)
- Afvalpanel

Het niveau van participatie was vooral informeren en raadplegen. Met projectleiders/beleidsmakers kijken we hoe Samen Lingewaard steviger ingebed kan worden in participatietrajecten.

We stimuleerden nadrukkelijk het communiceren in duidelijke taal

We houden de organisatie scherp op duidelijke taal. Dit doen we onder meer door mee te lezen met artikelen, brieven, beleid en collegevoorstellen. Ook begonnen we met de trainingen Schrijven in duidelijke taal en Helder en Strategisch Adviseren. Hiervoor maakten we een Lingewaardse oplegger.

Wat heeft het gekost?

Tabel baten en lasten

Per taakveld zijn de **lasten (-)** en **baten (+)** van de producten (afgerond op € 1.000) opgenomen.

9	Bestuur en ondersteuning	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
9.1	**Bestuur**	**-1.610**	**-1.957**	**-1.957**
60014	Gemeenteraad	-579	-607	-607
60015	Raadsfracties	-26	-41	-40
60016	Rekenkamercommissie	-50	-40	-40
60017	Griffie	-301	-329	-329
60018	College van B&W	-654	-941	-941
9.2	**Burgerzaken**	**-1.186**	**-1.260**	**-1.168**
60001	Basis registratie personen (BRP)	-854	-894	-894
60002	Burgerlijke stand	-141	-159	-158
60003	Verkiezingen	-191	-208	-116
9.3	**Beheer overige gebouwen en gronden**	**-1.462**	**-1.560**	**-1.271**
60004	Eigendommen	-530	-462	-444
60005	Overige gebouwen	-648	-817	-547
60006	Gronden algemeen	-284	-280	-280
9.4	**Overhead**	**-17.341**	**-17.208**	**-15.877**
60050	Directie	-311	-311	-311
60051	Stafafdeling	-691	-808	-826
60052	Team Technisch Wijkbeheer	-126	-161	-153
60053	Materieel TWB	-26	0	0
60054	Team Openbare Ruimte & Vastgoed	-442	-303	-276
60055	Team Fac.Zaken & BM-Ondersteuning	-911	-1.050	-995
60056	Facilitair	-324	-444	-444
60057	Huisvesting gem.kantoor/-werf	-1.074	-1.394	-1.394

9	Bestuur en ondersteuning	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
60058	Representatie	-38	-84	-84
60059	Team Informatievoorziening	-2.589	-2.503	-2.281
60060	Automatisering	-932	-1.144	-1.154
60061	Documentaire informatievoorz.	-178	-199	-208
60062	Team P&O/Communicatie	-1.752	-1.674	-1.447
60063	Personeelsbeheer	-711	-133	-440
60064	Personeelsontwikkeling	-125	-144	-144
60065	Organisatieontwikkeling	-64	-75	-75
60066	Communicatie	-59	-74	-50
60067	Team Fin./JZ/Ink.	-2.039	-2.099	-2.098
60068	Begroting & verantwoording	-80	-81	-80
60069	Juridische kwaliteitszorg	-260	-255	-255
60070	Team Veiligheid, Toezicht en Handh.	-40	-155	-143
60071	Team Klant Contact Centrum	-703	-685	-559
60072	Team Projectrealisatie	117	126	174
60073	Team Ruimtelijk Beleid	-430	-61	22
60074	Team Sociaal Beleid	-485	-614	-448
60075	Team Bedrijfsbureau SD	-371	-258	-261
60076	Team Toegang SD	-439	-473	-532
60077	Calamiteit gemeentekantoor	-66	0	0
60079	Ondernemingsraad	-12	-8	-8
60080	Informatisering	-1.316	-1.350	-1.407
60081	Automatisering ICT-samenwerking	0	-27	0
60082	Automatisering Overbetuwe	-864	-768	0
9.5	**Treasury**	**203**	**91**	**91**
60007	Treasury	203	91	91
9.61	**OZB woningen**	**-231**	**-265**	**-230**
60008	Waardering Onroerende Zaken	-231	-265	-230
9.64	**Belastingen overig**	**-991**	**-974**	**-974**
60011	Belastingen	-991	-974	-974
9.8	**Overige baten en lasten**		**-135**	**-160**
60012	Reserveringen en stelposten	0	-135	-160
9.9	**Vennootschapsbelasting**	**-4**		
60020	Vennootschapsbelasting	-4	0	0
	Totaal lasten	**-22.622**	**-23.268**	**-21.546**
9.1	**Bestuur**	**248**		
60018	College van B&W	248	0	0
9.2	**Burgerzaken**	**557**	**564**	**570**

9	Bestuur en ondersteuning	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
60001	Basis registratie personen (BRP)	498	517	523
60002	Burgerlijke stand	59	47	47
9.3	**Beheer overige gebouwen en gronden**	**164**	**149**	**152**
60004	Eigendommen	87	74	77
60006	Gronden algemeen	77	75	75
9.4	**Overhead**	**2.037**	**1.773**	**657**
60052	Team Technisch Wijkbeheer	16	0	0
60053	Materieel TWB	20	0	0
60054	Team Openbare Ruimte & Vastgoed	10	3	0
60055	Team Fac.Zaken & BM-Ondersteuning	122	50	0
60057	Huisvesting gem.kantoor/-werf	9	0	0
60059	Team Informatievoorziening	696	690	573
60060	Automatisering	0	23	0
60063	Personeelsbeheer	79	168	79
60064	Personeelsontwikkeling	15	0	0
60065	Organisatieontwikkeling	9	0	0
60067	Team Fin./JZ/Ink.	29	52	5
60070	Team Veiligheid, Toezicht en Handh.	2	0	0
60071	Team Klant Contact Centrum	3	3	0
60072	Team Projectrealisatie	-4	2	0
60074	Team Sociaal Beleid	13	0	0
60075	Team Bedrijfsbureau SD	128	0	0
60076	Team Toegang SD	26	0	0
60081	Automatisering ICT-samenwerking	0	14	0
60082	Automatisering Overbetuwe	864	768	0
9.5	**Treasury**	**61**	**101**	**101**
60007	Treasury	61	101	101
9.61	**OZB woningen**	**9.341**	**9.328**	**9.228**
60009	Onr.Zaakbelast. - Woningen	9.341	9.328	9.228
9.62	**OZB niet-woningen**	**3.188**	**3.176**	**3.176**
60010	Onr.Zaakbelasting - Niet-woningen	3.188	3.176	3.176
9.64	**Belastingen overig**	**3.898**	**3.828**	**3.802**
60011	Belastingen	3.898	3.828	3.802
9.7	**Algemene uitk. en ov. uitk. gem.fonds**	**71.660**	**70.359**	**65.783**
60013	Gemeentefonds - Algemene uitkering	65.293	64.089	60.346
60019	Gemeentefonds - Sociaal Domein	6.367	6.270	5.437
	Totaal baten	**91.154**	**89.278**	**83.469**
	Saldo baten en lasten	**68.533**	**66.010**	**61.924**

9	Bestuur en ondersteuning	Rekening 2021	Begroot 2021 na wijz.	Begroot 2021 primitief
69809	Onttrekkingen reserves	13.135	13.095	12.200
69809	Toevoegingen reserves	-8.309	-8.223	-7.329
	Saldo inclusief mutaties reserves	**73.359**	**70.882**	**66.796**

9.1 Bestuur

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
College van B&W – Wethouderspensioenen De rekenrente is verhoogd van 0,082% in 2020 naar 0,528% in 2021. Dit is de rente die geldt voor individuele waardeoverdrachten en is gebaseerd op de 25-jaarsrente per 30 september 2021, zoals gepubliceerd door DNB (De Nederlandsche Bank). We hebben in december 2021 een nieuwe actuariële berekening laten maken van de pensioenverplichting die wij hebben jegens onze (gewezen) wethouders en/of gepensioneerden en hun nabestaanden. Rekening houdend met de hogere rekenrente verlagen wij genoemde pensioenvoorziening met € 248.000. We hadden rekening gehouden met een toevoeging van € 260.000.	508		I

9.3 Beheer overige gebouwen en gronden

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Eigendommen De oorzaak van deze overschrijding is met name te wijten aan een verrekening van energiekosten over de periode 2011 / 2020 gebouw Blauwe Hoek 24 in Doornenburg van € 42.000.		55	I
Overige gebouwen Een groot deel is te verklaren omdat de sanering van de bodemsanering van de gemeentewerf in Gendt aan de Dorpsstraat 72a nog niet heeft plaatsgevonden. Door jarenlange opslag van strooizout is de bodem rondom de opslag verontreinigd geraakt. Deze verontreiniging moet worden verwijderd volgens de Wet bodembescherming. De ODRA heeft hiervoor een beschikking afgegeven. In eerste instantie zouden we in 2017 alleen de bodem saneren daarvoor is destijds budget gereserveerd. Deze sanering is uitgesteld omdat deze zou worden uitgevoerd als onderdeel van de ontwikkeling en verkoop van het perceel. Die plannen zijn echter niet van de grond gekomen, waardoor de bodem nog altijd niet gesaneerd is. Inmiddels is de regelgeving aangepast. Dat betekent dat onderzocht moet worden of de te saneren grond PFAS bevat. De onderzoeken naar PFAS en aanpassing van de saneringsplannen zorgden in 2021 opnieuw voor vertraging.	156		I

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Inmiddels is de loods gesloopt en de bodemsanering aanbesteed voor de sanering van de aangetroffen PFAS. De sanering kan in 2022 worden uitgevoerd en afgerond. NB: de exacte afvoerkosten van de met PFAS verontreinigde grond kunnen pas definitief worden bepaald op het moment van afvoer tijdens de uitvoering van de sanering in 2022. Dit hangt samen met nog in ontwikkeling zijnde regelgeving en de zeer beperkt beschikbare verwerkingscapaciteit. Daarom is deze sanering ook in de risicoparagraaf voor 2022 opgenomen.			

9.4 Overhead

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Van Werk naar Werk (VWNW) In 2020 hebben wij met de gemeenteraad afgesproken om in de jaarrekening te verantwoorden hoeveel budget wij nodig hebben gehad met betrekking tot WW-verplichtingen en transitievergoedingen bij (onvrijwillig) ontslag van medewerkers. Wij hadden daarbij de verwachting dat het beschikbare budget 2021 ad. € 150.000 met € 350.000 zou worden overschreden. De overschrijding bedraagt uiteindelijk € 296.000.		296	S
Overhead (exclusief VWNW) Het resultaat op het taakveld overhead, exclusief het budget VWNW, bedraagt € 537.000 voordelig. De belangrijkste verschillen kunnen we als volgt toelichten: • hoofdzakelijk door corona is in 2021 door medewerkers minder gebruik gemaakt van de mogelijkheid voor het volgen van bijvoorbeeld opleidingen en trainingen (€ 220.000 voordeel). • in december 2021 zijn nieuwe cao-afspraken gemaakt. Met name door de eenmalige uitkering over 2021 zijn de salarislasten hoger dan verwacht (€ 117.000 nadeel). • als gevolg van (met name) vervanging bij ziekte hebben we hogere kosten inhuur (€ 115.000 nadeel). • we hebben minder uren kunnen doorbelasten aan projecten en grondexploitaties (€ 154.000 nadeel). • diverse aanzienlijke investeringen op het gebied van huisvesting, automatisering en materieel technisch wijkbeheer zijn op een later tijdstip uitgevoerd of afgerond. Dit betekent dat op deze investeringen in 2021 nog niet wordt afgeschreven. (dit geeft een voordeel van € 717.000).	537		I

9.64 Belastingen overig

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Een hogere aanslag precariobelasting zorgt voor een meeropbrengst.	40		I

9.7 Algemene uitkering en overige uitk. gemeentefonds

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Gemeentefonds - Algemene uitkering Via de decembercirculaire 2021 ontvingen we in totaal € 1.248.000 waarmee in de begroting geen rekening was gehouden. Hiervan heeft betrekking op: • corona 2021 € 210.000 • versterking dienstverlening gemeenten € 212.000 • inburgering en participatie € 124.000 • corona inkomstenderving 2020 € 611.000 De doorrekening van de uitkeringsfactor en maatstafgewichten leidt tot een nadelige afwijking van € 181.000. Daarnaast hebben we voor de afwikkeling van de bommenregeling 2020 en 2021 per saldo € 325.000 als inkomst verwerkt.	1.301		I

9.8 Overige baten en lasten

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
Kapitaallasten voorgenomen investeringen Niet alle voorgenomen investeringen zijn in 2021 uitgevoerd. Dit zorgt voor een incidenteel voordeel op de kapitaallasten.	135		I

Mutaties in de reserves

bedragen x € 1.000	Voordeel	Nadeel	I/S
De reserve Precariobelasting is in 2021 volledig vrijgevallen. Het werkelijke saldo van de reserve bleek bijna € 58.000 hoger dan vooraf ingeschat waardoor de vrijval hoger was begroot.	58		I

Beleidsnota's

- Nota Activabeleid 2020
- Nota reserves en voorzieningen 2020
- Nota Verbonden Partijen 2020
- Treasurystatuut gemeente Lingewaard 2018
- Financiële verordening gemeente Lingewaard 2021

Verbonden partijen

BNG Bank N.V.		
Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Ja
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	Als gevolg van de COVID-19 crisis is de dividenduitkering over 2019 en 2020 opgeschort. In 2021 is het dividend alsnog uitbetaald.
	Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	Voor 2019 bedraagt het uitbetaalde dividend € 16.000 en voor 2020 € 35.000
	Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	Nee.

NV Vitens		
Voortgang	Heeft de VP haar aandeel in de programmabegroting gerealiseerd?	Ja
	Heeft zij dit binnen de financiële kaders gedaan?	Ja
	Heeft de VP haar eigen doelstellingen in 2021 gerealiseerd?	Ja
	Heeft de VP haar doelstellingen binnen haar eigen financiële kaders gerealiseerd?	Ja
Ontwikkelingen	Welke relevante ontwikkelingen hebben zich in 2021 voorgedaan?	In het financieel beleid van Vitens is vastgesteld dat bij een solvabiliteit lager dan 30% er in beginsel geen dividend wordt uitgekeerd. De solvabiliteit lag in 2020 met 29,4% (2019: 29,2%) onder deze drempel.
	Wat heeft dit voor (financiële) gevolgen in 2021 gehad?	Er is geen dividend uitgekeerd. In de begroting hadden we daar al op geanticipeerd.
	Heeft dit (financiële) gevolgen voor de toekomst?	Ja, maar dit is al in de begroting verwerkt.

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

De tarieven

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de tarieven van 2017 tot en met 2021 te zien.
Voor 2020 betreft het de tarieven zoals deze in de belastingverordeningen in december 2020 zijn vastgesteld. Hierdoor wijken de tarieven voor OZB en afvalstoffenheffing af ten opzichte van de begroting.

Omschrijving	**2017**	**2018**	**2019**	***2020***	***2021***
Tarieven					
OZB:*					
- woningen (eigenaar)	0,1880%	0,1824%	0,1729%	0,1674%	0,1599%
- niet-woningen (eigenaar)	0,3090%	0,3090%	0,2957%	0,3013%	0,3040%
- niet-woningen (gebruiker)	0,2470%	0,2470%	0,2363%	0,2408%	0,2429%
Afvalstoffenheffing:					
- vast bedrag	€ 129,50	€ 114,00	€ 115,80	€ 145,80	€ 148,44
- grijze container per lediging	€ 4,00	€ 4,00	€ 4,00	€ 8,30	€ 8,45
- ondergrondse container, per klepopening	€ 1,15	€ 1,15	€ 1,15	€ 2,41	€ 2,45
- hoogbouw, 1-pers.huishouden	€ 155,00	€ 139,50	€ 141,60	€ 172,08	€ 175,20
- hoogbouw, meerpers.huishouden	€ 188,00	€ 172,50	€ 175,20	€ 206,28	€ 210,00
Rioolheffing	€ 233,40	€ 227,00	€ 227,00	€ 231,60	€ 235,80
Hondenbelasting, per hond	€ 54,84	€ 55,32	€ 56,16	€ 57,24	€ 58,32
Toeristenbelasting, per overnachting	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00
Precariobelasting op kabels per m¹	€ 4,00	€ 4,00	€ 4,00	€ 4,00	€ 4,00

* Het tarief is een percentage van de WOZ-waarde van de woningen en de niet-woningen.

Geraamde en gerealiseerde inkomsten

In onderstaande tabel is het verloop van de gerealiseerde inkomsten uit lokale heffingen van 2018 tot en met 2021 weergegeven. Daarnaast is het verschil tussen de geraamde en gerealiseerde inkomsten uit lokale heffingen voor 2021 te zien.

Belasting *(bedragen x € 1.000)*	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Begroot 2021*	Realisatie 2021	Verschil 2021
OZB	11.148	11.437	11.942	12.504	12.529	25
Precariobelasting	4.388	581	3.448	3.431	3.472	41
Afvalstoffenheffing	3.090	3.085	4.012	4.088	4.122	34
Rioolheffing	4.623	4.648	4.777	4.888	4.902	14
Hondenbelasting	226	221	231	230	246	16
Toeristenbelasting	98	100	86	93	104	11
Reclamebelasting	83	80	85	82	83	1
Totaal lokale heffingen	**23.656**	**20.152**	**24.581**	**25.316**	**25.458**	**142**

* Raming ná wijzigingen uit tussentijdse rapportages 2021.

Lokale lastendruk

In de onderstaande tabel is de lokale lastendruk voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Lingewaard weergegeven. Deze worden ook jaarlijks, op basis van de begroting, door het centrum voor onderzoek en economie van de lagere overheden (COELO) gepubliceerd. Hiermee kan de lastendruk in verschillende gemeentes met elkaar vergeleken worden.

Soort belasting	Eigenaar/gebruiker			Huurder/gebruiker		
	Lingewaard		Landelijk gemiddelde	Lingewaard		Landelijk gemiddelde
	2020	2021	2021	2020	2021	2021
OZB-eigenaar*	455,33	463,71	302,47	-	-	
Afvalstoffenheffing (vast bedrag) **	145,80	148,44	305,00	145,80	148,44	305,00
Afvalstoffenheffing (diftar)*** 2020: 7 ledigingen 2021: 7 ledigingen	 58,10 -	 - 59,15		 58,10 -	 - 59,15	
Rioolheffing	231,60	235,80	201,00	231,60	235,80	201,00
Totaal belastingdruk	**890,83**	**907,10**	**808,47**	**435,50**	**443,39**	**506,00**
stijging lastendruk 2021 ten opzichte van 2020		1,8%			1,8%	
verschil met landelijk gemiddelde		*12,2%*			*-12,4%*	

* Voor de berekening van de OZB-eigenaar wordt uitgegaan van de Lingewaardse gemiddelde WOZ-waarde van € 272.000 in 2020 en € 290.000 in 2021.
** Het COELO maakt voor de afvalstoffenheffing geen onderscheid tussen vastrecht en diftar.
*** In zowel 2020 als 2021 werd de restafvalcontainer gemiddeld 7 keer per jaar aangeboden.

OZB

Bij de vaststelling van de tarieven 2021 (in januari 2021) is rekening gehouden met een waardestijging van de woningen van 10,9%. Bij niet-woningen is uitgegaan van een stijging van 4,4%.

De afwijkingen van de gerealiseerde opbrengst ten opzichte van de ramingen kunt u terugvinden in onderstaand overzicht.
Bij de 2e Tussentijdse Rapportage 2021 is de raming naar boven bijgesteld.

OZB-opbrengst	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Begroot 2021*	Realisatie 2021	Verschil 2021
Woningen (eigenaar)	8.493	8.714	8.981	9.328	9.341	+ 0,14%
Niet-woningen (eigenaar)	1.571	1.612	1.755	1.885	1.880	- 0,27%
Niet-woningen (gebruiker)	1.083	1.111	1.207	1.291	1.308	+ 1,32%
Totaal	11.148	11.437	11.942	12.504	12.529	+ 0,20%

*Inclusief bijstelling in de tweede tussentijdse rapportage 2021

Wet WOZ

Jaarlijks wordt een nieuwe WOZ-waarde vastgesteld voor alle onroerende zaken binnen de gemeente. De peildatum voor de waardering ligt één jaar voor het jaar van de heffing. De waardepeildatum voor de taxaties van 2021 was 1 januari 2020.

Gemiddelde WOZ-waarde woningen.
De gemiddelde WOZ-waarde in 2021 (met waardepeildatum 01-01-2020) is met 8,5% gestegen ten opzichte van 2020 (peildatum 01-01-2019). Bij de bepaling van de tarieven in januari 2021 is rekening gehouden met een stijgingspercentage van 6,6%. Zie in dit verband ook de toelichting van de meeropbrengst OZB in de 2e tussentijdse rapportage over 2022.

In onderstaande grafiek ziet u de waardeontwikkeling vanaf 2011.



Bron: CBS , laatst gewijzigd 13 december 2021. De waarde over 2021 is nog niet gepubliceerd door het CBS en is gebaseerd op de waardestijging van 8,5%.

Afvalstoffenheffing

Beleidskader
Artikel 15.33 van de Wet milieubeheer
Verordening Afvalstoffenheffing 2021
Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening gemeente Lingewaard 2020

Algemeen
Het uitgangspunt voor het tarief van de afvalstoffenheffing is 100% kostendekking.
Voor het dekken van de kosten van de afvalinzameling en -verwerking heffen we afvalstoffenheffing.

Tarieven
Elk huishouden betaalt een vast bedrag aan vastrecht. Daarnaast wordt per lediging van de restafvalcontainer of opening van de ondergrondse container een tarief in rekening gebracht. Voor gebruikers van bovengrondse containers geldt een vast tarief, gebaseerd op de grootte van het huishouden.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)

Overzicht kostendekking afvalinzameling	**Taakveld**	**Begroting 2021**	**Begroting 2021 na wijziging***	**Rekening 2021**
Lasten				
Afvalstoffen algemeen	7.3 Afval	-128	-85	-85
Huishoudafval	7.3 Afval	-2.643	-2.841	-2.702
Overige afvalstoffen	7.3 Afval	-314	-314	-314
Straatreiniging	2.1 Verkeer en vervoer	-39	-21	-31
Perceptiekosten afvalstoffenheffing	0.64 Belastingen overig	-180	-180	-196
Overhead	0.4 Overhead	-347	-326	-326
Compensabele BTW	n.v.t.	-707	-776	-806
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	6.3 Inkomensregelingen	-136	-136	-114
Egalisatiereserve afval	n.v.t.	-		-
Subtotaal lasten		**-4.493**	**-4.679**	**-4.574**
Baten				
Baten afvalstoffenheffing	7.3 Afval	4.658	4.088	4.122
Subtotaal baten		**4.658**	**4.088**	**4.122**
Saldo (- is nadelig, + is voordelig)		+165	-591	-452
Mutatie reserve Afvalstoffenheffing	0.10 Mutatie reserves	-165	0	0
Saldo ten laste van jaarrekening		**0**	**-591**	**-452**
Dekkingspercentage		100%	87,4%	90,1%

* In de 1e en 2e Tussentijdse rapportage 2021 hebben wij de afwijkingen t.o.v. de Programmabegroting toegelicht.

Rioolheffing

Beleidskader
Artikel 228a van de Gemeentewet
Verordening Rioolheffing 2021

Algemeen
De rioolheffing wordt geheven voor de bekostiging van beheer en onderhoud van het gemeentelijke rioleringsstelsel. Evenals de afvalstoffenheffing is de rioolheffing kostendekkend: we gaan uit van het principe ‘de vervuiler betaalt’. De belasting wordt geheven van de gebruiker van een pand. Voor het gebruik van het riool brengen we rioolheffing in rekening. Voor het tarief geldt het uitgangspunt 100% kostendekking. Het voordelig saldo wordt toegevoegd aan de voorziening riolering.
Zoals in het GRP 2017-2021 al werd voorzien zijn in 2021 de baten groter dan de lasten. De voorziening zal daardoor oplopen. Vanaf 2023 zijn de baten lager dan de lasten. Vanaf dat jaar wordt de voorziening aangewend om tekorten op te vangen.

Tarieven
Op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2017-2021) bepalen we het tarief om tot een kostendekkende rioleringszorg te komen. Voor de tarieven maken we een onderscheid tussen woningen en niet-woningen. Voor woningen geldt een vast tarief, ongeacht de hoeveelheid afgevoerd water. Voor niet-woningen geldt een vast bedrag en vermeerdering wanneer meer dan 350 m^3 water wordt afgevoerd. De tarieven van 2021 zijn geïndexeerd met de inflatiecorrectie (1,4%).

Kostendekking (bedragen x € 1.000)

Overzicht kostendekking riolering	Taakveld	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging *	Rekening 2021
LASTEN				
Algemeen rioolbeheer	7.2 Riolering	-2.133	-2.219	-1.938
Onderhoud	7.2 Riolering	-1.070	-1.087	-1.086
Straatreiniging	2.1 Verkeer en vervoer	-168	-115	-149
Perceptiekosten rioolheffing	0.64 Belastingen overig	-180	-180	-112
Overhead	0.4 Overhead	-438	-444	-444
Compensabele BTW	n.v.t.	-651	-654	-587
Kwijtschelding rioolheffing	6.3 Inkomensregelingen	-145	-145	-133
Subtotaal Lasten		**-4.785**	**-4.844**	**-4.448**
BATEN				
Baten rioolheffing	7.2 Riolering	4.792	4.888	4.902
Subtotaal Baten		**4.792**	**4.888**	**4.902**
Saldo (- is nadelig, + is voordelig)	7.2 Riolering	**7**	**44**	**454**
Egalisatievoorziening		**-7**	**-44**	**-454**
Dekkingspercentage		**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

* In de 1e en 2e Tussentijdse rapportage 2021 hebben wij de afwijkingen t.o.v. de Programmabegroting toegelicht.

Het saldo ad. € 454.000 is toegevoegd aan de voorziening “Riolering en waterzuivering”. Hierdoor wordt het dekkingspercentage 100%.

Lijkbezorgingsrechten

Beleidskader
Verordening Lijkbezorgingsrechten 2021

Algemeen
Voor het gebruik van een algemene begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats worden rechten geheven.
In deze gemeente zijn er vijf algemene begraafplaatsen. Twee van deze begraafplaatsen zijn juridisch gesloten, namelijk Huissen-Stad en Huissen-Zand. De drie open begraafplaatsen bevinden zich in Bemmel, Gendt en Huissen-Hoeve.

Baten
Het grootste gedeelte van de heffing bestaat uit vooruitbetalingen van grafrechten. Aangezien dit een verplichting vormt voor latere jaren, wordt dit gedeelte in een voorziening gestort. Elk jaar onttrekken we dat deel uit de voorziening dat voor dat jaar is vooruitbetaald. Doordat we in 2017 met deze methodiek zijn begonnen valt het dekkingspercentage lager uit. In de komende jaren zal dit dekkingspercentage weer op gaan lopen.

Tarieven
De tarieven zijn in 2021 niet verhoogd.

Kostendekking (bedragen x €1.000)

Overzicht kostendekking lijkbezorging	**Taakveld**	**Begroting 2021**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Rekening 2021**
LASTEN				
Lijkbezorging	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-317	-317	-307
Overhead	0.4 Overhead	-153	-153	-153
Subtotaal Lasten		**-470**	**-470**	**-460**
BATEN				
Opbrengst lijkbezorgingsrechten 2021	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	200	200	58
Opbrengst lijkbezorgingsrechten uit voorgaande jaren	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-	-	87
Subtotaal Baten		**200**	**200**	**145**
Saldo (- is nadelig, + is voordelig)		-270	-270	-315
Dekkingspercentage		**42,6%**	**42,6%**	**31,5%**

Over 2021 is € 280.000 aan lijkbezorgingsrechten ontvangen. Het dekkingspercentage bedraagt dan 62,6%. Omdat we € 222.300 als vooruit ontvangen afkoopsom moeten beschouwen, daalt het dekkingspercentage vervolgens naar 31,5%.
De komende jaren zal steeds een deel van vooruit ontvangen afkoopsommen vrijvallen en als opbrengst worden verantwoord. Het dekkingspercentage zal daardoor toenemen zoals blijkt uit onderstaand overzicht.

Jaar	Dekkingspercentage
2017	18,1%
2018	23,8%
2019	29,0%
2020	30,8%
2021	31,5%

Precariobelasting

De heffing van de precariobelasting is ingevoerd per 1 juli 2014. De opbrengst van deze belasting werd ingezet als algemeen dekkingsmiddel. Deze belasting werd in Lingewaard alleen geheven voor het hebben van kabels en leidingen in, op of boven openbare gemeentegrond.
Voor 2021 werd een opbrengst geraamd van € 3,43 miljoen (afgerond). De werkelijke opbrengst bedraagt € 3,47 miljoen (afgerond)
Per 2022 wordt de precariobelasting in heel Nederland afgeschaft.

De reserve precariobelasting wordt in 2021 als volgt ingezet:

- toevoeging aan de voorziening onderhoud wegen € 5,0 miljoen
- projecten in het kader van bereikbaarheid en mobiliteit € 2,8 miljoen
- toevoeging aan de algemene reserve € 4,3 miljoen.

Een nadere toelichting over deze belasting vindt u bij de 'Algemene dekkingsmiddelen'.

Hondenbelasting

Beleidskader
Artikel 226 van de Gemeentewet
Verordening Hondenbelasting 2021

Algemeen
Hondenbelasting heffen we op basis van het aantal honden dat een eigenaar in bezit heeft. De opbrengsten van hondenbelasting geven we uit aan de uitvoer van het hondenbeleid.
Onderdeel hiervan is dat jaarlijks een deel van de gemeente gecontroleerd wordt op hondenbezit.

Tarieven
Het tarief bedraagt € 58,32 per jaar.

Vrijstellingen (niet limitatief)

- Honden voor de begeleiding van een gehandicapte of een slechtziende.
- Honden verblijvend in een hondenasiel.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)

Overzicht kostendekking hondenbeleid	Taakveld	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2010
Lasten				
Aanleg, beheer en reinigen hondentoiletten	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-113	-113	-109
Gemeentelijke uren	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-60	-60	-60
Controle hondenbelasting	0.64 Belastingen overig	-42	-42	-42
Perceptiekosten	0.64 Belastingen overig	-6	-6	-6
Overhead	0.4 Overhead	-27	-27	-23
Kwijtschelding hondenbelasting	6.3 Inkomensregelingen	-6	-6	-5
Subtotaal lasten		**-254**	**-254**	**-245**
Baten				
Opbrengst hondenbelasting	0.64 Belastingen overig	230	230	246
Subtotaal baten		**230**	**230**	**246**
Saldo (- is nadelig, + is voordelig)		-24	-24	1
Dekkingspercentage		**90,6%**	**90,6%**	**100,4**

Toeristenbelasting

Beleidskader
Artikel 224 van de Gemeentewet
Verordening Toeristenbelasting 2021

Nota toerisme en recreatie Lingewaard en Overbetuwe 2016 - 2022

Algemeen
Toeristenbelasting heffen we voor elke toeristische overnachting in de gemeente Lingewaard. De opbrengsten worden ingezet voor de ontwikkeling van toerisme binnen de gemeente. Concreet is dit opgenomen in de Nota toerisme & recreatie 2016-2022. De uitvoer hiervan vindt in overleg met ondernemers en overige participanten plaats. Hierbij hebben we in 2012 met de ondernemers afgesproken het tarief de eerste jaren niet te verhogen.

Tarief
Het tarief is vanaf 2012 € 1,00 per persoon per nacht.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)

Overzicht kostendekking toerisme	Taakveld	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Lasten				
Toerisme / overige subsidies	3.4 Economische promotie	-97	-98	-68
Toeristische bewegwijzering	2.1 Verkeer en vervoer	-4	-4	-4
Controle belasting / Perceptiekosten	0.64 Belastingen overig	-10	-10	0
Ambtelijke inzet	3.4 Economische promotie	-84	-84	-84
Overhead	0.4 Overhead	-50	-50	-50
Subtotaal lasten		**-245**	**-246**	**-206**
Baten				
Opbrengst toeristenbelasting	0.64 Belastingen overig	93	93	104
Subtotaal baten		**93**	**93**	**104**
Saldo (- is nadelig, + is voordelig)				
Dekkingspercentage		**38,0%**	**37,8%**	**50,5%**

Reclamebelasting

Beleidskader
Artikel 227 van de Gemeentewet
Verordening Reclamebelasting 2021 incl. bijlagen

Algemeen
Reclamebelasting heffen we in de dorpscentra van Bemmel, Huissen en Gendt. De opbrengst hiervan wordt, na aftrek van perceptiekosten, beschikbaar gesteld aan het ondernemersfonds.

Tarieven
Het tarief is afhankelijk van de locatie en de WOZ-waarde van de vestiging.
De voorzitters van de ondernemersverenigingen zitten in het bestuur van Centrum Management Lingewaard (CML). De mogelijkheid tot verhoging van de reclamebelasting is gespreksonderwerp in het CML.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)

Overzicht kostendekking reclamebelasting	Taakveld	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Lasten				
Bijdrage ondernemersfonds	3.4 Economische promotie	-81	-81	-81
Perceptiekosten	0.64 Belastingen overig	-1	-1	-2
Subtotaal lasten		**-82**	**-82**	**-83**
Baten				
Opbrengst reclamebelasting	0.64 Belastingen overig	82	82	83
Subtotaal baten		**82**	**82**	**-83**
Saldo (- is nadelig, + is voordelig)		**0**	**0**	**0**
Dekkingspercentage		**100%**	**100%**	**100%**

BIZ-bijdrage

Beleidskader
Verordening Bedrijveninvesteringzone Bedrijvenpark Houtakker Bemmel 2021-2025

Algemeen
Met ingang van 2021 kennen we de 'Verordening Bedrijveninvesteringzone Bedrijvenpark Houtakker Bemmel 2021-2025'. Zowel de eigenaar als de gebruiker van een WOZ-object (gelegen binnen het aangewezen gebied) betalen een belasting. Deze belasting is vergelijkbaar met de reclamebelasting, waarbij de opbrengst van de belasting, na aftrek van perceptiekosten, aan ‘Stichting Bedrijveninvesteringszone Houtakker’ beschikbaar wordt gesteld. In deze stichting zijn de verschillende ondernemers op de Houtakker verenigd. Het initiatief van de BIZ ligt dan ook bij de ondernemers. De gemeente helpt onder andere met de uitvoering van deze verordening.

Tarieven
De BIZ-bijdrage is ingesteld voor een periode van vijf jaar (2021 t/m 2025).

Kostendekking (bedragen x € 1.000)

Overzicht kostendekking reclamebelasting	**Taakveld**	**Begroting 2021**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Rekening 2021**
Lasten				
Bijdrage ondernemersfonds	3.4 Economische promotie	-	-25,4	-27,7
Perceptiekosten	0.64 Belastingen overig	-	-0,6	-0,3
Subtotaal lasten		**-**	**-26,0**	**-28,0**
Baten				
Opbrengst reclamebelasting	0.64 Belastingen overig	-	26,0	28,0
Subtotaal baten		**-**	**26,0**	**-28,0**
Saldo (- is nadelig, + is voordelig)		**-**	**0**	**0**
Dekkingspercentage		**-**	**100%**	**100%**

Kermis en Marktgelden

Kermis

Overzicht kostendekking Kermis	**Taakveld**	**Begroting 2021**	**Begroting 2021 na wijziging**	**Rekening 2021**
Lasten				
Kosten kermis/standplaatsen	3.4 Economische promotie	-106	-106	-47
Gemeentelijke uren	3.4 Economische promotie	-36	-36	-36
Overhead	0.4 Overhead	-28	-28	-28
Subtotaal lasten		**-170**	**-170**	**-111**
Baten				
Opbrengst staangelden	3.4 Economische promotie	88	88	44
Bijdrage exploitatielasten	3.4 Economische promotie	33	33	11

Overzicht kostendekking Kermis	Taakveld	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Subtotaal baten		**121**	**121**	**55**
Saldo (- is nadelig, + is voordelig)		**-49**	**-49**	**-56**
Dekkingspercentage		**71%**	**71%**	**49%**

Een toelichting op de afwijkingen vindt u bij programma 3, 3.4 'Economische promotie'..

Marktgelden

Beleidskader
Artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Gemeentewet
Verordening Marktgelden 2021

Algemeen
Marktgeld wordt geheven van degene die goederen of koopwaren uitstalt tijdens de wekelijkse markt. Het is een recht, geheven voor het gebruik van de openbare grond op het marktterrein, gedurende de tijd dat het markt is.

Tarieven
De tarieven voor de straatmarkten worden geïndexeerd met 1,4%. In tegenstelling tot wat in de programmabegroting 2021 is aangegeven, is het voornemen om energiekosten door te berekenen nog niet uitgewerkt. Het onderzoek hiernaar is nog gaande.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)

Overzicht kostendekking straatmarkten	Taakveld	Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Lasten				
Kosten markt	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-56	-56	-12
Gemeentelijke uren	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-30	-30	-30
Overhead	0.4 Overhead	-22	-22	-22
Subtotaal lasten		**-108**	**-108**	**-64**
Baten				
Marktgelden	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	26	20	17
Subtotaal baten		**26**	**20**	**17**
Saldo (- is nadelig, + is voordelig)		**-82**	**-88**	**-47**
Dekkingspercentage		**24,0%**	**18,5%**	**26,6%**

Overige leges en tarieven

Beleidskader
Legesverordening 2021 incl. bijlagen

Algemeen
We heffen leges om een gedeelte van onze taken te bekostigen. Deze taken worden in de vorm van een dienst individueel afgenomen door bewoners of bedrijven. In de Legesverordening op grond van artikel 229 van de Gemeentewet is geregeld voor welke diensten leges verschuldigd zijn. Belastingplichtig is degene die de dienst aanvraagt, dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend. Voor de Legesverordening nemen wij de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten als basis.

Kostendekkingsoverzichten
In onderstaande kostendekkingsoverzichten zijn alle ramingen opgenomen die in onze legesverordening voorkomen. Indien deze niet in onze legesverordening voorkomen, is er een waarde van 0 opgenomen. Hierdoor is per hoofdstuk, titel en totaal de mate van kostendekkendheid te zien. De tarieven in de Legesverordening worden met ingang van 2022 verhoogd met het prijsindexcijfer 1,4%.

Bedragen x € 1.000

Titel 1: Algemene dienstverlening	**Begroting Lasten**	**Begroting Baten**	**Rekening Lasten**	**Rekening Lasten**
Totaal Titel 1 t/m 3	-2.625	1.908	-2.593	1.988
				77%
Totaal Titel 1	**- 736**	**675**	**-630**	**640**
				102%
Niet op hoofdstukniveau toegerekende lasten	- 3	0	-3	0
Hoofdstuk 1: Burgerlijke stand	- 56	47	-29	59
Hoofdstuk 2: Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	- 220	217	-220	217
Hoofdstuk 3: Rijbewijzen	- 205	244	-220	263
Hoofdstuk 4: Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	- 5	4	-15	8
Hoofdstuk 5: Verstrekkingen uit het Kiezersregister	0	0	0	0
Hoofdstuk 6: Verstrekkingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens (vervallen)	-	-	-	-
Hoofdstuk 7: Bestuursstukken	0	0	0	0
Hoofdstuk 8: Vastgoedinformatie	0	0	0	0
Hoofdstuk 9: Overige publiekszaken	- 91	59	-16	0
Hoofdstuk 10: Gemeentearchief	0	0	0	0
Hoofdstuk 11: Huisvestingswet (n.v.t.)	-	-	-	-
Hoofdstuk 12: Leegstandswet	0	0	0	0
Hoofdstuk 13: Gemeentegarantie (n.v.t.)	-	-	-	-
Hoofdstuk 14: Marktstandplaatsen (vervallen)	-	-	-	-
Hoofdstuk 15: Winkeltijdenwet (vervallen)	-	-	-	-
Hoofdstuk 16: Kansspelen	- 1	1	0	0

Titel 1: Algemene dienstverlening	Begroting Lasten	Begroting Baten	Rekening Lasten	Rekening Lasten
Hoofdstuk 17: Kinderopvang	0	0	0	0
Hoofdstuk 18: Telecommunicatie	- 60	50	-46	38
Hoofdstuk 19: Verkeer en vervoer	- 27	20	-19	14
Hoofdstuk 20: Diversen	- 69	34	-62	31

(+ = voordeel, - =nadeel)

Titel 2: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	Begroting Lasten	Begroting Baten	Rekening Lasten	Rekening Baten
Totaal Titel 2	**- 1.857**	**1.204**	**-1.942**	**1.342**
				69%
Niet op hoofdstukniveau toegerekende lasten	- 76	0	-76	0
Hoofdstuk 1: Begripsomschrijvingen	-	-	-	-
Hoofdstuk 2: Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	- 99	61	-11	7
Hoofdstuk 3: Omgevingsvergunning	- 1.673	1.155	-1.908	1.317
Hoofdstuk 4: Vermindering	0	- 20	0	0
Hoofdstuk 5: Teruggaaf	0	0	0	0
Hoofdstuk 6: Intrekking omgevingsvergunning	0	0	0	0
Hoofdstuk 7: Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	- 1	0	-2	0
Hoofdstuk 8: Bestemmingswijzigingen	- 8	7	-21	18
Hoofdstuk 9: In deze titel niet benoemde beschikkingen of planwijziging	0	0	0	0

(+ = voordeel, - =nadeel)

Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn en niet vallend onder titel 2	Begroting Lasten	Begroting Baten	Rekening Lasten	Rekening Baten
Totaal Titel 3	**- 107**	**28**	**-21**	**6**
				29%
Niet op hoofdstukniveau toegerekende lasten	-	-	-	-
Hoofdstuk 1: Horeca	- 32	7	-13	3
Hoofdstuk 2: Organiseren evenementen	- 74	20	-5	1
Hoofdstuk 3: Prostitutiebedrijven	0	0	0	0
Hoofdstuk 4: Huisvestingswet 2014 (n.v.t.)	-	-	-	-
Hoofdstuk 5: Marktstandplaatsen	- 2	1	-3	2
Hoofdstuk 6: Winkeltijdenwet	0	0	0	
Hoofdstuk 7: In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	0	0	0	0

(+ = voordeel, - =nadeel)

Kwijtschelding gemeentelijke heffingen

Beleidskader
Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990
Kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen 2021

Algemeen
Wanneer inwoners onoverkomelijke problemen hebben met het voldoen van gemeentelijke belastingen, bestaat de mogelijkheid tot kwijtschelding hiervan. Kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en voor de eerste hond bij de hondenbelasting.

Kwijtschelding van afvalstoffenheffing is alleen mogelijk voor:

- Het bedrag van het vastrecht.
- Het bedrag van het aantal containerledigingen of stortingen in een ondergrondse container, met een maximum van 11 ledigingen c.q. 33 stortingen.
- Het vaste bedrag van de aanslag voor de gebruikers van percelen, waarbij het huishoudelijk afval wordt aangeboden via een bovengrondse verzamelcontainer of op een andere wijze.

Zelfstandige ondernemers kunnen voor het privégedeelte van de gemeentelijke belastingaanslag kwijtschelding vragen. Verenigingen en stichtingen kunnen per definitie geen kwijtschelding aanvragen.

Bij de behandeling van kwijtscheldingsaanvragen wordt als kosten van bestaan 100% van de bijstand als norm gehanteerd. Voor personen ouder dan 65 jaar geldt de norm van 100% van de toepasselijke netto AOW-bedragen inclusief een deel van de tegemoetkoming koopkracht oudere belastingplichtigen (KOB). De normbedragen worden ieder jaar op 1 januari en 1 juli vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Bedragen x € 1.000

Kwijtscheldingen (x € 1.000)	**Rekening 2018**	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Begroting 2021**	**Rekening 2021**
Afvalstoffenheffing	88	91	99	136	114
Rioolheffing	136	139	131	145	133
Hondenbelasting	5	5	5	5	5
Totaal	**229**	**235**	**235**	**286**	**252**

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft aan welke risico's de gemeente loopt en welke mogelijkheden de gemeente heeft om eventuele risico's op te vangen.

In het voorjaar van 2020 zijn we geconfronteerd met COVID-19. Dat heeft onder andere gevolgen voor de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente. We communiceren over de gevolgen via de reguliere P&C documenten. Doordat COVID-19 inmiddels meer dan twee jaar onderdeel van ons leven en werk is, is COVID-19 verweven met onze dagelijkse reguliere taken rapporteren we de COVID-19 risico's niet meer afzonderlijk.

1. Inleiding

Artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat gemeenten beleid moeten formuleren over de weerstandscapaciteit en de risico's. Tweemaal per jaar geven we een oordeel over de toereikendheid van het weerstandsvermogen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Dat doen we in de gemeentebegroting en in de jaarstukken. De weergave van de risico's betreft altijd een overzicht van de op dat moment aanwezige risico's.

2. Risicobeleid

In de nota Risicomanagement & weerstandsvermogen 2018-2022 is opgenomen dat risico's aan de hand van een risicoprofiel (kans x gevolg) worden beoordeeld. Het weerstandsvermogen wordt middels een ratio berekend.

3. Risico's

In deze paragraaf rapporteren we de risico's die de gemeente loopt. In het onderstaande overzicht met de top 10 risico's is per risico aangegeven of het een incidenteel of structureel risico (I/S) is. De ontwikkeling van het risico ten opzichte van de programmabegroting 2022 is aangegeven met een pijl.

Nr.	Risico	Omschrijving	Type	Kans	Gevolg	Risicoscore	▼/▲
1	Prijsstijgingen	Het risico op prijsstijgingen op producten en met name op energie door de internationale ontwikkelingen.	S	70-90%	≥ €1.000.000	25	►
2	Herverdeling algemene uitkering	Het risico dat de effecten van de herverdeling van de algemene uitkering in het gemeentefonds vanaf 2023 negatief zijn.	S	70-90%	≥ €1.000.000	25	►
3	Informatiebeveiliging en privacy	Het risico op schendingen van de privacy, datalekken of cyberincidenten en de mogelijke claims daardoor.	S	50-70%	€500.000 ≤ €1.000.000	16	▲
4	Schadeclaims	Het risico op financiële claims van derden ten laste van de gemeente.	S	50-70%	€500.000 ≤ €1.000.000	16	►

Nr.	Risico	Omschrijving	Type	Kans	Gevolg	Risicoscore	▼/▲
5	Instroom en huisvesting vluchtelingen	Het risico dat de huisvesting van vluchtelingen meer geld kost dan daarvoor wordt gedekt vanuit het Rijk.	I	70-90%	€250.000 ≤ €500.000	15	▲
6	Taskforcemaatregelen	Het risico dat de financiële effecten van de getroffen maatregelen uit de Taskforce sociaal domein onvoldoende zijn als gevolg van niet-beïnvloedbare factoren.	S	30-50%	≥ €1.000.000	15	►
7	Bodemverontreiniging brandweerkazerne Gendt	Het risico dat na het saneren van de grond restverontreiniging (PFAS) aanwezig blijft in het gebied met de daarbijbehorende afvoerkosten.	I	70-90%	€250.000 ≤ €500.000	15	►
8	Onvoldoende vervangingsreserves	Het risico dat er onvoldoende reserves zijn voor vervangingsinvesteringen.	S	30-50%	€500.000 ≤ €1.000.000	12	►
9	Gevolgen Van Werk Naar Werk budget	Het risico dat de kosten voor de gemeente stijgen bij het beëindigen van een (tijdelijk) dienstverband van een medewerker.	S	50-70%	€250.000 ≤ €500.000	12	▼
10	Verkeer	Het risico dat het niet voldoen aan wettelijke verkeerstechnische verplichtingen leidt tot klachten en/of ongevallen.	S	50-70%	€250.000 ≤ €500.000	12	►

Uit de Monte Carlo simulatie komt een benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's van € 9.805.000.

Toelichting risico's en beheersmaatregelen

De risico's in de rode en oranje gebieden worden hieronder toegelicht: hoe ontwikkelt een risico zich en welke beheersmaatregelen worden genomen.

Prijsstijgingen (►)

Mede door de internationale ontwikkelingen zijn de prijsstijgingen groot bij de aanbestedingen van opdrachten door gemeenten. We zien nog steeds een tendens dat inschrijvingen op aanbestedingen hoger uitvallen dan het budget dat daarvoor in de begroting is opgenomen. Daarnaast zijn de prijsstijgingen van met name energie maar ook van andere producten enorm. Het risico heeft betrekking op ongeveer € 90 miljoen van onze totale exploitatiebegroting van € 114 miljoen. Een 1% prijsstijging komt dan overeen met € 900.000. De verwachting is dat deze inflatiepercentages voorlopig niet zullen dalen. Het risico voor de exploitatie schatten we in op € 5,5 miljoen.

De bouwprijsindex (CBS) toont de ontwikkeling van de bouwprijzen voor de nieuwbouw en het onderhoud van woon- en bedrijfsgebouwen. De prijsindex beschrijft wat bouwheren eigenlijk moeten betalen voor de bouwdiensten die ze bestellen. De gemeente Lingewaard is zowel bouwheer als

financierde voor de realisatie van scholen als sportparken en gemeenschapshuizen, tezamen maatschappelijk vastgoed genoemd. Door de stijging van materiaalkosten in de afgelopen anderhalf jaar zijn de begrote bedragen voor het te realiseren vastgoed niet langer toereikend.

Er zijn geen concrete maatregelen om het risico te verkleinen of weg te nemen, behalve dan dat we ervoor kiezen om bepaalde projecten/investeringen in ieder geval op dit moment niet uit te voeren en te wachten tot de prijsontwikkelingen zijn gestabiliseerd en het algemene prijsniveau zich weer op een normaal niveau bevindt.

Herverdeling algemene uitkering (►)
De beheerders van het gemeentefonds, de minister van BZK en de staatssecretaris van Financiën, stuurden in juli 2021 een aangepast voorstel voor de verdeling van het gemeentefonds naar de Tweede Kamer. Het aangepaste voorstel komt op basis van de huidige informatie uit op een structureel nadeel van € 2,7 miljoen (cumulatief € 68 per inwoner). De herijking is gemaximeerd op € 15 per inwoner in 2023. Als beheersmaatregel zetten we in op de landelijke (politieke) lobby voor nader onderzoek naar de herverdeling gemeentefonds via de algemene ledenvergadering VNG en via contacten met tweede kamerleden van de verschillende landelijke partijen.

Informatiebeveiliging en privacy (▲)
Bij digitale inbraak door hackers, virussen en/of gijzelsoftware, ontoereikende, onjuiste of onrechtmatige gegevensverwerking van personen of bij of door datalekken en/of cyberincidenten ontstaan er risico's voor het bestuur en de organisatie op het gebied van continuïteit en/of kwaliteit, archivering of belemmeringen in de verdere optimalisering van de bedrijfsvoering en dienstverlening. Er zijn risico's op het vlak van (maatschappelijk) vertrouwen en aansprakelijkheid, ook in persoonlijke zin, voor bestuurders. Daarnaast is er ook een risico van onderzoek door de Autoriteit Persoonsgegevens waaruit bestuursdwang of boetes kunnen voortvloeien. Naast een financieel gevolg zit hier ook andere aspecten aan. Het brengt mogelijk reputatieschade, negatieve energie, extra administratieve belasting, juridische kosten en vermogensschade met zich mee. Als beheersmaatregelen wordt het als onderwerp opgenomen in het leiderschapsprogramma voor het management, worden verplichte e-learnings informatiebeveiliging/privacy gevolgd door medewerkers, is beveiligingssoftware en –hardware zoals firewalls en virusscanners geïmplementeerd en vindt netwerkmonitoring en –alarmering plaats. Tevens worden voor de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) verplichte risicoanalyses uitgevoerd ten behoeve van de informatieveiligheid.

Schadeclaims (►)
De kans bestaat dat de gemeente in geschillen met derden te maken krijgt met schadeclaims. Ter mogelijke dekking hiervan wordt daarom een bedrag opgenomen in de benodigde weerstandscapaciteit. Gelet op de positie van de gemeente in gerechtelijke procedures, wordt dit niet nader inhoudelijk onderbouwd. Door dekking voor mogelijke claims op te nemen als risico geeft het bewustzijn en de monitoring als beheersmaatregelen weer.

Instroom en huisvesting vluchtelingen (▲)
De opvang en huisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne in Lingewaard heeft gevolgen voor de gemeente. Binnen de gemeente worden vluchtelingen opgevangen bij gastgezinnen en in gemeentelijke locaties. De gemeente is volledig verantwoordelijk voor de opvang van de vluchtelingen. Dit betekent dat wij als gemeente zorg dragen voor o.a. primaire levensbehoeftes, onderwijs, zorg, dagbesteding, onderdak. De realisatie hiervan vraagt een grote personele inzet van zowel de ambtelijke organisatie als van onze lokale samenwerkingspartners, zoals SWL en VluchtelingenWerk. Qua huisvesting richt de gemeente zich op langdurig verblijf in Lingewaard. De

gemeentelijke locaties zijn minimaal aangesloten 3 maanden beschikbaar. Een aantal gemeentelijke locaties worden heringericht voor de huisvesting van vluchtelingen en er komen tijdelijke verblijfunits. De ambtelijke inzet zal naar verwachting consequenties gaan hebben voor de uitvoering van het coalitieakkoord. Een gedeelte van de kosten die gemaakt worden met de opvang en huisvesting van vluchtelingen zullen vergoed worden vanuit het Rijk. Omdat in dit stadium de benodigde kosten en vergoedingen nog onduidelijk zijn, wordt het als een risico opgenomen. Beheersmaatregelen om het risico te beperken zijn er niet, aangezien we als gemeente de keuze hebben gemaakt vluchtelingen op te nemen en dus daarmee ook de financiële gevolgen.

Taskforcemaatregelen (►)
In de afgelopen jaren merkten we hoe weerbarstig de kostenontwikkeling in het sociaal domein kan zijn. Noodzakelijke zorg willen en zullen wij onze inwoners niet onthouden. Om de kostenontwikkeling te beheersen, hebben we maatregelen geformuleerd in de taskforce. Er bestaat een risico dat de in de taskforce geformuleerde maatregelen niet leiden tot de voorgenomen besparing. Belangrijke oorzaken daarvan zijn externe factoren zoals de gevolgen van beleidswijzigingen door het Rijk. Deze zijn niet altijd voorspelbaar en/of beïnvloedbaar.

Bodemverontreiniging brandweerkazerne Gendt (►)
Bij het saneren van de grond onder de brandweerkazerne Gendt is PFAS in de grond ontdekt. De sanering van de bekende zoutverontreiniging, afkomstig van de zoutloods op de aangrenzende voormalige werf, is aanbesteed maar nog niet uitgevoerd. Uitgaande van het behoud van de gebouwen zal een restverontreiniging aanwezig blijven na de sanering. Bij de voorbereiding van de sanering is bij verder onderzoek een (nooit eerder geconstateerde) verontreiniging met PFAS aangetroffen in het te saneren gebied. Die beslaat een groter gebied en is vermoedelijk afkomstig van blusschuim van de brandweer. Het totale volume van deze PFAS verontreiniging is nog onbekend. Wel is duidelijk dat de omvang van de sanering zal toenemen en de kosten stijgen.

Reputatie risico's
Naast de genoemde risico's met een mogelijk financieel gevolg zijn er ook onderwerpen waarbij schade aan de reputatie van de gemeente mogelijk is.

Personeelskrapte
Het risico op personeelstekort als gevolg van (vervroegde) pensionering en/of vertrekkende medewerkers. Door het (tijdelijk) wegvallen van personeel vertragen processen en uitvoeringsprogramma's. Ook verliezen we kennis, ervaring en netwerken. Het risico is structureel en neemt toe door de vergrijzing en krapte op de arbeidsmarkt.

Positieve reguliere risico's
Opschalingskorting
De opschalingskorting is een korting op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De reden voor deze korting is gelegen in het idee dat gemeenten een fors bedrag kunnen besparen door op te schalen. Door te fuseren ontstaan grotere gemeenten, bij voorkeur met minimaal 100.000 inwoners. De gedachte is dat grote gemeenten efficiënter kunnen werken en daardoor dus kosten zouden besparen. In 2015 werd alvast besloten een bedrag in te houden op het budget van gemeenten. De opschalingskorting is toen verwerkt in de begroting van onze gemeente. Het Rijk heeft bij het maken van het nieuwe regeerakkoord in 2021 besloten deze opschalingskorting voor de komende kabinetsperiode te bevriezen. Dit leidt tot een voordeel binnen onze actuele meerjarenbegroting en zal tot uiting komen in de kaderbrief 2023-2026.

25% jeugdmiddelen

Op 2 juni 2021 maakten het Rijk en de VNG afspraken over een hervormingsagenda voor het jeugdstelsel. Als onderdeel van die afspraken komt er voor het jaar 2022 een bedrag van € 1.314 miljoen extra beschikbaar, bovenop de eerder toegezegde € 300 miljoen. Het nieuwe kabinet zal een besluit moeten nemen over de structurele bekostiging vanaf 2023. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat er structureel extra middelen worden vrijgemaakt voor jeugdzorg. Vooruitlopend op dit besluit is er door de VNG bij het Rijk op aangedrongen om gemeenten in staat te stellen dat zij hier al rekening mee mogen houden in hun meerjarenbegroting. Hierop is tussen Rijk, IPO en VNG afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming vanaf 2023 rekening mogen houden met 75% van de bedragen die structureel nodig zijn volgens de Commissie van Wijzen. Het mogelijk aanvullend ontvangen van de resterende 25% van de extra middelen jeugd zou voor onze gemeente in 2023 € 901.000, in 2024 € 846.000 en in 2025 € 780.000 betekenen.

In het nieuwe regeerakkoord worden de gemaakte uitspraken over de jeugdzorg eenzijdig ter zijde geschoven. Nu blijkt dat het nieuwe kabinet al veel eerder kortingen op het extra budget inboekt. Het gaat om extra kortingen ter grootte van 100 miljoen in 2024 en 500 miljoen vanaf 2025. Dit lijkt onhaalbaar en is tegen alle afspraken in. Het regeerakkoord noemt verder dat er een invoering komt van een eigen bijdrage en een begrenzing van de behandelduur. Deze items bieden geen garantie dat de gewenste besparingen ook daadwerkelijk worden behaald. Daarmee wordt met de komst van deze nieuwe maatregelen twijfelachtig of de extra bijdrage van 25 % nog wel ontvangen zal worden.

De hierboven geschetste positieve risico’s zijn niet meegenomen in de Monte Carlo simulatie en komen te zijner tijd ten gunste van de reguliere exploitatie.

4. Ontwikkeling risico's

Wijzigingen risico’s t.o.v. Programmabegroting 2022

Ten opzichte van de Programmabegroting 2022 zijn er een aantal wijzigingen in de risico’s met een risicoscore van 15 of hoger zichtbaar. Zie hiervoor de beschrijving in de vorige paragrafen. De wijzigingen in de overige risico’s worden hieronder nader toegelicht.

- Het risico Van Werk Naar Werk is verlaagd. De overschrijding op het budget is minder groot dan verwacht.
- Het risico van stijging kosten door overspannen markt is opgenomen in het nieuwe risico’s Prijsstijgingen.
- De COVID-19 risico's zijn opgenomen in de reguliere risico's en dus niet langer afzonderlijk belicht.
- Het COVID-19 risico voor de discontinuiteit van de organisatie is afgenomen. De organisatie is gewend geraakt aan de nieuwe manier van werken waardoor de mogelijke negatieve impact is gedaald. Kort verzuim als gevolg van een COVID-19 besmetting of een quarantaineverplichting is wel een relevant onderwerp.
- De PFAS en stikstof problematiek is nog immer relevant en leidt tot vertraging in projecten voor woningbouw en infrastructuur. Ondanks dat reeds de nodige woningen zijn gerealiseerd, heeft het gevolgen voor de ambitie van woningbouw.
- Bij de aanleg van maatschappelijk vastgoed en bedrijventerreinen en woonwijken wordt de nieuwbouw aangesloten op het elektriciteitsnet door Alliander. In april 2022 heeft Alliander aangegeven dat er nog slechts beperkt capaciteit is op het net. Hierdoor moeten in de nabije toekomst keuzes gemaakt worden wie er voorrang krijgt bij de aansluiting. Hierdoor zullen andere projecten moeten wachten op aansluiting en/of ingebruikneming. Dit probleem zal zich in 2022 en 2023 blijven voordoen.

- Bij de vaststelling van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs in 2019 zijn alleen de stichtingskosten per project geraamd. De locatie gebonden kosten waren destijds nog niet bekend en zijn daarom niet geraamd, maar moeten we wel gaan maken. De beheersmaatregelen zijn beperkt. Een deel van de locatie gebonden kosten valt onder de wettelijke plicht van de gemeente. Deze kunnen we dus niet voorkomen. Een ander deel van deze kosten valt te beheersen door heel kritisch te kijken of ze echt nodig zijn en scherpe bestuurlijke keuzes te maken. Dit vormt in de komende tijd een risico voor de financiering van de vier projecten uit de eerste termijn van het IHP.
- De gemeentelijke organisatie bereid zich voor op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De datum van inwerkingtreding is opnieuw uitgesteld en is nu definitief 1 januari 2023. Door het nieuwe uitstel moeten bestaande systemen/processen langer draaiende worden gehouden. Op dit moment is nog niet duidelijk wat dit betekent voor de komende jaren. Hier zal in het 3e kwartaal van 2022 meer duidelijkheid over ontstaan.

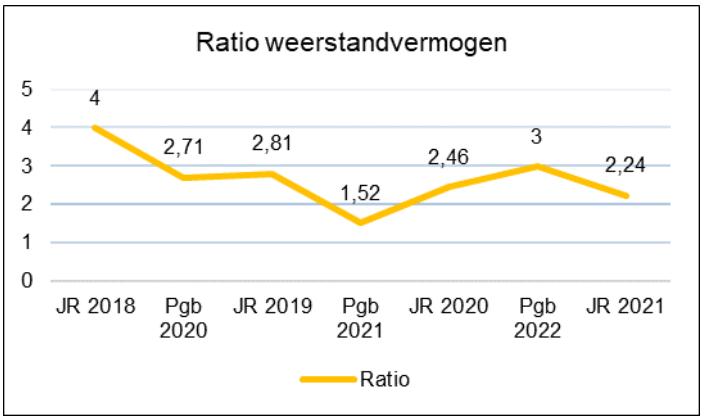
Uit de Monte Carlo simulatie komt een totaal benodigde weerstandscapaciteit van € 9.805.000. Dit is € 2.804.000 hoger dan in de Programmabegroting 2022. De belangrijkste reden hiervoor zijn de benoemde prijsstijgingen waar we mee te maken hebben.

5. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de risico's die we lopen (de benodigde weerstandscapaciteit) en de financiële middelen die we hebben om de risico's te dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit). Deze relatie noemen we de ratio van het weerstandsvermogen en bedraagt 2,24. De gemeente streeft naar een minimale ratio van 1,0 (raadsbesluit bij nota Risicomanagement & weerstandsvermogen).

Ratio weerstandsvermogen	
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 21.966.471
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 9.805.000
Ratio weerstandsvermogen	2,24
Kwalificatie	Uitstekend

In de afgelopen jaren was het verloop van de ratio weerstandsvermogen als volgt:



6. Verbonden partijen

In deze paragraaf beschrijven we de verbonden partijen die zijn ingedeeld in toezichtarrangement 3 ‘groot belang’. Dit zijn conform de nota verbonden partijen en raadsbesluit van 13 oktober 2020 de onderstaande verbonden partijen.

BVO Doelgroepenvervoer (BVO DRAN)
Hoewel er in het afgelopen jaar sprake was van budgetvoordelen als gevolg van COVID-19 blijft kostenbeheersing een belangrijk aandachtspunt. Vanuit de DRAN wordt zonder aanvullende maatregelen een mogelijke groei van het verbruik en daarmee de kosten voorspeld. Als dit leidt tot een structurele overschrijding van het budget voor het sociaal domein en extra besparingen moeten worden gerealiseerd, worden hiervoor voorstellen gedaan in de taskforce. De BVO betreft een beleidsarme verbonden partij. Vanuit risico oogpunt zou deze verbonden partij naar toezichtarrangement 2 kunnen gaan.

VGGM
Bij de VGGM loopt een functiewaarderingstraject. Dit gaat mogelijk financiële consequenties hebben voor de deelnemende gemeenten doordat veel jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen een hoger salaris gaan krijgen.

Groene Metropoolregio
Ten opzichte van de Programmabegroting 2022 is hierin niets veranderd. Als nieuwe verbonden partij komt de Groene Metropoolregio in het eerste jaar automatisch in toezichtarrangement 3 en wordt het daarom in deze paragraaf vermeld. De regionale samenwerking is tweeledig: slagkracht organiseren voor de grote opgaven die op de regio afkomen én het tot stand brengen van een transparante en stevigere samenwerkingsvorm.

7. Financiële kengetallen

De financiële kengetallen geven meer inzicht in de financiële positie van de gemeente. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de financiële positie ten opzichte van de begroting 2021 en de jaarstukken 2020 opgenomen.

Financiële kengetallen *)	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Werkelijk 2021
1.a. Netto schuldquote	50 %	69 %	36 %
1.b. Netto schuldq. gecorr. v leningen	45 %	64 %	32 %
2. Solvabiliteitsratio	33 %	26 %	36 %
3. Grondexploitatie	7,71 %	7,35 %	0,49 %
4. Structurele exploitatieruimte	-0,37 %	-1,76 %	4,95 %
5. Belastingcapaciteit	113,92 %	120,35 %	108,25 %

*) De financiële kengetallen kunnen n.a.v. de accountantscontrole nog wijzigen.

De provincie hanteert bij de beoordeling 3 categorieën. Deze sluiten aan bij de landelijk afgesproken signaleringswaarden.

Financiële kengetallen	Gelders Gemiddelde*	Kengetal Lingewaard	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1.a. Netto schuldquote	67 %	35 %	<90 %	90-130 %	>130 %
1.b. Netto schuldq. gecorr. voor leningen	59 %	32 %	<90 %	90-130 %	>130 %
2. Solvabiliteitsratio	30 %	36 %	>50 %	20-50 %	<20 %
3. Grondexploitatie	9 %	0,49 %	<20 %	20-35 %	>35 %
4. Structurele exploitatieruimte 2021	0,24 %	4,95 %	Begr én MJB > 0 %	Begr én MJB = 0 %	Begr én MJB < 0 %
5. Belastingcapaciteit	105 %	108,25 %	<95 %	95-105 %	>105 %

*Het Gelders gemiddelde is berekend op basis van de door de gemeenten in hun begroting 2021 opgenomen kengetallen.

Categorie A is het minst risicovol en C het meest risicovol. Alhoewel de provincie onze financiële positie beoordeelt aan de hand van de kengetallen, is voor het behouden van preventief toezicht alleen van belang dat de meerjarenbegroting een positief saldo heeft (art. 203 GW).

1 a. Netto schuldquote

De netto schuldquote = totale schulden / totale baten (excl. reserves)

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente.

Lingewaard zit ruim in categorie A, de minst risicovolle categorie.

1 b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote wordt zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden berekend, omdat er onzekerheid kan bestaan of alle leningen terug worden betaald.

Lingewaard zit ruim in categorie A, de minst risicovolle categorie.

2. De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio = eigen vermogen / totaal balans

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin onze gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

De solvabiliteitsratio zit evenals in 2020 in de middelste categorie. Dit blijft een aandachtspunt. De ratio is wel positiever dan begroot.

3. Grondexploitatie

Kengetal grondexploitatie = Boekwaarde bouwgrond in exploitatie / totale baten (excl. reserves)

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Of een hoog of laag percentage gunstig is, is afhankelijk van de markt. Bij een gunstige markt zou een hoog percentage meer winstpotentie kunnen hebben.

Het kengetal is kleiner dan 20%. Hierdoor zit Lingewaard in categorie A, de minst risicovolle categorie.

4. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte = het saldo van de structurele baten en lasten + het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves / de totale baten (excl. reserves).

Dit kengetal geeft aan welke structurele financiële ruimte de gemeente heeft. We nemen bij de berekening alleen de structurele baten en lasten mee en niet de incidentele.

Na de eliminatie van incidentele baten en lasten is het voordelige structurele saldo ruim 8 miljoen. Voor een samenvatting van het resultaat van de jaarrekening zie bij Algemeen ‘Toelichting resultaat 2021'.
In de meerjarenbegroting is dit kengetal net positief (2025 0,21%) waardoor het kengetal in categorie A, de middelste categorie, valt.

5. Belastingcapaciteit

Belastingcapaciteit = totale woonlasten gemeente Lingewaard / landelijk gemiddelde woonlasten

Dit kengetal vergelijkt de totale woonlasten in Lingewaard met het landelijke gemiddelde. De woonlasten zijn de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. We gaan uit van de woonlasten van meerpersoonshuishoudens.

De belastingcapaciteit zit in de meest risicovolle categorie. Door de relatief hoge onroerende zaakbelasting ontbreekt de ruimte voor het benutten van extra belastingcapaciteit, indien dat nodig zou zijn voor het opvangen van risico's.

Beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen

De netto schuldquote en de grondexploitatie zitten in de minst risicovolle categorie.
De structurele exploitatieruimte is in 2021 positief. De solvabiliteit is toegenomen ten opzichte van 2020. De verwachting is - evenals vorig jaar - dat deze met de kennis van nu de komende jaren daalt. De schuldquote is ten opzichte van de begroting sterk verbeterd onder andere als gevolg van het niet hoeven aantrekken van nieuwe leningen. De schuldquote zal naar verwachting de komende jaren gaan stijgen. De belastingcapaciteit zit in de meest risicovolle categorie. De onbenutte belastingcapaciteit kan daardoor niet ingezet worden voor het opvangen van risico's. Echter, we hebben een goed weerstandsvermogen, waarmee we risico's kunnen opvangen. We beoordelen dit daarom per saldo niet als risicovol.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) vereist dat deze paragraaf ten minste de onderdelen groen, wegen, riolering, water en gebouwen bevat.

Inleiding
We willen de bestaande voorzieningen in stand houden. De vastgestelde beleidsplannen zijn de basis voor zowel het gewenste kwaliteits- als het veiligheidsniveau. Het beleid voor het onderhoud van de kapitaalgoederen staat in de verschillende nota's en beheerplannen.
Per onderdeel noemen we de uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden, die nodig waren om het minimale kwaliteitsniveau van de gemeentelijke kapitaalgoederen in 2021 te waarborgen. Behalve de hierboven vermelde onderdelen behandelen we bij groen ook apart het onderwerp speelruimte en bij wegen ook de openbare verlichting en de civieltechnische kunstwerken zoals bruggen, trappartijen, duikers in watergangen e.d.
Alle kapitaalgoederen voldoen aan het minimale kwaliteitsniveau.

1. Openbaar groen

Programma:
5 Sport, cultuur en recreatie

Kaderstellende nota's:
Beeldkwaliteitsplan Openbaar Groen 2009
Groenstructuurplan 2008
Bomenlijst 2018

Wat hebben we gedaan in 2021:

- Begin januari 2021 tekenen Scalabor en de gemeente Lingewaard een overeenkomst voor het groenonderhoud van 2021 tot en met 2031.
- De 'staat van beplanting' is voor de kernen Haalderen, Gendt en Angeren uitgevoerd.
- In 2800 m2 plantvakken is de beplanting vervangen. In 50% van deze vakken is gekozen voor bloemrijke vaste planten
- Op verschillende plekken in de gemeente is als proef gekozen voor een natuurvriendelijk maaibeheer van de gazon. Door onze inwoners is veelal positief gereageerd.
- Op verschillende plekken hebben wij met inwoners en natuurorganisaties samengewerkt om de biodiversiteit te versterken. Voorbeelden zijn het Plaksche Veld in Bemmel en diverse locaties in de wijk Zilverkamp.

Financieel:
In programma 5, onder 'Wat heeft het gekost?', staan de lasten en baten voor het onderhoud van openbaar groen onder taakveld 5.7. Naast het exploitatiebudget was er een krediet van € 115.000 voor de vervanging van groen en bomen. Een deel uit het groenfonds gebruikten we om projecten te financieren. De kosten voor alle uitgevoerde projecten dekten we uit bestaande budgetten of projectbudgetten.

De financiële middelen uit de budgetten en kredieten zijn voldoende om de afgesproken beeldkwaliteit te realiseren en ook de komende jaren te behouden.

2. Wegen

Programma:
2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Kaderstellende nota's:
Beleidsplan wegverhardingen 2017

Wat hebben we gedaan in 2021:

Groot onderhoud van asfaltverhardingen aan (delen van):

- Bemmel: Ressensestraat bij het sportcomplex
- Ressen: Ressensestraat
- Gendt: Dorpstraat, Flierensestraat, Molenstraat, Waaldijk
- Huissen: rotonde ir. Molsweg, fietspad Looveer, Karstraat herstel inspectieputten

Groot onderhoud van elementenverhardingen aan (delen van):

- Huissen: Nijverheidstraat parkeerstroken
- Huissen: Energiestraat rijbaan
- Huissen: fietspad Stadswal
- Huissen: diverse trottoirs en achterpaden
- Haalderen: achterpad De Halden en achterzijde bij kerk
- Bemmel: Randwijkstraat en diverse trottoirs

Vervanging van verharding gaat vaak samen met rioleringsprojecten (zie onder 3.) Daarnaast is klein onderhoud uitgevoerd waarbij gedacht moet worden aan kleine reparties en bijvoorbeeld herstel na vrieskou of naar aanleiding van meldingen over defecten/schade en werkzaamheden in het kader van bermbeheer. In 2021 zijn onder meer dijkbermen geëgaliseerd en aangevuld.

Financieel:
In programma 2, onder 'Wat heeft het gekost?, staan de lasten en baten voor onderhoud wegen onder taakveld 2.1. De middelen voor groot onderhoud onttrekken we aan de voorziening onderhoud wegen. De kapitaallasten voor vervangingsinvesteringen dekken we uit de bestemmingsreserve rehabilitatie wegen. De financiële middelen uit de budgetten en de onderhoudsvoorziening zijn voldoende om de afgesproken beeldkwaliteit ook de komende jaren te behouden.

3. Rioleringen

Programma:
7 Volksgezondheid en milieu

Kaderstellende nota's:
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2017 – 2021

Wat hebben we gedaan in 2021

- We vervingen de bestaande riolering in de Nijmeegsestraat in Gendt, de wijk 't Zand in Huissen en de Doelenstraat in Huissen. Tegelijk met deze werkzaamheden brachten we ook een regenwaterriool aan en koppelden we schoon regenwater af van het bestaande

rioolstelsel. Ook in de Woerdsestraat gaan we dit doen en we startten daarvoor met de voorbereidende werkzaamheden.
- We inspecteerde het riool en voerde daarna de benodigde onderhoudswerkzaamheden uit. Dit deden we zo nodig ook na meldingen.
- In de wijken Hofmeesterij in Huissen, De Gaard in Bemmel en de Molenwijk in Gendt verrichten we onderzoek om de verbeterd gescheiden stelsels te kunnen ombouwen naar gescheiden stelsels. Het ombouwen ronden we af in 2022.
- Het onderhoud van pompen en gemalen voerden we naar behoren uit en we vervingen als dat nodig was.
- Een extern gespecialiseerd bedrijf onderhield het grondwatermeetnet volgens afspraak.

Financieel:
In programma 7 onder “Wat heeft het gekost” staan de lasten en baten voor algemeen rioolbeheer, riolering en waterzuivering onder taakveld 7.2. Vervanging en verbeteringen in het rioolstelsel worden qua kosten geactiveerd (rente en afschrijving). De kosten voor het GRP zijn in balans met de opbrengst uit de rioolheffing.

4. Gebouwen

Programma:
5 Sport, cultuur en recreatie
6 Sociaal Domein
7 Volksgezondheid en milieu
9 Bestuur en ondersteuning

Kaderstellende nota’s:
Beleidsplan Gebouwd Vastgoed 2016
Contourennota Accommodatie- en Vastgoedbeleid 2019

Wat hebben we gedaan in 2021:
We hebben het onderhoud-jaarplan (OJP) 2021 uitgevoerd waar onderstaande werkzaamheden in staan;
- vervangen van het stokkenklavier in het carillon in de kerk van Huissen-Stad
- onderhoud van de sportvloer van de gymzaal in het Kulturhus in Angeren
- renovatie van de liftinstallatie in Cultureel Centrum De Kinkel in Bemmel
- onderhoud van de kleedkamers bij voetbalvereniging GVA in Doornenburg
- Interne aanpassingen en verbouw van het complex De Brink Huissen in verband met scheiding van sport-, maatschappelijke- en horecafuncties en nieuwe exploitanten voor deze drie functies.
- Onderhoud en herstel Fragment stadsmuur Arnhemse Poort Huissen
- Renovatie verenigingsgebouw Kulit Bia Bemmel
- Vervangen / renovatie ventilatiesystemen in verenigingsgebouwen i.k.v. Covid-19 (CC De Kinkel Bemmel, De Tichel Haalderen, Dorpshuis Angeren, SCC De Brink Huissen en Kulit Bia Bemmel)

Accommodaties en vastgoed:
- In verband met het uitwerken van een meer integraal accommodatie- en vastgoedbeleid zijn vervangingen die gepland stonden bij het clubgebouw van ESKA, de verlichting op het sportcomplex De Heister (beiden in Bemmel) en Kinderopvang De Toverbal in Huissen, doorgeschoven.

- Het accommodatiebeleid wordt per kern uitgewerkt. In Gendt, Haalderen en Huissen zijn die trajecten en de samenwerking met gebruikers van accommodaties intensief. Daarom is de oriëntatiefase voor Bemmel nog niet gestart. Waarschijnlijk lukt dit pas in 2023. De urgentie is in Bemmel ook lager, omdat het maatschappelijk voorzieningenniveau hier al ver op orde is. In Bemmel zijn slechts discussiepunten aan de orde die invloed kunnen hebben op de toekomstige kernportefeuille.
- Voor de kern Huissen is een voorkeursvariant uitgewerkt. Voor de kern Haalderen verwachten we die in de eerste helft van 2022 te kunnen presenteren. Hierover zijn we in nauw overleg met de betrokkenen bezig.
- Met de huidige en toekomstige gebruikers van SKC De Leemhof is een voorzet voor inpassing voor multifunctioneel gebruik van De Leemhof, waaronder de verplaatsing en inpassing van de bibliotheek en gebruikers van Villa Ganita (exclusief het Oorlogsmuseum Niemandsland).
- De tarieven voor de binnensport zijn geharmoniseerd en geïmplementeerd. De harmonisatie van de tarieven voor de buitensport wordt meegenomen bij het project uniformering van de buitensport (afronding in 2022). Het traject harmonisatie huurtarieven gemeentelijke ontmoetingscentra én binnensportaccommodaties is in het najaar afgerond.

In het kader van verduurzaming van gemeentelijk vastgoed zijn de navolgende werkzaamheden uitgevoerd:

Energielabel gebouwen:
- In 2021 zijn 10 eigen gebouwen verduurzaamd. Alle labelplichtige gebouwen hebben nu tenminste energielabel B. Zie paragraaf 8, duurzaamheid.

Zonnepanelen op dak:
- We hebben in totaal 3.222 zonnepanelen op gemeentelijke daken. De maximale opbrengst daarvan is 971.932 kWh/jaar. Besloten is dat hier in 2022 nog 347 zonnepanelen bijkomen op de gebouwen voor v.v. Jonge Kracht in Huissen.

Vervangen verlichting door LED armaturen:
- Werkplaatsgebouw Technisch Wijkbeheer aan de Lingewal 6a
- Brandweergarage Gendt
- Clubgebouw voetbalvereniging vv GVA Doornenburg

Vervangen glasbezetting door isolerende (HR++) glas:
- Gymnastieklokaal “Abacus” Huissen
- Club- en kleedgebouw voetbalvereniging vv GVA Doornenburg

Financieel:
Onder “Wat heeft het gekost?”, in de programma 5, 6, 7 en 9, hebben we de lasten en baten voor onderhoud gebouwen opgenomen. Naast de exploitatiebudgetten zijn middelen uit de voorziening onderhoud gebouwen beschikbaar voor planmatig onderhoud. De voorziening is toereikend om de kosten voor planmatig onderhoud te dekken.

5. Openbare verlichting

Programma:
2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Kaderstellende nota's:
Beleidsplan openbare verlichting 2015-2019

Wat hebben we gedaan in 2021:
- Verlichtingsarmaturen zijn vervangen in de wijken Lootakkers (Gendt) en 't Hoog (Bemmel) en langs de toegangsweg naar Klein Rome in Bemmel. Op NEXTgarden zijn de laatste oude verlichtingsarmaturen vervangen. Het energiegebruik van alle openbare straatverlichting in 2021 was 1.027.500 KWh. De besparing t.o.v. het verbruik in 2020 is 14 % en ten opzichte van 2019 23 %.
- In verband met het overstappen naar een andere schakelmethode door Liander hebben we een aantal installaties aangepast.

Financieel:
In programma 2, onder "Wat heeft het gekost", staan de lasten en baten voor 'Openbare verlichting' onder taakveld 2.1. Naast het exploitatiebudget zijn er een tweetal investeringskredieten voor de grootschalige vervanging van armaturen (door LED) en lichtmasten. Kredieten blijven nodig om vervanging met LED uit te kunnen voeren.

6. Water

Programma:
5 Sport, cultuur en recreatie.

Kaderstellende nota's:
Waterplan Lingewaard (2008) als onderdeel van het Gemeentelijk Riolerings Plan
Nota Waterbergingsbank Lingewaard (2014)

Wat hebben we gedaan in 2021:
- onderhoud en maaien/baggeren van gemeentelijke watergangen en de oevers daarvan;
- opstellen lokale (klimaat) adaptatiestrategie (vastgesteld in februari 2022);
- in regionaal verband gewerkt aan de samenwerkingsagenda voor de regionale adaptatiestrategie;
- verwerking hemelwater d.m.v. onderhoud en vervangingen aan het rioolstelstel, zie onder 3, rioleringen.

Financieel:
In programma 5, onder 'Wat heeft het gekost?', staan de lasten en baten voor onderhoud van watergangen onder taakveld 5.7. De kosten van de uitvoeringsmaatregelen uit het waterplan activeren we (rente en afschrijving).

7. Civieltechnische kunstwerken

Programma:
2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Kaderstellende nota's:
Beleidsplan Civieltechnische Kunstwerken

Wat hebben we gedaan in 2021:
We hebben het onderhoudsplan uitgevoerd dat jaarlijks door college wordt vastgesteld. In 2021 betrof dit

- Vervanging van het houten brugdek aan de Bolder in Bemmel
- Vervanging van de houten constructie rond de trappartij aan de Bessenstraat in Huissen
- Herstel en onderhoud aan de leuningen bij de Arnhemsepoort in Huissen
- Vervanging van de brug aan De Enk in Bemmel;
- Vervanging van de brug aan de Endepoel in Huissen
- Werkzaamheden aan de keermuur bij De Buitengracht in Bemmel en het verwijderen van graffiti in twee tunneltjes.

Financieel:
In programma 2, onder 'Wat heeft het gekost?', staan de lasten en baten voor onderhoud civieltechnische kunstwerken onder taakveld 2.1. De middelen voor groot onderhoud onttrekken we aan de voorziening onderhoud civieltechnische kunstwerken. Voor de kapitaallasten van vervangings-investeringen is er de bestemmingsreserve civieltechnische kunstwerken.

8. Speeltoestellen/-tuinen

Programma:
5 Sport, cultuur en recreatie

Kaderstellende nota's:
Beleidsplan spelen (2019)

Wat hebben we gedaan in 2021:

- We controleerden alle speeltoestellen vier keer. Twee keer in eigen beheer (technisch wijkbeheer) en twee keer door een extern inspectiebureau.
- Technische mankementen aan speeltoestellen zijn door de medewerkers van TWB verholpen.
- In Loovelden (Huissen) en de Ward in Bemmel is een zand- en waterspeelplek aangelegd.
- In Huissen zijn speeltuinen in de Zilverkamp en de Vlierstraat opgeknapt in samenspraak met inwoners en wijkorganisaties.
- In Gendt is een pumptrack aangelegd in sportpark Walburgen.
- In de Walstraat en in Park de Zilverkamp zijn in het kader van Lingewaard doet Jeu de Boulesbanen aangelegd.
- In de Walstraat in Huissen in een mini pannaveld aangelegd.

Financieel:
In programma 5, onder 'Wat heeft het gekost?', zijn de lasten en baten voor 'Speelvoorzieningen' opgenomen onder taakveld 5.7. De beschikbare budgetten zijn voldoende om de afgesproken beeldkwaliteit B ook de komende jaren te behouden.

Paragraaf 4 Financiering

Inleiding

In de paragraaf Financiering beschrijven we hoe we omgaan met de financieringsbehoefte. Voor grotere uitgaven heeft de gemeente meestal niet het geld op de bank staan en wordt indien nodig een lening aangetrokken. De over de leningen te betalen rente behoort tot de exploitatie-uitgaven.

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) stelt regels voor het financieringsgedrag van decentrale overheden. Hierbij gaat het om regels voor het beheersen van financiële risico's op aangetrokken en uitgezette middelen. Ook het beheer van de treasury wordt hierin geregeld. De uitvoering van de treasuryfunctie vereist snelle beslissingen in een complexe geld- en kapitaalmarkt.

Financiering

Financieringspositie

Financiering is het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. We zetten zoveel mogelijk van de vrijkomende liquide middelen in voor de financiering van de eigen investeringen. Ook in het afgelopen jaar hebben we dit beleid gevolgd. Daardoor hebben wij geen nieuwe langlopende geldleningen afgesloten in 2021.

Leningenportefeuille

In de begroting stond de verwachting van een nieuw op te nemen geldlening van € 10 miljoen. Doordat er nog steeds geen besluit is over het doortrekken van de A15, hoeft de reeds ontvangen subsidie van € 4,5 miljoen nog niet door te worden betaald. De verkopen van grond op de industrieterreinen en het later uitvoeren van investeringen zorgen er mede voor dat er in 2021 geen aanvullende financiering nodig was. Begin 2021 is er twee keer een kasgeldlening met een looptijd van 1 maand aangetrokken. Deze leningen waren ter overbrugging van een tijdelijke liquiditeitsbehoefte. Zoals uit onderstaande tabel blijkt is onze leningenportefeuille door de reguliere aflossingen wat afgenomen. Door deze aflossingen in 2021 is de gemiddelde rente op onze langlopende geldleningen met 0,03% afgenomen.

MUTATIES VASTE SCHULD IN 2021

(Bedragen x EUR 1.000)

	Bedrag	Gemiddelde rente	Invloed op gem. rente
Beginstand per 1 januari 2021	**52.789**	**3,72%**	
Nieuwe leningen	0	0,00%	0,00%
Reguliere aflossingen	-2.636	4,30%	-0,03%
Vervroegde aflossingen	0	0,00%	0,00%
Renteaanpassing (oud percentage)	0	0,00%	0,00%
Renteaanpassing (nieuw percentage)	0	0,00%	0,00%
Omzetting vast naar vlottend	0	0,00%	0,00%
Omzetting vlottend naar vast	0	0,00%	0,00%
Eindstand per 31 december 2021	**50.153**	**3,69%**	**-0,03%**

De komende jaren zal de schuld op langlopende geldleningen weer op gaan lopen. Zoals ook blijkt uit het schema bij de renterisiconorm, verwachten we de komende jaren in totaal € 25 miljoen aan

nieuwe langlopende geldleningen op te nemen. Deze nieuwe geldleningen zijn nodig om de investeringen opgenomen op het uitvoeringsprogramma te kunnen financieren.

Algemene ontwikkelingen

Intern
Op 13 december 2018 heeft de raad van de gemeente Lingewaard het huidige Treasurystatuut Gemeente Lingewaard 2018 vastgesteld. In dit Treasurystatuut zijn de spelregels van de treasuryfunctie vastgelegd.

Extern
Ten opzichte van de begroting 2021 is de werkelijke rente iets lager uitgekomen. Dit is vooral het gevolg van de aanhoudende stimuleringsmaatregelen van de Europese Centrale Bank (ECB). Deze maatregelen zijn nog steeds nodig om de gevolgen van de COVID-19 pandemie te bestrijden. Voor ons heeft dit weinig invloed gehad omdat we geen nieuwe langlopende geldleningen hebben opgenomen.

Risicobeheer

Renterisico's
Voor de toetsing van het renterisico heeft de overheid twee instrumenten gedefinieerd, namelijk de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente kort mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal.

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Het renterisico is het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar.

In de volgende overzichten worden de renterisico's op de korte en lange schuld getoetst aan de wettelijke norm uit hoofde van de Wet fido.

Kasgeldlimiet per 31-12-2021

Omvang begroting per 1 januari 2021	114.314
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,50%
Kasgeldlimiet in bedrag	9.717

(Bedragen x EUR 1.000)

	Realisatie				
	Kwartaal				
	1: jan-mrt	2: apr-jun	3: jul-sep	4: okt-dec	Jaar
Vlottende schuld					
Opgenomen gelden < 1 jaar	2.667	0	0	0	667
Schuld in rekening-courant	1.632	0	0	0	408
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0	0
Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0	0
Totaal vlottende schuld	**4.299**	**0**	**0**	**0**	**1.075**

	1: jan-mrt	2: apr-jun	3: jul-sep	4: okt-dec	Jaar
Vlottende middelen					
Uitgeleende gelden < 1 jaar	0	0	0	0	0
Contante gelden in kas	0	0	0	0	0
Tegoeden in rekening-courant	1.709	4.264	9.394	10.501	6.467
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0	0
Totaal vlottende middelen	**1.709**	**4.264**	**9.394**	**10.501**	**6.467**
Toets kasgeldlimiet					
Totaal netto vlottende schuld	2.590	-4.264	-9.394	-10.501	-5.392
Toegestane kasgeldlimiet	9.717	9.717	9.717	9.717	9.717
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	**7.127**	**13.980**	**19.111**	**20.217**	**15.109**

Volgens de Wet financiering decentrale overheden (fido) mag de kasgeldlimiet gedurende twee achtereenvolgende kwartalen overschreden worden. Zoals uit voorgaande tabel blijkt, zijn we heel 2021 binnen de norm gebleven. We hadden zelfs vanaf het tweede kwartaal een aanzienlijk bedrag op onze lopende rekening staan. Zoals ook aangegeven onder het kopje "Financiering", onderdeel "Leningenportefeuille" komt dit door het later uitvoeren van investeringen, de nog niet doorbetaalde subsidie en de verkopen van grond op de industrieterreinen.

Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld per 31-12-2021

(Bedragen x EUR 1.000)

	2021	2022	2023	2024
Renterisico op vaste schuld	realisatie	budget	budget	budget
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)	0	10.000	10.000	5.000
3b. Nieuw verstrekte lange leningen (u/g)	0	0	0	0
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	0	10.000	10.000	5.000
5. Betaalde aflossingen	2.636	2.636	2.636	2.636
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	2.636	2.636	2.636
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	**0**	**2.636**	**2.636**	**2.636**

Renterisiconorm

8. Begrotingstotaal per 1 januari	114.314	114.314	114.314	114.314
9. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
10. Renterisiconorm	**22.863**	**22.863**	**22.863**	**22.863**

Toets Renterisiconorm

10. Renterisiconorm	22.863	22.863	22.863	22.863
7. Renterisico op vaste schuld	0	2.636	2.636	2.636
11. Ruimte(+) / Overschrijding(-) (10 - 7)	**22.863**	**20.227**	**20.227**	**20.227**

Het renterisico op de vaste schuld blijft in de periode 2021-2024 ruim binnen de norm.

Renteschema

In de paragraaf financiering geven we ook inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de rentetoerekening. Dat moeten we doen op basis van het BBV. Met onderstaand schema geven we hieraan invulling.

	-/- = nadeel/lasten + = voordeel/baten				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering				-1.911.338
b.	De externe rentebaten (idem)			+	141.020
	Saldo rentelasten en rentebaten				-1.770.318
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	+	254.342		
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het desbetreffende taakveld moet worden toegerekend	+	-		
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-		
.	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				-1.515.976
d1.	Rente over eigen vermogen			-/-	-
d2.	Rente over voorzieningen			-/-	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				-1.515.976
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			+	1.870.066
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury			+	354.090

Toelichting renteschema

Voorgaande tabel laat bovenaan onder a en b het saldo van de rentelasten minus de rentebaten zien. Vervolgens wordt hier de rente van afgetrokken die moet worden toegerekend. De toerekening aan de taakvelden gaat door middel van een renteomslagpercentage van 1,5%. Dit is een afgerond percentage op 0,5%. Door deze afronding wordt meer rente toegerekend aan de taakvelden dan we daadwerkelijk betalen. Dit levert een positief renteresultaat op het taakveld Treasury op. Dus op het taakveld Treasury levert dit een voordeel op en op de overige taakvelden in de begroting een wat hogere last. Voor het begrotingsresultaat doet dit dus niets.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Ontwikkeling van de bedrijfsvoering

Inwoners staan centraal in onze dienstverlening!
Om inwoners goed van dienst te kunnen zijn, is het essentieel om de bedrijfsvoering op orde te hebben. Daarom zijn we continue bezig om onze bedrijfsvoering te verbeteren.

T.a.v. procesgericht werken richtten we ons op sturing en control
- We verbeterden het proces rondom de P&C-cyclus.
- We bereidden een overgang naar een nieuw personeels- en salarissysteem voor waarmee wij verwachten in de toekomst beter en makkelijker managementinformatie te kunnen ontsluiten.

We verbeterden processen vanuit het perspectief van de klant
- We verbeterden verschillende dienstverleningsprocessen aan de hand van de uitkomsten van de processen die in 2020 door "de wasstraat" gegaan zijn. De wasstraat is een methode die bestaat uit verschillende verbeterstrategieën om de klant centraal te stellen. Daarnaast inventariseerden we welke processen volgend jaar "door de wasstraat gehaald kunnen worden".
- We startten met de werving van een contactfunctionaris Wet open overheid die zorgt dat inwoners snel hun informatie kunnen krijgen. En we bereidden de werving van een adviseur dienstverlening voor. Deze medewerker krijgt de taak om de dienstverlening verder te verbeteren, door o.a. het opzetten van een kennisbank en het verbeteren van processen.
- We ontwikkelden het dienstverleningsspel ‘Lingeweg’. Het doel van deze (op Levensweg gebaseerde) serious game, is medewerkers ervan bewust te maken dat zij in een dienstverlenende organisatie werken. We willen dit spel inzetten rondom actuele thema’s zoals de voorbereiding op de Omgevingswet.

We maakten informatie toegankelijker om meer integraal gebiedsgericht te kunnen werken
Informatie over onze gemeente is nu op te vragen met dezelfde wijk- en buurtindeling die het CBS hanteert. Daarmee wordt het makkelijker gegevens aan elkaar te verbinden. Dit levert nieuwe informatie en inzichten op.

We betrokken inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties bij onze plannen.
Via bijvoorbeeld de Wijk- en Dorpsontwikkelingsplannen, wijkplatforms en Lingewaard Doet haalden we ideeën op uit de samenleving, ondersteunden we initiatieven van inwoners en losten we problemen samen op. We namen de inwoners mee in noodzakelijke ontwikkelingen. Online verstevigden we participatie en interactie door o.a. de website www.samen.lingewaard.nl.

We maakten medewerkers bewuster van wat integraal opdrachtgever/opdrachtnemer van ons vraagt
Zo zorgden we ervoor dat projecten scherper geformuleerd werden en dat rollen en verantwoordelijkheden helderder beschreven werden.

We zijn ons meer bewust van integraal en gebiedsgericht te werken
Corona heeft ons regelmatig beperkt om fysiek in de kernen en wijken aanwezig te zijn. Toch heeft dit jaar ons nog bewuster gemaakt om zowel sociale als ruimtelijke ontwikkelingen binnen gebieden aan elkaar te verbinden en naar integrale oplossingen te kijken. We organiseerden de training Omgevingsgericht werken voor projectleiders, beleidsadviseur en communicatieadviseurs. Hiermee willen we de organisatie communicatiever maken. Onder meer door zo vroeg mogelijk in een traject na te denken over het betrekken van de omgeving en belanghebbenden.

Mensen

We bereiden ons voor op de toekomst
We kijken bewust naar veranderingen in werk, welke vaardigheden en competenties dat vraagt en vertalen dat naar de gewenste ontwikkeling van het team en de medewerkers. We hebben steeds meer te maken met schaarste op de arbeidsmarkt. Dat vraagt extra inspanning op het gebied van inzetbaarheid van onze medewerkers.

We werken aan duurzame inzetbaarheid van medewerkers
We hebben 37 nieuwe medewerkers aangetrokken, waarvan 10 jonger dan 30 jaar. Daarnaast zetten we in op het langer behouden van oudere medewerkers. We hebben daarbij veel aandacht voor duurzame inzetbaarheid en vitaliteit voor alle medewerkers, in het bijzonder in deze tijd van thuiswerken. Naast aandacht voor lichamelijke vitaliteit door beweging en gezonde voeding bieden we voor de mentale vitaliteit coaching (intern) en andere vormen van mentale steun.

We hebben oog voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt
In alle lagen van de organisatie is een leergang inclusie en diversiteit gevolgd. In het werving en selectieproces was en is actief aandacht voor inclusie en diversiteit. We kunnen trots melden dat we ruimschoots voldoen aan de norm die de wet Banenafspraak stelt bij het aan bieden voor mensen met een ziekte of handicap.
Tot slot bieden we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt perspectief door het aanbieden van werkervaringsplaatsen en de mogelijkheid tot het voeren van netwerkgesprekken.

We volgen de richtlijnen van het RIVM
Dat betekent dat we in 2021 ook weer zoveel mogelijk thuis gewerkt hebben. We doen er alles aan om medewerkers zoveel mogelijk in staat te stellen om hun werk goed te doen. Naast de aandacht voor fysieke en mentale problemen blijft er aandacht voor goede ondersteunende middelen bij het werk.

Verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Formatie	Aantal fte per 1.000 inwoners	6,52	6,51
Personeelsbezetting	Aantal fte per 1.000 inwoners	6,23	6,50
Apparaatskosten	De personele en materiële kosten verbonden aan het functioneren van de organisatie per inwoner	€ 623	€ 630
Externe inhuur	Kosten inhuur als percentage van de totale loonsom	max. 10%	9,2%
Overhead	Percentage van de totale lasten	12%	12,1%
Ziekteverzuim*	Verzuim als percentage van de totale personele bezetting	5,0%	4,6%

* Dit is geen verplichte indicator

Middelen

Gebouwen ondersteunen het werk dat uitgevoerd moet worden
Gebouw optimaal benutten
Het onderzoek naar optimaal benutten van het gebouw kan pas starten wanneer we niet meer verplicht zoveel mogelijk thuiswerken.

Verduurzamen
We hebben mogelijkheden voor het verduurzamen van onze gebouwen laten onderzoeken. Dit heeft geleid tot kleine aanpassingen.

We kunnen het klimaat in de gebouwen pas optimaliseren als het thuiswerken niet meer de norm is. Wel zijn al diverse zonwerende voorzieningen aangebracht.

We werken aan veiligheid van personeel en materialen
In de gebouwen
In onze gebouwen is dit goed geregeld. Toch zijn er af en toe kleine aanpassingen nodig.
Er is voor de veiligheid een balie aangepast en er zijn in verband met Covid 19 maatregelen genomen. Daarnaast is er een BHV/CAT-oproepsysteem geïnstalleerd zodat bedrijfshulpverleners eenvoudig op te roepen zijn.

Om de gebouwen
Er is een onderzoek uitgevoerd naar de terreinverlichting (entree hoofdingang en fietsenstalling). Naar aanleiding van het onderzoek is de verlichting naar en rondom het fietsenhok aangepast. Bij de hoofdingang moet eventueel een camera geplaatst worden en de plaats van de securityhost moet gewijzigd worden.

Thuis
Medewerkers maken regelmatig gebruik van de mogelijkheid om arbotechnisch advies in te winnen en middelen aan te vragen. Als dat nodig en gewenst is richten wij een thuiswerkplek in. Daarnaast krijgen medewerkers digitale ondersteuning en advies bij het thuiswerken.

Informatie & gegevens

We ontwikkelen stapsgewijs een nieuwe, toekomstbestendige gemeentelijke ICT-infrastructuur
Het afgelopen jaar is binnen de ICT-samenwerking Lingewaard-Overbetuwe de aanbesteding van een nieuw gezamenlijk ICT-platform afgerond. Het nieuwe platform zal betere prestaties leveren en zorgt voor minder meer kosten voor het beheer.

We onderschrijven de uitgangspunten van de Common Ground
Common Ground stelt ons in staat om op een moderne, snelle en flexibele manier in te spelen op maatschappelijke vraagstukken. Het maakt de gemeente onafhankelijker van grote en dure applicatieleveranciers. Het nieuwe klantportaal voor digitalisering van de dienstverlening in het sociaal domein is een voorbeeld van een ontwikkeling in de geest van de common ground. De leverancier heeft het portaal als pilot voor Lingewaard ontwikkeld. In dit klantportaal kunnen de bestaande diensten aan inwoners en ondernemers meer en meer online worden aangeboden.

We bieden met goede informatievoorziening ondersteuning aan de organisatie bij het informatie-gestuurd werken
Het digitaal maken van de archieven is in 2021 afgerond. Dat is een belangrijke mijlpaal voor de gemeente. Voor informatie-gestuurd werken heeft de gemeente een datapakhuis waarmee dashboards en rapportages kunnen worden ontwikkeld. In de informatiewinkel zijn ca. 70 dashboards en rapportages beschikbaar gesteld aan het management en medewerkers ter verbetering van de sturingsmogelijkheden.
Ook is Lingewaard dit jaar aangesloten op de wijk- en buurtindeling van het CBS die in juli 2022 wordt gepubliceerd. We houden intern dezelfde indeling aan (grenzen per wijk- en buurt) als externe partijen (bijvoorbeeld politie). Dat levert betere, meer eenduidige cijfers en statistieken op wijk- en buurtniveau.

We voldoen aan alle normen voor informatiebeveiliging die binnen de Nederlandse overheid gelden
Er is een analyse gedaan van de informatiebeveiliging van de ICT omgeving en de processen. Er is een plan van aanpak opgesteld om risico's te verlagen. Deze maatregelen zijn deels al geïmplementeerd in de vorm van beveiligingssoftware en beheerprocedures in de ICT-infrastructuur. Digitale aanvallen lijken een permanent karakter te krijgen. Het afgelopen jaar zijn er veel meldingen geweest van de informatiebeveiligingsdienst die direct en adequaat zijn opgepakt. Dit had beperkt effect op de medewerkers en geen invloed op de digitale dienstverlening aan onze inwoners.
Onze medewerkers zijn zich bewust van de eisen die gesteld worden aan het omgaan met gegevens.
We maken en houden onze medewerkers bewust van privacy en integriteit van gegevens. Onze medewerkers volgen Webinars en e-learnings die we aanbieden op de verschillende onderwerpen.

Processen

We verbeteren de circulariteit van inkoopprocessen
Om de circulariteit in de grond, weg- en waterbouw en groen een impuls te geven, vond eind 2021 in samenwerking met het bedrijfsleven een bijeenkomst in de regio plaats. We willen landelijk bewezen voorbeelden en ervaringen in de regio toepassen. Door gesprekken en acties met een wederzijds belang kan er een verschil worden gemaakt.

We stimuleren lokaal (en regionaal) inkopen
Daarvoor organiseren we jaarlijks een bijeenkomst met de lokale ondernemers. Door Corona kon deze helaas opnieuw niet doorgaan.

We verbeteren de focus op sociale aspecten bij onze inkopen
Door verschillende oorzaken is de social return in 2021 nog niet geheel van de grond gekomen. We hebben een methode voorbereid om social return duidelijker op te nemen in onze aanbestedingen. Met ingang van 2022 passen we de bouwblokkenmethode toe. Wij benoemen welke bouwblokken (social return-activiteiten of verplichtingen) opgenomen kunnen of moeten worden. Een marktpartij geeft aan welke activiteit/verplichting hij op kan of wil nemen.

We handelen de bezwaren in een kortere tijd af dan in 2020
In 2021 zijn bijna 30% meer bezwaarschriften binnengekomen dan in 2020. Een groot deel kunnen we verklaren door de 20 bezwaarschriften die betrekking hadden op het vervallen van de was- en strijkservice bij de huishoudelijke hulp.

De gemiddelde doorlooptijd van de bezwaren was ruim 14 weken. Dit is zo'n 4 weken korter dan in 2020.

Omschrijving	Aantal	Toelichting
Binnengekomen bezwaarschriften	127	Van de 127 bezwaren had - 39% betrekking op het sociaal domein - 37% betrekking op het ruimtelijk domein - bijna 8% op Corona-gerelateerde besluiten als TONK en Tozo - ruim 6% had betrekking op handhavingszaken.

Omschrijving	Aantal		Toelichting
			Daarnaast zijn er ook nog 10 bezwaren uit 2020 behandeld.
Bezwaarschriften behandeld in 2021	113		Over 65 bezwaarschriften heeft de commissie geadviseerd.
Bezwaarschriften doorgeschoven naar 2022	24		
Ingetrokken bezwaarschriften	48		
	Advies commissie	Beslissing op bezwaar	Van de gegrond verklaarde bezwaarschriften is de reden bijna altijd een onjuiste of onvolledige motivering. Dit is een belangrijk leerpunt voor de organisatie. Het college is in 2 gevallen contrair gegaan tegen het advies van de commissie. In 1 geval was er sprake van een advies om de zaak nog eens goed met elkaar te bekijken. Dit heeft geleid tot gegrond verklaring van het bezwaar.
Niet-ontvankelijk	12	12	
(deels) gegrond	11	9	
Ongegrond	41	37	
Advies nader onderzoek	1		
Beslissing op bezwaar nog onbekend op 31-12-2021		7	

Niet verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Behandelen bezwaarschriften	Afhandeling bezwaren binnen 12 weken	70%	25%
	Afhandeling bezwaren binnen 18 weken	90%	83%

Het percentage afgehandelde bezwaren binnen 12 weken is ten opzichte van 2020 (22,5%) iets verbeterd, maar nog steeds erg laag. Een deel van de oorzaak is het thuiswerken in verband met COVID-19. Dit heeft een vertragende werking. Het percentage bezwaarschriften dat binnen 18 weken wordt afgehandeld sterk is verbeterd: 83% in 2021 ten opzichte van 52,5% in 2020.

We handelden 95% van de klachten informeel af
Volgens de Algemene wet bestuursrecht gaat het bij klachten om handelingen of gedragingen van medewerkers of bestuurders van de gemeente. Er werden in 2021 44 klachten bij het college ingediend (2020: 42), waarvan er één tussentijds is ingetrokken. De klachten hebben het meest betrekking op de teams die het meeste in contact staan met inwoners: Sociaal Domein (25%),

Openbare Ruimte en Vastgoed (22,7%), het Klant Contact Centrum (20,5%) en Technisch Wijkbeheer (13,6%). Drie klachten waren op 31 december 2021 nog in behandeling.

In 2021 handelden we 95% van de klachten informeel af. Bij twee klachten is besloten deze voor advies voor te leggen aan de onafhankelijke klachtadviescommissie. Een van deze klachten is afgehandeld en ongegrond verklaard. De tweede klacht werd pas kort voor het einde van 2021 ingediend. Formele behandeling door de commissie vindt in 2022 plaats.

Niet verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Klachten	Percentage klachten dat informeel wordt afgehandeld.	> 90%	95%

We handelden de Wob-verzoeken sneller af dan in 2020
In 2021 ontvingen we18 Wob-verzoeken (2020: 21). Hiervan bleken er twee geen Wob-verzoek te zijn en zijn twee verzoeken ingetrokken. Op 31 december 2021 waren twee Wob-verzoeken nog in behandeling.

De gemiddelde afhandelingstermijn van de afgehandelde 12 Wob-verzoeken ligt op 4,68 weken. De afhandeling van de Wob-verzoeken heeft daarmee gemiddeld iets langer geduurd dan de wettelijke 4 weken termijn. Het thuiswerken als gevolg van COVID-19 heeft een negatief effect op de doorlooptijd, met name als het gaat om het verzamelen van de gevraagde documenten.

Niet verplichte indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Wob-verzoeken	Percentage Wob-verzoeken dat binnen de 4 wekentermijn wordt afgehandeld.	> 65%	42%

Het aantal Wob-verzoeken dat binnen 4 weken is afgehandeld ligt ongeveer op hetzelfde niveau als in 2020. Het aantal verzoeken dat binnen 8 weken is afgehandeld ligt op ruim 91%. Dis is ten opzichte van 2020 een toename van 9%.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

In deze paragraaf geven we een toelichting op de partijen waar de gemeente mee samenwerkt. Als deze samenwerking een bestuurlijk en financieel belang kent, spreken we van een verbonden partij. De informatie is gebaseerd op de gegevens die wij tot 15 april 2022 van de verbonden partij hebben ontvangen.

In de diverse programma's is beschreven welke bijdrage de verbonden partijen leveren aan het doel of de doelen van het desbetreffende programma.

Algemeen

Voor de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van samenwerking verwijzen we naar programma 9, onderdeel Samenwerkingsverbanden (doel 2). In aanvulling hierop informeren wij u graag over de volgende zaken.

Register Verbonden Partijen
In december 2021 hebben we het voorgeschreven register geactualiseerd op grond van artikel 27 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit register is vervolgens gepubliceerd en een fysiek exemplaar ligt ter inzage bij het KCC.

Wijzigingen verbonden partijen
De Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen is op 1 januari 2021 van start gegaan met de gelijktijdige opheffing van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen.

De volgende twee verbonden partijen zijn in het leven geroepen: Warmtenetwerk Lingewaard B.V. en Stichting Centrum Management Lingewaard.

Werkvoorziening Midden Gelderland 'Presikhaaf bedrijven' is geliquideerd per 30 november 2020. Op 19 november 2020 is besloten om de Regio Arnhem Nijmegen met ingang van 1 januari 2021 op te heffen.

Verantwoording
De paragraaf Verbonden Partijen bevat in de eerste plaats verantwoordingsinformatie. Deze moet voldoen aan de voorschriften van de Wet gemeenschappelijke regelingen, het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en de Nota Verbonden Partijen. Deze informatie is bedoeld om verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid.

Daarnaast zijn er twee andere momenten waarop de raad invloed uitoefent op dit beleid.
In de eerste plaats wanneer de gemeente de zienswijze kan geven op de jaarstukken en het kader voor de begroting van een Verbonden Partij. Bij het zwaarste toezicht arrangement doet de raad dit zelf. In de andere gevallen gebeurt dit door het college die de raad daarover informeert.
In de tweede plaats worden Verbonden Partijen periodiek geëvalueerd. In 2021 is er geen verbonden partij geëvalueerd door capaciteitsgebrek.

Risicomanagement
Per verbonden partij beoordelen we hoeveel bestuurlijk en financieel belang er is en hoeveel risico we lopen. Op basis van deze analyses plaatsen we een verbonden partij in één van de drie

toezichtarrangementen. Dit varieert van licht (1) tot zwaar (3). Zie onderstaand overzicht voor de indeling per toezichtarrangement.

Toezichtarrangement 1	Toezichtarrangement 2	Toezichtarrangement 3
Euregio Rijn-Waal	Park Lingezegen	Veiligheids- en Gezondheids-regio Gelderland Midden
Recreatieschap Overbetuwe	Omgevingsdienst Regio Arnhem	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Stichting Veilig Thuis	MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland	
Stichting Economic Board	Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen	
Bank Nederlandse Gemeenten		
Vitens		
Warmtenetwerk Lingewaard B.V.		
Stichting Centrum Management Lingewaard		

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling

Doelgroepenvervoer Arnhem Nijmegen

Datum statuten, oprichtingsakte van de VP		14 april 2016 (Regeling BVO DRAN)
Plaats van vestiging		Arnhem
Datum meest recente wijziging van de VP		Januari 2017
Partijen	Welke gemeenten en/of andere publieke partijen nemen deel in de VP?	Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	Het regelen van het vervoer voor doelgroepen uit de deelnemende gemeenten (Wmo, leerlingenvervoer en Jeugd)
Bestuurlijk belang	Deelname in (algemeen/dagelijks bestuur	Aangewezen namens het college: Wethouder A. Slob
	Gemeentelijk belang/aandeel (als percentage) t.o.v. totaal	Er wordt afgerekend tussen de deelnemende gemeenten volgens een verdeelsleutel en naar gebruik van voorzieningen.
Financieel belang	Bijdrage in de begroting 2021 van de VP	Routevervoer € 737.173 Vraagafhankelijk vervoer € 1.549.219 Overhead € 32.777 Totale bijdrage € 2.319.169

	Omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het begin en het einde van het jaar	Eigen vermogen per 01-01: € 0 Eigen vermogen per 31-12: € 0 Vreemd vermogen per 01-01: € 13.002.611 Vreemd vermogen per 31-12: € pm
	Rekeningresultaat 2021	€ 0
	Aandeel Lingewaard in het resultaat 2021	€ 0 - er wordt afgerekend op basis van de werkelijkheid waardoor het saldo altijd € 0 is.
Rapportages	Jaarverslag 2021 d.d.	Vaststelling AB op 7 juli 2022
	Begroting 2023 d.d.	Vaststelling AB op 7 juli 2022

Euregio Rijn Waal

Datum statuten, oprichtingsakte van de VP		Opgericht in 1971, publiekrechtelijk sinds 1993
Plaats van vestiging		Kleve (D)
Datum meest recente wijziging van de VP		Statuten op 06-06-2019 gewijzigd
Partijen	Welke gemeenten en/of andere publieke partijen nemen deel in de VP?	• 49 Nederlandse en Duitse gemeenten • 3 regionale instanties • 1 kamer van koophandel
Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren
Bestuurlijk belang	Deelname in (algemeen/dagelijks bestuur	Aangewezen namens de raad: mw. drs. C.M. Dolmans-Klumper (D66) mw. M.W.L. Peters-Bruger (VVD) Aangewezen namens het college: T. Janssen
	Gemeentelijk belang/aandeel (als percentage) t.o.v. totaal	2.51%
Financieel belang	Bijdrage in de begroting 2021 van de VP	€ 11.675
	Omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het begin en het einde van het jaar	Eigen vermogen 1-1-2021: € 3.150.000 Eigen vermogen 31-12-2021: € 3.146.000 Vreemd vermogen 1-1-2021: € 2.007.000 Vreemd vermogen 31-12-2021: € 1.903.732
	Rekeningresultaat 2021	€ 37.485
	Aandeel Lingewaard in het resultaat 2021	2,51% = € 940
Rapportages	Jaarverslag 2021	Vaststelling d.d. 9 juni 2022
	Begroting 2023	Vaststelling november 2022

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum statuten, oprichtingsakte van de VP		29-12-2020
Plaats van vestiging		Elst
Datum meest recente wijziging van de VP		-
Partijen	Welke gemeenten en/of andere publieke partijen nemen deel in de VP?	De gemeenten: Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar.
Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	De Groene Metropool Regio staat voor de uitdaging hoe om te gaan met groei van wonen, werken en mobiliteit, zodat wij een balans kunnen vinden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: groene groei!
Bestuurlijk belang	Deelname in (algemeen/dagelijks bestuur	Aangewezen namens de raad in de regioagendacommissie: M.J.A. van den Bos en T.B.M. Aaldering Aangewezen namens het college: H.W.M. Witjes (AB en DB).
	Gemeentelijk belang/aandeel (als percentage) t.o.v. totaal	5,9% (De gemeente Lingewaard heeft 2 stemmen van de 34)
Financieel belang	Bijdrage in de begroting 2021 van de VP	€ 127.200
	Omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het begin en het einde van het jaar 2021	Eigen vermogen per 01-01: € 0 Eigen vermogen per 31-12: € 331.000 Vreemd vermogen per 01-01: € 0 Vreemd vermogen per 31-12: € 1.086.700
	Rekeningresultaat 2021	€ 331.000
	Aandeel Lingewaard in het resultaat 2021	
Rapportages	Jaarverslag 2021	Vaststelling AB op 6 juli 2022
	Begroting 2023	Vaststelling AB op 6 juli 2022

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Gelderland Centraal

Datum statuten, oprichtingsakte van de VP		1 april 2017
Plaats van vestiging		Westervoort
Datum meest recente wijziging van de VP		2018
Partijen	Welke gemeenten en/of andere publieke partijen nemen deel in de VP?	11 gemeenten: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	Regionaal uitvoeren van diverse taken binnen het Sociaal Domein. De GR wordt modulair opgebouwd. We nemen de modules inkoop zorg,

		onderwijszaken, werkgeversservicepunt en werkgeverschap SW medewerkers af.
Bestuurlijk belang	Deelname in (algemeen/dagelijks bestuur	Wethouder H. Witjes (AB)
	Gemeentelijk belang/aandeel (als percentage) t.o.v. totaal	Zowel voor de MGR als de modules is de kostenverdeling naar rato van het aantal inwoners (en de afname van producten volgens de zgn. sub-modules).
Financieel belang	Bijdrage in de begroting 2021 van de VP	€ 5.083.414
	Omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het begin en het einde van het jaar	Eigen vermogen per 01-01: € 724.000 Eigen vermogen per 31-12: € 699.000 Vreemd vermogen per 01-01: € 7.288.000 Vreemd vermogen per 31-12: € 4.512.000
	Rekeningresultaat 2021	€ 425.000 € 57.873
	Aandeel Lingewaard in het resultaat 2021	
Rapportages	Jaarverslag 2021	Vaststelling AB op 23 juni 2022
	Begroting 2023	Vaststelling AB op 23 juni 2022

Omgevingsdienst Regio Arnhem

Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	De ODRA verricht (deels voorgeschreven) taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
Bestuurlijk belang	Deelname in (algemeen/dagelijks bestuur	Aangewezen namens het college: Wethouder T. Janssen (DB)
	Gemeentelijk belang/aandeel (als percentage) t.o.v. totaal	16%
Financieel belang	Bijdrage in de begroting 2021 van de VP	€ 3.191.700
	Omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het begin en het einde van het jaar	Eigen vermogen per 01-01: € 1.755.600 Eigen vermogen per 31-12: € 1.675.800 Vreemd vermogen per 01-01: € 4.015.300 Vreemd vermogen per 31-12: € 5.784.700
	Rekeningresultaat 2021	€ 64.300
	Aandeel Lingewaard in het resultaat 2021	Dit bedrag wordt gedoteerd aan bestemmingsreserves.
Rapportages	Jaarverslag 2021	Vaststelling d.d. 14 april 2022
	Begroting 2023	Vaststelling d.d. 14 april 2022

Recreatieschap Overbetuwe

Datum statuten, oprichtingsakte van de VP		3 december 2008, oprichting BV recreatiemaatschappij Rivierenland
Plaats van vestiging		Kerk-Avezaath
Datum meest recente wijziging van de VP		Niet van toepassing
Partijen	Welke gemeenten en/of andere publieke partijen nemen deel in de VP?	Gemeente Lingewaard, Overbetuwe en Arnhem
Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	De gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de openluchtrecreatie en het toerisme in het gebied.
Bestuurlijk belang	Deelname in (algemeen/dagelijks bestuur	Aangewezen namens de raad: S.A.G. Rasing Aangewezen namens het college: Wethouder T. Janssen (AB)
	Gemeentelijk belang/aandeel (als percentage) t.o.v. totaal	25%
Financieel belang	Bijdrage in de begroting 2021 van de VP	€ 0; is in het verleden afgekocht.
	Omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het begin en het einde van het jaar	Eigen vermogen en vreemd vermogen ligt bij de NV Recreatiemaatschappij Rivierenland. GR beschikt derhalve niet over vermogen.
	Rekeningresultaat 2021	Niet van toepassing
	Aandeel Lingewaard in het resultaat 2021	
Rapportages	Jaarverslag 2021	Vaststelling juni 2022
	Begroting 2023	Vaststelling juni 2022

Park Lingezegen

Datum statuten, oprichtingsakte van de VP		1 december 2010
Plaats van vestiging		Elst
Datum meest recente wijziging van de VP		11 maart 2021
Partijen	Welke gemeenten en/of andere publieke partijen nemen deel in de VP?	Gemeenten Arnhem, Nijmegen, Overbetuwe en Lingewaard.
Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	Beheer van publiek toegankelijk groen tussen de steden en de financiering van dat beheer.
Bestuurlijk belang	Deelname in (algemeen/dagelijks bestuur	Aangewezen namens college: weth. T. Janssen, weth. Sluiter als tweede bestuurder AB.
	Gemeentelijk belang/aandeel (als percentage) t.o.v. totaal	¼ in het DB en AB.
Financieel belang	Bijdrage in de begroting 2021 van de VP	€ 240.000. Dit is de jaarlijkse bijdrage aan het beheerfonds.

	Omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het begin en het einde van het jaar	Eigen vermogen begin 2021: € 5.176.000 Eigen vermogen eind 2021: € 4.409.000 Vreemd vermogen begin 2021: € 236.000 Vreemd vermogen eind 2021: € 268.000
	Rekeningresultaat 2021	€ 1.009.000
	Aandeel Lingewaard in het resultaat 2021	n.v.t.
Rapportages	Jaarverslag 2021	Vaststelling juni 2022
	Begroting 2023	Vaststelling juni 2022

VGGM

Datum statuten, oprichtingsakte van de VP		2002: 'Hulpverlening Gelderland Midden'
Plaats van vestiging		Arnhem
Datum meest recente wijziging van de VP		2017: Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland - Midden
Partijen	Welke gemeenten en/of andere publieke partijen nemen deel in de VP?	Gemeenten: Arnhem, Ede, Wageningen, Renkum, Nijkerk, Zevenaar, Doesburg, Rheden, Overbetuwe, Duiven, Westervoort, Rozendaal, Scherpenzeel, Barneveld en Lingewaard
Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	• Publieke gezondheid • Jeugdgezondheidszorg • Brandweerzorg en rampenbestrijding
Bestuurlijk belang	Deelname in (algemeen/dagelijks bestuur	Aangewezen namens het college: DB: Burgemeester van Overbetuwe, namens de gemeenten Overbetuwe en Lingewaard AB: Burgemeester P.T.A.M. Kalfs - openbare veiligheid, Wethouder A. Slob - publieke gezondheid
	Gemeentelijk belang/aandeel (als percentage) t.o.v. totaal	Uit de begroting 2021: • Brandweer 4,9% • Gezondheidszorg 6,7%.
Financieel belang	Bijdrage in de begroting 2021 van de VP	• Publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg 4-18 jr. € 684.000 • Jeugdgezondheidszorg 0-4 jr. € 582.000 • Rijksvaccinatieprogramma € 92.000 • Brandweer, crisisbeheersing en rampenbestrijding € 2.046.000 • bevolkingszorg € 44.000 De totale bijdrage is € 3.448.000
	Omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het begin en het einde van het jaar	Eigen vermogen 01-01: € 9.884.000 Eigen vermogen 31-12: € 9.615.000 Vreemd vermogen 01-01: € 26.477.000 Vreemd vermogen 31-12: € 26.867.000
	Rekeningresultaat 2021	€ 1.730.000 vóór resultaatbestemming.

	Aandeel Lingewaard in het resultaat 2021	Voorgesteld wordt het resultaat ná bestemming ad € 1.011.000 in te zetten. Besluitvorming hierover vindt plaats op 23 juni 2022.
Rapportages	Jaarstukken 2021	Vaststelling AB op 23 juni 2022
	Begroting 2023	Vaststelling AB in september 2022

Gemeenschappelijk orgaan

Regio Arnhem Nijmegen

Het gemeenschappelijk orgaan Regio Arnhem Nijmegen is per 1 januari 2021 opgeheven.

Naamloze vennootschap

Bank Nederlandse Gemeenten

Doel	Datum statuten, oprichtingsakte van de VP	26 november 1914
Partijen	Welke gemeenten en/of andere publieke partijen nemen deel in de VP	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap
Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	Het concrete doel is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling: het ontwikkelen en exploiteren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk glastuinbouwgebied (art. 4 regeling).
Bestuurlijk belang	Deelname in aandeelhoudersvergadering	Namens het college Burgemeester P.T.A.M. Kalfs
	Gemeentelijk belang/aandeel (als %) t.o.v. totaal	Aantal aandelen 19.305
Financieel belang	Bijdrage in de begroting van de VP	n.v.t.
	Omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen aan het begin en het einde van het jaar	Eigen vermogen per 01-01-2021: € 4.887 miljoen Eigen vermogen per 31-12-2021: € 4.329 miljoen Vreemd vermogen per 01-01-2021: € 144.802 miljoen Vreemd vermogen per 31-12-2021: € 85.981 miljoen
	Rekeningresultaat	Netto winst: € 211 miljoen
	Aandeel Lingewaard in resultaat	Dividend: € 3,79 per aandeel
	Jaarverslag	Gepubliceerd op 30 maart 2022

Vitens

Doel	Datum statuten, oprichtingsakte van de VP	2006
	Datum meest recente wijziging van de VP	2 januari 2015
Partijen	Welke gemeenten en/of andere publieke partijen nemen deel in de VP	De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied van Vitens zijn de publieke aandeelhouders. Zij hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf.
Openbaar belang	Welke openbaar belang wordt met de VP gediend?	Uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, waaronder inbegrepen de winning, productie, transport en distributie van water
Bestuurlijk belang	Deelname in Algemeen, Dagelijks bestuur	Deelname aan de aandeelhoudersvergadering: Burgemeester P.T.A.M. Kalfs
	Gemeentelijk belang/aandeel (als percentage) t.o.v. totaal	0,64%; 37.387 aandelen
Financieel belang	Bijdrage in de begroting van de VP	n.v.t.
	Omvang van het eigen vermogen aan het begin en het einde van het jaar	Eigen vermogen per 01-01-21: € 559 miljoen Eigen vermogen per 31-12-21: € 600 miljoen Vreemd vermogen per 01-01-21: € 1.340 miljoen Vreemd vermogen per 31-12-21: € 1.387 miljoen
	Rekeningresultaat	Netto winst € 19,4 miljoen
	Aandeel Lingewaard in het resultaat	Dividend: € 0,- Het hernieuwde financieel beleid stelt dat bij een solvabiliteit lager dan 30 procent Vitens in beginsel geen dividend gaat uitkeren. De solvabiliteit per 31 december 2021 bedraagt 30,2 procent (2020: 29,4 procent). Gezien de investeringsopgave komt de kasstroom onder druk te staan. Dit betekent dat de directie voorstelt om geen dividend uit te keren over het resultaat 2021.

Verenigingen en deelnemingen

De gemeente participeert naast de bovenstaande gemeenschappelijke regelingen nog in een aantal verenigingen, stichtingen of andere samenwerkingsverbanden. Het gaat dan om:

- **De Vereniging van Nederlandse Gemeenten**

Lingewaard is, zoals alle andere gemeenten in Nederland, lid van de VNG. Via het college van Burgemeester en Wethouders zijn wij vertegenwoordigd in de algemene ledenvergadering van de VNG. In 2021 bedroeg de bijdrage aan de VNG € 116.811. Daarnaast zijn we ook lid van de afdeling Gelderland van de VNG. De contributie hiervoor bedroeg € 5.025 (inclusief Gelderland Academie). Gezien het karakter van het lidmaatschap (vertegenwoordiging en belangenbehartiging) en het

ontbreken van enig financieel risico wordt de VNG over het algemeen niet beschouwd als “Verbonden Partij”.

- **De Vereniging Nederlandse Riviergemeenten**

Dit is een overleg platform van gemeenten die aan de grote rivieren in Nederland liggen. De contributie in 2021 bedroeg € 1.864. Gezien de genoemde criteria kan deze vereniging niet aangemerkt worden als een “Verbonden Partij”.

- **Rijn 6**

Dit is een samenwerkingsverband met de gemeenten Arnhem, Overbetuwe en Rheden en de waterschappen Rijn en IJssel en Rivierenland. De samenwerking betreft de afvalwaterketen (dus met name riolering). Gezien de genoemde criteria kan dit samenwerkingsverband niet aangemerkt worden als een “Verbonden Partij”.

- **Platform NUVAL**

Het platform NUVAL is een samenwerkingsverband van de gemeentelijke aandeelhouders uit Gelderland en Flevoland in Vitens en Alliander. De gemeente Lingewaard is lid van dit platform. In 2021 bedroeg de contributie € 1.390. Gezien de genoemde criteria kan deze vereniging niet aangemerkt worden als een “Verbonden Partij”.

- **Stichting Veilig Thuis**

Deze stichting is opgericht door het Algemeen Bestuur (AB) van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Stichting Veilig Thuis is het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en is werkzaam in Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar. De bijdrage wordt bepaald o.b.v. inwoneraantallen. De Raad van Toezicht bestaat uit twee wethouders en een burgemeester uit het AB en twee onafhankelijke inhoudelijke deskundigen. De jaarrekening is afgesloten met een resultaat van € 0. Er is in 2021 een gemeentelijke subsidie verantwoord van € 291.432. De afrekening 2021 van deze Stichting laat een terugbetaling zien van € 23.481. Omdat, weliswaar indirect, sprake is van bestuurlijke deelname en van een financieel aandeel in de stichting kan deze stichting formeel als Verbonden Partij worden aangemerkt.

- **Warmtenetwerk Lingewaard B.V.**

De gemeenteraad stemde op 1 april 2021 in met de uitgangspunten voor oprichting van een Warmtenetwerkbedrijf Lingewaard. Dit bedrijf startte de uitbreiding van het warmtenet binnen NEXTgarden. Op die manier wordt het mogelijk om warmte te leveren aan bestaande en nieuwe tuinbouwbedrijven en bedrijven op bedrijventerrein Agropark. In de vergadering van 7 juli 2021 besloot de gemeenteraad om af te zien van het geven van wensen en bedenkingen met betrekking tot deelname aan Warmtenetwerk Lingewaard BV.

- **Stichting Centrum Management Lingewaard (CML)**

De gemeente, vastgoedeigenaren en de ondernemersverenigingen Huissen, Bemmel en Gendt werken samen aan het versterken van de centra in de drie kernen. Op 19 juli 2021 werden de statuten van de hiervoor in het leven geroepen stichting ondertekend. De stichting heeft ten doel het versterken van de aantrekkingskracht en daarmee het economisch functioneren van de winkels, horeca, dienstverlening en de weekmarkten in de centra van de gemeente Lingewaard alsmede het verbeteren van het vestigings- en verblijfsklimaat in het gebied.

Paragraaf 7 Grondbeleid

De paragraaf grondbeleid bevat de visie op het grondbeleid, de beleidsuitgangspunten en de wijze van uitvoering van het grondbeleid. Daarnaast geeft de paragraaf inzicht in de financiële positie van het grondbeleid.

Visie op grondbeleid

Huidig grondbeleid
De gemeenteraad heeft op 31 oktober 2013 de "Nota Grondbeleid 2013 gemeente Lingewaard" vastgesteld. Hierin zijn de kaders gesteld voor de uitvoering van het grondbeleid. In deze nota is het grondbeleid als volgt beschreven:

"Grondbeleid is een doelgerichte overheidsinterventie in de grondmarkt. Door in de grondmarkt te interveniëren kan de overheid - in de meeste gevallen is dat de gemeente - het bereiken van haar eigen doelstellingen veilig stellen"

Hieruit blijkt dat het karakter van grondbeleid faciliterend van aard is. Het draagt bij aan het behalen van doelen uit andere beleidsvelden en dit op een zo efficiënt mogelijke manier. Deze doelen, waarin het grondbeleid faciliteert, zijn opgenomen in de jaarrekening 2021 in de programma's 2, 3, 5, 7 en 8.

Actualisatie nota grondbeleid
We willen deze nota grondbeleid actualiseren. Een natuurlijk moment om deze nota grondbeleid te actualiseren is na de vaststelling van de Omgevingsvisie, wanneer de programma's zijn uitgewerkt en wanneer de beleidsnota's op het gebied van wonen, economie, duurzaamheid, verkeer, natuur en recreatie geactualiseerd zijn. De actualisatie van de Nota stond gepland in de periode 2021 – midden 2022. Doordat de Omgevingswet is uitgesteld is de planning bijgesteld. De actualisatie staat nu gepland in de periode 2022 – 2023.

Wijze uitvoering grondbeleid

Om de gewenste doelen te realiseren heeft de gemeente Lingewaard de voorkeur voor het voeren van een faciliterend grondbeleid. Indien dit in de gegeven omstandigheden wenselijk is zal de gemeente een regisserende rol aannemen. Indien dit noodzakelijk is zal de gemeente een actieve vorm aannemen.

Op dit moment hebben we acht complexen waar we een actieve rol hebben aangenomen. We hebben vier actieve complexen voor woningbouw. Verder hebben we een actief complex voor glastuinbouw en drie actieve complexen voor bedrijventerreinen.

De verkopen op de bedrijventerreinen zijn ondanks Covid-19 goed verlopen. In principe zijn we op de bedrijventerreinen uitverkocht. De laatste kavel op het bedrijventerrein Agropark is gereserveerd. De koopovereenkomst voor dit perceel zal begin 2022 gesloten worden. De laatste kavel op het bedrijventerrein Houtakker II is gereserveerd voor een gegadigde.

De voorbereidingen voor het bedrijventerrein Agropark III zijn in 2021 gestart zodat we de komende periode aan de vraag naar bedrijfsgrond in onze gemeente kunnen blijven voldoen.

Beleidsuitgangspunten reserve

Het grondbeleid heeft een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Voor het grondbeleid is een Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) aanwezig. Deze reserve dient ter dekking van onvoorzienbare risico's en als voorziening voor risico's op aangekochte (strategische) gronden die nog niet in exploitatie zijn genomen. Door de Algemene Reserve Grondexploitaties worden de financiële resultaten en risico's van de grondexploitaties gescheiden van de financiële huishouding van de Algemene Dienst. De Algemene Reserve Grondexploitatie vormt daarmee een buffer voor de risico's die samenhangen met de grondexploitaties. Als onderdeel van het risicomanagement wordt een gewenste hoogte voor de Algemene Reserve Grondexploitatie bepaald.

De Algemene Reserve Grondexploitatie wordt gevoed uit de (positieve) eindresultaten van alle afgesloten (grond)exploitatie en alle tussentijdse winstnemingen plus de positieve bijstellingen (verlagingen) van getroffen verliesvoorzieningen. Als uit de kostprijsberekening blijkt, dat bij een complex een verlies wordt verwacht, wordt hiervoor een voorziening getroffen (artikel 44 BBV) die ten laste van deze reserve wordt gebracht.

Indien de Algemene Reserve Grondexploitatie volledig is ingezet voor de afdekking van de (verwachte) verliezen van grondexploitaties, dan komen de tekorten, conform de nota Grondbeleid, ten laste van de algemene reserve. Indien de Algemene Reserve Grondexploitatie hoger is dan voor de verevening van de te verwachten tekorten/dekking van de risico's noodzakelijk is, dan kan de gemeenteraad bij de begroting/jaarrekening tot afroming besluiten. Zie de stand van de ARG.

Stand algemene reserve grondexploitatie

Grondexploitaties
Bij het positief afsluiten van een grondexploitatie, wordt de winst toegevoegd aan de Algemene Reserve Grondexploitatie. Als op een grondexploitatie een tekort wordt verwacht, wordt hiervoor een verliesvoorziening gevormd ten laste van de Algemene Reserve Grondexploitatie. Mutaties in deze verliesvoorziening leiden dan ook tot wijzigingen in de Algemene Reserve Grondexploitatie.

Faciliterende projecten
Bij faciliterend grondbeleid is sprake van kostenverhaal. Als voor een faciliterend project de gemaakte kosten lager zijn dan de door de initiatiefnemer betaalde exploitatiebijdrage, dan komt het verschil ten gunste van de Algemene Reserve Grondexploitatie. Als voor een faciliterend project de door de initiatiefnemer betaalde exploitatiebijdrage wordt overschreden, dan komen meerkosten ten laste van de Algemene Reserve Grondexploitatie.

Stand ARG

Algemene Reserve Grondexploitatie per 31-12-2020	7.366.813 V
Toename 2021 winstneming Project A.032 Markt 20-24, Gendt	13.159 V
Toename 2021 winstneming Project A.040 Agropark, Huissen	1.563.087 V
Toename 2021 winstneming Project A.043 Pannenhuis II, Bemmel	63.799 V
Toename 2021 winstneming Project A.045 Houtakker, Bemmel	1.114.549 V
Toename 2021 winstneming Project A.051 Loovelden, Huissen	7.928 V
Toename 2021 conform totaaloverzicht	362.700 V
Afname 2021 afgesloten faciliterende projecten	66.791 N
Afname 2021 mutaties lopende faciliterende projecten	84.631 N

Afname 2021 verliesvoorziening Aloysiuslocatie Huissen	1.400.000 N
Afname 2021 financiële compensatie Aloysiuslocatie Huissen	300.000 N
Afname 2021 Visie Bemmel-Haalderen	50.000 N
Afname 2021 Onderzoek tijdelijke woningen	50.000 N
Afname 2021 Haalbaarheidsonderzoek ontwikkeling nieuw bedrijventerrein	16.059 N
Afname 2021 Storting in Algemene Reserve	750.000 N
Algemene Reserve Grondexploitatie per 31-12-2021	**7.774.554 V**

Prognoses resultaten complexen in exploitatie

Parameters

Voor dit jaarverslag zijn alle grondexploitaties geactualiseerd.
Bij de actualisatie van de grondexploitaties zijn de volgende parameters gebruikt:

Rentevoet : 2,23%
Inflatie : 4,00%

Opbrengstenstijging:

- voor de bedrijventerreinen Agropark en Houtakker is een opbrengstenstijging van 0%

Geprognosticeerde resultaten

In de financiële overzichten staan voor alle bouwgrondexploitaties de eindwaarden genoemd, zoals ze berekend zijn per 1-1-2021 en 1-1-2022.
De gevolgen van de wijzigingen zijn weergegeven in de kolommen:

1. “Bijstelling verliesvoorziening”;
2. “Algemene Reserve Grondexploitatie”;

Industrieterreinen

(V = voordeel / N = nadeel) en (- = afname / + = toename)

Industrieterreinen *(actief grondbeleid)*	Eindwaarde 1-1-2021	Eindwaarde 1-1-2022	Bijstelling verlies-voorziening	Algemene Reserve Grondexploitatie
Complexen in exploitatie				
A.040 Agropark, Huissen	1.457.137 V	82.671 V		
A.043 Pannenhuis II, Huissen	104.987 N	2.619 V	- 105.000	105.000
A.045 Houtakker II, Bemmel	1.882.327 V	949.641 V		
Totaal			**- 105.000**	**105.000**

Glastuinbouw

(V = voordeel / N = nadeel) en (- = afname / + = toename)

Glastuinbouw *(actief grondbeleid)*	Eindwaarde 1-1-2021	Eindwaarde 1-1-2022	Bijstelling verlies-voorziening	Algemene Reserve Grondexploitatie
Complexen in exploitatie				
A.110 Bergerden	1.977.809 N	1.720.145 N	- 257.700	257.700
Totaal			**- 257.700**	**257.700**

Woningbouw

(V = voordeel / N = nadeel) en (- = afname / + = toename)

Woningbouw *(actief grondbeleid)*	Eindwaarde 1-1-2021	Eindwaarde 1-1-2022	Bijstelling verlies-voorziening	Algemene Reserve Grondexploitatie
Complexen in exploitatie				
A.032 Markt 20-24, Gendt	69.762 V	55.358 V		
A.042 Fitness Centrum, Huissen	245.606 N	245.517 N		
A.051 Loovelden, Huissen	8.790 V	117.421 V		
A.111 Aloysiuslocatie, Huissen		1.399.984 N		
Totaal			**0**	**0**

Totaal complexen in exploitatie

(- = afname / + = toename)

Totaal bouwgrondexploitatie	Bijstelling verlies-voorziening	Algemene Reserve Grondexploitatie
Industrieterreinen	105.000	105.000
Glastuinbouw	257.700	257.700
Woningbouw	0	0
Totaal projecten	**- 362.700**	**362.700**

Stand complexen in exploitatie

Prognose van het uiteindelijke resultaat per complex

Industrieterreinen

A.040 Agropark, Huissen

Projectbeschrijving

Het plan omvat de realisatie in twee fasen van een bedrijventerrein met een bruto oppervlakte van circa 22 hectare en de omzetting van een strook (glastuinbouw)grond, gelegen in het plan Bergerden ten behoeve van het bedrijventerrein met een bruto oppervlakte van circa 1,3 hectare.

Fase 1
Fase 1 (bruto oppervlakte circa 9,5 hectare, waarvan circa 7,7 hectare uitgeefbaar) is geheel uitgegeven en bedrijfsrijp gemaakt.

Fase 2
Fase 2 (bruto oppervlakte circa 14 hectare, waarvan circa 12,5 hectare uitgeefbaar) is vanaf 2008 in ontwikkeling. De gemeente heeft hier 8,2 ha uitgeefbaar gebied en Zaat 4,3 ha. De gemeente heeft het gehele terrein bouw- en bedrijfsrijp gemaakt. Zaat heeft hiervoor een exploitatiebijdrage betaald en draagt het verkooprisico van zijn eigen gronden.

Wat hebben we gedaan in 2021
In 2021 zijn 2 percelen ter grootte van 25.280 m² en 25.920 m² verkocht en geleverd. Het laatste perceel ter grootte van 3.410 m² is gereserveerd. Begin 2022 zal de koopovereenkomst voor dit perceel worden gesloten.

Afwijking van programmabegroting 2021: Ja

Boekwaarde per 31-12-2021	€ 21.680 V
Looptijd t/m	31-12-2024
Grondbeleid	Actief
Totaal uitgegeven kavels	15,6 hectare (door de gemeente)
Totaal uit te geven kavels	0,3 hectare (door de gemeente)
Raming nog te maken kosten	€ 365.259
Raming nog te realiseren opbrengsten	€ 426.250
Eindwaarde per 1-1-2021	€ 1.457.137 V
Eindwaarde per 1-1-2022	€ 82.671 V
Verklaring verschil	Bijstelling interne en externe uren (voordeel), de looptijd is aangepast (rentevoordeel) en winstneming (nadeel)
Winstverwachting	Volgens de poc-methode wordt er een winst genomen van € 1.563.087. Dit bedrag gaat naar de Algemene Reserve Grondexploitatie

A.043 Pannenhuis II, Huissen

Projectbeschrijving
Het plan omvat de realisatie van een bedrijventerrein met een bruto oppervlakte van circa 19 hectare, waarvan circa 12,3 hectare uitgeefbaar.

Wat hebben we gedaan in 2021
In 2021 is de laatste kavel verkocht op het bedrijventerrein Pannenhuis II. Er zijn verder voorbereidingen getroffen voor het bedrijfsrijp maken van het bedrijventerrein.

Afwijking van programmabegroting 2021: Ja

Boekwaarde per 31-12-2021	€ 534.964 V
Looptijd t/m	31-12-2023
Grondbeleid	Actief
Totaal uitgegeven kavels	12,3 hectare
Totaal uit te geven kavels	0 hectare
Raming nog te maken kosten	€ 532.345

Raming nog te realiseren opbrengsten	€ 0
Eindwaarde per 1-1-2021	€ 104.987 N
Eindwaarde per 1-1-2022	€ 2.619 V
Verklaring verschil	Onderhandelingsresultaat verkoop laatste kavel. Als gevolg van de verkoop van deze kavel is de looptijd aangepast. De verkoop van de kavel en de aanpassing van de looptijd leveren een rentevoordeel op
Dekking	De getroffen verliesvoorziening van € 105.000 vloeit terug naar de Algemene Reserve Grondexploitatie
Winstverwachting	€ 2.619 V
Winstneming	Volgens de poc-methode wordt er een winst genomen van € 63.799. Dit bedrag gaat naar de Algemene Reserve Grondexploitatie

A.045 Houtakker II, Bemmel

Projectbeschrijving
Het plan omvat de realisatie van een bedrijventerrein met een bruto oppervlakte van circa 17 hectare, waarvan 9,3 hectare uitgeefbaar.

Wat hebben we gedaan in 2021
Ook in 2021 zijn er doorlopende gesprekken geweest met potentiële kopers. Dit resulteerde in een totale uitgifte van 1,5 hectare. De laatst beschikbare bedrijfskavel is inmiddels gereserveerd.
De werkzaamheden voor het bedrijfsrijp maken zijn inmiddels gestart en wordt vervolgd in 2022.

Afwijking van programmabegroting 2021: Ja

Boekwaarde per 31-12-2021	€ 979.249 V
Looptijd t/m	31-12-2024
Grondbeleid	Actief
Totaal uitgegeven kavels	8,7 hectare
Totaal nog uit te geven kavels	0,6 hectare
Raming nog te maken kosten	€ 905.490
Raming nog te realiseren opbrengsten	€ 875.882
Eindwaarde per 1-1-2021	€ 1.882.327 V
Eindwaarde per 1-1-2022	€ 949.641 V
Verklaring verschil	Het verschil verklaart zich met name door de winstneming die dit jaar heeft plaatsgevonden (nadeel). Daarnaast is de raming voor het bedrijfsrijp maken bijgesteld prijspeil 1 januari 2022 (nadeel), de looptijd is verkort (rentenadeel). Bijstelling interne uren (voordeel)
Winstverwachting	€ 949.641 V
Winstneming	Volgens de poc-methode wordt er een winst genomen van € 1.114.549 Dit bedrag gaat naar de Algemene Reserve Grondexploitatie

Glastuinbouw

A.110 Bergerden

Projectbeschrijving
Het plan omvat de uitgifte van kavels voor glastuinbouw. Er is nog circa 27,1 ha gemeentelijk grondeigendom voor glastuinbouw uitgeefbaar. Daarnaast is er nog een uitgeefbare woonkavel ter grootte van 0,4 hectare beschikbaar. In totaal bedraagt de uitgeefbare grond 27,5 hectare.

Wat hebben we gedaan in 2021
Dit jaar is er een kavel verkocht van 1,3 hectare wat ruimtelijk onderdeel uitmaakte van het Agropark. Verder zijn er veel verkoopgesprekken gevoerd. Deze hebben nog niet geleid tot verkopen. Er gaat veel tijd overheen voordat een partij die belangstelling heeft getoond daadwerkelijk tot verkoop van een glastuinbouwkavel overgaat. Frequent vindt overleg plaats met de Lingezegen Energy (de energiecoöperatie van een 15-tal tuinders) en andere tuinders over verduurzaming van het gebied.

Afwijking van programmabegroting 2021: Ja

Boekwaarde per 31-12-2021	€ 4.759.030 N
Looptijd t/m	31-12-2029
Grondbeleid	Actief
Totaal uitgegeven kavels	29,8 hectare
Totaal uit te geven kavels	27,5 hectare
Raming nog te maken kosten	€ 4.462.726
Raming nog te realiseren opbrengsten	€ 7.501.609
Eindwaarde per 1-1-2021	€ 1.977.809 N
Eindwaarde per 1-1-2022	€ 1.720.145 N
Verklaring verschil	Er is mondeling overeenstemming bereikt over de uitgifte van kavel ter grootte van 7.715 m² (voordeel). De kosten voor archeologie zijn verhoogd door een archeologische vindplaats op een tuinbouwkavel (nadeel). De urenramingen zijn bijgesteld (nadeel).
Verliesverwachting	€ 1.720.145 N
Dekking	De verliesvoorziening wordt verlaagd van € 1.977.900 naar € 1.720.200 N

Woningbouw

A.032 Markt 20-24, Gendt

Projectbeschrijving
Het plan omvat de verbouw van het pand Markt 22 tot twee appartementen, de sloop van het pand Markt 24 en nieuwbouw van een appartementencomplex bestaande uit 14 appartementen op de vrijkomende locatie.

Wat hebben we gedaan in 2021
In 2021 is de planologische procedure doorlopen om de realisering van het appartementencomplex mogelijk te maken. Het bestemmingsplan is medio augustus 2021 onherroepelijk geworden. Eind 2021 is begonnen met de voorbereiding voor de verbouwing van pand Markt 22.

Afwijking van programmabegroting 2021: Ja

Boekwaarde per 31-12-2021	€ 71.055 N
Looptijd t/m	31-12-2023
Grondbeleid	Actief
Raming nog te maken kosten	€ 43.466
Raming nog te realiseren opbrengsten	€ 169.879
Eindwaarde per 1-1-2021	€ 69.761 V
Eindwaarde per 1-1-2022	€ 55.358 V
Verklaring verschil	Winstneming
Winstverwachting	€ 55.358 V
Winstneming	Volgens de poc-methode is er een winst genomen van € 13.159. Dit bedrag gaat naar de Algemene Reserve Grondexploitatie

A.042 Fitness Centrum, deelgebied Rietbaan-Zuid, Huissen

Projectbeschrijving
Het plan omvat de verplaatsing van het Fitness Centre in het plangebied de Rietbaan-Zuid naar het sportpark Blauwenburcht. Op de vrijkomende percelen worden 4 vrije kavels uitgegeven.

Wat hebben we gedaan in 2021
Op twee kavels zijn twee vrijstaande woningen gerealiseerd. Voor één kavel is een aanvraag omgevingsvergunning aangevraagd. Deze wordt waarschijnlijk in het eerste kwartaal 2022 verleend.

Afwijking van programmabegroting 2021: Ja

Boekwaarde per 31-12-2021	€ 145.567 N
Looptijd t/m	31-12-2022
Grondbeleid	Actief
Raming nog te maken kosten	€ 99.951
Raming nog te realiseren opbrengsten	€ 0
Eindwaarde per 1-1-2021	€ 245.606 N
Eindwaarde per 1-1-2022	€ 245.517 N
Verliesverwachting	€ 245.517 N
Dekking	Er is een verliesvoorziening getroffen van € 245.700.

A.051 Loovelden, Huissen

Projectbeschrijving
De realisatie van een nieuwe woonwijk van 1.150 woningen met bijbehorende voorzieningen, zoals het Loopark en het Voorzieningencluster Plaza. Het plangebied bestaat uit verschillende deelgebieden.

Wat hebben we gedaan in 2021
In 2021 zijn de laatste woningen gebouwd in deelgebied fase 9 (Huissens Hoogh). De projectmatige bouw van het plan Loovelden is daarmee afgerond. Er vinden nog wel enkele particuliere ontwikkelingen plaats op kleinere kavels.

Afwijking van programmabegroting 2021: Ja

Boekwaarde per 31-12-2021	€ 32.543 V
Looptijd t/m	31-12-2022
Grondbeleid	Actief
Raming nog te maken kosten	€ 38.716
Raming nog te realiseren opbrengsten	€ 123.595
Eindwaarde per 1-1-2021	€ 8.789 V
Eindwaarde per 1-1-2022	€ 117.421 V
Verklaring verschil	In 2022 wordt een grondverkoopopbrengst verwacht (voordeel).
Winstverwachting	€ 117.421 V
Winstneming	Volgens de poc-methode is er een winst genomen van € 7.928. Dit bedrag gaat naar de Algemene Reserve Grondexploitatie

A.111 Aloysiuslocatie, Huissen

Projectbeschrijving
Het plan omvat de sloop van de Aloysiusschool met gymzaal, de realisatie van een appartementencomplex bestaande uit circa 30 appartementen met een ondergrondse (halfverdiepte) parkeergarage en de herinrichting van het Raadhuisplein.

Wat hebben we gedaan in 2021
Om de ontwikkeling mogelijk te maken is in 2021 het bestemmingsplan en de grondexploitatie door de gemeenteraad vastgesteld. Er is voor de sloop een aannemer geselecteerd. Voor de bouw en ontwikkeling van de parkeergarage en wooncomplex is een projectontwikkelaar geselecteerd. Voor de herinrichting van het Raadhuisplein zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd waaronder een waterhuishoudkundig onderzoek.

Afwijking van programmabegroting 2021: Ja

Boekwaarde per 31-12-2021	€ 618.764 N
Looptijd t/m	31-12-2024
Grondbeleid	Actief
Raming nog te maken kosten	€ 1.898.221
Raming nog te realiseren opbrengsten	€ 1.117.000
Eindwaarde per 31-12-2021	€ 1.399.984 N

Dekking	De gemeenteraad heeft op 30 september 2021 besloten om ten laste van de Algemene Reserve Grondexploitatie een verliesvoorziening te treffen van € 1.400.000.

Uitgangspunten winst/verlies

Winst
Als een grondexploitatie bij het afsluiten van het project een positief resultaat heeft dan wordt dat resultaat in de Algemene Reserve Grondexploitatie gestort.

Tussentijds winst nemen
De gemeente kan verplicht zijn om bij de jaarrekening tussentijds winst te nemen. De tussentijdse winstneming wordt bepaald aan de hand van de percentage-of-completion methode (poc-methode). De gemeente is verplicht om deze methode te volgen. Bij deze jaarrekening hebben we tussentijds winst moeten nemen bij de projecten Agropark te Huissen, Houtakker II te Bemmel en Markt 20-24 te Gendt. De tussentijdse genomen winst is in de Algemene Reserve Grondexploitatie gestort.

Verliesvoorziening treffen
Voor exploitaties met een geraamd negatief resultaat op eindwaarde worden verliesvoorzieningen getroffen ten laste van de Algemene Reserve Grondexploitatie. Hiermee kunnen de toekomstige tekorten worden gedekt. Deze verliesvoorzieningen zijn een waarde correctie op de voorraad gronden en worden op de balans hierop in mindering gebracht. Zie de stand van de voorziening verliesgevende projecten.

Stand voorziening verliesgevende projecten

Stand voorziening verliesgevende projecten per 31-12-2021

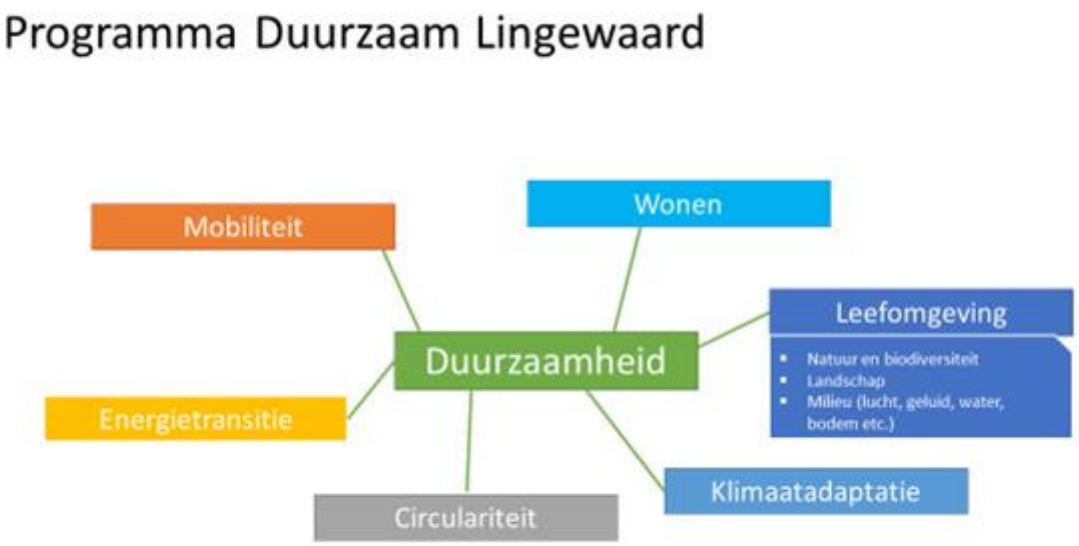
In onderstaande tabel wordt de stand van alle verliesvoorzieningen weergegeven.

Totaal voorziening verliesgevende projecten per 31-12-2020	2.328.600
Verliesvoorziening Aloysiuslocatie	1.400.000
Mutatie 2021 (zie totaal bouwgrondexploitatie)	- 362.700
Voorziening verliesgevende projecten per 31-12-2021	**3.365.900**
Voorzieningen voor verliezen die ingebracht zijn in grondexploitaties	647.220
Totaal voorziening verliesgevende projecten per 31-12-2021	**4.013.120**

Paragraaf 8 Duurzaamheid

Deze paragraaf beschrijft onze inzet op duurzaamheid in 2021. We willen (moeten) onze omgeving schoner en meer toekomstbestendig doorgeven aan de volgende generatie inwoners. Verduurzaming is daarom een aspect in veel programma's. Doel van een duurzaamheidsparagraaf is het verschaffen van een integraal inzicht in wat we afgelopen jaar gedaan hebben om onze omgeving te verduurzamen. We lopen daarvoor de verschillende thema's langs: mobiliteit, wonen, klimaatadaptatie, leefomgeving, circulariteit en energietransitie. En als gemeente geven we het goede voorbeeld. Deze paragraaf vat samen wat we bereikt en gedaan hebben, wat dat heeft gekost, hoe we het deden op de gestelde indicatoren en welk beleid hiermee gepaard gaat.

Wat hebben we bereikt?
Hieronder staan de duurzaamheidsthema's weergegeven:



We werken steeds beter samen aan deze thema's, zowel binnen de gemeente als met partners in de gemeente. In 2021 stonden drie overkoepelende acties gepland waarmee verduurzaming in het omgevingsbeleid wordt verankerd, wordt gemonitord hoe we ervoor staan en we helder communiceren over verduurzaming:

- De Omgevingsvisie. Op grond van de Omgevingswet moet onze nieuwe omgevingsvisie aangeven hoe verduurzaming deel uitmaakt van ons beleid voor de gebouwde omgeving. In mei 2021 heeft de gemeenteraad de koers vastgelegd voor een ontwerp omgevingsvisie die in 2022 in procedure kan.
- Wij zijn gestart met het opstellen van een Duurzaam Lingewaard Balans als intern monitoringsinstrument. Met indicatoren per thema kunnen we dit in 2022 uitwerken tot een volledige monitor bij onze duurzaamheids-activiteiten.
- We hebben op een eenduidige communicatieboodschap waardoor beter herkenbaar is waar we als gemeente voor staan. Volgende stap is het implementeren van meer eenduidigheid in de verschillende communicatiekanalen die worden gebruikt.

Wat hebben we gedaan?

De verschillende thema's komen terug in de verslaglegging bij de programma's. Voor mobiliteit is dat programma 2, voor wonen programma 8, leefomgeving in programma 5, 7 en 8, circulariteit in programma 3 en 8 en klimaatadaptatie en energie in programma 7. De resultaten specifiek m.b.t. verduurzaming zijn hier in één overzicht opgenomen.

Thema 1, mobiliteit
Regionaal hebben we samengewerkt in het programma Slim en Schoon Onderweg. Dat programma stuurt onder meer op meer reizigers voor het OV. In 2021 heeft de bezetting in het OV nog geleden onder de gevolgen van COVID-19. Om die reden heeft de provincie gekozen voor een overbruggingsconcessie tot en met 2024. In het doelgroepenvervoer voorzien de contracten met vervoerders in het stapsgewijs (tot 2030) realiseren van emissievrij vervoer. Het aandeel emissievrije kilometers van het vraagafhankelijk vervoer lag in 2021 op 20%, ruim boven de afgesproken norm van 10%. Het aandeel zogenaamde "duurzame kilometers" bij het route-vervoer (lees leerlingenvervoer) lag in 2021 net boven de afgesproken ambitie van 65%.

Voor 2021 waren de volgende acties gepland:

<u>Laadinfrastructuur voor elektrisch rijden:</u>
A1) Voor laadinfra voor auto's is beleid opgesteld. Daarnaast is voor fietslaadpunten een plan opgesteld dat in 2022 worden uitgevoerd (zie programma 2);
A2) 11 openbare laadpalen voor auto's zijn bijgeplaatst. In Lingewaard staan nu in totaal 40 openbare laadpalen. Voor fietsen zijn plannen opgesteld die in 2022 kunnen worden uitgevoerd.

<u>Bevorderen fiets:</u>
A3) voor het verbeteren van oversteekplaatsen aan de Nielant (Huissen) is het plan in voorbereiding, zie ook programma 2;
A4) voor een fietspad langs De Plak (Bemmel) is het plan in voorbereiding, zie ook programma 2;
A5) Samen met de regio en in de initiatieffase van bouwprojecten is ontsluiting naar regionale snelfietsroutes aandachtspunt geweest. Een nieuwe snelle fietsverbinding vanuit Huissen naar Arnhem is in onderzoek.

Thema 2, wonen
Woningen worden duurzamer. Dat begint al in het ontwerpproces en het bouwen. Bouwmaterialen kunnen worden hergebruikt. Woningen zelf worden energiezuiniger en zonne-energie kan op het dak worden opgewekt. Hierin werken we samen met de regio, inwoners en partners zoals corporaties en netwerkbeheerders. Voor klimaatadaptatie (woonomgeving) en energietransitie (woningen) verwijzen we naar programma 7 en naar verderop in dit verslag. M.b.t. het ontwerpproces voor nieuwbouw stonde de volgende acties gepland.

<u>Circulair bouwen:</u>
B1 en B3) In de regionale agenda is als uitwerking van de Woondeal de ambitie verwerkt van 25% circulaire bouw in nieuwe plannen. Regionaal zijn daarvoor beleidsinstrumenten (zoals een circulariteits-ladder) in ontwikkeling. Circulair bouwen kan op tal van manieren. In Lingewaardse projecten verwerken we die al voor bijvoorbeeld de nieuwbouw bij De Poel (Angeren) en de herstructurering in de Staatsliedenbuurt (Gendt).

Natuur-inclusief bouwen:
B2) We hebben een “groen-norm” vastgesteld voor oppervlak, aantallen bomen, streekeigen beplanting en soortenvariatie (biodiversiteit). Daarmee is beter gewaarborgd dat “groen” geen sluitpost in nieuwe plannen is maar integraal vanaf de ontwerptafel wordt verwerkt. We passen deze groennorm al toe bij nieuwe plannen maar ook al in bijvoorbeeld Driegaarden, Vleumingen fase 2 en Zandsestraat-Bemmel;
B2) Bij particuliere initiatieven voor functieverandering is streekeigen beplanting en soortenvariatie meegenomen in de landschappelijke inpassing.

Thema 3, circulariteit
Dit thema draait om productie en consumptie waarin energie, water, materialen en producten zo lang mogelijk worden gebruikt en daarmee de aarde zo min mogelijk wordt uitgeput. In 2021 waren de volgende acties gepland:

C1) Om hergebruik van grondstoffen bij bedrijven te bevorderen is een regionale aanpak nodig. Binnen de regio is besproken dat dit via de regionale agenda wordt opgepakt;
C2) Agropark III en enkele bedrijven op het bestaande Agropark kunnen aansluiten op een uitbreiding van het warmtenet. Zie hiervoor onder het kopje energietransitie;
C3) Omdat teelt van waterlinzen bijdraagt aan een bio-based economie ondersteunen we het onderzoek hiernaar. Het onderzoek wacht nu op toelating door de Europese voedselautoriteit. Binnen NEXTgarden is afgesproken dat op termijn marktpartijen hier het stokje van de gemeente overpakken.

Thema 4 Klimaatadaptatie
De gevolgen van klimaatverandering zijn merkbaar doordat zomers warmer en winters zachter en natter worden. Er is vaker sprake van extreme warmte en extreme neerslag of juist droogte. We bereiden ons voor op de aanpassingen in onze omgeving die daarvoor nodig zijn. We werken samen met acht andere gemeenten, het Waterschap Rivierenland en de Provincie Gelderland aan het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie en aan een klimaatbestendige regio.In 2021 waren twee acties gepland die ook in programma 7 zijn opgenomen:

D1) De regionale adaptatiestrategie (RAS) is vastgesteld. De lokale adaptatiestrategie (LAS) met een uitvoeringsagenda is opgesteld en in februari 2022 door de gemeenteraad vastgesteld.
D2) De regionale samenwerkingsagenda omvat speerpunten waar we aan hebben deelgenomen. We zijn kartrekker voor het uitwerken van hitteplannen binnen het samenwerkingsverband.

Thema 5, leefomgeving
Grote opgaven hebben we voor het inlopen van het woningtekort en het uitrusten van wegen en verbindingen voor OV en fiets die horen bij een groeiend aantal woningen en inwoners. Voor een prettige leefomgeving hoort daar behoud en versterking van het groen in onze omgeving bij. Versterking van het landschap en de landschappelijke kwaliteit is als integraal uitgangspunt meegenomen bij het opstellen van de omgevingsvisie voor Lingewaard.
Veel verduurzamingsthema’s worden aangestuurd vanuit Europese of landelijke regels. Meer lokaal is het toezicht op naleving van milieuregels en maatregelen voor herstel en versterking van biodiversiteit. Naleving van milieuregels is belegd bij de omgevingsdienst, zie hiervoor programma 7. Vanuit het uitvoeringsprogramma landschap en biodiversiteit stonden de volgende acties gepland:

E1) Binnen het beplatingsproject Lingewaard in het Groen zijn 30 erven in het buitengebied groener aangekleed met streekeigen bomen en planten;

E2 en E3) Het verzorgen van een cursus aanleg en beheer en het oprichten van een werkgroep die zich richt op specifieke biotopen (bijen-oases) zouden eind 2021 van start gaan. Deze acties worden in 2022 uitgevoerd/vervolgd;
E4) Binnen het project Bloemrijke Akkerranden is door 8 agrariërs op 14 plekken een bloemrijke akkerrand gerealiseerd;
E5) Bij nieuwbouw en herstructurering zijn waterdoorlatende materialen gebruikt. Bij planvorming voor toekomstige projecten is dit ook meegenomen. Voorbeelden van locaties zijn in Huissen, Gendt, Doornenburg en Bemmel.
E6) Wadi's met een zandarme ondergrond zijn gerealiseerd in Gendt (Vleumingen-west) en Bemmel (Plakse Veld). Ze zijn ook verwerkt in de plannen voor Driegaarden, Blauwe Hoek (Doornenburg) en de Schoutstraat in Gendt.
E7) We hebben een klimaatbos bij Sportpark Ressen aangelegd (aanplant met bos) tussen het sportpark, de woonbuurt Plaksche Veld en de A15.
E8) Minimaal 50% van de herplant van bomen bestond uit bomen die bovengemiddeld bijdragen aan het verhogen van de biodiversiteit
E9) 15% van de bermen is minder intensief gemaaid om de biodiversiteit te verhogen. Het streven was 20% en kon niet worden gehaald vanwege lopende contractuele verplichtingen met uitvoerders.
E10) Bermen en gazons zijn zoveel als mogelijk en in samenwerking met natuurorganisaties biodivers ingericht.

Energietransitie (thema 6)
Energietransitie gaat over het verminderen van de uitstoot van stoffen die de aarde uitputten en opwarmen. Energieneutraal in 2050 – die doelstelling geldt landelijk - betekent dat we dan in Lingewaard evenveel energie duurzaam opwekken als dat we gebruiken. Dat doen we via drie sporen (pijlers):

- het besparen van energie;
- het opwekken van duurzaam geproduceerde energie;
- het verduurzamen van de warmtevoorziening ('van het aardgas af gaan').

In het beleidskader energietransitie is dit weergegeven in het volgende schema:



Als gemeente hebben we een regierol en voorbeeldfunctie. We werken samen met inwoners(initiatieven), bedrijven, Lingewaard Energie, Stichting Lingewaard Natuurlijk, woningbouwcorporaties en andere partners. We informeren, stimuleren, faciliteren, organiseren en initiëren. We faciliteren initiatieven vanuit inwoners en bedrijven. En we geven zelf het goede voorbeeld.
In 2021 waren onderstaande acties gepland, die voor een belangrijk deel terugkomen in programma 7. Per pijler hebben we het volgende gedaan:

Energiebesparing:
F1) Via het energieloket zijn 2000 inwoners bereikt. Voor een groter en gemakkelijker bereikbaar loket is ook een mobiel energieloket aanwezig geweest op diverse locaties. Het energieloket adviseert inwoners over maatregelen voor energiebesparing aan de woning. Zie ook programma 7;
F2) Voor het ondersteunen van huishoudens die te maken hebben met schulden hebben we contact gelegd met Stichting Welzijn Lingewaard. We kunnen huishoudens nu koppelen aan een energiecoach via het energieloket. Resultaat is dat begin 2022 de eerste (ruim 25) energiebesparingspakketten zijn uitgereikt en dat huishoudens komend jaar ook advies “aan huis” kunnen krijgen;
F3) Met Waardwonen is samengewerkt in een pilot voor collectieve inkoop, waarbij particuliere huiseigenaren konden aansluiten. Enkele huiseigenaren hebben hiervan gebruikt gemaakt. In de afspraken met de corporaties is verwerkt dat we hiermee doorgaan;
F4) In de communicatie is het energieloket en het ondernemersloket gekoppeld. Diensten van het energieloket zijn ook voor ondernemers beschikbaar, de communicatie is gelijkluidend en informatie is voor iedereen toegankelijk en helder;
F5) Ook voor ondernemers geldt dat goed voorbeeld goed doet volgen. Inspirerende voorbeelden voor bedrijven zijn via 8 video-boodschappen vastgelegd en beschikbaar gesteld.
F6) Specifiek voor ondernemers zouden we via vouchers de advieskosten van energiebesparings-maatregelen drukken. We hebben ervoor gekozen om wat meer spraakmakende voorbeelden vast te leggen en te communiceren en het “voucher-budget” in 2022 te gebruiken voor ondersteuning in de advieskosten.

Opwekken van duurzame energie:
F7) Voor het zoekgebied voor zonneparken aan de Lingewal hebben we verkend welke mogelijkheden reëel zijn voor verdere benutting. Die verkenning gebruiken we bij de actualisatie van het beleidskader energietransitie;
F8) Met het opwekken van zonne-energie hebben we vorderingen gemaakt. In Lingewaard zijn meer daken van zonnepanelen voorzien dan gemiddeld in de regio. Daarnaast hebben we gewerkt aan drie initiatieven (Vliegerweide Huissen, Karstraat/Lingewal Bemmel en RWZI Gendt). Naast opwek wordt het kunnen opslaan van duurzame energie steeds belangrijker. Daarom doen we onderzoek naar ondergrondse opslag van warmte, waarvoor een proefboring is uitgevoerd. Verslag hierover is verwerkt in de informatienota van december 2021.
De ontwikkelingen m.b.t. windenergie staan vermeld in programma 7;

Warmtetransitie:
F9) De routekaart richting een energie-neutraal (glas)tuinbouwgebied is verwerkt in de routekaart in het beleidskader energietransitie.
F10 en 11) Eind 2021 is Doornenburg Duurzaam met Energie gemeenschap van de toekomst geworden. De gezamenlijke aanvraag bij de provincie is gehonoreerd. Dit betekent dat er nu ook aanspraak gemaakt kan worden op provinciale subsidie voor vervolgacties in de warmtetransitie. In

het overleg met de themagroep bepalen we gezamenlijk het moment voor een casus met toepassing van aquathermie.
F12) We hebben vervolgacties uitgevoerd na het onderzoek Hoge Temperatuur Opslag (HTO) dat in september 2020 plaatsvond op Bergerden. Vooral het overleg met de provincie is actueel eind 2021, om te bekijken welke mogelijkheden er zijn om HTO te gaan toepassen.

Gemeente als goede voorbeeld:
We geven het goede voorbeeld met verduurzaming van onze eigen gebouwen en werkwijze in de organisatie, We kopen duurzaam in en faciliteren onze medewerkers bij verduurzaming van ons gedrag en ons werk. In 2021 hebben we hiervoor het volgende gedaan.

Inkoop:
G1) Interne bijeenkomsten gericht op kennisvergroting over duurzame inkoop zijn in verband met alle geldende beperkingen doorgeschoven naar 2022;
G2) Een voorbeeld van verduurzaming in de eigen inkoop is het contract voor elektriciteit voor de eigen gebouwen en de openbare verlichting. Waar voorheen sprake was van een mix van duurzame en traditionele energie is de inkoop van elektriciteit nu 100% lokaal en groen (uit duurzame bronnen). Voor het overige is ook in verband met COVID-19 een deel van de reguliere inkoop gering geweest en hebben we ons gericht op voorbereiding en kennisvergroting voor volledig duurzame inkoop in de grond- weg en waterbouw.

Gemeentelijke organisatie:
G3) We hebben een nulmeting laten maken volgens de systematiek van de CO2-prestatieladder. Dit geeft inzicht hoe we er nu voor staan en welke acties we kunnen oppakken en begroten in de komende jaren.

Gemeentelijk vastgoed
G4) We hebben onderzocht wat er nodig is om de gebouwen van De Leemhof en sporthal Walburgen in Gendt energie-neutraal te maken.
G5 en G6) Voor de warmtetransitie is een rijksbijdrage toegekend. We zijn gestart met een inventarisatie of ons maatschappelijk vastgoed hierbij inzetbaar is en als aanjager kan dienen in de verschillende wijken.
G7) Het idee voor een collectieve inkoopactie in de vorm van een postcoderoos-project is verlaten. De bijhorende regeling bestaat niet meer. We hebben er voor gekozen om ons te richten op ondersteuning van initiatieven vanuit de wijken en inwonersgroepen.

Wat heeft het gekost?

Budgetten in programma's en projecten

Verduurzaming is zodanig geïntegreerd in de verschillende programma-activiteiten of zodanig omvangrijk als bijvoorbeeld apart project, dat de financiering via het programma loopt. Zo is het bevorderen van OV en fiets integraal onderdeel van programma 2 en de GMP-middelen. Zo kent in programma 5 het uitvoeringsprogramma landschap en biodiversiteit een eigen financiering binnen het programma. En is het uitrollen van de klimaatadaptatie-strategie binnen programma 7 gefinancierd. Voor structurele toevoegingen in een programma waar voor het opstarten / aanjagen een "duurzaamheidsbijdrage" nodig is, is het structureel duurzaamheidsbudget.

Structureel duurzaamheidsbudget

Dit budget voorziet in het kunnen toevoegen van specifieke duurzaamheidsacties aan de bestaande programma's. Zo wordt laadinfra voor fietsen en auto's in programma 2 gefinancierd vanuit het duurzaamheidsbudget en wordt het energieloket en het aanjagen van energiebesparing uit het duurzaamheidsbudget betaald.
In 2021 is het structurele duurzaamheidsbudget van € 245.000 geheel benut. Overeenkomstig de begroting in dit besteed aan o.a. het energieloket, subsidiëring energiebesparing via Lingewaard Energie, de pilot elektrische deelauto, planontwikkeling laadinfra en onderzoek.
Conform de begroting is 1,72 fte formatie ingezet op beleid en 2 fte op projecten. Bij de energietransitie kiezen we bewust voor draagvlak en samenwerking met inwoners. Dat leidt er ook toe dat de beschikbare personele capaciteit voor energietransitie als krap wordt ervaren.

De reserve energie-transitiefonds

Het overzicht van het energie-transitiefonds is als volgt:

Saldo 1- 1 - 2021:	€ 986.400
Bestemming resultaat 2020:	€ 51.000
Toevoeging:	€ 35.500
Onttrekking:	€ 184.000
Saldo 31 -12 - 2021:	€ 888.900

De resultaatbestemming van € 51.000 betreft de terugbetaling van het gietwaterbedrijf Bergerden uit 2020. In 2021 heeft het gietwaterbedrijf € 72.000 terugbetaald. Dit bedrag is in programma 7 als voordeel gemeld. Ook deze terugbetaling wordt (in 2022) aan de reserve voor het energietransitie-fonds toegevoegd.

De toevoeging betreft de opbrengst naar aanleiding van het aanbrengen van zonnepanelen op eigen gebouwen. Het bedrag is het verschil tussen de elektriciteitskosten vóór en na het aanbrengen van zonnepanelen op eigen gebouwen. Dat bedrag is aanzienlijk hoger dan in 2020. Dat komt voor een klein deel door het groter aantal zonnepanelen, de belangrijkste oorzaak is dat in 2021 sprake was van opbrengst gedurende het hele jaar. In 2020 was er in het beging van het jaar nog geen opbrengst.

De onttrekking is € 184.000. Dat is minder dan de begrote € 340.000. Dat heeft een paar oorzaken. We hebben geld besteed aan inhuur voor de begeleiding van de warmtetransitie en advisering m.b.t. duurzame opwek en opslag (HTO). Met de RREW-regeling en de rijkssubsidie voor energiebesparing in woningen hebben we ons gefocusd op het gebruik maken van de subsidie en minder "besparings-budget" gebruikt. We zijn gestopt met de ontwikkeling van een windpark binnen NEXTgarden. En we kiezen voor samenwerking met inwoners, waarbij het afgelopen jaar vanwege COVID-beperkingen het tempo wat lager lag.

Indicatoren

Energiebesparing

Prog.	Activiteiten/ indicator	Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
7	Energie besparen	% energie besparing t.o.v. vorig jaar	>1,5%	3,5

Dit betreft de energiebesparing op individueel niveau (per huishouden, per bedrijf). Met een besparing van 3,5 % is de doelstelling van ten minste 1,5% ruimschoots gehaald. Het resultaat voor de gemeente als geheel ligt lager, omdat per huishouden of per bedrijf minder energie wordt gebruikt maar het aantal huishoudens en bedrijven in Lingewaard toeneemt.

Duurzame opwek

Meetbaar resultaat 2021	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
Doelstelling GEA	14%	
Verwachte realisatie	15%	23%

Gemeente geeft het goede voorbeeld

Prog-ramma	Activiteiten/ indicator	Meetbaar resultaat 2020	Verwacht resultaat	Behaald resultaat
2	Vervangen van armaturen en masten	Energiebesparing door vervanging (in kWh)	100.000	99.667
5	Aanplanten autochtoon plantmateriaal	Percentage aanplant met autochtoon materiaal	80%	80%
7	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	Aantal gebouwen dat minimaal energielabel B heeft of op andere wijze is verduurzaamd.	75%	100%
7	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	Aantal zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed	2.500	3.274
7	Warmtetransitie	Aantal bestaande woningen duurzaam verwarmd		*)
7	Omvang fijn huishoudelijk afval	Ingezamelde hoeveelheid kg fijn huishoudelijk afval per inwoner per jaar	100	76

*) Hiervoor zijn geen gegevens beschikbaar. Individueel meten is nagenoeg onmogelijk. Komende jaren gebruiken we deze indicator om te duiden hoeveel woningen van het aardgas zijn als gevolg van een actie (mede) van de gemeente.

Beleidsnota's

- Transitievisie warmte (2021)
- Startnotitie Beleidskader Energietransitie (2020)
- Beleidskader Energietransitie (2020)
- Grondstoffenbeleid Lingewaard Circulair en Duurzaam (2019)
- Overige vastgestelde nota's waar duurzaamheid onderdeel van is (zonne-energie en windenergie), zijn opgenomen in diverse programma's.

Paragraaf 9 COVID-19

De effecten van COVID-19 hadden de nodige weerslag in de gemeente Lingewaard. In deze paragraaf geven we u een integraal overzicht op hoofdlijnen van de gevolgen van COVID-19. Welke extra plannen en financiële uitgaven hebben we gedaan om de effecten van het virus zo goed mogelijk in te dammen? Voor een uitgebreide, inhoudelijke toelichting op de uitvoering van alle COVID-19-gerelateerde maatregelen, activiteiten en werkzaamheden, verwijzen wij u naar de "*COVID-19 verantwoording 2021*", welke in december aan u is aangeboden.

Wat hebben we gedaan?

Coronavangnet 1e tranche
In het beleidsplan '*Lingewaard herstelt stap voor stap'* (december 2020) is het corona-vangnet ontwikkeld. Dit vangnet was bedoeld om verenigingen en organisaties te helpen die als gevolg van de COVID-19 crisis in financiële problemen waren geraakt. Deze regeling voerden we begin 2021 uit. In totaal hebben zeven organisaties een aanvraag ingediend en bleek dat er bij vier organisaties daadwerkelijk sprake was van liquiditeitsproblemen. Zij ontvingen in totaal € 18.000 ter compensatie.

Aanvullende ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties
In juni nam de raad het voorstel '*Aanvullende ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties'* aan. Dit voorstel geeft invulling aan de motie '*Culturele infrastructuur Lingewaard'* die in december 2020 door de raad was aangenomen. Het voorstel is opgebouwd uit 'maatwerkondersteuning', een nieuwe vangnetregeling / handelingskader voor cultuur, welzijn en sport en een post onvoorzien.

- Maatwerkondersteuning
  Diverse organisaties op het gebied van ontmoeten, theater, sport en toerisme ontvingen een extra financiële bijdrage. Daarnaast is in een aantal gevallen besloten de huur tot aan 1 september 2021 kwijt te schelden. Totale kosten: € 95.630

- Handelingskader ondersteuning cultuur, welzijn en sport
  In navolging van de vangnetregeling 1e tranche, is een nieuw handelingskader ontwikkeld. Dit handelingskader is bedoeld voor organisaties gericht op cultuur, welzijn en sport die door de coronamaatregelen inkomsten zijn misgelopen. Het gaat hierbij niet om volledige compensatie van deze misgelopen inkomsten maar om een extra bijdrage.
  In totaal ontvingen vier sportverenigingen een financiële bijdrage (€ 34.000) en 26 culturele / welzijnsorganisaties (€ 49.250).

- Onvoorzien
  In het oorspronkelijke plan zijn ook middelen voor onvoorzien begroot. Deze middelen zijn later ingezet als dekking voor de overige kosten.

Sociaal Sterker de crisis uit
Een groot deel van de financiële middelen die we vanuit het Rijk ontvingen in 2020 en 2021, waren toegerekend aan het Sociaal Domein. Gezien de vele uitdagingen die er binnen het Sociaal Domein liggen, besloten we om een integraal plan op te stellen voor de inzet van deze middelen. Dit plan '*Sociaal Sterker de crisis uit'* stelde het college in juni vast. In 2021 is in het kader van dit plan € 211.430 uitgegeven aan o.a. Stichting Leergeld, de Zonnebloem en extra inzet gezinsondersteuning. Een aantal plannen zijn wel voorbereid in 2021, maar de daadwerkelijke uitvoering vindt plaats in 2022. Hierbij gaat het om plannen die we meerdere jaren hebben willen inzetten

(gezinsondersteuning), maar ook om activiteiten die door SWL georganiseerd worden om een gezondere leefstijl te bevorderen. Daarnaast gaat het om activiteiten die ervoor moeten zorgen dat men uit de sociale isolatie komt. Hiervoor is in totaal € 406.070 overgeheveld naar 2022.

Bedrijfsvoering
Door COVID-19 zijn er extra bedrijfsvoeringskosten gemaakt. Denk hierbij o.a. aan extra communicatie om inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties optimaal te informeren en extra ICT-capaciteit en -kosten om het thuiswerken zo goed mogelijk te ondersteunen. Ook zijn er extra kosten gemaakt om de bovengenoemde activiteiten uit te kunnen voeren en is geïnvesteerd in het digitale platform 'Samen Lingewaard".

TONK
Vanuit het rijk ontvingen we middelen om de Covid-19 steunregeling Tijdelijke Ondersteuning Tegemoetkoming Noodzakelijke Kosten (TONK) uit te kunnen voeren. De TONK was bedoeld als financiële ondersteuning van inwoners die als gevolg van corona hun woonlasten niet meer konden betalen. In 2021 is € 37.750 daadwerkelijk uitgekeerd. Het restantbedrag van in totaal € 308.000 is overgeheveld naar 2022.

Wat heeft het gekost?

Met de septembercirculaire 2020 en de decembercirculaire 2020 ontvingen we financiële middelen vanuit het Rijk om de coronakosten mee op te vangen. Deze middelen hebben we in 2020 niet volledig besteed en daarom voor een deel overgeheveld naar 2021.

Daarnaast ontvingen we in de loop van 2021 bij de circulaires ook nieuwe financiële bijdragen vanuit het Rijk om de risico's en consequenties van de maatregelen zo goed als mogelijk op te vangen en om enkele regelingen, zoals de TONK, namens het Rijk uit te voeren. In totaal hadden we daarmee een budget beschikbaar van **€ 1.942.104.**

Uitgaven 2021

Coronavangnetregeling (Lingewaard herstelt stap voor stap)	€ 18.000
Aanvullende ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties	**€ 178.880**
Maatwerkondersteuning (€ 95.630) - Eenmalige bijdrage dorpshuizen - Eenmalige bijdrage niet-gemeentelijke accommodaties - Huur kwijtschelden t/m aug 2021 dorpshuizen en diverse maatschappelijke organisaties - Eenmalige bijdrage theaterplekken - Eenmalige bijdrage toeristische parels	
Handelingskader ondersteuning cultuur, welzijn en sport (€ 83.250) - 4 sportorganisaties - 26 culturele organisaties	
Sociaal sterker de crisis uit	**€ 211.430**
- Stichting Leergeld - Zonnebloem - Gezinsondersteuning SWL - ProPersona - Inzet ervaringsdeskundige op armoede - Duo-fiets - Stimuleren gezonde leefstijl en ontmoeten - Bijzondere bijstand	

Overige kosten	
Tweede Kamerverkiezing	€ 92.000
Afvalverwerking	€ 33.000
Uitvoeren TONK	€ 104.000
Voorschoolse voorziening peuters (decentralisatie uitkering)	€ 26.210
Zorgcontinuïteit (meerkosten)	€ 20.000
Lagere opbrengst leges APV	€ 10.000
Jeugd aan Zet – Wintereditie	€ 10.000
Bedrijfsvoering	€ 344.380
Totale uitgaven 2021	**€ 1.047.900**
Overheveling naar 2022	**€ 894.204**
Gemeenteraadsverkiezingen	€ 30.000
TONK	€ 308.000
Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen	€ 124.000
Sociaal Sterker de Crisis uit	€ 406.070
Restant	€ 26.134

Voor een uitgebreide toelichting op deze cijfers verwijzen we u naar “Covid-19 Verantwoording 2021”.

Jaarrekening

Balans met toelichting

Balans per 31 december 2021

Activa (bedragen x € 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten onderzoek en ontwikkeling	7	10
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	98	164
	105	**174**
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut:		
- gronden uitgegeven in erfpacht	969	969
- overige investeringen met een economisch nut	63.280	62.156
	64.249	**63.126**
Investeringen met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	36.038	33.462
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	16.404	14.789
	116.691	**111.377**
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	49	49
Leningen aan woningbouwcorporaties	1.495	1.569
Overige langlopende leningen u/g	3.836	4.400
	5.380	**6.018**
Totaal vaste activa	**122.176**	**117.569**
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	660	9.400
	660	**9.400**
Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	9.070	9.662
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	6.259	849
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	1.053	613
Overige vorderingen	4.748	2.123
	21.130	**13.247**
Liquide middelen		
Kassaldi	2	2
Banksaldi	1.218	755
	1.220	**756**
Overlopende activa	**6.007**	**4.500**
Totaal vlottende activa	**29.017**	**27.903**
Totaal activa	**151.193**	**145.472**

Passiva (bedragen x € 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	21.966	17.783
Bestemmingsreserves	27.661	29.928
Gerealiseerd resultaat volgens het overzicht van baten en lasten	4.771	79
	54.398	**47.790**
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.105	6.655
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	5.755	4.043
Voorzieningen voor ontvangsten van derden met specifieke aanwending	7.767	6.950
	19.627	**17.648**
Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer		
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	50.153	52.789
Waarborgsommen	121	129
	50.274	**52.918**
Totaal vaste passiva	**124.299**	**118.357**
Vlottende passiva		
Vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden	5.385	4.561
Banksaldi	819	0
	6.205	**4.561**
Overlopende passiva		
Verplichtingen te betalen in een volgend begrotingsjaar	7.479	6.723
Ontvangen voorschotten met een specifiek bestedingsdoel	11.608	14.644
Overige vooruitontvangen bedragen	1.602	1.187
	20.689	**22.554**
Totaal vlottende passiva	**26.894**	**27.115**
Totaal passiva	**151.193**	**145.472**
Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen	**159.139**	**172.751**

Toelichting activa 31 december 2021

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2020	Vermeer-dering	Vermin-dering	Bijdragen derden	Af-schrijving	Af-waardering	Boekwaarde 31-12-2021
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	10.031	0	0	0	3.294	0	6.737
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	164.206	0	0	0	65.539	0	98.667
Totaal	**174.237**	**0**	**0**	**0**	**68.833**	**0**	**105.404**

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2020	Vermeer-dering	Vermin-dering	Bijdragen derden	Af-schrijving	Af-waardering	Boekwaarde 31-12-2021
Economisch nut investeringen							
Gronden uitgegeven in erfpacht	969.359	0	0	0	0	0	969.359
Gronden en terreinen	5.597.051	1.353.780	92.808	0	0	0	6.858.024
Woonruimten	31.474	0	0	0	3.292	0	28.181
Bedrijfsgebouwen	48.152.806	-8.441	261.849	0	1.610.687	0	46.271.828
Vervoermiddelen	754.312	0	0	0	125.042	0	629.270
Machines, apparaten en installaties	3.430.581	2.395.018	3.482	0	127.165	0	5.694.951
Overige materiële vaste activa	1.080.168	282.001	3.023	0	314.398	0	1.044.748
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.222.480	-260.680	11.781	0	197.239	0	2.752.781
	63.238.230	**3.761.677**	**372.943**	**0**	**2.377.824**	**0**	**64.249.141**
Economisch nut investeringen met heffingsmogelijkheid							
Vervoermiddelen	10.715	0	0	0	5.318	0	5.397
Machines, apparaten en installaties	715.429	161.695	-5.093	0	90.422	0	791.795
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	33.142.710	3.028.646	38.517	0	892.225	0	35.240.614
	33.868.854	**3.190.341**	**33.424**	**0**	**987.965**	**0**	**36.037.806**
Maatschappelijk nut investeringen							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	**14.269.629**	**3.221.972**	**0**	**381.568**	**705.518**	**0**	**16.404.515**
Totaal	**111.376.713**	**10.173.990**	**406.367**	**381.568**	**4.071.307**	**0**	**116.691.462**

Onderstaande investeringsprojecten (uitgaven > € 100.000) waren in 2021 in uitvoering:

Investeringsproject	Vermeer-dering	Vermin-dering	Bijdragen derden
Gronden en terreinen (inclusief erfpacht)			
Visie Polseweg herrubriceren uitgaven	133.407	43.173	0
Aankoop grond park Lingezegen	1.203.959	0	0
Bedrijfsgebouwen			
Herrubricering uitgaven gemeentekantoor	-1.883.255	0	0
Scholen kom Huissen ingebracht in GREX Aloysiuslocatie	-467.377	0	0
OBC/IKC's	151.481	7.946	0
Jonge Kracht / Polseweg	1.824.439	207.384	0
Verbouwing de Brink	169.291	13.755	0
Machines, apparaten en installaties			
herrubricering uitgaven gemeentekantoor inventaris, install.en autom.	2.096.554	0	0
Installaties Schalkhof	162.261	0	0
Plaatsen (ondergrondse) afvalcontainers	118.693	0	0
Overige materiële vaste activa			
Automatisering inclusief samenwerking Overbetuwe	149.732	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken			
Inbreng voorbereidingskosten Aloyusius locatie in GREX	-298.185	0	0
Vervangingen en maatregelen riolering	3.028.647	6.768	0
Groenvoorz.aanleg rondom gemeentekantoor	114.512	0	0
Revitalisering Zilverkamp (tm fase IV)	1.108.877	0	0
Dorpensingel	593.549	0	121.400
Armaturen 2021	148.016	0	0
Carway	38.040	0	249.600
Reconstructies wegen, kruispunten en parkeerplaatsen	1.046.056	186.647	0
Overige investeringen	735.293	-59.306	10.568
Totaal	**10.173.990**	**406.367**	**381.568**

In de bijlage 'Overzicht lopende investeringsprojecten' is aanvullende informatie opgenomen.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2020	Verstrekte leningen	Ontvangen aflossingen	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2021
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	49.000	0	0	0	49.000
Leningen aan woningcorporaties	1.568.625	0	73.698	0	1.494.927
Overige verstrekte langlopende leningen	4.400.138	406.098	969.888	0	3.836.348
Totaal	**6.017.763**	**406.098**	**1.043.586**	**0**	**5.380.275**

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	Boekwaarde 31-12-2021
37.387 aandelen NV Vitens	6.081
19.305 aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten	42.919
Totaal	**49.000**

Leningen aan woningbouwcorporaties
Dit betreft een langlopende lening aan Woonstichting Gendt waarop jaarlijks wordt afgelost. Sinds de oprichting van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) in 1983 verstrekken gemeenten geen leningen meer aan woningcorporaties. In plaats daarvan lenen woningcorporaties bij banken waarbij het WSW garant staat richting de bank.

Overige verstrekte langlopende leningen	Verstrekte leningen	Ontvangen aflossingen
Startersleningen: nieuw verstrekt	156.098	0
Startersleningen: ontvangen aflossingen	0	561.769
Toekomstbestendig wonen	250.000	0
Hypothecaire leningen medewerkers	0	233.258
Vitens: ontvangen aflossing achtergestelde lening	0	167.084
Overige leningen	0	7.776
Totaal	**406.098**	**969.888**

In 2020 is de Toekomstbestendig wonen lening van de provincie Gelderland ook toegankelijk geworden voor woningeigenaren in Lingewaard. Met deze lening bieden we inwoners, die zelf geen of onvoldoende financiële middelen hebben, de mogelijkheid om hun woning (meer) toekomstbestendig te maken. De provincie Gelderland co-financiert deze lening. Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland is de uitvoerder. In 2021 is € 250.000 aanvullend werkkapitaal beschikbaar gesteld.

Gemeente Lingewaard heeft met ingang van 1 januari 2018 de sociale kredietverlening bij Kredietbank Nederland ondergebracht. Aan de Kredietbank is in de vorm van een langlopende lening een werkkapitaal van € 650.000 beschikbaar gesteld. In 2021 is de hoogte van het werkkapitaal niet gewijzigd.

Voorraden

Onderhanden werk	31-12-2021	31-12-2020
Bouwgronden in exploitatie	4.025.982	11.728.514
Af: voorziening verliesgevende grondexploitaties	3.365.900	2.328.600
	660.082	**9.399.914**

Voor exploitaties met een geraamd negatief resultaat op eindwaarde worden verliesvoorzieningen getroffen. Hiermee kunnen de toekomstige tekorten worden gedekt. De verliesvoorzieningen worden als waarde correctie in mindering gebracht op de voorraad gronden.

In 2021 is het totaal van de getroffen verliesvoorzieningen met € 1.037.300 toegenomen.
Omdat voor complex A.043 Pannenhuis II een positieve eindwaarde wordt verwacht is de getroffen verliesvoorziening met € 105.000 verlaagd tot nihil.
De ontwikkeling in het verwachte resultaat van complex A.110 Bergerden is positief waardoor de verliesvoorziening met € 257.700 kon worden verlaagd.
In 2021 is gestart met de ontwikkeling van complex A.111 Aloysiuslocatie waarbij op basis van de verwachte eindwaarde een verliesvoorziening van € 1.400.000 is getroffen.

In de grondexploitaties bestaat onzekerheid over de na boekjaar 2021 nog te realiseren kosten en opbrengsten. Hoewel de kosten met een hogere mate van zekerheid zijn te voorspellen en te beïnvloeden, liggen er wel risico's aan de opbrengstenkant. Dat speelt met name voor de grondexploitatie Bergerden waar het gehanteerde uitgiftetempo onzeker blijft

Complexen in exploitatie: verloop in 2021

Complex	Boek-waarde 31-12-2020	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Winst-/ verlies-neming	Boek-waarde 31-12-2021	Verlies-voorziening complexen	Balans-waarde 31-12-2021
A.040 Agropark	4.055.911	134.373	5.775.051	1.563.087	-21.680	0	-21.680
A.043 Pannenhuis II	845.718	91.168	1.535.649	63.799	-534.963	0	-534.963
A.045 Houtakker II	424.446	146.082	2.664.325	1.114.549	-979.248	0	-979.248
A.110 Bergerden	6.258.931	252.480	1.752.381	0	4.759.030	1.720.200	3.038.831
A.032 Markt 20-24	86.162	21.734	50.000	13.159	71.055	0	71.055
A.042 Fitness Centre	138.686	6.881	0	0	145.567	245.700	-100.133
A.051 Loovelden	-81.341	40.871	0	7.928	-32.542	0	-32.542
A.111 Aloysiuslocatie	0	1.056.326	437.562	0	618.764	1.400.000	-781.236
	11.728.514	**1.749.914**	**12.214.969**	**2.762.522**	**4.025.982**	**3.365.900**	**660.082**

Uitzettingen < één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	31-12-2021	31-12-2020
Belastingdienst (BTW-compensatiefonds)	6.585.893	8.087.122
Afrekening BVO-DRAN	133.433	272.809
Uitkering Gemeentefonds	163.020	225.291
Vergoeding niet gesprongen explosieven	670.640	344.654
Vergoeding personeelsinzet div. gemeenten	0	238.493
Afrekening ODRA	0	161.742
Afrekening ICT samenwerking	265.764	127.081
Inzet BOA t.b.v. GR Lingezegen	70.853	70.076
Subsidie Dorpsstraat/Oostervelden	0	81.200
Gemeente Arnhem besch.wonen	440.339	0
Ministerie van Financiën gemeentefonds	512.048	0
Overige vorderingen	227.612	53.243
Totaal	**9.069.602**	**9.661.710**

Uitzettingen in 's Rijks schatkist	31-12-2021	31-12-2020
Saldo schatkistbankieren	6.258.672	849.081

De Wet verplicht schatkistbankieren verplicht decentrale overheden hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist bij het ministerie van Financiën.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag 1e en 2e kwartaal**	**857,355**			
	Drempelbedrag 3e en 4e kwartaal	**2.286,28**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4

(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**712**	**637**	**402**	**397**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	145	220	1.884	1.889
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

(1) Berekening drempelbedrag		
		Verslagjaar
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	114.314
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	114.314
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag 1e en 2e kwartaal	857,355
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag 3e en 4e kwartaal	2.286,28

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	64.078	58.008	36.975	36.511
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	712	637	402	397

Rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen	**31-12-2021**	**31-12-2020**
R/C Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten	1.053.107	613.489

Het SVn verstrekt in naam van gemeente Lingewaard leningen aan starters op de woningmarkt. Het SVn verzorgt ook de afhandeling en administratie. Via de rekening-courant worden de inkomende en uitgaande geldstromen administratief verwerkt.

Overige vorderingen:	31-12-2021	31-12-2020
Debiteuren	3.891.158	1.195.000
Belastingdebiteuren	536.908	620.021
Debiteuren sociale zaken	2.156.986	2.386.038
subtotaal	*6.585.053*	*4.201.059*
Af: voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	-1.705.229	-1.869.697
Af; voorziening dubieuze debiteuren belastingen	-79.561	0
Af: voorziening dubieuze debiteuren overig	-51.944	-208.472
Totaal	**4.748.318**	**2.122.890**

Van de debiteurenvordering van € 3.395.408 stond op 12 april 2022 nog € 73.275 open.
De belastingaanslagen 2021 zijn opgelegd op 26 februari 2021

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2021	31-12-2020
Bank Nederlandse Gemeenten	1.217.527	754.588
Overige liquide middelen	2.232	1.622
Totaal	**1.219.760**	**756.210**

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2021	31-12-2020
Nog te ontvangen rente	11.139	11.689
Vooruitbetaalde bedragen	3.612.226	2.242.081
Overige nog te ontvangen bedragen	2.383.469	2.245.941
Totaal	**6.006.834**	**4.499.710**

Specificatie vooruitbetaalde bedragen

Deze post bestaat uit diensten, leveringen en afdrachten die betrekking hebben op 2022 waarvoor al in 2021 een factuur is ontvangen.

Specificatie vooruitbetaalde bedragen	31-12-2021	31-12-2020
- kosten afvalinzameling januari	0	95.950
- verzekeringspremies	70.889	78.430
- licenties en contributies	185.787	103.710
- opleidingen	32.817	0
- BVO DRAN	580.608	610.751
- bevolkingszorg	337.915	21.844
- bijdrage brandweer 1e half jaar	1.151.544	1.023.247
- inwonersbijdrage GGD	350.662	0
- werkgeverschap SW-medewerkers bijdrage januari	355.851	0
- contributie VNG	71.121	69.617
- kosten met betrekking tot verkiezingen	16.265	25.537
- subsidie Lingewaard energie	166.455	76.071
- subsidie SWL Preventieakkoord	20.202	0

Specificatie vooruitbetaalde bedragen	31-12-2021	31-12-2020
- subsidie SWL Sportakkoord en leefstijlinterventie	67.700	0
- subsidie SWL aanpak eenzaamheid ouderen	70.000	34.194
- overig	99.736	102.730
Totaal	**3.612.226**	**2.242.081**

Specificatie overige nog te ontvangen bedragen:

Deze post bestaat uit diensten, leveringen en afdrachten die betrekking hebben op 2021 waarvoor pas in 2022 een factuur is verzonden.

	31-12-2021	31-12-2020
- vergoeding voor inzamelen drankkartons, glas, papier en kunststof	170.399	135.053
- eigen bijdragen WMO	22.386	63.463
- afrekening diftar	1.184.175	1.152.334
- verkoop hulpmiddelen WMO	0	686.210
- rente en aflossing gietwaterbedrijf	50.000	50.950
- aanslag toeristenbelasting	102.130	85.514
- correctie kosten inzameling huisvuil	138.379	0
- correctie kosten inzake ICT	217.398	0
- door te belasten energiekosten	24.351	0
- verzekeringsuitkering schade wegmeubilair	24.571	0
- door te belasten kosten inzake facilitaire projecten	330.534	0
- overig	119.147	72.417
Totaal	**2.383.469**	**2.245.941**

Toelichting passiva 31 december 2021

Eigen vermogen

Stand per	31-12-2021	31-12-2020
Algemene reserve	21.966.471	17.782.778
Bestemmingsreserves	27.661.024	29.928.115
Gerealiseerd resultaat	4.771.402	79.413
Stand per	**54.398.897**	**47.790.306**

Hieronder worden de algemene reserve en de bestemmingsreserves toegelicht. Het doel van elke reserve wordt beschreven en het verloop in 2021 wordt toegelicht.

Algemene reserve
De algemene reserve betreft het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente en dit is bedoeld om risico's op te kunnen vangen. De noodzakelijke hoogte van de algemene reserve wordt mede bepaald aan de hand van het weerstandsvermogen van de gemeente.
De algemene reserve neemt met € 4.183.693 toe ten opzichte van 2020. Dit is exclusief het nog te bestemmen resultaat 2021.

Stand per 31-12-2021	**17.782.778**
Bij:	
Gerealiseerd resultaat 2020	79.413
Opbrengst precariobelasting 2021	1.047.000
Deel vrijgevallen reserve Precariobelasting naar AR	4.299.280
Dekking uitgaven NEXTgarden 2022 en 2023	750.000
Af:	
Bestemd gerealiseerd resultaat 2020	-1.506.000
Dekking invoering Omgevingswet	-375.000
Huur tijdelijke kleedlokalen Jonge Kracht	-11.000
Rente lening Vitens t.g.v. exploitatie	-100.000
Stand per 31-12-2021	**21.966.471**

Bestemmingsreserves

Omschrijving	Stand 31-12-2020	Bestemming resultaat 2020	Toe-voegingen	Ont-trekkingen	Vrijval	Dekking afschrijving	Stand 31-12-2021
Reserves t.b.v. dekking van afschrijvingslasten							
917001 Sociaal Culturele Centra	474.768	0	0	0	0	-40.653	434.115
917002 Aanpassing kruising Valom	325.000	0	0	0	0	0	325.000
917003 Bochten Karstraat	0	0	3.591.000	0	0	0	3.591.000
917004 Fietsvoorzieningen	0	0	2.100.000	0	0	0	2.100.000
913033 Rehabilitatie wegen	171.969	0	69.693	0	0	-11.077	230.585
913037 Tijdelijke huisvesting SGS	394.000	0	0	0	0	0	394.000
Reserves t.b.v. toekomstige uitgaven							
912001 Bovenwijkse voorzieningen	3.166.019	0	0	-2.850.000	0	0	316.019
912003 Reserve inzet woningbouw	1.804.714	0	0	-142.000	0	0	1.662.714
Reserves t.b.v. personele verplichtingen en risico's							
915001 Personele verplichtingen	74.910	0	0	0	0	0	74.910
915002 Bedrijfsvoering	1.549	0	0	0	0	0	1.549
Reserve grondexploitaties							
916001 Reserve grondexploitatie	7.366.815	0	3.165.992	-2.008.250	-750.000	0	7.774.556
Reserves t.b.v. egalisatie groot onderhoud							
914001 Onderhoud gebouwen	0	0	0	0	0	0	0
914002 Onderhoud schoolgebouwen	0	0	0	0	0	0	0
Reserves overige bestemmingen							
913001 Budgetoverhevelingen	1.559.324	242.000	1.742.555	-1.801.324	0	0	1.742.555
913002 Grondsanering gemeentewerf Gendt	6.687	0	0	-6.687	0	0	0

Omschrijving	Stand 31-12-2020	Bestemming resultaat 2020	Toe-voegingen	Ont-trekkingen	Vrijval	Dekking afschrijving	Stand 31-12-2021
913004 Werkplannen wijkplatforms	30.000	0	0	0	0	0	30.000
913006 Opsporing en ruiming niet gesprongen explosieven	9.037	0	0	0	-9.037	0	0
913007 Civieltechnische kunstwerken	96.444	0	17.500	-21.385	0	0	92.559
913008 Revitalisering Zilverkamp	24.170	0	0	0	-24.170	0	0
913011 Inzet combinatiefunctionarissen	28.192	0	0	-14.096	0	0	14.096
913012 Kunst	65.196	0	8.078	0	0	0	73.274
913013 Landschapsfonds	137.402	0	35.900	-47.185	0	0	126.117
913016 Stimuleren vraag naar huishoudelijke hulp	212.800	0	0	-100.000	0	0	112.800
913017 Sociaal domein	1.677.500	722.000	0	-1.331.000	0	0	1.068.500
913019 Bestemmingsreserve afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0	0	0
913021 Fonds ruimtelijke ontwikkeling	383.617	0	137.336	0	0	0	520.953
913022 Herinrichting openbaar gebied Sancta Maria Huissen	135.467	0	0	0	0	0	135.467
913023 Starterslening en	403.850	0	0	0	0	0	403.850
913028 Precariobelasting	10.059.612	0	2.080.668	0	-12.140.280	0	0
913029 Vervanging straatmeubilair	75.328	0	20.000	0	0	0	95.328
913030 NEXTgarden	98.235	0	0	-71.895	0	0	26.340
913032 Activiteiten regio Arnhem-Nijmegen	60.244	0	0	-60.244	0	0	0
913034 Visie Kinkelplein	0	0	0	0	0	0	0
913036 Transitiefonds Energie (voorheen Duurzaamheid)	986.240	51.000	35.496	-183.825	0	0	888.911
913039 Parkeren	0	0	24.000	-19.500	0	0	4.500
913040 WMO-hulpmiddelen	0	491.000	23.800	-192.500	0	0	322.300
913041 Extra toevoeging voorziening wegen	0	0	5.000.000	0	0	0	5.000.000
914004 Groenfonds	99.026	0	0	0	0	0	99.026
	29.928.115	**1.506.000**	**18.052.018**	**-8.849.891**	**-12.923.487**	**-51.730**	**27.661.024**

Toelichting op het doel en de inzet van de reserves

Reserves t.b.v. dekking van afschrijvingslasten

917001 Sociaal culturele centra
De jaarlijkse afschrijvingslast van een investering in De Kinkel, Bemmel wordt gedekt uit de hiervoor ingestelde investeringsreserve. In 2021 is hiervoor een bedrag van € 40.653 onttrokken.

917002 Aanpassing kruising Valom
De jaarlijkse afschrijvingslast van dit investeringsproject wordt gedekt uit de hiervoor ingestelde investeringsreserve. In 2021 is geen onttrekking gedaan.

917003 Bochten Karstraat
De reserve is ingesteld als dekking voor de toekomstige jaarlijkse afschrijving. In 2021 is een bedrag van € 3.591.000 toegevoegd aan de reserve. Er zijn geen onttrekkingen gedaan.

917004 Fietsvoorzieningen
De reserve is ingesteld als dekking voor de toekomstige afschrijving op diverse te realiseren fietsvoorzieningen. Het realiseren van fietsvoorzieningen op De Plak, Bemmel is er daar een van. Hiervoor is een bedrag van € 1.750.000 toegevoegd aan de reserve. Daarnaast is € 350.000 toegevoegd als dekking voor het gemeentelijk deel van de snelfietsroute SFR15 langs de A15.
In 2021 zijn geen onttrekkingen gedaan.

913033 Rehabilitatie wegen
De reserve is ingesteld om via jaarlijkse toevoegingen voldoende middelen beschikbaar te krijgen voor toekomstige rehabilitatieprojecten. Als jaarlijkse bijdrage is in 2021 een bedrag van € 69.693 toegevoegd. Als dekking voor de lasten is € 11.077 onttrokken.

913037 Tijdelijke huisvesting SGS
De raad heeft op 11 december 2019 ingestemd met het realiseren van tijdelijke huisvesting voor turnvereniging SGS Lingewaard. Als onderdeel van dit besluit is een bestemmingsreserve ingesteld waaruit de kosten van de tijdelijke huisvesting worden gedekt. In 2021 zijn geen onttrekkingen gedaan.

Reserves t.b.v. toekomstige uitgaven en/of investeringen

912001 Bovenwijkse voorzieningen
Deze reserve heeft als doel de financiering van geplande openbare voorzieningen met een bovenwijks karakter. Toevoegingen aan de reserve zijn afkomstig uit diverse grondexploitaties. In 2021 is in totaal € 2.850.000 onttrokken aan de reserve. Hiervan is € 2,5 miljoen toegevoegd aan de reserve Bochten Karstraat, Haalderen en € 350.000 is toegevoegd aan de reserve Fietsvoorzieningen. Er zijn geen toevoegingen gedaan.

912003 Reserve inzet woningbouw
Het doel van de reserve is het verstrekken van bijdragen aan projecten en activiteiten ter bevordering van de verbouw en nieuwbouw van woningen in het algemeen en het realiseren van betaalbare woningen in het bijzonder. In 2021 is € 142.000 aan de reserve onttrokken. Hiervan is € 97.000 ingezet als bijdrage in het tekort op de grondexploitatie Ancari, Doornenburg en € 45.000 als dekking voor de projectkosten tijdelijke woningen Klein Baal, Haalderen. Er zijn geen toevoegingen gedaan.

Reserves t.b.v. personele verplichtingen en risico's

915001 Personele verplichtingen
De reserve personele verplichtingen wordt ingezet voor personele doelen zoals opleiding, cafetariamodel, teamontwikkeling etc. In 2021 zijn geen onttrekkingen of toevoegingen gedaan.

915002 Bedrijfsvoering
Bestemd voor het oplossen van vraagstukken op het gebied van personeel zoals mogelijke WW-verplichtingen, re-integratie budget ter voorkoming van WW-verplichtingen en kosten van bovenformatief personeel. In 2021 zijn geen onttrekkingen of toevoegingen gedaan.

Reserves t.b.v. grondexploitaties

916001 Grondexploitatie
De reserve Grondexploitatie fungeert als buffer voor het opvangen van bedrijfs- of ondernemers-risico's binnen de gemeentelijke (facilitaire) grondexploitaties. Saldo's van afgesloten grondexploitaties komen ten gunste of ten laste van deze reserve. Te treffen verliesvoorzieningen komen eveneens ten laste van deze reserve. De mutaties per grondexploitatie zijn opgenomen in de paragraaf 'Grondbeleid'.

- Toevoegingen 2021:
In 2021 is op grondexploitatie A.040 Agropark II tussentijds een winst genomen van € 1.563.087. Daarnaast is op A.045 Houtakker II tussentijds een winst genomen van € 1.114.549. Tenslotte is op A.032 Markt 20-24 een bedrag van € 13.159 en op A.051 Loovelden een bedrag van € 7.928 tussentijds aan winst genomen. Alle bedragen zijn toegevoegd aan de reserve.

Verder is de voor A.043 Pannenhuis II getroffen verliesvoorziening van € 105.000 opgeheven en is de verliesvoorziening voor A.110 Bergerden verlaagd met € 257.700. Beide bedragen zijn toegevoegd aan de reserve.

Tenslotte kon vanwege positieve resultaten op diverse facilitaire projecten in totaal € 40.770 worden toegevoegd.

- Onttrekkingen 2021:
Ten behoeve van het uitvoeren van de gebieds- en strategische visie NEXTgarden is € 750.000 vrijgevallen uit de reserve en toegevoegd aan de Algemene reserve. Als dekking voor de kosten van een haalbaarheidsonderzoek naar de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen is € 16.059 onttrokken.

Er is € 1.400.000 onttrokken voor het treffen van een verliesvoorziening voor grondexploitatie A.111 Aloysiuslocatie. Ten behoeve van de vaststellingsovereenkomst van dezelfde locatie is nog eens € 300.000 onttrokken.

Voor diverse facilitaire projecten moest vanwege negatieve resultaten in totaal € 192.191 worden onttrokken aan de reserve. Tenslotte is voor beschikbaar gestelde voorbereidingsbudgetten 2 maal € 50.000 onttrokken aan de reserve.

Reserves t.b.v. groot onderhoud

914001 Onderhoud gebouwen

In 2019 is de reserve onderhoud gebouwen vrijgevallen en ingezet als dekking voor het instellen van een voorziening onderhoud gebouwen. Het saldo van de reserve is sinds ultimo 2019 nihil en in 2021 zijn er ook geen mutaties meer geweest.
Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.

914002 Onderhoud schoolgebouwen

De kosten van groot onderhoud aan schoolgebouwen worden gedekt uit deze reserve. Sinds 2015 is het onderhoud van de schoolgebouwen voor rekening van de schoolbesturen, wat betekent dat door schoolbesturen ingediende aanvragen voor een bijdrage niet langer worden gehonoreerd. De reserve wordt aangehouden ter dekking van nog uit te voeren werkzaamheden die bij een onderhoudsschouw naar voren zijn gekomen. Het saldo van de reserve is sinds ultimo 2020 nihil en in 2021 zijn er ook geen mutaties meer geweest.
Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.

Reserves t.b.v. overige bestemmingen

914004 Budgetoverhevelingen

Het doel van deze reserve is om niet bestede budgetten uit het huidige boekjaar beschikbaar te houden voor besteding in het eerstvolgende boekjaar. Niet bestede budgetten 2021 worden toegevoegd aan de reserve en de niet bestede budgetten uit 2020 zijn onttrokken voor besteding in 2021.

913002 Grondsanering gemeentewerf Gendt

Deze reserve is ingesteld als dekking voor de kosten van de noodzakelijke grondsanering van de gemeentewerf in Gendt. In 2021 is € 6.687 onttrokken en daarmee is de stand van de reserve nihil.
Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.

913004 Wijkplatforms

In deze reserve zijn middelen gereserveerd als dekking voor de bijdrage voor het nog te realiseren fiets-voetveer Bemmel-Ooij. In 2021 zijn geen onttrekkingen of toevoegingen gedaan.

913006 Opsporing en ruiming niet gesprongen explosieven

In deze reserve worden middelen gereserveerd voor de opsporing en ruiming van explosieven. Met explosieven kunnen we geconfronteerd worden bij onder meer grondexploitaties en civieltechnische werkzaamheden. In 2021 is € 9.037 onttrokken en daarmee is de stand van de reserve nihil.
Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.

913007 Civieltechnische kunstwerken

In deze reserve worden middelen gereserveerd ten behoeve van het onderhoud en de vervanging van civieltechnische kunstwerken (bruggen, steigers etc.). In 2021 is de jaarlijkse toevoeging van € 17.500 verwerkt. Er is € 21.385 onttrokken aan de reserve en dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud civieltechnische kunstwerken.

913008 Revitalisering Zilverkamp
Dekking van de kosten voor revitalisering van wijk Zilverkamp te Huissen. Toekomstige kosten worden ten laste gebracht van het hiervoor beschikbare investeringsbudget. Het saldo van € 24.170 kan daardoor vrijvallen ten gunste van de exploitatie.
Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.

913011 Combinatiefunctionarissen
In deze reserve zijn van het Rijk ontvangen middelen gereserveerd die ingezet gaan worden voor combinatiefunctionarissen die het werkveld van sport, cultuur, onderwijs en kunst met elkaar verbinden. In 2021 is de helft van het saldo ingezet als dekking voor de kosten van de actualisatie van het sportbeleid. In 2022 wordt het restant hiervoor ingezet.

913012 Kunst
De kosten van onderhoud aan kunstobjecten komen ten laste van deze reserve. Jaarlijks wordt een bedrag van € 8.078 toegevoegd.

913013 Landschapsfonds
Dekking van de kosten van projecten die deel uitmaken van het door de raad vastgestelde Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan. In 2021 is uit het budget Natuur en landschap een bedrag van € 7.900 toegevoegd. Er is € 28.000 ontvangen aan bijdragen functieverandering en dit is toegevoegd aan de reserve.
De uitvoeringskosten van de activiteiten uit het ontwikkelingsplan bedragen in 2021 in totaal € 47.185 is deze zijn gedekt uit de reserve.

913016 Stimuleren vraag naar huishoudelijke hulp
Het rijk heeft in 2015 en 2016 middelen beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp, om zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden. Omdat niet bestede middelen aan het rijk moeten worden terugbetaald zijn de middelen gereserveerd. In 2021 is € 100.000 onttrokken als dekking voor de pilot Was- en strijkservice.

913017 Sociaal domein
Bij de behandeling van de begroting 2020 is bij amendement bepaald dat de middelen in deze reserve bedoeld zijn om investeringen ten behoeve van een nieuwe werkwijze in het sociaal domein mogelijk te maken en doorlopende of nieuwe tekorten waar nodig te kunnen dekken.
Bij de resultaatbestemming 2020 is € 722.000 toegevoegd aan de reserve. Hiervan betreft € 347.000 niet bestede middelen 2020. Deze middelen zijn weer onttrokken als dekking voor de uitgaven in 2021. In 20201 is daarbovenop € 984.000 onttrokken ten behoeve van de uitvoering van de Taskforce maatregelen.

913019 Bestemmingsreserve afvalstoffenheffing
Het doel van deze reserve is het egaliseren van de tarieven voor inzameling en verwerking van afval. Het werkelijke saldo van baten en lasten wordt gemuteerd op deze reserve. Ultimo 2020 was het saldo van de reserve nihil en in 2021 zijn geen toevoegingen gedaan. De reserve kan daarom niet worden ingezet als dekking van het tekort op het taakveld Afval.

913021 Fonds ruimtelijke ontwikkeling
De reserve is ingesteld als dekking van de kosten van de projecten die zijn opgenomen in de uitvoeringsparagraaf van de Structuurvisie Lingewaard 2012 – 2022. In 2021 is uit diverse projecten in totaal € 137.336 toegevoegd aan de reserve.

913022 Herinrichting openbaar gebied Sancta Maria te Huissen
Oorspronkelijk was het doel van deze reserve de aanleg van een nieuwe ontsluiting van parkeerterrein Achter de Gracht, opwaardering en herinrichting van parkeerterrein Achter de Gracht en het aanleggen van openbaar groen, aansluitend bij het park Altena en Stadswal. Dit plan is niet doorgegaan. Een nieuw plan zal meegenomen worden bij de centrumvisie Huissen. In 2021 zijn geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

913023 Startersleningen
Doel is het dekken van de kosten van het verstrekken van startersleningen om de kansen van starters op de koopwoningmarkt te stimuleren. Indien een onttrekking noodzakelijk is wordt dit gevraagd bij de resultaatbestemming. In 2021 zijn er geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

913028 Reserve Precariobelasting
Sinds 2014 wordt precariobelasting geheven voor het hebben van kabels en leidingen in, op of boven openbare gemeentegrond. Met ingang van 2022 is het niet langer toegestaan om precariobelasting te heffen. Op basis van de opgelegde aanslagen is € 2.080.668 toegevoegd aan de reserve.

Na bovengenoemde toevoeging heeft de reserve een saldo van € 12.140.280 en dit valt in 2021 volledig vrij. Hiervan wordt € 5.000.000 gebruikt als dekking voor een toevoeging aan de voorziening onderhoud wegen. Een bedrag van € 1.750.000 wordt ingezet voor de fietsvoorziening SFR15 langs de A15. Er wordt € 1.091.000 ingezet ten behoeve van de bochten Karstraat. Het restant van € 4.299.280 wordt toegevoegd aan de Algemene reserve.
Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.

913029 Vervangen straatmeubilair
Ingesteld met als doel het dekken van de kosten van onderhoud en vervanging van straatmeubilair. Er wordt jaarlijks een bedrag van € 20.000 toegevoegd aan de reserve.

913030 NEXTgarden
Het doel is het uitvoeren van projecten op het gebied van infrastructuur, innovatie, markt en afzet en duurzaamheid. Het bestaande programma voor NEXTgarden is verlengd tot 31 december 2022. Verantwoording over de bestede middelen vindt plaats in de jaarrekening. In 2021 is een bedrag van € 71.895 onttrokken als dekking voor de gemeentelijke kosten.

Een toelichting op de activiteiten is opgenomen in programma 3, onderdeel Wat hebben we gedaan?
Een toelichting op de inkomsten en uitgaven is opgenomen in programma 3, onderdeel Wat heeft het gekost?

913032 Activiteiten regio Arnhem-Nijmegen
In 2017 is de positieve eindafrekening ontvangen van de voormalige Stadsregio Arnhem Nijmegen. De meeste taken van de Stadsregio zijn ondergebracht bij de provincie Gelderland. Na finale afwikkeling van de balans en winst- en verliesrekening van de voormalig Stadsregio Arnhem-Nijmegen is het restant van de middelen verdeeld onder de voormalig deelnemers. Lingewaard kwam

een bedrag toe van € 30.650. Dit is toegevoegd aan de reserve. In 2021 is € 60.244 onttrokken als dekking voor de gemeentelijke bijdrage aan het regionaal mobiliteitsfonds. Het saldo van de reserve is daarmee nihil.
Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.

913034 Visie Kinkelplein
De herinrichting van het Kinkelplein is opgeschort tot de herbouw van het gemeentekantoor is afgerond en de tijdelijke kantoorunits zijn verwijderd. Het saldo van de reserve is nihil en in 2021 zijn er geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.
Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.

913036 Transitiefonds energie (duurzaamheid)
Het transitiefonds is ingesteld als hefboom en katalysator voor de energietransitie. Het Transitiefonds energie is bedoeld voor:

- (voor-)financieren/ mogelijk maken van grotere projecten die een bijdrage leveren aan duurzame opwek of energiebesparing;
- beschikbaar stellen van co-financiering om subsidies van bijvoorbeeld Provincie en Rijk aan te kunnen spreken;
- steunen van inwonersinitiatieven.

Het transitiefonds heeft een startkapitaal van € 500.000 gekregen uit algemene middelen om te kunnen beginnen. Het fonds wordt verder gevuld door creatief ondernemerschap en door bijvoorbeeld afspraken te maken met projectontwikkelaars.

Via de resultaatbestemming 2020 is een bedrag van € 51.000 toegevoegd aan de reserve. In 2021 was de netto opbrengst uit het via zonnepanelen opwekken van energie € 35.496. Dit bedrag is eveneens toegevoegd aan de reserve. In 2021 is € 183.825 onttrokken als dekking voor de kosten van uitgevoerde duurzaamheidsactiviteiten.

913039 Parkeren
Indien bij ruimtelijke ontwikkelingen niet kan worden voldaan aan de uitgangspunten uit de Nota Parkeernormen Lingewaard 2020 kan hiervoor ontheffing worden verleend door gebruik te maken van het parkeerfonds. Met de beschikbare middelen uit het parkeerfonds worden dan op alternatieve locaties de noodzakelijke parkeerplaatsen gerealiseerd. Het parkeerfonds wordt gevoed door bijdragen van indieners van ruimtelijke ontwikkelingsplannen.

In 2021 is € 24.000 toegevoegd als bijdrage uit het project Weverstraat. Er is € 19.500 onttrokken als dekking voor de kosten van een parkeerdrukonderzoek.

913040 WMO-hulpmiddelen
De reserve is ingesteld om voor de jaren 2021 t/m 2023 de tekorten op WMO-hulpmiddelen te dekken. In 2020 zijn de gemeentelijke WMO-hulpmiddelen verkocht. Het verkoopresultaat van € 491.000 is via de resultaatbestemming 2020 toegevoegd aan de reserve.
Er is € 192.500 onttrokken als dekking voor de hogere lasten voor rolstoelen en vervoersvoorzieningen en € 23.800 toegevoegd als correctie op de verkoop van de hulpmiddelen WMO.

913041 Extra toevoeging voorziening wegen

De raad heeft besloten om € 5.000.000 extra beschikbaar te stellen voor groot onderhoud aan wegen. Extra toevoegingen aan de voorziening wegen zijn alleen onder voorwaarden toegestaan. Omdat op dit moment nog niet aan de voorwaarden kan worden voldaan zijn de middelen tijdelijk gereserveerd in een bestemmingsreserve.

914004 Groenfonds Lingewaard

Reserve heeft als doel te zorgen voor financiële dekking om de plannen uit het beleidsplan te kunnen realiseren. De baten uit giften, subsidies, het waarborgfonds schade bomen en de 1%-regeling agrarische percelen voor locatieontwikkeling worden aan de bestemmingsreserve toegevoegd.
In 2021 zijn er geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

Gerealiseerd resultaat 2021

Baten	134.743.823
Lasten	128.135.231
Saldo voor aanspreken reserves	**6.608.591**
Reservemutaties:	
Onttrekkingen aan de reserves	9.387.621
Vrijval uit de reserves	12.923.487
Toevoegingen aan de reserves	24.148.298
Per saldo storting in reserves	**1.837.189**
Resultaat voor verwerking resultaatvoorstellen	**4.771.402**

Voorzieningen

Hieronder worden de voorzieningen toegelicht. Het doel van elke voorziening wordt beschreven en het verloop in 2021 wordt toegelicht.

	Stand 31-12-2020	Toe-voeging	Ont-trekking	Vrij-val	Stand 31-12-2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Wethouderspensioenen	6.245.823	0	-293.017	-248.423	5.704.383
Voorziening ruilverkaveling	46.465	0	0	-8.403	38.062
Bijdrage De Bongerd - Langstraat/Kruisstraat Gendt	363.022	0	0	0	363.022
Voorziening afwikkeling grondexploitaties	0	0	0	0	0
	6.655.310	**0**	**-293.017**	**-256.826**	**6.105.467**
Egalisatievoorzieningen					
Onderhoud wegverhardingen	1.567.431	1.361.414	-819.359	0	2.109.486
Onderhoud civieltechnische kunstwerken	169.042	104.995	-67.352	0	206.686
Onderhoud buitensport accommodaties	336.193	365.122	-5.685	0	695.631
Onderhoud gebouwen	1.970.627	1.459.296	-686.641	0	2.743.282
	4.043.294	**3.290.827**	**-1.579.036**	**0**	**5.755.085**
Voorzieningen van derden verkregen middelen met specifieke besteding					
Voorziening planschade	394.876	7.234	-14.584	-35.378	352.147

	Stand 31-12-2020	Toe-voeging	Ont-trekking	Vrij-val	Stand 31-12-2021
Voorziening riolering	5.026.370	454.215	0	0	5.480.585
Voorziening grafrechten	1.003.974	222.348	0	-87.394	1.138.928
Voorziening vooruitontvangen leges	524.458	310.868	-39.936	0	795.390
	6.949.677	**994.665**	**-54.521**	**-122.772**	**7.767.049**
Totaal	**17.648.281**	**4.285.492**	**-1.926.574**	**-379.597**	**19.627.601**

Toelichting op het doel en de inzet van de voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Wethouderspensioenen
De voorziening wordt aangehouden om te kunnen voldoen aan toekomstige pensioen- en wachtgeldverplichtingen. In 2021 is € 293.017 onttrokken als dekking voor betaalde pensioenverplichtingen. Door een gunstige ontwikkeling van de rekenrente kon de benodigde voorziening met € 248.423 naar beneden worden bijgesteld.

Voorziening Ruilverkaveling
Deze is ingesteld ten behoeve van de bestaande verplichtingen uit het wettelijk landinrichtingsplan 'Ruilverkaveling Overbetuwe-Oost' die hun oorzaak vinden in de periode voor 1-1-2013. In 2022 worden de laatste uitgaven gedaan waarna de voorziening kan worden opgeheven.

Bijdrage De Bongerd-Langstraat/Kruisstraat, Gendt
Ontvangen bijdrage van ontwikkelaar ten behoeve van de realisering van een rotonde (reeds aangelegd). Het college heeft in de vergadering van 9 februari 2021 ten aanzien van de meer grootschalige uitbreiding van woningbouw in Gendt, een afweging gemaakt tussen het gebied aangeduid als Vleumingen-West, fase 2, en De Bongerd. Daarbij is er de voorkeur aan gegeven eerst het gebied Vleumingen-West, 2e fase te ontwikkelen. Na Vleumingen-West, fase 2 zal De Bongerd worden ontwikkeld voor meer grootschalige woningbouw in Gendt.
In 2021 zijn geen toevoegingen of onttrekkingen gedaan.

Egalisatievoorzieningen

Onderhoud wegverhardingen
Voor het groot onderhoud aan wegen is een beleidsplan vastgesteld met daaraan gekoppeld een onderhoudsplan. Het onderhoud wordt uitgevoerd op basis van dit plan. Dit geeft in individuele jaren een piek of een dal in de onderhoudskosten. Ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de kosten is een voorziening gevormd. In 2021 is de jaarlijkse toevoeging van € 1.361.414 gedaan. De onttrekking van € 819.359 betreft de kosten van uitgevoerde werkzaamheden. Een toelichting op de uitgevoerde werkzaamheden is opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Onderhoud civieltechnische kunstwerken
Voor het groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken (bruggen, duikers, tunnels en dergelijke) is een beleidsplan vastgesteld met daaraan gekoppeld een onderhoudsplan. Dit geeft in individuele jaren een piek of een dal in de onderhoudskosten. Ten behoeve van een gelijkmatige verdeling van de lasten is de voorziening gevormd. In 2021 is ten behoeve van het toekomstig onderhoud € 104.995 toegevoegd. De onttrekking van € 67.352 betreft de kosten van uitgevoerde werkzaamheden. Een

toelichting op de uitgevoerde werkzaamheden is opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Onderhoud buitensportaccommodaties
In de Sportnota 2016-2020 is het onderhoudsplan voor buitensportaccommodaties opgenomen. Op basis hiervan is de voorziening gevormd. In 2021 is € 365.122 aan de voorziening toegevoegd. De kosten van de uitgevoerde werkzaamheden ad € 5.685 zijn onttrokken.

Onderhoud gebouwen
In 2019 is een voorziening onderhoud gebouwen ingesteld met als doel het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen.
In 2021 is als jaarlijkse storting een bedrag van € 1.393.862 toegevoegd en de ontvangen uitkering van € 65.434 uit de regeling SPUK-sport is toegevoegd. De onttrekking van € 686.641 betreft de kosten van uitgevoerde werkzaamheden.
Een toelichting op de uitgevoerde werkzaamheden is opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Voorzieningen van derden verkregen middelen met specifieke besteding

Voorziening planschade
Ingesteld met als doel toegekende planschadevergoedingen uit te kunnen keren. Op basis van planschadeverhaalovereenkomsten worden door initiatiefnemers van bouwprojecten bedragen gestort in deze voorziening. Voor zover de gestorte bedragen niet gebruikt zijn, worden deze 5 jaar na het onherroepelijk worden van het besluit dat de planschade tot gevolg had, terugbetaald aan de initiatiefnemers. De toevoeging betreft het ophogen van de voorziening met de vaste rentevergoeding. De onttrekking betreft de uitbetaling aan gedupeerden en de vrijval betreft de terugbetaling na 5 jaar aan een initiatiefnemer.

Voorziening riolering
Het doel van deze reserve is het egaliseren van de tarieven van de rioolrechten. Het werkelijke saldo van baten en lasten wordt gemuteerd op deze reserve. Het positieve saldo van € 454.215 op het taakveld riolering is toegevoegd aan de voorziening. Een nadere toelichting is opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Voorziening grafrechten
De ontvangen grafrechten vormen een verplichting aan degene die de afkoopsom heeft betaald. De gemeente is verplicht de ontvangen gelden te besteden aan het onderhouden van het kerkhof en de graven. Het grafrecht dat betrekking heeft op het begrotingsjaar valt jaarlijks vrij ten gunste van de exploitatie. In 2021 is € 222.348 voor besteding in komende jaren toegevoegd en er is € 87.394 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie 2021.

Voorziening vooruitontvangen leges
Rijkswaterstaat heeft een vooruitbetaling gedaan op de te betalen leges t.b.v. de aanleg van de door te trekken A15. Deze middelen zijn bestemd als dekking voor de gemeentelijke kosten voor de behandeling van de nog in te dienen vergunningaanvraag. In 2021 heeft Rijkswaterstaat opnieuw een vooruitbetaling gedaan op de te betalen leges. Dit bedrag van € 310.868 is toegevoegd. In verband met verrichte werkzaamheden is een bedrag van € 39.936 onttrokken.

Vaste schulden > 1 jaar

Omschrijving schuld	Saldo 31-12-2020	Vermeer-dering	Aflossing / vermindering	Saldo 31-12-2021
Onderhandse leningen	52.788.699		2.636.135	50.152.565
Waarborgsommen	129.236	2.918	11.387	120.767
Totaal	**52.917.936**	**2.918**	**2.647.522**	**50.273.332**

De onderhandse leningen betreffen bij de Bank Nederlandse Gemeenten afgesloten leningen. De totale rentelast van de opgenomen geldleningen bedraagt € 1,9 miljoen. Volgens het aflossingsplan is in 2021 een bedrag van € 2,6 miljoen afgelost. In 2021 zijn geen nieuwe leningen afgesloten.

Vlottende schulden < 1 jaar

Overige schulden	31-12-2021	31-12-2020
Sociale zaken betalingen onderweg	56.967	58.217
Crediteuren	5.322.984	4.502.783
Soza te verwerken debiteurenontvangsten	5.506	0
Totaal	**5.385.457**	**4.561.000**

Banksaldi	31-12-2021	31-12-2020
Banksaldi BNG	819.050	160
	819.050	**160**

Overlopende passiva

Verplichtingen te betalen in een volgend begrotingsjaar	31-12-2021	31-12-2020
Nog te betalen bedragen	7.161.162	6.387.921
Nog te betalen rente onderhandse leningen	318.336	334.745
Totaal	**7.479.498**	**6.722.667**

Nog te betalen bedragen

Deze post bestaat uit diensten, leveringen en afdrachten die betrekking hebben op 2021 waarvoor pas in 2022 een factuur is ontvangen.

	31-12-2021	31-12-2020
- kosten inhuur personeel	112.046	127.483
- salarissen, sociale lasten en loonheffing	2.330.969	1.805.252
- jeugdgezondheid	38.063	37.413
- wegen, verkeerstellingen en kruispunten	48.402	215.667
- diverse uitgaven WMO en participatie etc.	2.722.482	2.333.257
- btw en vennootschapsbelasting huidig jaar	835.221	385.218
- btw suppleties oude jaren	7.857	369.840
- leges burgerzaken	30.005	0
- accountantskosten	35.000	0
- afrekening belastingsamenwerking	104.370	0

	31-12-2021	31-12-2020
- kosten GBO via belastingsamenwerking	155.436	0
- Covid-19 waaronder compensaties	0	477.108
- kosten m.b.t. afval (waaronder plastic)	170.500	47.308
- ODRA, afrekening dienstverlening afgelopen jaar	100.573	114.773
- kosten onderzoek en ruiming explosieven	188.347	177.502
- kosten FUWA	0	54.519
- overige	281.891	242.581
Totaal	**7.161.162**	**6.387.921**

Nog te betalen rente onderhandse leningen

Betreft de nog te betalen rente op onderhandse leningen die bij de Bank Nederlandse Gemeenten zijn afgesloten.

Ontvangen voorschotten met een specifiek bestedingsdoel	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Ontvangen voorschotten op subsidies	11.607.774	14.644.215

Dit betreffen (vooruit) ontvangen subsidies en uitkeringen inzake projecten waarvan de besteding nog niet heeft plaatsgevonden. Bij niet besteden moet de subsidie of uitkering worden terugbetaald aan de verstrekker van de subsidie.

Subsidieregeling	**Saldo 31-12-2020**	**Ontvangen bijdragen**	**Besteding**	**Terug-betaald**	**Saldo 31-12-2021**
Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	0	120.569	95.000	0	25.569
SPUK Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	24.458	15.969	40.427	0	0
SPUK Reductie energiegebruik	76.591	0	76.591	0	0
SPUK Proeftuinen Aardgasvrije Wijken	3.341.632	812.863	0	0	4.154.495
SPUK Ventilatie in scholen IKC De Regenboog	0	154.795	89.162	0	65.633
SPUK Ventilatie in scholen IKC Abacus (startdatum 2022)	0	146.652	0	0	146.652
SPUK Ventilatie in scholen IKC Binnenste Buiten (startdatum 2022)	0	93.454	0	0	93.454
SPUK Flexibele inzet woningbouw (diverse projecten)	0	45.595	25.215	0	20.380
SPUK Reductie energiegebruik woningen	0	597.984	194.459	0	403.525
SPUK Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	158.551	357.637	215.448	0	300.740
SPUK Inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	0	161.573	0	0	161.573
SPUK stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	186.647	0	31.749	0	154.898
SPUK Tijdelijke Overbruggingsregelingen Zelfstandig Ondernemers 1-2-3 2020	4.331.358	0	0	4.315.707	15.651
SPUK Tijdelijke Overbruggingsregelingen Zelfstandig Ondernemers 1-2-3 2021	0	2.106.078	1.325.801	0	780.278
SPUK Stimulering sport 2019	662.955	0	0	662.954	0

Subsidieregeling	Saldo 31-12-2020	Ontvangen bijdragen	Besteding	Terug-betaald	Saldo 31-12-2021
SPUK Stimulering sport 2020	429.326	0	155.179	0	274.147
SPUK Stimulering sport 2021	0	477.836	311.741	0	166.095
SPUK Sportakkoord 2020-2022	0	127.713	34.234	0	93.479
SPUK Lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken 2021	0	30.000	9.798	0	20.202
SPUK IJsbanen en Zwembaden	0	178.480	178.480	0	0
Provinciale subsidie t.b.v. activiteiten programma NEXTgarden	842.623	33.151	875.774	0	0
Provinciale subsidie t.b.v. realisatie snelfietsroute F15	4.500.000	0	0	0	4.500.000
Provinciale subsidie t.b.v. gemeentelijke monumenten	38.000	0	38.000	0	0
Provinciale subsidie t.b.v. uitvoeringsprogramma Landschap en biodiversiteit Lingewaard	11.857	11.857	11.857	0	11.857
Provinciale subsidie Flexibele inzet woningbouw (diverse projecten)	0	108.524	88.144	0	20.380
Zwerfafvalsubsidie 2019/2020	40.217	0	40.217	0	0
Europese subsidie dRural	0	198.765	0	0	198.765
Totaal	**14.644.215**	**5.779.496**	**3.837.276**	**4.978.661**	**11.607.774**

Overige vooruitontvangen bedragen	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Overige ontvangsten	1.601.906	1.187.330

Dit betreft uitgaven voor diensten, leveringen en afdrachten die betrekking hebben op 2022 waarvoor de betaling al in 2021 is ontvangen.

	31-12-2021	**31-12-2020**
- bijdragen facilitaire projecten	671.322	795.736
- bijdragen parkeerfonds	96.000	96.000
- eigen bijdragen vraagafhankelijk vervoer	28.644	26.040
- BBZ 2020 voorlopige rijksbijdrage	284.193	228.195
- premie sociale lasten	50.585	0
- ambulantiseringsmiddelen beschermd wonen	440.339	0
- overige	30.823	41.360
Totaal	**1.601.906**	**1.187.330**

Niet in de balans opgenomen gebeurtenissen, rechten en verplichtingen

Afwikkeling btw-claim in relatie tot de calamiteit gemeentekantoor
Op verzoek van de accountant hebben wij de wijze waarop in de jaarrekening 2020 onze btw-claim in relatie tot de brand in het gemeentehuis was opgenomen aangepast. Deze claim hebben we nu wederom opgenomen onder “niet in de balans opgenomen gebeurtenissen, rechten en verplichtingen”.
De rechtbank heeft onze claim in een uitspraak van december 2021 niet toegewezen. Wij hebben hoger beroep ingesteld tegen deze uitspraak en gaan ervan uit dat onze claim in 2022 alsnog wordt toegewezen. In dat geval zal € 1,4 miljoen in onze financiële administratie worden opgenomen.”

Financieringsovereenkomst Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Met de BNG is een financieringsovereenkomst voor een Krediet- en Depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer gesloten welke stilzwijgend wordt verlengd met telkens een kalenderjaar. Onderdeel van het kredietarrangement is een krediet in rekening-courant met een limiet van € 5,0 miljoen.

Uitstaande vakantierechten
De ultimo 2021 uitstaande verplichting voor opgebouwde vakantierechten bedraagt € 997.500.

Inkoopcontracten
De gemeente Lingewaard heeft diverse contracten afgesloten die elk een inkoopwaarde hebben van meer dan € 750.000. Hieronder staan de categorieën aan kosten waarvoor contracten zijn afgesloten:

- Detachering / inhuur personeel
- Afvalinzameling
- Onderhoud groen
- Software applicaties
- Zorginkoop sociaal domein (hulpmiddelen, hulp bij het huishouden, leerlingenvervoer)

Borg- en garantstellingen
De afgegeven 100% garantieverstrekkingen aan verenigingen en/of stichtingen bedragen per 31 december 2020 nog € 5.000. De afgegeven directe garantieverstrekkingen aan instellingen en/of organisaties bedroegen per 31 december 2021 ruim € 4,5 miljoen.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Per 31 december 2021 was door het WSW voor een bedrag van € 46,7 miljoen aan garantie-verstrekkingen afgegeven. Woningcorporaties kunnen via het WSW voordelig geld lenen tegen gunstige voorwaarden op de kapitaalmarkt voor investeringen in sociale huurwoningen en (sociaal) maatschappelijk vastgoed. De zekerheidsconstructie van het WSW zorgt daarvoor. Gemeenten vormen voor 50% de achtervang op de borgstelling door het WSW. Het risico dat gemeenten als achtervang lopen is theoretisch: het bestaat uit het verstrekken van een relatief kleine en renteloze lening, die het WSW te zijner tijd terugbetaalt. Dit speelt pas als een corporatie niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen en het garantievermogen niet toereikend blijkt.

Waarborgfonds Eigen Woningen
Per 31 december 2021 was door het WEV voor een bedrag van € 106,5 miljoen aan garantieverstrekkingen afgegeven. Het WEV heeft sinds 1 januari 1995 als doel het eigen woning bezit te bevorderen en is belast met de uitvoering van de Nationale Hypotheek Garantie. Het Rijk en gemeenten vormen de achtervang voor het geval het WEW niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.

Tot en met 2010 droegen het Rijk en gemeenten ieder voor 50% de achtervang. Met ingang van 2011 draagt het Rijk voor nieuwe gevallen de volledige achtervang.

Hypotheekfonds overheidspersoneel
Per 31 december 2021 was voor een bedrag van € 627.000 aan 100% garantstelling afgegeven. Tenslotte staat per 31 december 2021 een bedrag van bijna € 760.000 aan 100% garantstelling uit voor hypothecaire leningen afgesloten voor 1 januari 1995.

Overzicht van verleende borg en garantstellingen

Naam	Lening bij aanvang	Borg-stelling	Borgstelling 31-12-2020	Borgstelling 31-12-2021
Verenigingen/stichtingen				
Stg tot behoud en instandhouding van Fort Pannerden	00.000	50.000	10.000	5.000
			10.000	*5.000*
Instellingen/organisaties				
Betuweland, Liduina Bemmel	1.574.400	100%	1.485.600	1.396.800
Zorgcentrum St. Jozef Gendt	1.497.475	100%	636.427	598.990
Woonstichting Gendt	2.732.664	100%	1.168.167	1.050.673
Woonstichting Gendt	2.722.681	100%	1.180.613	1.065.767
Stichting Waardwonen	546.455	100%	488.219	427.355
			4.959.025	*4.539.585*
Waarborgfondsen				
WSW/woningcorporaties	93.415.171	50%	42.409.608	46.707.585
WEW/Nationale Hypotheek-garantie (t/m 2010)	213.000.000	50%	123.500.000	106.500.000
WEW/Nationale Hypotheek-garantie (vanaf 2011)	546.000.000	-		-
			165.909.608	*153.207.585*
Overige				
Hypotheekfonds voor overheidspersoneel		100%	640.301	627.195
Regeling gemeente garantie (t/m 1994)		100%	1.232.267	759.924
			1.872.567	*1.387.119*
			172.751.200	**159.139.289**

In 2021 is de gemeente niet aangesproken als borgsteller en zijn er geen betalingen als zodanig gedaan.
Het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) kan bij dreigende liquiditeitstekorten in verband met tot en met 31 december 2010 afgegeven borgtochten een beroep doen op achtergestelde, renteloze leningen van het Rijk (50%) en van de gemeenten (50%). Ten aanzien van per 1 januari 2011 afgegeven borgtochten wordt de volledige achtervangfunctie door het Rijk vervuld.

Eigen bijdrage op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
Een aanvrager van een maatwerkvoorziening (bijvoorbeeld: begeleiding, hulp in de huishouding of scootmobiel) is op grond van de Wmo 2015 een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de

gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken. De aan het einde van het begrotingsjaar bestaande verplichting wordt toegelicht onder de niet in de balans opgenomen gebeurtenissen, rechten en verplichtingen. Echter, indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen.

Activa
Immateriële vaste activa
Onder immateriële vaste activa wordt opgenomen:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling.
- bijdragen aan activa in eigendom van derden

De afschrijvingstermijn op de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en disagio is maximaal gelijk aan de looptijd van de lening. De afschrijvingstermijn op de kosten van onderzoek en ontwikkeling bedraagt ten hoogste vijf jaar.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Investeringen met economisch nut

Deze investeringen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht, in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
In afwijking van bovenstaande worden kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde niet geactiveerd.

Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of volledig worden gedaan ten behoeve van riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval, worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Gronden en terreinen

Ondergronden met een beperkte levensduur, zoals renovaties van sportvelden, parkeervoorzieningen en dergelijke, worden afgeschreven overeenkomstig de verwachte gebruiksduur. Op overige gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Bedrijfsgebouwen

In de waardering van de schoolgebouwen is tevens de waarde van de grond begrepen. De grondkosten van de overige gemeentelijke eigendommen zijn geactiveerd onder “gronden en terreinen”.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut zijn in de balans opgenomen tegen de kosten die daaraan gespendeerd zijn verminderd met daarvoor ontvangen bijdragen van derden en eventueel een bijdrage uit een daartoe aangewende reserve. De basis voor de waardering is het totaal van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV’s en BV’s zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Afschrijvingstermijn en afschrijvingswijze

In 2020 is besloten om alle materiële vaste activa af te gaan schrijven volgens de annuïtaire methode. Dit vanwege de hierdoor jaarlijks gelijkblijvende lasten van afschrijving en rente. De, op basis van de geschatte economische levensduur, gehanteerde termijnen voor afschrijving zijn als gevolg van deze wijziging niet aangepast.

Voorraden

De voorraden hebben betrekking op de gronden zonder kostprijsberekening en onderhanden werken van de grondexploitatie. De gronden zonder kostprijsberekening zijn opgenomen op basis van de

reeds uitgegeven kosten (aankoopkosten, voorbereiding en toezicht en dergelijke), de zogenaamde verkrijgingsprijs. Gronden waarvoor een reëel en stellig voornemen tot toekomstige bouw ontbreekt worden voor de verkrijgingsprijs, tot een maximum van de marktwaarde, naar de balans gebracht.

De onderhanden werken zijn opgenomen tegen de vervaardigingskosten (aankoopkosten, kosten bouwrijp maken, beplanting, overige exploitatiekosten en rente) verminderd met de opbrengsten van gerealiseerde verkopen. Voor onderhanden werken waarbij een verliesgevende exploitatie wordt verwacht, wordt een voorziening opgenomen ter grootte van het verwachte verlies.

Vorderingen
De vorderingen en schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde eventueel onder aftrek van een voorziening voor dubieuze vorderingen. Bij de bepaling van de voorziening wordt rekening gehouden met bijkomende kosten.

Liquide middelen en overlopende activa
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva
Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (algemene reserve en bestemmingsreserves) en het nog te bestemmen gerealiseerd resultaat.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd wegens:
a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.
De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn onderbouwd met meerjarenonderhoudsplannen. In paragraaf 3 “Onderhoud kapitaalgoederen” van het jaarverslag is het betreffende beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling, onder de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans, bij het onderdeel niet in de balans opgenomen gebeurtenissen, rechten en verplichtingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021

(Bedragen x €1.000)		Rekening 2021			Begroting 2021 na wijziging			Begroting 2021 Primitief		
Programma's		**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
1	Veiligheid	162	-4.146	-3.984	524	-3.786	-3.262	114	-3.419	-3.305
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	219	-5.845	-5.626	187	-10.814	-10.627	233	-10.472	-10.239
3	Economie	15.947	-13.963	1.984	3.507	-4.687	-1.180	3.468	-4.516	-1.048
4	Onderwijs	308	-4.061	-3.753	526	-4.391	-3.865	324	-4.213	-3.889
5	Sport, cultuur en recreatie	1.765	-9.675	-7.910	1.764	-10.155	-8.391	1.340	-9.397	-8.056
6	Sociaal domein	10.205	-48.238	-38.033	9.270	-48.049	-38.780	9.329	-45.399	-36.070
7	Volksgezondheid en milieu	10.628	-11.784	-1.156	10.990	-12.984	-1.994	10.322	-11.180	-858
8	Volkshuisv.,RO en Stedelijke vernieuwing	4.091	-7.803	-3.712	1.950	-4.974	-3.024	1.950	-4.707	-2.758
9	Bestuur en ondersteuning	1.124	-5.477	-4.353	881	-6.173	-5.292	864	-5.783	-4.919
Subtotaal programma's		*44.448*	*-110.992*	*-66.543*	*29.599*	*-106.014*	*-76.415*	*27.944*	*-99.086*	*-71.142*
Alg. dekkingsmiddelen		88.212	200	88.411	86.829	113	86.942	82.153	113	82.266
Overhead		2.035	-17.340	-15.305	1.773	-17.208	-15.435	657	-15.878	-15.220
Vennootschapsbelasting		0	-4	-4	0	0	0	0	0	0
	Gerealiseerd resultaat	**134.744**	**-128.135**	**6.609**	**118.200**	**-123.109**	**-4.909**	**110.753**	**-114.850**	**-4.097**
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves										
1	Veiligheid	9	-	9	9	-	9	9	-	9
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.986	-10.930	-7.944	2.990	-5.930	-2.940	2.889	-5.808	-2.919
3	Economie	978	-3.950	-2.972	920	-846	74	-	-	-
4	Onderwijs	90	-	90	90	-	90	-	-	-
5	Sport, cultuur en recreatie	113	-181	-68	113	-16	97	99	-16	83
6	Sociaal domein	1.988	-85	1.903	2.048	-101	1.946	1.144	-	1.144
7	Volksgezondheid en milieu	196	-47	148	652	-12	640	340	-165	175
8	Volkshuisv.,RO en Stedelijke vernieuwing	2.816	-645	2.171	1.224	-595	629	375	-	375
9	Bestuur en ondersteuning	13.135	-8.309	4.826	13.095	-8.223	4.872	12.200	-7.329	4.872
Subtotaal reserves		*22.311*	*-24.148*	*-1.837*	*21.141*	*-15.723*	*5.418*	*17.056*	*-13.318*	*3.738*
Gerealiseerd resultaat		**157.055**	**-152.284**	**4.771**	**139.341**	**-138.832**	**509**	**127.810**	**-128.168**	**-358**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Toelichting budgetafwijkingen

Toelichtingen op de budgetafwijkingen per taakveld zijn opgenomen onder de programma's in het jaarverslag. Bij het onderdeel 'Wat heeft het gekost' zijn per taakveld de afwijkingen (boven € 50.000) toegelicht. Daarnaast is dit jaar voor het eerst het onderdeel "Toelichting op resultaat 2021" binnen de

jaarstukken opgenomen. Dit overzicht treft u aan binnen het deel "Algemeen". Hierin ziet u een overzicht van de belangrijkste afwijkingen op concernniveau. Daarbij is aangegeven of het gaat om een voordeel (V) of een nadeel (N) en of de afwijking een incidenteel of structureel karakter heeft.

Begrotingsrechtmatigheid

Op grond van de Gemeentewet zijn alle overschrijdingen op de lasten ten opzichte van de begroting (na wijziging) onrechtmatig. In de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV staan de uitgangspunten voor de begrotingsrechtmatigheid. Op basis hiervan is van lastenoverschrijdingen groter dan € 50.000 getoetst of deze rechtmatig zijn.

In onderstaande tabel zijn de lastenoverschrijdingen opgenomen per programma. Deze lastenoverschrijdingen zijn per programma beoordeeld en toegelicht met vermelding van de kwalificatie rechtmatig of onrechtmatig.

Lasten programma	Rekening 2021	Begroting 2021 na wijziging	Meer uitgegeven	(R)echtmatig / (O)nrechtmatig
1. Veiligheid	4.146.007	3.785.888	360.119	R
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	16.775.225	16.744.637	30.588	R
3. Economie	17.912.920	5.533.111	12.379.809	R
5. Sport, cultuur en recreatie	9.856.230	10.170.777	-314.547	R
6. Sociaal domein	48.322.725	48.150.478	172.247	R
8. Volkshuisv., RO en Stedelijke vernieuwing	8.447.980	5.568.912	2.879.068	R
9. Bestuur en ondersteuning	30.929.928	31.491.178	-561.250	R

Programma 1. Veiligheid

De overschrijding betreft in 2021 gemaakte (meer)kosten voor het opsporen en ruimen van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Omdat niet altijd bekend is waar explosieven liggen is het niet mogelijk om vooraf de hoogte van de kosten te begroten. In 2022 wordt via de algemene uitkering uit het gemeentefonds (via de meicirculaire) een vergoeding ontvangen voor (een deel van) de kosten. Op basis hiervan beschouwen we de overschrijding als rechtmatig.

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Er is € 5 miljoen toegevoegd aan de reserve Extra toevoeging voorziening wegen. Zie de toelichting in programma 2. De toevoeging was niet begroot maar omdat deze conform de bedoeling van de raad is om extra middelen te reserveren voor onderhoud aan wegen beschouwen we de toevoeging aan de reserve als rechtmatig.

Programma 3. Economie

De overschrijding van bijna € 12,4 miljoen wordt vooral veroorzaakt door € 9,4 miljoen hogere lasten vanwege de afname van het onderhanden werk op het product Industrieterreinen. Tegenover de hogere lasten staan ruim € 12,4 miljoen hogere baten, met name uit de verkoop van gronden. Op basis hiervan wordt de overschrijding als rechtmatig beschouwd.
De behaalde voordelen van € 3,1 miljoen op de grondexploitaties worden zonder begrotingswijziging toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. Dit past binnen het door de raad vastgestelde beleid en daarmee zijn de mutaties rechtmatig.
Als dekking voor het gemeentelijk deel van de uitgaven ten behoeve van NEXTgarden is € 72.000 onttrokken aan de hiervoor ingestelde bestemmingsreserve. Dat is in lijn met voorgaande jaren en daarmee kan de mutatie als rechtmatig worden beschouwd.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie
De enige post die voor toelichting in aanmerking komt is een niet begrote toevoeging aan een reserve. De ontvangen bijdragen van € 172.000 t.b.v. ruimtelijke ontwikkeling worden zonder begrotingswijziging toegevoegd aan de hiervoor ingestelde bestemmingsreserves. Dit past binnen het door de raad vastgestelde beleid en daarmee beschouwen we de overschrijding als rechtmatig.

Programma 6. Sociaal domein
"De overschrijding is ontstaan op het product Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004). Op dit product hebben wij de zogenaamde TOZO-regeling verantwoord. In de begroting is hiermee geen rekening gehouden. Zowel bij de lasten als bij de baten heeft dit een afwijking van € 1,2 miljoen veroorzaakt. Daarmee beschouwen we de overschrijding als rechtmatig.
De uitgaven voor gespecialiseerde jeugdhulp zijn in 2021 bijna € 538.000 hoger dan begroot. In 2021 zijn er een drietal dure (landelijke) trajecten gestart. Daarnaast is er sprake van een toename van het aantal jongeren die gebruik maken van JeugdzorgPlus. Daarnaast is er ook een administratieve correctie met betrekking tot 2020 doorgevoerd van € 144.270. Dit betreft een verschuiving van kosten van Maatwerkdienstverlening 18- naar Geëscaleerde zorg 18- De overschrijdingen passen binnen de door de raad gestelde beleidskaders en daarmee beschouwen we deze als rechtmatig.

Programma 8. Volkshuisv., RO en Stedelijke vernieuwing
De overschrijding op dit programma kent een aantal oorzaken. Op het product Actief grondbeleid is besloten om ten laste van de reserve grondexploitatie een verliesvoorziening te treffen van € 1.400.000 in verband met een verwacht negatief resultaat op project Aloysiuslocatie Huissen. Het bestaande beleid is om verliezen te nemen als deze voorzienbaar zijn en deze te dekken uit de reserve grondexploitatie. De hogere lasten en baten zijn daarmee volgens ons rechtmatig. Daarnaast zijn op dit product de lasten € 925.000 hoger dan begroot. Daar staan voor een bedrag van € 941.000 hogere baten tegenover. Daarmee is ook deze overschrijding te beschouwen als rechtmatig.
Op het product Faciliterend grondbeleid zijn de lasten in 2021 ruim € 325.000 hoger dan begroot. Tegenover deze hogere uitgaven staan voor minimaal hetzelfde bedrag vergelijkbare hogere baten. De overschrijding beschouwen we daarmee als rechtmatig.
Op het product Bouwen – vergunningverlening is € 310.000 leges t.b.v. de door te trekken A15 vooruit ontvangen. De ontvangen leges zijn toegevoegd aan de voorziening Vooruit ontvangen leges. Op het moment van ontvangst was er geen ruimte meer om nog een begrotingswijziging vast te laten stellen. In voorgaande jaren ontvangen leges A15 zijn ook toegevoegd aan de voorziening en daardoor kan de overschrijding als rechtmatig worden beschouwd.

Programma 9. Bestuur en ondersteuning
De raad heeft besloten om de reserve Precariobelasting in 2021 volledig vrij te laten vallen. In de begroting was opgenomen dat van de vrijval € 4.242.000 ten gunste van de Algemene reserve zou komen. In werkelijkheid kon € 5.346.000 worden toegevoegd. Dit past binnen het door de raad genomen besluit en daarom beschouwen we de hogere toevoeging als rechtmatig.

Lopende investeringsprojecten
Verder is op basis van de bijlage Overzicht lopende investeringen beoordeeld of er investeringen zijn gedaan die het budget met meer dan € 50.000 hebben overschreden. Conform afspraken worden deze overschrijdingen gecompenseerd met de budgetten 2022.

	Beschikbaar budget	Uitgaven t/m 2021	Meer uitgegeven	(R)echtmatig / (O)nrechtmatig
Herbouw gemeentekantoor (2020)	7.886.500	8.033.604	147.104	R
Verplaatsing Jonge Kracht / Polseweg	5.000.000	5.835.451	835.451	R
Verbouwing De Brink	223.845	276.397	52.552	R
Afkoppelen part.percelen Doornenburg en Angeren	275.000	435.758	160.758	R
Riolering Kamervoort	185.000	242.424	57.424	R
Waterbergingbanken (2014)	0	80.269	80.269	R

Herbouw gemeentekantoor
De overschrijding per eind 2021 heeft meerdere oorzaken. De raad is eind 2020 via een informatienota geïnformeerd over de hogere lasten en over de te verwachten hogere baten. Op basis van de stand per ultimo 2021 is de verwachting dat bij afsluiten van het investeringsbudget in 2022 er geen extra overschrijdingen zullen zijn. Daarmee beschouwen we de overschrijding als rechtmatig.

Verplaatsing Jonge Kracht / Polseweg
Op basis van de gedane uitgaven is het budget met € 835.000 overschreden. Dit wordt mede veroorzaakt doordat voor het nieuwe sportpark industriegrond tegen de waarde van industriegrond moest worden aangekocht. Zonder deze aankoop was woningbouw in het plan Bloemstraat niet mogelijk. Bij de afronding van het project in 2022 wordt voorgesteld de gronden met € 750.000 af te waarderen ten laste van de reserve Grondexploitatie. In 2022 worden ook nog bijdragen van derden ontvangen voor een bedrag van € 150.000. De raad wordt hierover in 2022 geïnformeerd.. Op basis hiervan beschouwen we de overschrijding als rechtmatig.

Verbouwing De Brink
De overschrijding wordt mede veroorzaakt doordat de nog te ontvangen uitkering 2021 uit de regeling SPUK-sport pas in 2022 bekend zal zijn. Tot die tijd beschouwen we de overschrijding als rechtmatig.

Afkoppelen part.percelen Doornenburg en Angeren
Er is een overschrijding doordat de verrekening van kosten naar andere investeringen nog niet heeft plaatsgevonden. Dit wordt opgepakt bij de financiële afhandeling van dit project in 2022. Tot die tijd beschouwen we de overschrijding als rechtmatig

Riolering Kamervoort
Er is een overschrijding doordat de verrekening van kosten naar andere investeringen nog niet heeft plaatsgevonden. Dit wordt opgepakt bij de financiële afhandeling van dit project in 2022. Tot die tijd beschouwen we de overschrijding als rechtmatig

Waterbergingbanken (2014)
De uitgaven t.b.v. de waterbergingsbanken moeten worden gedekt door de bijdragen van participanten. De afspraak is dat na 8 jaar het project financieel wordt afgesloten. Dan zal blijken of er voldoende middelen zijn ontvangen van de participanten. Tot die tijd beschouwen we de overschrijding als rechtmatig

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

WNT-verantwoording 2021 Gemeente Lingewaard

De WNT is van toepassing op Gemeente Lingewaard. Het voor Gemeente Lingewaard toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000,- (Algemeen).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

bedragen x € 1	Valk, I	Peters, PJ	Wijnia J
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	N.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 120.357	€ 100.417	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.675	€ 18.322	
Subtotaal	*€ 142.032*	*€ 118.739*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	*€ 142.033*	*€ 118.739*	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2020			

Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	25/08 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 11/08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja

Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 41.691	€ 97.472	€ 71.472
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 7.163	€ 16.688	€ 12.459
Subtotaal	*€ 48.854*	*€ 114.160*	*€ 83.931*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 70.844	€ 201.000	€ 123.016
Bezoldiging	€ 48.854	€ 114.160	€ 83.931

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Niet van toepassing

Tabel 1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen)

Niet van toepassing

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700*, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700.*

Niet van toepassing

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d, Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder.

Niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Niet van toepassing

Overzicht van incidentele baten en lasten

De provincie geeft in haar begrotingscirculaire 2021 aan, dat het BBV geen scherpe definitie geeft van wat incidenteel en structureel is. Het BBV laat ruimte voor (interpretatie)verschillen, omdat dit past bij de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden. Gemeenten benutten deze ruimte volgens de provincie in (te) grote mate, hetgeen leidt tot discussies tussen de gemeenten en de toezichthouder. Om deze discussies te beperken heeft de provincie een ambtelijke handleiding incidentele baten en lasten opgesteld die gebruikt kan worden om de jaarstukken en de begroting op te stellen.
Het gebruik van de nieuwe handleiding en het overleg met de toezichthouder hierover heeft geleid tot substantiële aanpassingen van de interpretatie of een post incidenteel of structureel is. Deze zijn:

- Als de taak structureel is, is het géén incidentele post, ongeacht of het eenmalig is. Alle begrote baten en lasten op het overzicht incidentele baten en lasten in de begroting 2021 zijn onderdeel van structurele taken en zijn dus volgens de nieuwe inzichten structureel.
- Een last of een baat wordt alleen opgenomen wanneer hij materieel is, dat wil zeggen substantieel van omvang. De gemeente mag zelf deze grens bepalen. De provincie stelt voor 0,01 tot 0,05% van de omzet. Wij stellen voor € 50.000, omdat dit aansluit bij de grens waarover we rapporteren bij onder- en overschrijdingen.
- Alle mutaties in de reserves zijn per definitie incidenteel, behalve de reserves die afschrijvingslasten dekken. Dus ook de jaarlijkse gelijkblijvende dotaties worden als incidenteel beschouwd.

Baten en lasten:
In het overzicht incidentele baten en lasten van de jaarrekening 2021 hebben we de werkelijke baten en lasten opgenomen volgens de nieuwe inzichten. De begrote baten en lasten zijn de bedragen zoals ze oorspronkelijk zijn opgenomen in de begroting aangevuld met de door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen. Bij alle begrote baten en lasten ontstaat dus een verschil, omdat de werkelijke baat of last volgens de nieuwe inzichten structureel is en dus niet in het overzicht is opgenomen.

Mutaties in de reserves:
Ook bij de mutaties in de reserves ontstaan er veel verschillen door de nieuwe interpretatie. Om de kolom werkelijk en begroot (na wijziging) beter op elkaar aan te laten sluiten, hebben we er voor gekozen om de mutaties in de reserves die in de begroting 2021 opgenomen waren in het overzicht ‘structurele mutaties reserves’ over te hevelen naar het overzicht incidentele baten en lasten als ze volgens de nieuwe inzichten incidenteel zijn.

	Werkelijk 2021				Begroot 2021 na wijziging				Verschil 2021			
Begrote incidentele lasten en baten	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. Reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**incident. effect**
Programma 1 Veiligheid												
Explosievenopruiming	-	-	9	9	-	-	9	9	-	-	-	-
Totaal Programma 1 Veiligheid	*-*	*-*	*9*	*9*	*-*	*-*	*9*	*9*	*-*	*-*	*-*	*-*
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat												
Budgetoverhevelingen	-	-108	-	-108	-	-108	-	-108	-	-	-	-
Civieltechnische kunstwerken onttrekking + jaarlijkse dotatie	-	-18	21	4	-	-18	21	4	-	-	-	-
Straatmeubilair vervanging jaarlijkse dotatie	-	-20	-	-20	-	-20	-	-20	-	-	-	-
Rehabilitatie wegen jaarlijkse dotatie	-	-70	-	-70	-	-70	-	-70	-	-	-	-
Dekking bijdrage regionaal mobiliteitsfonds regio Arnhem	-	-	60	60	-	-	60	60	-	-	-	-
Revitalisering Zilverkamp vrijval saldo reserve	-	-	24	24	-	-	-	-	-	-	24	24
Kwartiermaker dijkversterking tlv algemene reserve	-	-	-	-	-22	-	22	-	22	-	-22	-
Storting in reserve onderhoud wegen	-	-5.000	-	-5.000	-5.000	-	-	-5.000	5.000	-5.000	-	-
Parkeerfonds toev.project Weverstraat /onttrekk onderzoek	-	-24	20	-5	-	-24	20	-5	-	-	-	-
Vormen investeringsreserve fietsvoorzieningen	-	-2.100	-	-2.100	-	-2.100	-	-2.100	-	-	-	-
Vormen investeringsreserve maatregelen GMP	-	-3.591	-	-3.591	-	-3.591	-	-3.591	-	-	-	-

	Werkelijk 2021				Begroot 2021 na wijziging				Verschil 2021			
Begrote incidentele lasten en baten	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. Reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**incident. effect**
Dekking fietsvoorziening uit fonds bovenwijks	-	-	350	350	-	-	350	350	-	-	-	-
Dekking bochten karstraat uit fonds bovenwijks	-	-	2.500	2.500	-	-	2.500	2.500	-	-	-	-
Totaal Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	*-*	*-10.930*	*2.975*	*-7.955*	*-5.022*	*-5.930*	*2.973*	*-7.979*	*5.022*	*-5.000*	*2*	*24*
Programma 3 Economie												
Budgetoverhevelingen	-	-96	140	44	-	-96	140	44	-	-	-	-
NEXTgarden overheveling van ARgrondexploitatie naar AR	-	-750	750	-	-	-750	750	-	-	-	-	-
AR grondexploitatie bijstelling verliesvoorziening	-	-363	-	-363	-	-	-	-	-	-363	-	-363
AR grondexploitatie storting tussentijdse winstneming	-	-2.741	-	-2.741	-	-	-	-	-	-2.741	-	-2.741
Algemene reserve grondexploitatie dekking uitgaven 2021	-	-	88	88	-	-	30	30	-	-	58	58
Totaal Programma 3 Economie	*-*	*-3.950*	*978*	*-2.972*	*-*	*-846*	*920*	*74*	*-*	*-3.104*	*58*	*-3.046*
Programma 4 Onderwijs												
Budgetoverhevelingen (w.o. onderwijsachterstanden)	-	-	90	90	-	-	90	90	-	-	-	-
Onderwijsachterstanden (131.400 Lasten en baten)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Programma 4 Onderwijs	*-*	*-*	*90*	*90*	*-*	*-*	*90*	*90*	*-*	*-*	*-*	*-*
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie												
Reserve kunst jaarlijkse dotatie	-	-8	-	-8	-	-8	-	-8	-	-	-	-

	Werkelijk 2021				Begroot 2021 na wijziging				Verschil 2021			
Begrote incidentele lasten en baten	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. Reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**incident. effect**
Landschapsfonds bijdragen en dekking prog.landschap	-	-36	47	11	-	-8	47	39	-	-28	-	-28
AR gondexploitatie afstorten bijdrage RO	-	-137	-	-137	-	-	-	-	-	-137	-	-137
Combinatiefunctionarissen actualisatie sportbeleid	-	-	14	14	-	-	14	14	-	-	-	-
Huur tijdelijke lokalen Jonge kracht	-	-	11	11	-11	-	11	-	11	-	-	11
Totaal Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	*-*	*-181*	*72*	*-109*	*-11*	*-16*	*72*	*45*	*11*	*-165*	*-*	*-154*
Programma 6 Sociaal Domein												
Budgetoverhevelingen	-	-61	364	303	-	-101	364	263	-	40	-	40
TF Sociaal Domein; Aansl. Zorgstruct. Onderwijs (100.000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TF Sociaal Domein; Beleidsadv. kwaliteitsmedew. job-hunter	-	-	-	-	-300	-	-	-300	300	-	-	300
TF Sociaal Domein; resultaatbestemming 2020	-	-	347	347	-	-	347	347	-	-	-	-
WMO-hulpmiddelen (toevoeging ivm verkoop hulpmiddelen)	-	-24	193	169	-	-	193	193	-	-24	-	-24
Was en strijk pilot tlv BR Stimulering huishoudelijke hulp	-	-	100	100	-100	-	100	-	100	-	-	100
Onttrekking bestemmingsreserve Sociaal Domein ivm TF	-	-	984	984	-	-	1.044	1.044	-	-	-60	-60
Totaal Programma 6 Sociaal Domein	*-*	*-85*	*1.988*	*1.903*	*-400*	*-101*	*2.048*	*1.546*	*400*	*17*	*-60*	*357*

	Werkelijk 2021				Begroot 2021 na wijziging				Verschil 2021			
Begrote incidentele lasten en baten	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. Reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**incident. effect**
Programma 7 Volksgezondheid en milïeu												
Budgetoverhevelingen	-	-12	12	-	-	-12	12	-	-	-	-	-
Transitiefonds energie storting opbrengst zonnepanelen	-	-35	-	-35	-	-	-	-	-	-35	-	-35
Transitiefonds energie Warmte-Infra Bedrijf / warmtenet	-	-	-	-	-	-	300	300	-	-	-300	-300
Energietransitie tlv transitiefonds energie	-	-	184	184	-340	-	340	-	340	-	-156	184
Totaal Programma 7 Volksgezondheid en milïeu	*-*	*-47*	*196*	*148*	*-340*	*-12*	*652*	*300*	*340*	*-35*	*-456*	*-152*
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
Budgetoverheveling	-	-583	307	-276	-	-595	307	-288	-	12	-	12
AR grondexploitatie storting tussentijdse winstneming	-	-21	-	-21	-	-	-	-	-	-21	-	-21
AR grondexploitatie mutaties faciliterende projecten	-	-41	192	151	-	-	-	-	-	-41	192	151
AR grondexploitatie Aloysiuslocatie	-	-	1.700	1.700	-	-	300	300	-	-	1.400	1.400
AR grondexploitatie voorbereidingsbudget onderzoek en visie	-	-	100	100	-	-	100	100	-	-	-	-
Inzet woningbouw: grex Ancari/ projectkst tijdelijke woningen	-	-	142	142	-	-	142	142	-	-	-	-
Voorbereiding en Implementatie Omgevingswet	-	-	375	375	-375	-	375	-	375	-	-	375

	Werkelijk 2021				Begroot 2021 na wijziging				Verschil 2021			
Begrote incidentele lasten en baten	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. Reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**effect**	**lasten en/ baten**	**toevoeg. reserves**	**onttrekk. reserves**	**incident. effect**
Totaal Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	*-*	*-645*	*2.816*	*2.171*	*-375*	*-595*	*1.224*	*254*	*375*	*-50*	*1.592*	*1.917*
Programma 9 Bestuur en ondersteuning												
Budgetoverhevelingen	-	-882	888	6	-	-894	888	-6	-	12	-	12
Algemene reserve inzet rente lening Vitens	-	-	100	100	-	-	100	100	-	-	-	-
Grondsanering gemeentewerf	-	-	7	7	-	-	7	7	-	-	-	-
WOZ - wijziging waarderingsgrondslag	-	-	-	-	-50	-	-	-50	50	-	-	50
Toevoeging opbrengst precariobelasting	-	-2.081	-	-2.081	3.431	-2.040	-	1.391	-3.431	-41	-	-3.472
Opbrengst precariobelasting afbouwen t.g.v. AR	-	-1.047	-	-1.047	-	-1.047	-	-1.047	-	-	-	-
Vrijval reserve precariobelasting	-	-	12.140	12.140	-	-	12.083	12.083	-	-	58	58
Restant reserve precariobelasting storten in AR	-	-4.299	-	-4.299	-	-4.242	-	-4.242	-	-58	-	-58
Teambuildingsactiviteiten tlv IZA-gelden	-	-	-	-	-18	-	18	-	18	-	-18	-
Totaal Programma 9 Bestuur en ondersteuning	*-*	*-8.309*	*13.135*	*4.826*	*3.363*	*-8.223*	*13.095*	*8.236*	*-3.363*	*-87*	*40*	*-3.410*
Totaal incidentele baten en lasten	**-**	**-24.148**	**22.259**	**-1.889**	**-2.785**	**-15.723**	**21.083**	**2.575**	**2.785**	**-8.425**	**1.176**	**-4.464**

Structurele mutaties reserves

Voor een verklaring van de verschillen in onderstaande tabel verwijzen wij naar de toelichting bij het overzicht Incidentele baten en lasten.

Structurele mutaties in de reserves **x € 1.000**	**Werkelijk 2021**	**Begroot 2021**	**Verschil** (+=voordeel)
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat			
Onttrekkingen:			
Dekking afschrijving rehabilitatie wegen uit investeringsreserve	11	11	-
Dekking afschrijving Valom uit investeringsreserve	-	6	-6
Totaal	**11**	**17**	**-6**
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie			
Onttrekkingen:	-	-	-
Dekking afschrijving de Kinkel uit investeringsreserve	41	41	-
Totaal	**41**	**41**	**-**
Totaal structurele mutaties in de reserves	**52**	**58**	**-6**

Algemene dekkingsmiddelen, vpb en onvoorzien

Financieel overzicht

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Het betreft met name de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen in tegenstelling tot heffingen zoals de afvalstoffenheffing of rioolheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel.

(bedragen x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2020	Begroot 2021*	Rekening 2021
OZB (groei + index)	11.942	12.504	12.529
Gemeentefonds (Algemene uitkering)	59.601	64.089	65.293
Uitkering deelfonds sociaal domein	5.795	6.270	6.267
Dividenden	0	53	59
Precariobelasting	3.448	3.431	3.472
Saldo van de financieringsfunctie	134	60	354
Overige algemene dekkingsmiddelen	316	323	349
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**81.236**	**86.730**	**88.323**
Reservering opbrengsten precariobelasting	-2.615	-3.087	-3.087
Vrij besteedbare middelen	**78.621**	**83.643**	**85.236**

** Begroting 2021 na wijzigingen.*

Onroerende zaakbelasting

In de paragraaf Lokale heffingen is een specificatie van de onroerende zaakbelasting opgenomen en zijn de ontwikkelingen toegelicht..

Algemene uitkering

Algemene uitkering

Jaarlijks informeren wij de raad over de ontwikkelingen in het Gemeentefonds via de mei- en de septembercirculaire. In 2021 hebben we een decembercirculaire ontvangen met hierin onder andere € 448.000 aan extra middelen voor compensatie van de gevolgen van COVID-19, versterking van de gemeentelijke dienstverlening en inburgering. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 doen wij u een voorstel om deze middelen te reserveren, zodat deze middelen in 2022 ingezet kunnen worden. Hierover heeft de raad reeds een informatienota ontvangen.
De overige middelen uit de decembercirculaire zullen worden verwerkt bij de meicirculaire 2022. Dit laatste is omdat deze bedragen nog kunnen wijzigen of pas vanaf 2022 beschikbaar worden gesteld.

Integratie-uitkering Sociaal domein

De hiervoor aangehaalde decembercirculaire leidt tot een aanpassing in de middelen die niet zijn overgeheveld naar de algemene uitkering, maar nog als integratie-uitkering beschikbaar worden gesteld. Deze aanpassing wordt veroorzaakt door wijzigingen in het onderdeel participatie. Hierin zit een vergoeding voor de opvang van de exploitatietekorten in de sociale werkvoorziening.

Dividend

Wij ontvangen jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van aandelenbezit. Dividenden moeten verantwoord worden in het jaar waarin het recht op het ontvangen van dividend ontstaat oftewel in het jaar waarin de algemene vergadering van aandeelhouders beslist over het dividend.

	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
BNG; uitkering over 2019	0	€ 24.000
BNG; uitkering over 2020*	€ 24.000	€ 35.000
Vitens; uitkering over 2020 **	€ 29.000	€ 0
Totaal	**€ 53.000**	**€ 59.000**

Voor een toelichting, zie programma 9 Verbonden partijen.

Precariobelasting

De heffing van de precariobelasting is ingevoerd per 1 juli 2014. De opbrengst van deze belasting wordt ingezet als algemeen dekkingsmiddel. Deze belasting wordt in Lingewaard alleen geheven voor het hebben van kabels en leidingen in, op of boven openbare gemeentegrond. Voor 2020 werd een opbrengst geraamd van € 3,43 miljoen (afgerond).
Per 2022 wordt de precariobelasting in heel Nederland afgeschaft.

Van de opbrengst 2021 hebben we € 2.615.328 in reserves gestort, waarvan

- een bedrag van € 2.080.668 in de bestemmingsreserve Precariobelasting en
- een bedrag van € 1.047.000 in de Algemene Reserve.

Conform de besluitvorming bij de Programmabegroting 2021 is deze bestemmingsreserve als volgt ingezet:

1. Toevoeging aan de voorziening 'Onderhoud wegverhardingen' € 5.000.000.
2. Projecten in het kader van bereikbaarheid en mobiliteit
    a. reserve 'Fietsvoorziening' € 1.750.000
    b. reserve ‘Maatregelenprogramma GMP+’ € 1.091.000
3. Toevoeging aan algemene reserve (€ 4.299.280).

Na deze inzet is het saldo van de bestemmingsreserve nihil.

Saldo van de financieringsfunctie

Bij de bepaling van het renteresultaat voor de begroting 2021 is gerekend met een renteomslagpercentage van 1,5%. In werkelijkheid is 1,59% rente aan de taakvelden toegerekend. Dit levert een voordeel op van € 354.000. Verder gingen we er bij de opstelling van de begroting 2021 nog van uit dat er in 2021 een nieuwe langlopende geldlening van € 10 miljoen zou moeten worden aangetrokken. Deze lening is achteraf toch niet aangetrokken. Dit was niet nodig omdat bij diverse investeringen vertraging in de uitvoering is opgetreden. Op de industrieterreinen is meer grond verkocht dan verwacht.
Tot slot is een grote, op termijn door te betalen subsidie, in verband met de doortrekking van de A15 nog steeds niet doorbetaald. De beslissing over deze doortrekking ligt nog steeds bij de Raad van State en in afwachting hiervan wordt de subsidie wellicht in 2022 doorbetaald, maar dit kan ook nog later worden.

Overige algemene dekkingsmiddelen

	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Hondenbelasting	230.000	246.000
Toeristenbelasting	93.000	103.000
Totaal	**323.000**	**349.000**

De opbrengsten reclamebelasting en BIZ worden niet meegenomen als algemeen dekkingsmiddel omdat bij de instelling van het ondernemersfonds en de BIZ is afgesproken dat de netto-opbrengst (ná aftrek van perceptiekosten) rechtstreeks beschikbaar wordt gesteld aan de ondernemersverenigingen en de Stichting Bedrijveninvesteringszone (BIZ).

	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Reclamebelasting *	82.000	83.000
BIZ *	26.000	28.000

Vennootschapsbelasting

Gemeente Lingewaard doet op basis van de uitgevoerde inventarisatie jaarlijks aangifte vennootschapsbelasting voor reclame en voor afvalgrondstoffen. De verwachte vpb-last die hieruit volgt is ca. € 5.000. Voor de grondexploitaties is na afstemming met de Belastingdienst definitief bevestigd dat geen sprake is van een vennootschapsbelastingplichtige activiteit voor de jaren 2016 tot en met 2018. De omstandigheden van het grondbedrijf zijn niet zodanig gewijzigd dat een risico ontstaat dat de fiscale positie van het grondbedrijf muteert. Jaarlijks wordt getoetst of nog eventuele andere activiteiten vennootschapsbelastingplichtig zijn. Hiervan is tot op heden geen sprake.

Overzicht van de aanwending van het bedrag onvoorzien

We hebben in de begroting geen specifieke budget voor onvoorzien opgenomen. Voor onvoorziene zaken hebben we de algemene reserve tot onze beschikking. In lijn hiermee zijn er ook geen uitgaven gedaan ten laste van het budget voor onvoorzien.

Overhead

Tot de kosten van overhead behoren alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces:

- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- de gemeentesecretaris;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- managementondersteuning primair proces.

Overhead (x € 1.000)	**Begroot 2021** (na wijziging)		**Werkelijk 2021**	
Salarissen	24.138		24.229	
Algemene en advieskosten	127		223	
Overige personeelslasten	96		95	
Opleidingen	480		288	
Directe uren naar producten	-14.830		-14.745	
Totaal personeelslasten		10.009		10.090
Huisvesting	1.394		1.137	
Informatievoorziening & automatisering	2.485		2.265	
Facilitaire dienstverlening	444		324	
Organisatieontwikkeling	75		56	
Personeelsbeleid & -beheer	336		740	
Totaal indirecte lasten		4.734		4.523
Begroting & verantwoording	81		80	
Communicatie	74		59	
Juridische kwaliteitszorg	255		260	
Documentaire informatievoorziening	199		178	
Representatie	84		38	
Totaal overhead werkzaamheden		692		615
Totaal		**15.435**		**15.228**

Taakvelden baten en lasten 2021

Nr.	Doel	Werkelijk Lasten	Werkelijk Baten	Werkelijk Saldo	Begr. na wijz. Lasten	Begr. na wijz. Baten	Begr. na wijz. Saldo
0.1	Bestuur	-1.610	248	-1.361	-1.957	-	-1.957
0.10	Mutaties reserves	-24.148	22.311	-1.837	-15.723	21.141	5.418
0.11	Resultaat rekening van baten en lasten				-	-	-
0.2	Burgerzaken	-1.187	557	-630	-1.260	564	-696
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-1.462	164	-1.297	-1.560	149	-1.410
0.4	Overhead	-17.340	2.035	-15.305	-17.208	1.773	-15.435
0.5	Treasury	203	61	264	91	101	192
0.61	OZB woningen	-231	9.341	9.110	-265	9.328	9.063
0.62	OZB niet-woningen		3.188	3.188	-	3.176	3.176
0.64	Belastingen overig	-991	3.898	2.908	-974	3.828	2.854
0.7	Algemene uitk. en ov. uitk. gem.fonds		71.660	71.660	-	70.359	70.359
0.8	Overige baten en lasten				-135	-	-135
0.9	Vennootschapsbelasting	-4		-4	-	-	-
0	**Totaal Bestuur en ondersteuning**	**-46.770**	**113.463**	**66.696**	**-38.992**	**110.419**	**71.429**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2.888	32	-2.856	-2.554	367	-2.187
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.258	130	-1.128	-1.232	157	-1.076
1	**Totaal Veiligheid**	**-4.146**	**162**	**-3.984**	**-3.786**	**524**	**-3.263**
2.1	Verkeer en vervoer	-5.788	219	-5.569	-10.754	187	-10.567
2.2	Parkeren	-57		-57	-60	-	-60
2	**Totaal Verkeer,vervoer en waterstaat**	**-5.845**	**219**	**-5.626**	**-10.814**	**187**	**-10.627**
3.1	Economische ontwikkeling	-790	88	-702	-832	40	-792
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-12.732	15.788	3.056	-3.302	3.327	25
3.3	Bedrijvenloketten bedrijfsregelingen	-173	17	-156	-218	20	-198
3.4	Economische promotie	-269	158	-111	-336	214	-122
3	**Totaal Economie**	**-13.964**	**16.051**	**2.087**	**-4.687**	**3.601**	**-1.087**
4.1	Openbaar basisonderwijs	-47		-47	-49	-	-49
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.241	92	-2.148	-2.078	-	-2.078
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.774	215	-1.558	-2.264	526	-1.739
4	**Totaal Onderwijs**	**-4.062**	**307**	**-3.753**	**-4.391**	**526**	**-3.866**
5.1	Sportbeleid en activering	-749	34	-714	-872	127	-745
5.2	Sportaccommodaties	-3.334	1.320	-2.014	-3.628	1.297	-2.331
5.3	Cult.-presentatie, -productie en -partic	-376	6	-370	-419	-	-418
5.5	Cultureel erfgoed	-100	20	-80	-136	22	-114
5.6	Media	-854	6	-848	-854	6	-848

Nr.	Doel	Werkelijk Lasten	Werkelijk Baten	Werkelijk Saldo	Begr. na wijz. Lasten	Begr. na wijz. Baten	Begr. na wijz. Saldo
5.7	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-4.262	387	-3.875	-4.246	312	-3.934
5	**Totaal Sport, cultuur en recreatie**	**-9.675**	**1.773**	**-7.901**	**-10.155**	**1.764**	**-8.390**
	Wijkteams	-40	40	1	-	-	-
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.330	503	-4.827	-5.421	645	-4.776
6.3	Inkomensregelingen	-11.833	9.592	-2.240	-10.720	8.505	-2.214
6.4	Begeleide participatie	-5.204		-5.204	-5.548	-	-5.548
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.373	38	-1.336	-1.498	20	-1.478
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-3.424	72	-3.352	-3.523	99	-3.423
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-7.202		-7.202	-7.856	-	-7.856
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-11.821		-11.821	-12.011	-	-12.011
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-2.011		-2.011	-1.473	-	-1.473
6	**Totaal Sociaal domein**	**-48.238**	**10.245**	**-37.992**	**-48.049**	**9.269**	**-38.779**
7.1	Volksgezondheid	-1.744	19	-1.725	-1.741	10	-1.731
7.2	Riolering	-3.501	4.925	1.425	-3.710	5.292	1.582
7.3	Afval	-4.137	5.085	948	-4.012	4.788	776
7.4	Milieubeheer	-2.077	453	-1.624	-3.189	701	-2.488
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-325	145	-180	-332	200	-132
7	**Totaal Volksgezondheid en milieu**	**-11.784**	**10.627**	**-1.156**	**-12.984**	**10.991**	**-1.993**
8.1	Ruimtelijke ordening	-2.519	968	-1.551	-2.205	493	-1.712
8.2	Grondexploitatie(niet-bedrijventerrein)	-2.559	1.175	-1.384	-234	234	-
8.3	Wonen en bouwen	-2.725	2.061	-664	-2.535	1.334	-1.201
8	**Totaal Volkshuisv.,RO en Stedelijke vernieuwing**	**-7.803**	**4.204**	**-3.599**	**-4.974**	**2.061**	**-2.913**
	Saldo	**-152.287**	**157.051**	**4.772**	**-138.832**	**139.342**	**511**

SiSa bijlage voor specifieke uitkeringen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A12B**	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*	
			Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden	€ 95.000	Ja	€ 95.000	Ja	
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/02*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/03*	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B2/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			€ 0	62	62	€ 0	€ 0	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*			
			Ja	Nee	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle D2* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/12*		
			0	0	€ 0	€ 0		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3)				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
			Keuze werkelijke kosten *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*				
			€ 30.500	€ 30.500				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			€ 23.560	€ 23.560	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen**	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen**				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
			Aard controle R *Indicator: B2/21*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
			€ 0	€ 0				
BZK	**C1**	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/01*	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*			
			Ja	2.422	696			
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/04*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/05*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/06*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen Alleen invullen bij akkoord ministerie *Aard controle R* *Indicator: C1/07*		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		1	activiteit: Maatwerkadviezen opstellen	€ 21.421	Ja			
		2	activiteit: Energiebesparing/maatregelen/vouchers	€ 373	Ja			
		3	activiteit: Mobiel Energieloket	€ 31.027	Ja			
		4	activiteit: Monitoring Energieverbruik	€ 5.950	Ja			
		5	activiteit: Energie ambassadeurs	€ 6.139	Ja			
		6	activiteit: Organsatie en communicatie	€ 11.681	Ja			
		7						
		100						
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting op afwijkingen	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	*Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C1/11*		
		1	*activiteit: Maatwerkadviezen opstellen*	€ 42.500		Ja		
		2	*activiteit: Energiebesparing/maatregelen/vouchers*	€ 20.000		Ja		
		3	*activiteit: Mobiel Energieloket*	€ 47.000		Ja		
		4	*activiteit: Monitoring Energieverbruik*	€ 12.500		Ja		
		5	*activiteit: Energie ambassadeurs*	€ 13.500		Ja		
		6	*activiteit: Organsatie en communicatie*	€ 44.500		Ja		
		7						
		100						
BZK	**C30**	**Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde**	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee)	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: C30/01*	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/02*	*Aard controle D2* *Indicator: C30/03*	*Aard controle D2* *Indicator: C30/04*	Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/05*	Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/06*
			€ 0	€ 0	0	0	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/07*					
			Nee					
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.*	Besteding (jaar T) *Aard controle R*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.*

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
			Indicator: C32/01	*Indicator: C32/02*	*Indicator: C32/03*	*Indicator: C32/04*	*Indicator: C32/05*	*Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-00743817/ IKC De Regenboog	€ 297.411	€ 297.411	Ja	wordt verder afgerond in 2022	Nee
		2	SUVIS21-00821908/ IKC de Abacus	€ 0	€ 0	Nee	de activiteiten zijn nu gepland op eind van 2022 begin 2023	Nee
		3	SUVIS21-00865249/ IKC Binnenste Buiten	€ 0	€ 0	Nee	afhankelijk van beslissingen Raad en of er aannemers zijn	Nee
		4						
		50						
BZK	**C41B**	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/01*	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: C41B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/03*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C41B/04*	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/05*	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/06*
		1	030005 Provincie Gelderland	€ 33.123	€ 33.123	€ 45.595	4	4
		2						
		3						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	
		4							
		5							
			Kopie provinciecode *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/07*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/09*				
		1	030005 Provincie Gelderland	340	Nee				
		2							
		3							
		4							
		5							
BZK	**C43**	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/ naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*	
			RREW2020-00450117	€ 194.459	€ 194.459	17.500		Nee	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de t oeslagenaffaire**	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Berekening bedrag uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: C62/02*	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*		
			36	€ 5.400	€ 5.348	Ja		
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R*		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
			Indicator: D8/01	*Indicator: D8/02*	*Indicator: D8/03*	*Indicator: D8/04*		
			€ 135.713	€ 25.080	€ 54.655	€ 158.551		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
		1						
		100						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	
				Nationaal Programma Onderwijs nemen					
			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*	*Aard controle R* *Indicator: D14/04*			
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D14/05*	*Aard controle R* *Indicator: D14/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	*Aard controle R* *Indicator: D14/08*			
		1							

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		10						
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*		
			€ 63.498	€ 63.498	€ 31.749	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*		
		1	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	2	Er zijn twee kruispuntplateaus aangelegd op Kamervoort		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		2	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden | aantal in st	Ja	1	Er zijn twee drempels aangeglegd op Kamervoort. Maar we hadden voor één drempel subsidie aangevraagd/verkregen		
		3	107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg | aantal in meters	Nee	0	Het project Nielant-Wagenweg wordt in 2022 uitgevoerd		
		4	118 Aanleg van een veilige voetgangersoversteek plaats | aantal in st	Nee	0	Het project Nielant-Wagenweg wordt in 2022 uitgevoerd		
		5	119 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland), alleen bij een kruispunt | aantal in st	Nee	0	Het project Nielant-Wagenweg en het project Kapelstraat worden in 2022 uitgevoerd		
		6	121 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraat GOW naar 30 km/uur zone | aantal in st	Nee	0	Het proejct Kapelstraat wordt in 2022 uitgevoerd.		
		7						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		50						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 6.579.999	€ 78.560	€ 590.221	€ 3.877	€ 39.509	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 97.879	€ 9.717	€ 0	€ 410.456	€ 0	€ 38.918
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 17.125	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	*Aard controle R* *Indicator: G3/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 24.900	€ 102.611	€ 98.567	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
					kapitaalverstrekking en BOB in (jaar T)			
			Aard controle R Indicator: G3/07	*Aard controle R Indicator: G3/08*	*Aard controle R Indicator: G3/09*	*Aard controle R Indicator: G3/10*	*Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11*	
			€ 1.858	€ 17.386	€ 0	€ 1.256	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R Indicator: G4/06*

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 1.883	€ 0	€ 72.125	€ 0	€ 0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 410	€ 0	€ 2.258	€ 0	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 673.358	€ 57.709	€ 29.603	€ 10.138	€ 49
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 335.982	€ 10.157	€ 585	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 240.086	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	1	0	Ja		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	105	10	Ja		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	99	4	Ja		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	66	2	Ja		
			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/11*	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo *Aard controle D2* *Indicator: G4/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking en Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*			
			€ 6.345	-€ 61.911	€ 0			
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/14*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/18*	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel**	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire toeslagen)			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R* *Indicator: G12/01*	*Aard controle R* *Indicator: G12/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 4.009	€ 0	36			
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 477.836	€ 2.372.750				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken**	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken**	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten**	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**		**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
				Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	*Aard controle R Indicator: H4/04*	*Aard controle R Indicator: H4/05*	*Aard controle R Indicator: H4/06*	*Aard controle R Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08*
			1	Aankoop led-verlichting	€ 25.860	€ 0	€ 25.860	€ 0	
			2	Divers klein onderhoud	€ 67.839	€ 67.839	€ 0	€ 0	
			3	Groenonderhoud (bomen en struiken) sportpark	€ 36.156	€ 36.156	€ 0	€ 0	
			4	Huur kleedkamerunits	€ 33.092	€ 0	€ 33.092	€ 0	
			5	Nadeel mengpercentage sport	€ 70.078	€ 0	€ 0	€ 70.078	
			6	Aanpassen drinkwater installatie	€ 1.971	€ 1.971	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit
			7	Aanpassen plafonds kleedkamers	€ 6.627	€ 6.627	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit
			8	Dakonderhoud	€ 679	€ 679	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit
			9	Inspectie sportzaal	€ 2.847	€ 2.847	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit
			10	Onderhoud brandblusmiddelen	€ 94	€ 0	€ 94	€ 0	Artikel 13 activiteit
			11	OJP 2020: onderhoud schilderwerk gevelkozijnen en deuren en gevelbetimmeringen,	€ 14.112	€ 14.112	€ 0	€ 0	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
			onderhoud E-installatie						
		12	Onderhoud verlichting	€ 635	€ 635	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit	
		13	Onderhoud verwarmingsinstallatie en onderhoud hang en sluitwerk ramen	€ 6.138	€ 6.138	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit	
		14	OJP 2020: onderhoud vloer en materieel	€ 9.705	€ 9.705	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit	
		15	OJP 2020: vervangen cv-ketel	€ 3.072	€ 3.072	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit	
		16	OJP 2020: vervangen dakbedekking	€ 2.870	€ 2.870	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit	
		17	OJP 2020: vervangen verlichting technische ruimte	€ 3.893	€ 3.893	€ 0	€ 0	Artikel 13 activiteit	
		18	OJP 2021: groot onderhoud sanitair en tegelwerk kleed- en doucheruimten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		19	OJP 2021: onderhoud (nood)verlichtingsarmaturen, onderhoud kapconstructie	€ 1.162	€ 1.162	€ 0	€ 0		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			20	OJP 2021: onderhoud douche- en toiletruimten	€ 3.679	€ 3.679	€ 0	€ 0	
			21	OJP 2021: onderhoud doucheruimten, aanpassen veldverlichting, onderhoud hang- en sluitwerk deuren	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			22	OJP 2021: onderhoud E-installatie	€ 2.899	€ 2.899	€ 0	€ 0	
			23	OJP 2021: onderhoud en herstel dakbedekking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			24	OJP 2021: onderhoud en keuring gastoestellen	€ 1.120	€ 1.120	€ 0	€ 0	
			25	OJP 2021: onderhoud en vervangen armaturen veldverlichting	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			26	OJP 2021: onderhoud en vervangingen aan verwarmingsinstallatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			27	OJP 2021: onderhoud gevelkozijnen, vervangen douchekoppen,	€ 451	€ 451	€ 0	€ 0	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					veiligheidskeuring E installatie					
				28	OJP 2021: onderhoud gevels en reparatie sportvloer	€ 1.070	€ 1.070	€ 0	€ 0	
				29	OJP 2021: onderhoud hang- en sluitwerk en vervangen binnen en buitendeuren	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				30	OJP 2021: onderhoud hemelwaterafvoer, schilderwerk ramen/deuren/gevelkozijnen, onderhoud hang en sluitwerk	€ 6.682	€ 6.682	€ 0	€ 0	
				31	OJP 2021: onderhoud lichtmasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				32	OJP 2021: onderhoud schilderwerk gevelkozijnen en deuren en gevel- en gootbetimmeringen	€ 26.780	€ 26.780	€ 0	€ 0	
				33	OJP 2021: onderhoud sportvloer	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				34	OJP 2021: vervangen dakventilatoren	€ 1.053	€ 1.053	€ 0	€ 0	
				35	OJP 2021: verwijderen asbest	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				36	Onderhoud hardloop- en skeelerbaan	€ 1.148	€ 1.148	€ 0	€ 0	
				37	Periodieke beoordeling sport- en tennisvelden	€ 15.526	€ 15.526	€ 0	€ 0	
				38	Realisatie en bouw sporthal	€ 59.013	€ 59.013	€ 0	€ 0	
				39	realisatie kleedkamers en overige ruimten (excl kantine)	€ 1.540.228	€ 1.540.228	€ 0	€ 0	
				40	Regulier klein onderhoud sportvelden en gebouwen	€ 179.779	€ 179.779	€ 0	€ 0	
				41	Renoveren sporthal	€ 102.155	€ 102.155	€ 0	€ 0	
				42	Uitbreiding kleedruimtes	€ 47.104	€ 47.104	€ 0	€ 0	
				43	Verduurzamen gebouw: aanpassen ventilatiesysteem	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				44	Verduurzamen gebouw: isoleren dak en vervangen kozijnen	€ 2.957	€ 2.957	€ 0	€ 0	
				45	Verduurzamen gebouw: isoleren muren	€ 24.276	€ 24.276	€ 0	€ 0	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				46	Verduurzamen gebouw: isoleren plafonds	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				47	Verduurzamen gebouw: vervangen enkelglas	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				48	Verduurzamen gebouw: vervangen enkelglas, isoleren dak/muren en plaatsen led-verlichting	€ 2.337	€ 2.337	€ 0	€ 0	
				49	Verduurzamen gebouwen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				50	Verduurzamen gebouwen: isoleren muren gebouw	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				51	Verduurzamen gebouwen: vervangen enkelglas en plaatsen led-verlichting	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				52	Verduurzamen gebouwen: vervangen enkelglas, plaatsen led-verlichting en onderhoud verwarmingsinstallatie	€ 16.667	€ 16.667	€ 0	€ 0	
				53	Vervanging en aankoop sportinventaris	€ 50.996	€ 0	€ 50.996	€ 0	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
		54						
		100						
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1034447	€ 127.713	€ 0	€ 34.247	€ 0	€ 34.247
		2						
		3						
		4						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1034447	Nee				
		2						
		3						
		4						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording ? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*				
			€ 9.798	Ja	Nee				
VWS	**H16**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden**	Betreft jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/01*	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	Totale besteding *Aard controle R* *Indicator: H16/03*				
		1	2020	nvt	€ 0				
		2	2021	SPUKIJZ21R2106	€ 178.480				
			Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/04*	Totale toezegging per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/05*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/06*	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	Betreft jaar? *Aard controle R* *Indicator: H16/08*		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		1	Laco Bemmel B.V.	€ 178.480	€ 178.480	€ 0	2021	
		2						
		50						

Bijlagen

Samenstelling gemeentebestuur

Gemeenteraad

Mw. P.T.A.M. Kalfs	**Voorzitter**
Dhr. P.J. Peters	**Raadsgriffier**
Dhr. R.T.H.M. Derksen	Lokaal Belang Lingewaard (fractievoorzitter)
Mw. M.J. Bouwmeister-Bremer	Lokaal Belang Lingewaard
Dhr. J.A.W. Joosten	Lokaal Belang Lingewaard
Dhr. H. Minkhorst	Lokaal Belang Lingewaard (tot 31-01-2021) Tijdelijke vervanging van S.A.G. Rasing
Dhr. S.A.G. Rasing	Lokaal Belang Lingewaard (per 01-02-2021)
Mw. C.B.P. Claassen	SP (fractievoorzitter)
Dhr. B.J.A. Claassen	SP
Dhr. H.R.M. van Assen	SP (tot 07-08-2021)
Mw. M.A.C. Janssen	SP (per 30-09-2021)
Dhr. H.A. van 't Hullenaar	SP
Mw. B.H.L. Raes	CDA (fractievoorzitter)
Dhr. T.W.M. Peren	CDA (overleden vrijdag 10 december 2021)
Dhr. J.G.J. Giesen	CDA
Dhr. P.A.T.W. Hegeman	B06 (fractievoorzitter)
Mw. M.C.J.H. Roelofs	B06
Dhr. F.H. den Houting	lingewaard.NU (fractievoorzitter)
Mw. M.J.A. van Aalten-Janssen	lingewaard.NU
Mw. T. Zonnenberg	Lijst Zonnenberg
Dhr. M.M. van de Woerdt	VVD (fractievoorzitter)
Dhr. T.B.M. Aaldering	VVD
Dhr. N.T.P. Hubers	VVD
Dhr. A.R.J. Rensen	VVD
Mw. M.W.L. Peters-Bruger	VVD
Dhr. H.G.H. Wilkens	VVD
Dhr. L.L. Dekkers	D66 (fractievoorzitter)
Mw. C.M. Dolmans-Klumper	D66
Dhr. M.J.A. van den Bos	PvdA (fractievoorzitter)

Mw. I. Sloot	GroenLinks (fractievoorzitter per 01-01-2021)
Mw. J.E.M. Brûens	GroenLinks
Mw. L.G. Duiven	GroenLinks
Dhr. F.M. Schut	Lijst Frans Schut (fractievoorzitter)

Fractievoorzittersoverleg 2021

Mw. P.T.A.M. Kalfs	**Voorzitter**
Dhr. P.J. Peters	**Raadsgriffier**
Dhr. R.T.H.M. Derksen	Lokaal Belang Lingewaard
Mw. C.B.P. Claassen	SP
Mw. B.H.L. Raes	CDA
Dhr. P.A.T.W. Hegeman	B06
Dhr. F.H. den Houting	lingewaard.NU
Dhr. M.M. van de Woerdt	VVD
Dhr. L.L. Dekkers	D66
Dhr. M.J.A. van den Bos	PvdA
Mw. I. Sloot	GroenLinks
Dhr. F.M. Schut	Lijst Frans Schut

Agendacommissie 2021

Mw. M.J. Bouwmeister	**Voorzitter (plv. voorzitter van de raad)**
Dhr. P.J. Peters	**Raadsgriffier/secretaris/adviseur**
Mw. P.T.A.M. Kalfs	Adviseur (voorzitter raad)
Mw. L.G. Duiven	Lid
Dhr. M.J.A. van den Bos	Lid
Mw. B.H.L. Raes	Lid
Dhr. N.T.P. Hubers	Lid

College van burgemeester en wethouders 2021

Mw. P.T.A.M. Kalfs	Burgemeester/voorzitter
Dhr. J.H.A.P. Sluiter	Wethouder
Dhr. A. Slob	Wethouder
Mw. H.W.M. Witjes	Wethouder
Dhr. Th. Janssen	Wethouder
Dhr. I.P. van der Valk	Gemeentesecretaris

Kerngegevens

SOCIALE STRUCTUUR	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Begroot 2021	31-12-2021
Aantal inwoners	46.475	46.601	46.836	46.880
Aantal inwoners naar leeftijd				
- inwoners < 20 jaar	10.700	10.589	10.448	10.301
- inwoners > 64 jaar	9.752	10.137	10.462	10.800
Aantal personen met een				
uitkering: (WWB-IOAW-IOAZ-LKS)	517	523	619	517
Leerlingen per 1 oktober:				
- basisonderwijs	4060	3.952	3.878	3.801
- speciaal basisonderwijs	231	247	244	212
- voortgezet onderwijs	2.439	2.343	2.249	2.235

Het werkelijk aantal inwoners is steeds het aantal op 31 december. Het aantal is gebaseerd op de meest recente betaalspecificatie van de algemene uitkering gemeentefonds. Deze aantallen kunnen afwijken van de cijfers zoals deze in de jaarrekening 2020 zijn opgenomen. Afwijkingen worden veroorzaakt door mutaties in de gemeentelijke basisadministratie.

FYSIEKE STRUCTUUR	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Begroot 2021	31-12-2021
Oppervlakte gemeente in ha.	6.914	6.914	6.914	6.914
Waarvan				
-binnenwater	721	725	725	728
-historische stads- en dorpskern	5	5	5	5
Openbaar groen in ha (excl. water en bermen)	257	259	318	320
Lengte van riolering in km	413	440	445	444
Lengte van wegen in km	345	345	345	345
Woonruimten	19.877	19.906	20.049	20.099
Gem. aantal inwoners per woning	2,34	2,34	2,34	2,33

Overzicht personele sterkte en personeelslasten

Onderdeel	Formatie per 31-12-2021 Personen	FTE	Loonkosten 2021 (x € 1.000)
Bestuursorganen			
Gemeenteraad	29	29,00	€ 496
College van B&W	5	5,00	€ 607
Subtotaal	34	34,00	€ 1.103
Ambtelijke organisatie			
Raadsgriffie	3	3,00	€ 286
Directie	2	2,00	€ 291
Staf/Concerncontrol	10	7,35	€ 639
Team Sociaal Beleid	16	14,38	€ 1.246
Team Toegang Sociaal Domein	36	30,98	€ 2.352
Team Bedrijfsbureau Sociaal Domein	32	31,77	€ 2.221
Team Ruimtelijk Beleid	25	21,03	€ 1.756
Team Projectrealisatie	22	20,12	€ 1.780
Team Openbare Ruimte & Vastgoed	26	22,14	€ 1.879
Team Technisch Wijkbeheer	28	27,30	€ 1.641
Team Veiligheid, Toezicht & Handhaving	21	20,35	€ 1.263
Team Klant Contact Centrum	26	21,51	€ 1.039
Team Financiën, Juridische Zaken & Inkoop	32	25,57	€ 1.982
Team Informatievoorziening	34	31,08	€ 2.583
Team Personeel en Organisatie & Communicatie	21	16,48	€ 1.380
Team Bestuurs- en Man.organisatie & Facilitaire Zaken	20	15,29	€ 775
Subtotaal	354	310,35	€ 23.114
Overig			
Voormalige wethouders	23	23,00	€ 293
Ambtenaren Burgerlijke Stand	6	6,00	€ 24
Subtotaal	29	29,00	€ 317
Totaal	**417**	**373,35**	**€ 24.534**

Overzicht van vaste activa

Activum	Cumulatieve investering 31-12-2020	Cumulatieve afschrijving t/m 2020	Verwijderd na volledige afschrijving	Boekwaarde 01-01-2021	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Bijdragen van derden	Afschrijving 2021	Boekwaarde 31-12-2021
Onderzoek en ontwikkelingskosten	16.595	6.564	0	10.031	0	0	0	3.294	6.737
Bijdragen aan activa van derden	803.537	605.298	34.034	164.206	0	0	0	65.539	98.667
Gronden en terreinen	6.652.459	86.049	0	6.566.410	1.353.780	92.808	0	0	7.827.383
Woonruimten	69.435	37.961	0	31.474	0	0	0	3.292	28.181
Bedrijfsgebouwen	83.816.271	33.426.306	2.237.159	48.152.806	-8.441	261.849	0	1.610.687	46.271.828
Grond-, weg- en waterbouw met economisch nut	5.964.778	2.742.298	0	3.222.480	-260.680	11.781	0	197.239	2.752.781
Grond-, weg- en waterbouw met economisch nut waarvoor heffing mogelijk is	42.260.516	8.938.990	178.816	33.142.710	3.028.646	38.517	0	892.225	35.240.613
Grond-, weg- en waterbouw met maatschappelijk nut	22.800.663	7.774.451	756.583	14.269.629	3.221.972	0	381.568	705.518	16.404.515
Vervoermiddelen	1.070.384	316.073	0	754.312	0	0	0	125.042	629.270
Vervoermiddelen waarvoor heffing mogelijk is	42.544	31.829	0	10.715	0	0	0	5.318	5.397
Machines, apparaten en installaties	3.794.867	336.475	27.811	3.430.581	2.395.018	3.482	0	127.165	5.694.951
Machines, apparaten en installaties waarvoor heffing mogelijk is	1.311.312	427.799	168.084	715.429	161.695	-5.093	0	90.422	791.795
Overige materiële vaste activa	2.842.572	1.177.012	585.392	1.080.168	282.001	3.023	0	314.398	1.044.747
Kapitaalverstrekking deelnemingen	49.000	0	0	49.000	0	0	0	0	49.000
Leningen woningbouwcorporaties	1.570.032	1.407	0	1.568.625	0	73.698	0	0	1.494.927
Overige langlopende leningen	4.499.447	95.302	4.007	4.400.138	406.098	969.888	0	0	3.836.348
	177.564.413	**56.003.815**	**3.991.886**	**117.568.712**	**10.580.088**	**1.449.953**	**381.568**	**4.140.140**	**122.177.140**

Overzicht lopende investeringsprojecten

In de gemeentelijke Nota activabeleid 2020 is vastgelegd dat investeringsbudgetten (inclusief voorbereiding) binnen 5 jaar na autorisatie afgewikkeld moeten zijn. Investeringsbudgetten die, na beschikbaarstelling door de raad, aan het eind van een begrotingsjaar ouder zijn dan 5 jaar worden niet voor verdere uitvoering in het volgend begrotingsjaar in stand gehouden. Het college kan aan de raad voor afloop van deze termijn, of zo snel mogelijk na afloop ervan, een onderbouwd voorstel doen tot verlenging.

Investerings-nummer	Omschrijving	Begrote uitgaven	Begrote inkomsten	Saldo van Begroting	Werkelijke uitgaven	Werkelijke inkomsten	Saldo van realisatie t/m 31-12-2021	Som van restant budget	Per 31-12-2021 afsluiten	Afronding in
303013	Crematorium aankoop grond/aanleg ventweg	1.375.000	-1.375.000	0	1.349.588	-1.302.757	46.831	-46.831		2023
304005 t/m 08	Herbouw gemeentekantoor (2020)	7.986.500	-100.000	7.886.500	8.206.769	-173.165	8.033.604	-147.103		2022
304009	Verduurzaming eigendommen	47.040	0	47.040	68.917	0	68.917	-21.877	Ja	
304011	ARBO-wetgeving faciliteiten thuiswerken	82.500	0	82.500	47.757	0	47.757	34.743		2022
304220	Privacyscherm bij 't Convent	60.000	0	60.000	61.089	0	61.089	-1.089	Ja	
304254 t/m 69	Informatiserings- en Automatiseringsplan 2021	286.600	0	286.600	149.733	0	149.733	136.867	Ja	
304271	Vervanging perscontainer	37.800	0	37.800	27.700	0	27.700	10.100	Ja	
304272	Storingsbus en vrachtwagen met kraan	177.100	0	177.100	0	0	0	177.100		2022
I400	Carway, Huissen	349.295	0	349.295	1.201.610	-1.248.000	-46.390	395.685		2024
321039	Revitalisering Zilverkamp fase I cluster 1 , 2, 3 & 5, Huissen	1.050.000	0	1.050.000	912.046	-32.696	879.350	170.650		2023
321117	Revitalisering Zilverkamp fase II, III en IV, Huissen.	7.500.000	0	7.500.000	2.412.587	-24.560	2.388.027	5.111.973		2023
321075	Hoogwatervrij maken Looveerweg	150.000	0	150.000	23.479	0	23.479	126.521		2023
321108	Kruispunt Nielant-Wagenweg, Huissen	340.000	0	340.000	48.317	0	48.317	291.683		2022
321110	Dorpensingel	2.200.000	0	2.200.000	1.885.161	-385.671	1.499.490	700.510		2024
321111	Voet-/fietspad Viswei-Irenestraat, Angeren	25.000	0	25.000	0	0	0	25.000		2022

Investerings-nummer	Omschrijving	Begrote uitgaven	Begrote inkomsten	Saldo van Begroting	Werkelijke uitgaven	Werkelijke inkomsten	Saldo van realisatie t/m 31-12-2021	Som van restant budget	Per 31-12-2021 afsluiten	Afronding in
321116	Herontwikkeling Park Holthuizen	80.000	0	80.000	59.623	0	59.623	20.377		2023
321118	Fietsparkeervoorzieningen Huissen	50.000	0	50.000	40.559	0	40.559	9.441		2022
321119	Oplaadpalen electrische fietsen	50.000	0	50.000	0	0	0	50.000		2022
321120	Maatregelen wegcategoriseringsplan 2019	55.000	0	55.000	23.006	0	23.006	31.994		2022
321121	Kruispunt Hegsestr.-Kapelstr. Gendt	245.000	0	245.000	44.819	0	44.819	200.181		2022
321122	Voorbereiding Aanpak Papenstraat, Bemmel	100.000	0	100.000	22.153	0	22.153	77.848		2023
321123	Voorbereiding Fietsvoorzieningen De Plak, Bemmel	75.000	0	75.000	38.928	0	38.928	36.072		2023
321124	Revitalisering Houtakker-I, Bemmel	100.000	0	100.000	89.238	0	89.238	10.762		2022
321125	Ontsluiting parkeerplaatsen de Heister, Bemmel	25.000	0	25.000	19.648	0	19.648	5.352		2022
321133	RW Woerdsestraat, Gendt	87.000	0	87.000	0	0	0	87.000		2022
321134	Ontsluiting Karstraat - Houtakker II	25.000	0	25.000	8.380	0	8.380	16.620		2022
321135	Maatregelen wegcategoriseringsplan 2020	50.000	0	50.000	5.738	0	5.738	44.262		2022
321136	Fietsparkeervoorzieningen	50.000	0	50.000	0	0	0	50.000		2022
321137	Maatregelen Verkeershandhavingsprojecten	100.000	0	100.000	0	0	0	100.000		2022
321138	RW Doelenstraat/Conventstraat, Huissen	35.000	0	35.000	35.000	0	35.000	0	Ja	
321139	Vervanging armaturen 2021	343.000	0	343.000	148.016	0	148.016	194.984		2022
322004	Parkeerplaatsen Molenweide, Huissen	100.000	0	100.000	8.079	0	8.079	91.921		2023
334002	Fiets-voetveer Bemmel-Ooij	180.000	0	180.000	0	0	0	180.000		2022
342119	Herinrichting Ot en Sienpad Huissen	200.000	0	200.000	203.702	0	203.702	-3.702	Ja	
342122	Voorbereiding OBC de Heister school	548.000	0	548.000	33.469	0	33.469	514.531		2024

Investerings-nummer	Omschrijving	Begrote uitgaven	Begrote inkomsten	Saldo van Begroting	Werkelijke uitgaven	Werkelijke inkomsten	Saldo van realisatie t/m 31-12-2021	Som van restant budget	Per 31-12-2021 afsluiten	Afronding in
342123	Voorbereiding OBC de Heister gymzalen	151.000	0	151.000	59.012	-7.946	51.066	99.934		2024
342124	Voorbereiding OBC de Heister 10-14 college	35.000	0	35.000	0	0	0	35.000		2024
342125	Voorbereiding IKC Het Sterrenbos	232.000	0	232.000	0	0	0	232.000		2024
342126	Voorbereiding IKC De Doornick	130.000	0	130.000	0	0	0	130.000		2024
342127	Voorbereiding IKC De Vonkenmorgen	186.000	0	186.000	0	0	0	186.000		2024
352001	Verplaatsing Jonge Kracht / Polseweg	5.200.000	-200.000	5.000.000	6.629.808	-794.356	5.835.451	-835.451		2022
352027	Uitbreiding kleedruimtes de Bataven	53.250	0	53.250	61.183	-8.238	52.945	305		2022
352028	Tijdelijke huisvesting SGS	457.000	0	457.000	520.359	-86.347	434.012	22.988	Ja	
352039	Verduurzaming binnensportaccommodaties	245.280	0	245.280	97.393	-5.186	92.207	153.073		2022
352040	Verduurzaming buitensportaccommodaties	43.680	0	43.680	27.422	-3.890	23.532	20.148		2022
352041-44	Verbouwing De Brink	223.845	0	223.845	296.657	-20.260	276.397	-52.552		2022
357002	Uitvoeringsprogramma Landschap Lingewaard	126.936	-72.606	54.330	101.527	-58.089	43.438	10.892	Ja	
I570/357012	Uitvoeringsprogramma Landschap & Biodiv. 2019-2023	157.800	-86.100	71.700	96.738	-23.714	73.023	-1.323		2023
357013	Vervanging speelvoorzieningen 2020	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	0	Ja	
357014	Vervanging groen en bomen 2020	115.000	0	115.000	115.000	0	115.000	0	Ja	
357015	Vervanging speelvoorzieningen 2021	50.000	0	50.000	23.294	0	23.294	26.706		2022
357027	Grond Park Lingezegen	1.200.000	0	1.200.000	1.203.959	0	1.203.959	-3.959	Ja	
357028	Vervanging groen en bomen 2021 (2)	115.000	0	115.000	14.622	0	14.622	100.378		2022
321128	RW Onderhoud wegen 't Zand, Huissen	231.085	0	231.085	231.085	0	231.085	0		2022
372112	Rioleringswerkzaamheden 't Zand, Huissen	1.694.620	0	1.694.620	1.588.595	0	1.588.595	106.025		2022

Investerings-nummer	Omschrijving	Begrote uitgaven	Begrote inkomsten	Saldo van Begroting	Werkelijke uitgaven	Werkelijke inkomsten	Saldo van realisatie t/m 31-12-2021	Som van restant budget	Per 31-12-2021 afsluiten	Afronding in
372113	Rioolvervanging Korte Loostraat, Huissen	30.000	0	30.000	51.495	0	51.495	-21.495		2023
321126	Reconstructie Nijmeegsestraat, Gendt	745.000	0	745.000	745.000	0	745.000	0		2022
321127	Verkeersmaatregelen Nijmeegsestraat, Gendt	195.000	0	195.000	195.000	0	195.000	0		2022
372150	Vervanging Nijmeegsestraat Gendt riool	2.135.000	0	2.135.000	918.526	-4.980	913.546	1.221.454		2022
372152	Relinen riolering 2019	275.000	0	275.000	290.747	0	290.747	-15.747	Ja	
372156	Afkoppelen part.percelen Doornenburg en Angeren	275.000	0	275.000	435.758	0	435.758	-160.758		2022
372158	Rioolverv. Peperstraat-Gasthuisstraat	433.800	0	433.800	352.448	0	352.448	81.352	Ja	
372160	Vervangen vacuumputten mech.riolering	110.000	0	110.000	113.921	0	113.921	-3.921	Ja	
372161	Voorb. verv/verb. riol. Doelenstraat/Conventstraat, Huissen	635.000	0	635.000	660.225	-1.788	658.437	-23.437		2022
372162	Vervanging/verbetering riolering Woerdsestr., Gendt	30.000	0	30.000	25.834	0	25.834	4.166		2022
372163	Vervanging vacuumputten	70.000	0	70.000	32.382	0	32.382	37.618		2022
372164	Toekomstige kleine waterbergingen	100.000	0	100.000	0	0	0	100.000		2022
372165	Kleine afkoppelbudgetten	100.000	0	100.000	0	0	0	100.000		2022
372166	Relinen riolering 2021	20.000	0	20.000	14.078	0	14.078	5.923		2023
321141	RW Kamervoort	99.000	-39.000	60.000	0	0	0	60.000		2022
372167	Riolering Kamervoort	185.000	0	185.000	274.173	-31.749	242.424	-57.424		2022
372205	Renovatie/vervangen pompen en gemalen 2017	520.000	0	520.000	465.287	0	465.287	54.713		2022
372700/05	Waterbergingbanken (2014)	126.242	-126.242	0	100.394	-20.125	80.269	-80.269		2024
372710	Waterberging openbare ruimte	50.000	0	50.000	16.666	0	16.666	33.334		2023
372712	Zonnepanelen op gemeentelijke daken	1.650.000	0	1.650.000	1.307.761	-420	1.307.341	342.659		2022
373006	Ondergrondse afvalcontainers 2019	137.500	0	137.500	172.729	0	172.729	-35.229	Ja	

Investerings-nummer	Omschrijving	Begrote uitgaven	Begrote inkomsten	Saldo van Begroting	Werkelijke uitgaven	Werkelijke inkomsten	Saldo van realisatie t/m 31-12-2021	Som van restant budget	Per 31-12-2021 afsluiten	Afronding in
373007	Ondergrondse afvalcontainers 2021	137.500	0	137.500	68.866	0	68.866	68.634		2022
373007	Verv. Ondergrondse afvalcontainers 2021	36.800	0	36.800	17.407	0	17.407	19.394		2022
373008	Plaatsen 50 zuilen voor GFT-afval	126.000	0	126.000	0	0	0	126.000		2023
373008	Versneld vervangen 23 datasystemen	31.000	0	31.000	15.303	0	15.303	15.698		2022
383014	Voorbereiding ontwikkeling Aloysiuslocatie, Huissen	350.000	0	350.000	0	0	0	350.000	Ja	
383017	Voorbereidingskrediet Zandsestraat, Bemmel	50.000	0	50.000	0	0	0	50.000	Ja	
383026	Badweg, Huissen	16.000	0	16.000	15.843	0	15.843	157	Ja	
383027	Aanleg standplaatsen woonwagens	290.000	0	290.000	0	0	0	290.000		2023
		43.821.173	**-1.998.948**	**41.822.225**	**34.581.603**	**-4.233.936**	**30.347.667**	**11.474.558**		

Toelichting doel en voortgang investeringsprojecten

303013 - Crematorium aankoop grond/aanleg ventweg

Doel:
Realisatie van een crematorium in Lingewaard door het beschikbaar stellen van grond en de aanleg van de daarvoor benodigde infrastructuur.
Voortgang:
Uitvaartorganisatie DELA geeft aan dat de bouw is vertraagd door een tussentijds fusieproces. Er zijn nog beperkte kosten te verwachten in het kader van begeleiding van het Explosievenonderzoek en de overdracht van de ventweg aan de gemeente. Door diverse omstandigheden heeft DELA vertraging opgelopen bij de bouw. Er worden nog beperkte uitgaven verwacht.

304005 t/m 08 - Herbouw gemeentekantoor (2020)

Doel:
Herbouw van het gemeentekantoor Bemmel.
Voortgang:
Er dienen aanpassingen aan meubilair ontvangsthal plaats te vinden. Daarnaast wordt het probleem inzake de lekkage bij de zonnepanelen nog aangepakt.

304009 - Verduurzaming eigendommen

Doel:
Vóór 2022 tenminste energielabel B voor ons gemeentelijk vastgoed (althans de energielabelplichtige gebouwen).
Afwikkeling:
Een aantal maatregelen zijn duurder uitgevallen dan de eerdere calculatie. De totale kosten voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoedbezit naar energielabel B blijven binnen de begroting.

304011 - ARBO-wetgeving faciliteiten thuiswerken

Doel:
Op grond van de Arbeidsomstandighedenwet draagt de gemeente ook Arbo-verantwoordelijkheden voor de werkplek thuis. In de Arbowet zijn ook regels opgenomen over thuiswerken en de manier waarop de gemeente ervoor dient te zorgen dat de mensen veilig en gezond hun werk kunnen uitvoeren binnen de geldende Arbonormen. Op grond van de Arbowetgeving is het niet toegestaan om kosten voor Arbo-voorzieningen voor rekening van de medewerker te laten komen. Het budget is bedoeld voor een bureaustoel en een bureau.
Voortgang:
Aan dit project zit een vierjarige overeenkomst met de leverancier voor het leveren en retour halen bij in en uitdiensttreding medewerkers. Gezien het personele verloop en nieuwe collega's in dienst dit budget behouden voor in ieder geval 2022.

304254 t/m 69 - Informatiserings- en Automatiseringsplan 2021

Doel:
Het Informatiserings- en Automatiseringsplan geeft aan welke investeringen en vervangingen we de komende jaren moeten doen om het huidige ICT-landschap op orde te houden.
De informatie-, applicatie en technische architecturen en de ICT-dienstverlening wordt zoveel mogelijk afgestemd op de behoefte van de inwoner en de interne klant.
Voortgang:

De investeringen zijn uitgesteld maar nog noodzakelijk in de toekomst. Dit deel uit het plan2021 zal terugkomen in plan2022.

304271 Vervanging perscontainer

Doel:
De oude perscontainer had zichtbare roestplekken en gaten waardoor vervanging noodzakelijk was.
Afwikkeling:
De vervanging is uiteindelijk goedkoper uitgevallen dan eerder begroot.

304272 Storingsbus en vrachtwagen met kraan

Doel:
De vervanging van de storingsbus en vrachtwagen met kraan was noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de storings- en reparatiekosten niet verder stijgen.
Voortgang:
Vanwege de extreem lange levertijden van het rollend materieel heeft de levering niet in 2021 plaatsgevonden. De levering zal plaatsvinden in 2022.

304220 - Privacyscherm bij 't Convent

Doel:
Realiseren van een privacyscherm voor de omwonenden in het kader van de herbestemming van het voormalige gemeentekantoor Huissen.
Afwikkeling:
Na afronding van de grondruil in 2021 kan het krediet worden afgesloten.

I400 - Carway, Huissen

Doel:
Het project bestaat uit de volgende onderdelen:

- Kruispunt Valom
- Oversteek Zandsedwarsstraat
- Bocht Zandsevoetpad
- Doorsteek Nieuwediep

Voortgang:
In november 2017 heeft de provincie Gelderland een éénmalige subsidie toegekend van maximaal € 1.560.000. Het project dient op 1 juli 2022 te zijn afgerond. De aanvraag tot vaststelling van de subsidie moet uiterlijk 1 oktober 2022 ingediend worden.
Voor de deelprojecten ‘Kruispunt Valom’ (afgerond) en de ‘Oversteek Zandsedwarsstraat’ (uitvoering in 2022) is deze planning geen probleem. Voor de deelprojecten ‘Bocht Zandsevoetpad’ en ‘Doorsteek Nieuwediep’ is overleg gaande met de provincie Gelderland. Dit naar aanleiding van de in 2021 aangenomen motie in van de gemeenteraad om te staken met de beide deelprojecten.
Naar aanleiding van een amendement van de gemeenteraad worden er alternatieve ontwerpen onderzocht, t.o.v. de "Largas variant'. Verwacht wordt dat een uitwerking van deze varianten in de zomer van 2022 aan de gemeenteraad gepresenteerd kunnen worden. Dan zal er meer duidelijkheid komen over de verdere ontwikkeling van de bochten en over de verloop van de subsidie.

321039 - Revitalisering Zilverkamp fase I cluster 1, 2, 3 & 5, Huissen

Doel:
Groot onderhoud van de Zilverkamp
Voortgang:
Het resterende budget is vooral bestemd voor activiteiten in het kader van duurzaamheid.

321117 - Revitalisering Zilverkamp fase II, III en IV, Huissen.

Doel:
Uitvoeren van groot onderhoud in de Zilverkamp op basis van burgerparticipatie.
Voortgang:
Door de Coronamaatregelen zijn er maar beperkt fysieke bijeenkomsten met bewoners geweest. Inmiddels is een digitaal participatieproces opgezet. Het project loopt door tot en met 2023

321075 - Hoogwatervrij maken Looveerweg

Doel:
Het opstellen van een voorstel voor het uitvoeren van concrete matregelen waarmee de bereikbaarheid van het industrieterrein verbetert en veiliger wordt. Dit voorbereidingskrediet is voor de periode 2020-2022. De uitvoering is gepland in 2023-2029.
Voortgang:
In het investeringsplan is realisatie van maatregelen voorzien in de periode 2023 – 2029 (€ 1.185.000). Het nemen van maatregelen is afhankelijk van meerdere aspecten (effect op waterstand, effect op natuur, etc) en medewerking van andere overheden. In voorgaande jaren is een rivierkundige verkenning uitgevoerd. Het restant van het voorbereidingskrediet is voor loon- en advieskosten verbonden aan het project. Gepland was het voorbereidingskrediet te besteden tot en met 2022. Omdat in de afgelopen jaren de voorbereidingen zich hebben beperkt tot overleg met andere overheden en onderzoek m.b.t. verschillende alternatieven, moet verwacht worden dat concrete planvoorbereiding niet in 2022 kan worden afgerond maar uitloopt naar 2023.

321108 - Kruispunt Nielant-Wagenweg, Huissen

Doel:
Het verbeteren van de oversteekbaarheid van de Nielant in Huissen en het verbeteren van de verkeersveiligheid op de kruising Nielant-Wagenweg in Huissen.
Voortgang:
Er vindt vertraging plaats in de projectvoorbereiding vanwege uitloop planologische procedure en overleg met omgeving (beperkte mogelijkheden voor fysiek overleg i.v.m. Covid-19 maatregelen). Er wordt een voordeel verwacht op de kosten voor bijkomende niet-subsidiabele maatregelen bij het realiseren van de oversteekplaatsen. Dit heeft geen gevolgen voor de (rijks-)subsidie voor de verkeerskundige maatregelen.

321110 - Dorpensingel

Doel:
Op 19 maart 2019 hebben de gemeenten Nijmegen en Lingewaard een samenwerkings- en realisatieovereenkomst ‘Dorpensingel’ (SOK) ondertekend. Samen met de gemeente Nijmegen wordt er gewerkt de uitwerking van de vier deelprojecten:
- De realisatie van de Dorpensingel op grondgebied Lingewaard en Nijmegen
- Een veilige fietsoversteek RijnWaalpad over de Ressensestraat
- Een verkeersveilig Vossenhol
- Verkeersmaatregelen op de Vossenpelsestraat

Voortgang:
Project loopt door tot in 2024 als gevolg van ruimtelijke procedures (zienswijze/beroep)..

321111 - Voet-/fietspad Viswei-Irenestraat, Angeren

Doel:

Het aanleggen van een voet-/fietspad tussen de Viswei en de Irenestraat te Angeren.

Voortgang:

In 2018 zijn we ervan uit gegaan dat we in 2018 een voet-/fietspad zouden realiseren. Dit is uiteindelijk niet gebeurd, omdat er plannen van het woningbouwplan De Poel werden opgesteld. Binnen dit woningbouwplan zou mogelijk een voet- en fietspad gerealiseerd worden. Op dit moment zijn de plannen voor woningbouwplan De Poel nog steeds niet definitief.

321116 - Herontwikkeling Park Holthuizen

Doel:

Het aansluiten van het park op de bestaande wegen- en paden, in verband met het intensiever recreatief gebruik van de locatie van de voormalige manege.

Het aansluiten op bestaande infra omvat drie onderdelen, te weten het verleggen van de Parkdreef, het afstemmen van parkeervoorzieningen en het regelen van de toegankelijkheid van het schouwpad langs een watergang.

Grondslag is de uitvoeringsovereenkomst tussen initiatiefnemer en gemeente.

Voortgang:

Het verleggen van een gedeelte van de Parkdreef op grond van de uitvoeringsovereenkomst met de initiatiefnemer is gerealiseerd en afgerond. Op grond van de uitvoeringsovereenkomst met de initiatiefnemer moet nog overlegd worden over eventueel benodigde maatregelen aan parkeervoorziening Loostraat en wandelroute (bebording, bewegwijzering, wijziging inrichting parkeerplek). Die aanpassingen zijn pas mogelijk als het bestemmingsplan onherroepelijk is. Het bestemmingsplan is in 2021 in procedure gebracht maar nog niet onherroepelijk. In 2023 wordt duidelijk of het resterende budget wel of niet nodig is voor aanvullende maatregelen.

321118 - Fietsparkeervoorzieningen Huissen

Doel:

Het uitbreiden van het aantal fietsparkeervoorzieningen in Huissen.

Voortgang:

In 2019 is een groot aantal fietsnietjes geplaatst. Dit is gebeurd in overleg met ondernemers. Niet elke ondernemer zat te wachten op fietsnietjes voor de winkel. Ook moest er rekening worden gehouden met de marktopstelling. Hierdoor is er een restantbudget overgebleven. In 2022 worden er nog aanvullende fietsnietjes geplaatst.

321119 - Oplaadpalen elektrische fietsen

Doel:

Het realiseren van oplaadpalen voor elektrische fietsen

Voortgang:

In 2020 is er een concept-plan opgesteld en voorgelegd aan stakeholders. Door een gewijzigde prioritering van verkeersprojecten is dit project in 2021 nagenoeg stil komen te liggen. We verwachten de uitvoering van dit project in 2022 weer op te pakken.

321120 - Maatregelen wegcategoriseringsplan 2019
Doel:
Het uitvoeren van diverse Quickwin-maatregelen uit het Wegencategoriseringsplan.
Voortgang:
Door een gewijzigde prioritering zijn er in 2021 weinig verkeersmaatregelen uitgevoerd die voortvloeien uit het Wegencategoriseringsplan. Er is wel een aantal plannen in voorbereiding die we in 2022 willen uitvoeren.

321121 - Kruispunt Hegsestraat-Kapelstraat, Gendt
Doel:
Verbeteren oversteekbaarheid en verkeersveiligheid op de kruispunten Kapelstraat-Hegsestraat en Kapelstraat-Bonkelaar in Gendt.
Voortgang:
In het geplande tijdvak voor uitvoering werd gelijktijdig een provinciale reconstructie uitgevoerd waardoor in overleg met de omgeving de reconstructie van het kruispunt op de Kapelstraat is verplaatst naar 2022.

321122 - Voorbereiding Aanpak Papenstraat, Bemmel
Doel:
Verbeteren van de verkeersveiligheid en (verkeers)leefbaarheid op de Papenstraat in Bemmel.
Voortgang:
Het ontwerp en uitvoering van de herinrichting hangt nauw samen met de ontsluiting van Houtakker II. Het ontwerp kan pas afgerond als de planologische procedure voor de aansluiting van Houtakker-II op de Karstraat is afgerond. Realisatie volgt aansluitend, naar verwachting in 2023.

321123 - Voorbereiding Fietsvoorzieningen De Plak, Bemmel
Doel:
Het realiseren van fietsvoorzieningen op De Plak in Bemmel tussen de Deellaan en de Kattenleger.
Voortgang:
Fietspad moet aansluiten op verbreding van het viaduct over de doorgetrokken A15. In verband met onduidelijkheid over doortrekking A15 loopt de voorbereiding voor het fietspad vertraging op.
Bij de begrotingsbehandeling 2021 is een uitvoeringskrediet (€ 2.814.000) beschikbaar gesteld voor uitvoering in 2022.

321124 - Revitalisering Houtakker-I, Bemmel
Doel:
Revitalisering van het industrieterrein Houtakker I middels een subsidieregeling voor het opknappen van de gevels en het aanleggen van een voetpad en het realiseren van beplanting.
Voortgang:
In 2022 zullen de laatste twee tuinvakken worden aangelegd.

321125 - Ontsluiting parkeerplaatsen de Heister, Bemmel
Doel:
Door De Heister te ontsluiten via het Drieske zijn de parkeerplaatsen aan het einde van De Heister weer beschikbaar voor de bewoners van de Poeldrik en omgeving. Aangezien daar een tekort aan parkeerplaatsen was, is nu een alternatieve parkeervoorziening beschikbaar.
Voortgang:

De werkzaamheden zijn in 2020 uitgevoerd. Na overleg met bewoners en afhandeling zienswijzen, wordt het restant vastgehouden voor evaluatie van de ontsluiting.

321133 - RW Woerdsestraat, Gendt

Doel:
Vervangen van huidige elementenverharding in de trottoirs voor nieuwe bestrating. Het huidige asfalt wordt vervangen door elementenverhardingen. Dit zal grotendeels ten laste van rioleringsbudget komen. Enkele elementen komen voor rekening van deze investering.
Voortgang:
Raming is opgesteld in 2019 en de uitvoering zal in 2022 plaatsvinden. Prijsstijgingen zijn niet meegenomen tot 2022.

321134 - Ontsluiting Karstraat - Houtakker II

Doel:
Wijzigen van bestemmingsplan en aanleggen verbindingsweg tussen Kazematten en Karstraat (incl. reconstructie Karstraat).
Voortgang:
Vanwege de uitgebreidheid van de planologische procedure inclusief de benodigde inzet voor bezwaar en beroep worden hogere voorbereidingskosten verwacht. Het budget van de in het GMP voor 2021 geraamde kosten voor voorbereiding plus uitvoering wordt beperkt overschreden (naar verwachting € 3.000).

321135 - Maatregelen wegcategoriseringsplan 2020

Doel:
Het uitvoeren van verkeersmaatregelen die voortvloeien uit het Wegencategoriseringsplan.
Voortgang:
Door een gewijzigde prioritering zijn er in 2021 weinig maatregelen uitgevoerd. Er zijn wel quickwin-maatregelen in voorbereiding, welke we in 2022 willen gaan uitvoeren.

321136 – Fietsparkeervoorzieningen

Doel:
Het plaatsen en vervangen van fietsparkeervoorzieningen in de centra van Angeren, Doornenburg en Gendt.
Voortgang:
Door een gewijzigde prioritering en vanwege wisselende reacties op de plannen vanuit platforms en ondernemers zijn de plannen nog niet tot uitvoering gebracht. In 2022 willen alsnog starten met de uitvoering.

321137 - Maatregelen Verkeershandhavingsprojecten

Doel:
Het aanbrengen van aanvullende snelheidsremmende maatregelen binnen de 30 km/uur-zone op de Kamervoort (Angeren), de Hoeve (Huissen) en de Pannerdenseweg (Doornenburg).
Voortgang:
In 2022 wordt de uitvoering van de verkeersmaatregelen op Kamervoort (al uitgevoerd) afgerekend. Qua planning worden de verkeersmaatregelen op de Hoeve in 2022 uitgevoerd.

321138 - RW Doelenstraat/Conventstraat, Huissen
Doel:
Tijdens de rioolvervanging wordt ook direct de wegfundering vervangen in een integraal project.
Afwikkeling:
In 2021 afgerond.

321139 - Vervanging armaturen 2021
Doel:
Het vervangen van openbare verlichting door energiezuinige led-uitvoering.
Voortgang:
Verwachte oplevering is in 2022. Door leveringsproblemen van de elektronica in de armatuur hebben fabrikanten problemen met het leveren van grote aantallen. Vanwege Covid-19 heeft de aannemer daarnaast beperkte capaciteit voor vervangingsprojecten.

322004 - Parkeerplaatsen Molenweide, Huissen
Doel:
Uitbreiding aantal openbare parkeerplaatsen om parkeerdruk uit het centrum Huissen op te vangen. Wens is ook meerdere openbare camperparkeerplaatsen aan te bieden om toerisme te stimuleren.
Voortgang:
De verwachting is dat er in 2022 een raadsvoorstel komt op basis waarvan de raad een definitief standpunt en besluit in kan nemen over het te investeren bedrag.

334002 - Fiets-voetveer Bemmel-Ooij
Doel:
Het realiseren van een recreatieve veerverbinding tussen de gemeenten Lingewaard en Berg en Dal ter plaatse van de Bemmelse Waard - Ooijpolder.
Afwikkeling:
Uitvoering is gepland in 2022.

342119 - Herinrichting Ot en Sienpad Huissen
Doel:
Herinrichting van het Ot en Sienpad in aansluiting op de verbouwing van de basisscholen aan het Ot en Sienpad.
Afwikkeling:
Het project is afgerond met aanpassing van het groen.

342122 - Voorbereiding OBC de Heister school
Doel:
Nieuwbouw van het schoolgebouw OBC De Heister te Bemmel.
Voortgang:
Dit is een complex project waar verschillende belangen spelen. Dat vergt een zorgvuldige uitvoering die soms wat langer duurt. Zo heeft het schoolbestuur er langer over gedaan om het Programma van Eisen op te stellen. Daarnaast is er extra tijd genomen om het Schetsontwerp af te stemmen op de gebiedsvisie Bemmel-Haalderen. Ook is dit project meerder malen vertraagd door de beperkende maatregelen rondom COVID-19.

342123 - Voorbereiding OBC de Heister gymzalen

Doel:
Nieuwbouw van drie gymzalen behorend bij het schoolgebouw OBC De Heister te Bemmel.
Voortgang:
Dit is een complex project dat parallel loopt aan de nieuwbouw van het schoolgebouw De Heister. Onderzoek naar de mogelijkheid van een sporthal i.p.v. drie gymzalen heeft extra tijd gekost. Daarnaast is er in 2021 tijdelijk geen projectleider voor dit project geweest. Ook is dit project meerdere malen vertraagd door de beperkende maatregelen rondom COVID-19.

342124 - Voorbereiding OBC de Heister 10-14 college

Doel:
Realisatie van vier lokalen voor het nog te ontwikkelen 10-14 college in gemeente Lingewaard.
Voortgang:
Dit is een complex project waar verschillende belangen spelen. Dat vergt een zorgvuldige uitvoering die soms wat langer duurt. Zo heeft het schoolbestuur er langer over gedaan om het Programma van Eisen op te stellen. Daarnaast is er extra tijd genomen om het Schetsontwerp af te stemmen op de gebiedsvisie Bemmel-Haalderen. Ook is dit project meerdere malen vertraagd door de beperkende maatregelen rondom COVID-19.

342125 - Voorbereiding IKC Het Sterrenbos

Doel:
Renovatie of nieuwbouw van IKC Het Sterrenbos te Huissen.
Voortgang:
Dit is een complex project waar verschillende belangen spelen. Dat vergt een zorgvuldige uitvoering die soms wat langer duurt. Zo heeft het opstellen van de massastudie extra tijd gekost door de vertraging rondom het project Driegaarden fase 2 & 3. Ook is dit project meerder malen vertraagd door de beperkende maatregelen rondom COVID-19.

342126 - Voorbereiding IKC De Doornick

Doel:
Renovatie of nieuwbouw van IKC De Doornick te Doornenburg.
Voortgang:
Dit is een complex project waar verschillende belangen spelen. Dat vergt een zorgvuldige uitvoering die soms wat langer duurt. Zo heeft de afstemming om te komen tot een keuze voor nieuwbouw of renovatie langer geduurd, vooral als het ging om de kinderopvang. Ook is dit project meerdere malen vertraagd door de beperkende maatregelen rondom COVID-19.

342127 - Voorbereiding IKC De Vonkenmorgen

Doel:
Renovatie of nieuwbouw van IKC De Vonkenmorgen te Gendt.
Voortgang:
Dit is een complex project waar verschillende belangen spelen. Dat vergt een zorgvuldige uitvoering die soms wat langer duurt. Ook is dit project meerdere malen vertraagd door de beperkende maatregelen rondom COVID-19.

352001 - Verplaatsing Jonge Kracht / Polseweg

Doel:

Het uitvoeren van de visie Polseweg zoals door de raad in 2017 is vastgesteld. Het project behelst de verplaatsing van het sportcomplex Schalkshof (inclusief bijbehorende infrastructuur) woningbouw en natuurontwikkeling.

Voortgang:

Project wordt in 2022 afgerond. Ingebruikname is naar verwachting voorjaar 2022.

352027 - Uitbreiding kleedruimtes de Bataven, Gendt.

Doel:

Oplossen kleedruimte problematiek De Bataven. Het uitbreiden van de kleedkamers voor de Bataven is omgezet tot het realiseren van een berging.

Voortgang:

De afrekening van de SPUK-uitkering laat nog op zich wachten.

352028 - Tijdelijke huisvesting SGS

Doel:

Omdat de huidige gymzaal van SGS wordt herontwikkeld, heeft de raad eind 2019 besloten om een tijdelijke gymzaal voor SGS te bouwen. Locatie park 't Rosendael in Huissen.

Afwikkeling:

Definitieve SPUK-uitkering is meegevallen.

352039 - Verduurzaming binnensportaccommodaties

Doel:

Vóór 2022 tenminste energielabel B voor ons gemeentelijk vastgoed (althans de energielabelplichtige gebouwen).

Voortgang:

In 2022 vinden nog afrondende werkzaamheden plaats (De Bongerd en De Sprinkplank). De nog af te ronden maatregelen moeten nog afgerekend worden. Hiermee zal het budget nagenoeg besteed zijn.
De afrekening van de SPUK-uitkering laat nog op zich wachten.

352040 - Verduurzaming buitensportaccommodaties

Doel:

Vóór 2022 tenminste energielabel B voor ons gemeentelijk vastgoed (althans de energielabelplichtige gebouwen).

Voortgang:

Enkele gecalculeerde werkzaamheden zijn via het MJOP al meegenomen. Bovendien zijn door een gunstige inkoop enkele maatregelen goedkoper uitgevallen.
De afrekening van de SPUK-uitkering laat nog op zich wachten.

352041-44 Verbouwing De Brink

Doel:

In de afgesloten exploitatieovereenkomsten voor de Brink in Huissen is opgenomen dat er investeringen gedaan worden van in totaal € 223.845. Hiermee realiseren we een interne verbouwing voor een splitsing van SCC en horeca, overname van (sport)inventaris en led-verlichting van de oude exploitant en vervanging van (sport)inventaris.

Voortgang:

De overschrijding is ingecalculeerd. De afrekening van de SPUK-uitkering laat nog op zich wachten.

357002 - Uitvoeringsprogramma Landschap Lingewaard

Doel:

Uitvoering van verbeteringen in de landschappelijke structuur die passen bij de doelstellingen van het Landschaps Ontwikkelings Plan uit 2005.

Afwikkeling:

In 2020 is de uitvoering gestart van drie uitvoeringsprojecten. Na afronding hiervan stopt het programma en worden op basis van het nieuwe in 2020 vastgestelde Uitvoeringsprogramma landschap en biodiversiteit nieuwe projecten gefaciliteerd.

De financiële afwikkeling van de provinciale cofinanciering van projecten heeft in 2021 plaatsgevonden.

I570/357012 - Uitvoeringsprogramma Landschap & Biodiv. 2019-2023

Doel:

Met het raadsbesluit van januari 2020 zijn de doelen vastgelegd, te weten:

- borging van landschap en landschapsverbeteringen die ondersteunend zijn aan cultuurhistorie, versterking biodiversiteit en klimaatadaptatie;
- aanleg, onderhoud en herstel van landschapselementen in het buitengebied;
- ondersteuning van vrijwilligers-groepen die actief zijn in landschapsbeheer;
- het stimuleren van de betrokkenheid van inwoners bij landschap en landschapsbeheer.

Voortgang:

In 2020 zijn de eerste projecten vanuit het programma gestart, waaronder een beplantingsproject en de ondersteuning van een “hoogstambrigade”. Het programma loopt door tot en met 2023.

357013 - Vervanging speelvoorzieningen 2020

Doel:

Op 18 september 2019 heeft de gemeenteraad het Speelruimteplan ‘Samen buiten ontdekken’ vastgesteld. Eén van de beslispunten van het speelruimteplan is het doorvoeren van een verbeterslag in de bestaande speelplekken en dan met name de buurtspeelplekken en sportplekken.

Afwikkeling:

Door de COVID-19 beperkingen was het lastig om interactief met bewoners aan de slag te gaan ter verbetering van speelplekken in de gemeente.

357014 - Vervanging groen en bomen 2020

Doel:

Om de kwaliteit van het openbaar groen en ons bomenbestand te waarborgen zijn structurele vervangingen noodzakelijk.

Voortgang:

In 2021 zijn de plantvakken geconstrueerd.

357015 - Vervangen speelvoorzieningen 2021

Doel:

Op 18 september 2019 heeft de gemeenteraad het Speelruimteplan ‘Samen buiten ontdekken’ vastgesteld. Eén van de beslispunten van het speelruimteplan is het doorvoeren van een verbeterslag in de bestaande speelplekken en dan met name de buurtspeelplekken en sportplekken.

Voortgang:

De aanleg en vervangen van drie kunstgrasvelden is eind 2021 uitgesteld tot het voorjaar van 2022. Oorzaak was leveringsproblemen van het kunstgras en de hekwerken.

35027 – Grond Park Lingezegen

Doel:

Verwerving in eigendom van gronden (ca 50 ha) die bestemd zijn voor natuur binnen de basisinrichting van Park Lingezegen en die door de provincie niet meer kunnen worden overgedragen aan Staatsbosbeheer. Verwerving in eigendom beantwoord aan de gemeentelijke doelen met betrekking tot het kunnen regelen van lokaal beheer en zeggenschap over gebied dat valt onder de bevoegdheden van een gemeenschappelijke regeling. De aankoop versterkt de positie van de gemeente binnen de gemeenschappelijke regeling.

Afwikkeling:

De grond is in maart 2021 verworven.

357028 – Vervangen groen en bomen 2021

Doel:

Om de kwaliteit van het openbaar groen en ons bomenbestand te waarborgen zijn structurele vervangingen noodzakelijk.

Voortgang:

Het plantseizoen loopt van november (2021) tot maart (2022). Een deel van de beplanting wordt pas in het voorjaar van 2022 aangeplant.

321128 - RW Onderhoud wegen 't Zand, Huissen

Voortgang:

Dit project wordt gecombineerd uitgevoerd met investeringsnummer 372112.

372112 - Rioleringswerkzaamheden 't Zand, Huissen

Doel:

Vervangen riolering. Daarnaast de aanleg van een regenwaterstelsel om de kans op wateroverlast te verminderen en voor een duurzaam gescheiden afvoer.

Voortgang:

Het project heeft een doorlooptijd van meerdere jaren. De werkzaamheden zijn uitgevoerd, maar financieel kan nog niet worden afgerond. Er is nog een discussie met de aannemer en er volgen nog enkele facturen in 2022.

372113 - Rioolvervanging Korte Loostraat, Huissen

Doel:

Vervangen riolering. Daarnaast de aanleg van een regenwaterstelsel om de kans op wateroverlast te verminderen en voor een duurzaam gescheiden afvoer.

Voortgang:

Er zijn extra kosten gemaakt in de voorbereiding omdat het bouwplan Korte Loostraat 6-12 voorrang heeft gekregen. Hierdoor waren extra noodmaatregelen noodzakelijk in het riool.

Overigens gaat het hier om overschrijding van het voorbereidingskrediet. Na de voorbereiding kan een totaal raming worden gemaakt van het project en wordt het zogenaamde uitvoeringskrediet opgevraagd (totaal benodigde projectkrediet minus reeds gevoteerde voorbereidingskrediet).

Het project heeft vertraging opgelopen. De voorbereidingen zijn voorlopig gestaakt, omdat besloten is voorrang te geven aan het bouwplan Korte Loostraat 6-12. Dit in verband met de aanvoerroute bouwmaterialen.

Project Nijmeegsestraat, Gendt

321126 - Reconstructie

Doel:

Verbeteren wegconstructie (incl. fundering) Nijmeegsestraat. Door de weg te voorzien van een goede fundering wordt de overlast door geluid en trillingen voor de omwonenden minder. Dit wordt als integraal project uitgevoerd waarbij ook de riolering en weginrichting aangepast worden.

321127 - Verkeersmaatregelen

Doel:

Betere afstemming van de weginrichting op de functie en het gebruik van de weg. Een groot deel van de weg wordt 30 km/uur-gebied. Hierdoor verhogen we de veiligheid. Het gedeelte waar 50 km/uur gereden mag worden maken we veiliger met rode fietsstroken. Dit wordt als integraal project uitgevoerd waarbij ook de riolering aangepast wordt en een betere wegfundering aangelegd wordt.

372150 - Vervanging riool

Doel:

Vervangen riolering. Daarnaast de aanleg van een regenwaterstelsel om de kans op wateroverlast te verminderen en voor een duurzaam gescheiden afvoer.

Voortgang project:

De werkzaamheden zijn vertraagd door OCE werkzaamheden. Het project is al opgeleverd maar kan in 2022 pas financieel worden afgerond.

372152 - Relinen riolering 2019

Doel:

Het relinen van de riolering, zodat er weer een nieuwe levenscyclus ontstaat. Dit is vergelijkbaar met het vervangen van de riolering. Er wordt een nieuwe buis in de bestaande buis gebracht, zonder dat hiervoor de weg dient te worden opengebroken.

Afwikkeling:

De voorbereidingen zijn begin 2020 opgepakt maar tijdelijk gestaakt i.v.m. mogelijke nieuwe regelgeving m.b.t. asbest in rioolbuizen. Dit heeft een vertraging veroorzaakt van een meer dan een half jaar. Het was nodig om twee extra leidingen te relinen boven hetgeen in het bestek was opgenomen.

De werk is naar grote tevredenheid uitgevoerd met een goede kwaliteit en zonder klachten van de inwoners.

372156 - Afkoppelen part.percelen Doornenburg en Angeren

Doel:

Het zoveel mogelijk afkoppelen van schoon regenwater van de riolering zodat het gemeentelijk riool wordt ontlast. Het gaat hier dan om het afkoppelen van schoon regenwater van particuliere percelen (bestrating en daken). Dit regenwater wordt na het afkoppelen afgevoerd naar een sloot of waterpartij, of infiltreert ter plaatse in de bodem.

Voortgang:

Er is grote belangstelling voor dit afkoppelproject. Dit is zeer positief, aangezien dit een kostenefficiënte/doelmatige verbetermaatregel is om het rioolstelsel weer in orde te krijgen en te laten voldoen aan de gestelde normen. Dit heeft uiteindelijk bij de afronding van dit project waarschijnlijk een kleine overschrijding tot gevolg (inschatting zo rond de € 20.000).

Overigens zijn de uitgaven per 31-12-2021 veel hoger dan begroot. Dit komt omdat veel facturen nog moeten worden verrekend naar andere investeringen. Dit wordt opgepakt bij de financiële afhandeling in 2022 van dit project.

372158 - Rioolverv. Peperstraat-Gasthuisstraat
Doel:
Vervangen riolering. Daarnaast het afkoppelen van schoon regenwater om de kans op wateroverlast te verminderen en voor een duurzaam gescheiden afvoer.
Afwikkeling:
Het werk is goed uitgevoerd en de kwaliteit is behaald.

372160 - Vervangen vacuumputten mech.riolering
Doel:
Het vervroegd vervangen van 45 vacuümpompen. De reden van hiervan is dat de putten niet meer voldoen aan de Arbowetgeving en een deel van de putten tevens moeilijk bereikbaar is omdat deze zijn aangelegd op particulier terrein.
Afwikkeling:
Het project was bijna klaar in 2020, maar kon net niet meer financieel worden afgerond. Daarom een jaar vertraging.

372161 - Voorb. verv/verb. riol. Doelenstraat / Conventstraat, Huissen
Doel:
Vervangen riolering. Daarnaast de aanleg van een regenwaterstelsel om de kans op wateroverlast te verminderen en voor een duurzaam gescheiden afvoer.
Voortgang:
Redenen van de overschrijding zijn:
- OCE kosten: alles onder begeleiding ontgraven en niet mogelijk vooraf vrij te geven (wordt voor 68% vergoed, maar geeft nog steeds flinke extra kosten).
- Twee locaties met asbest.
- Kosten inhuur PL en Toezichthouder: totaal ca € 60.000, dit was geraamd op € 25.000. Oorzaak is dat het project veel langer heeft geduurd omdat er heel veel afstemming nodig was met andere partijen (Waardwonen, nutspartijen).
Het project is in 2021 uitgevoerd maar kan financieel nog niet worden afgesloten.

372162 - Vervanging/verbetering riolering Woerdsestr., Gendt
Doel:
Vervangen riolering. Daarnaast de aanleg van een regenwaterstelsel om de kans op wateroverlast te verminderen en voor een duurzaam gescheiden afvoer.
Overigens gaat het hier om het voorbereidingskrediet. Na de voorbereiding kan een totaal raming worden gemaakt van het project en wordt het zogenaamde uitvoeringskrediet opgevraagd (totaal benodigde projectkrediet minus reeds gevoteerde voorbereidingskrediet).
Voortgang:
De voorbereiding heeft vertraging opgelopen in verband met te weinig personele capaciteit. De verwachting is nu wel dat het project in 2022 kan worden uitgevoerd en afgerond.

372163 - Vervanging vacuümputten
Doel:
1) Voorkomen van onnodige onderhoudskosten door het opstarten van een nieuwe levenscyclus.
2) Creëren van een veilige werksituatie door te voldoen aan de Arbowet.
3) Efficiënter uitvoeren van het onderhoud door de putten op openbaar terrein te plaatsen.
Voortgang:

Het project heeft een doorlooptijd over meerdere jaren. De planning is dat dit project in 2022 wordt afgerond.

372164 - Toekomstige kleine waterbergingen

Doel:
1) Verminderen van wateroverlast.
2) Inspelen op steeds zwaardere buien (klimaatadaptatie).
Voortgang:
Het project heeft een doorlooptijd van twee jaar, 2021 en 2022.

372165 - Kleine afkoppelbudgetten

Doel:
1) Ontlasten van het rioolstelsel, waardoor de kans op wateroverlast minder wordt.
2) Ontlasten van de waterzuiveringsinstallatie en de pompen/gemalen (besparen energie).
3) Tegengaan van verdroging van de bodem (klimaatadaptatie).
Voortgang:
Het project heeft een doorlooptijd van twee jaar, 2021 en 2022.

372166 - Relinen riolering 2021

Doel:
Het relinen van de riolering, zodat er weer een nieuwe levenscyclus ontstaat. Dit is vergelijkbaar met het vervangen van de riolering. Er wordt een nieuwe buis in de bestaande buis gebracht, zonder dat hiervoor de weg dient te worden opengebroken.
Voortgang:
Project heeft een doorlooptijd van meerdere jaren. Het betreft hier enkel nog het voorbereidingskrediet. Na de voorbereiding kan pas de uitvoering worden opgestart.

Project Kamervoort, Angeren

321141 – RW Kamervoort

372167 - Riolering Kamervoort

Doel:
De straat Kamervoort in de bebouwde kom van Angeren ligt binnen een 30-kmzone. De weginrichting is echter dusdanig dat er vaak (veel) te hard gereden wordt. Samen met de werkgroep Kamervoort is een ontwerp gemaakt voor de weginrichting. Er komen 2 plateaus, 2 verkeersdrempels en het asfalt wordt vervangen door betonstraatstenen. Door de uitvoering van de verkeersmaatregelen te combineren met rioolvervanging en onderhoud aan de weg maken we werk met werk.
Voortgang:
Nu wel meer uitgaven dan begroot, maar dit komt omdat de verrekening van kosten naar andere projecten nog niet heeft plaatsgevonden. Dit volgt bij afronding project in 2022.

372205 - Renovatie/vervangen pompen en gemalen 2017

Doel:
Het renoveren of vervangen van pompen en gemalen na het einde van de levensduur. Het betreft een uitvoeringskrediet. Diverse pompen en gemalen worden vervangen en gerenoveerd over meerdere jaren. Er is nog voldoende budget om ook in 2021 pompen en gemalen te kunnen vervangen. De eigen buitendienst is hier nauw bij betrokken.
Voortgang:
Het project heeft een doorlooptijd van meerdere jaren en wordt in 2022 afgerond.

372700/05 - Waterbergingbanken (2014)

Doel:

De aanleg van een waterbergingslocatie voor de waterbergingsbank. De gemeente legt de waterberging aan. Een waterbergingsbank geeft een initiatiefnemer van een ruimtelijk project de mogelijkheid om te kunnen voldoen aan de waterbergingsopgave van het waterschap. Wanneer deze niet op de projectlocatie kan worden aangelegd, dan kan gebruik worden gemaakt van de waterbergingsbank. De initiatiefnemer kan dan participeren in de waterbergingsbank en de waterbergingsopgave wordt dan afgekocht.

Voortgang:

De 'Begrote ontvangsten' zijn de bijdragen van de participanten. Intern is afgesproken dat na 8 jaar dit project financieel wordt afgesloten. Dan ook zal blijken of er genoeg participanten zijn, en of er een positief of negatief saldo is.

Bij de waterbergingsbank is er voor iedere waterbergingslocatie, dus per kern, een financiële huishouding ingericht. Dit betekent dat er eerst uitgaven zijn voor de aanleg, en dat later de participanten zorgen voor de inkomsten. Omdat er mogelijk in het begin nog niet genoeg aan afkoopsommen van de participanten zijn ontvangen, zal het benodigde investeringskrediet zo nodig worden geactiveerd. Uiteindelijk dienen alle uitgaven, ook de voorfinancieringskosten, te worden gedekt door het totaal aan inkomsten. Het kan zijn dat er na jaren nog niet genoeg deelnemers participeren in de betreffende waterbergingsbanklocatie. Ook kan het zo zijn dat de uitgaven onverhoopt hoger blijken te zijn dan de inkomsten van de ontvangen afkoopsommen. In beide gevallen wordt de investering altijd na 8 jaar afgesloten. Financieringskosten kunnen dan niet eindeloos blijven doorlopen.

In mei 2014 heeft uw raad besloten om een eventueel nadelig saldo dan ten laste te brengen van de bestemmingsreserve 'Riolering en Waterzuivering' (inmiddels is dit een voorziening geworden). Omgekeerd komt een batig saldo ten gunste van deze voorziening.

De waterbergingsbanken in Huissen en Bemmel zijn aangelegd in 2016. In Doornenburg is de waterbergingsbank in 2017 aangelegd. Locaties Angeren, Gendt en Haalderen zijn in 2018 aangelegd.

372710 - Waterberging openbare ruimte

Doel:

Het betreft hier een krediet dat door de gemeente wordt ingezet t.b.v. 2 woningbouwprojecten: Hof van Ambe (Bemmel) en Homoetstraat (Doornenburg). Het gaat hier om bijdrage in de kosten voor extra watermaatregelen. De gemeente heeft deze wensen en kan nu doelmatig meeliften binnen deze 2 projecten. De meerkosten hiervoor worden aan de projectontwikkelaars vergoed.

Voortgang:

Dit is volledig afhankelijk van de planning van de projectontwikkelaar. De werkzaamheden aan de Homoetstraat zijn al afgerond in 2019. De uitvoering m.b.t. Hof van Ambe moeten nog worden opgestart, maar de verwachting is dat de werkzaamheden in 2023 zijn afgerond.

372712 - Zonnepanelen op gemeentelijke daken

Doel:

Het plaatsen van zonnepanelen op 5 gemeentelijke gebouwen.

Voortgang:

Van het restantbudget worden nog twee gebouwen voorzien van zonnepanelen, te weten nieuwbouw Jonge Kracht en sporthal De Brink.

De afrekening van de SPUK-uitkering laat nog op zich wachten.

373006 - Ondergrondse afvalcontainers 2019
Doel:
Vervanging van bovengrondse naar ondergrondse containers.
Voortgang:
In de planning werd aangenomen dat containers 1-op-1 konden worden vervangen, dat blijkt in de praktijk niet het geval.

373007 – Ondergrondse afvalcontainers 2021
Doel:
Het doel van dit project is om zo veel mogelijk bovengrondse (restafval)afvalcontainers te vervangen door ondergrondse.
Voortgang:
In 2022 worden op de laatste locaties de bovengrondse containers vervangen voor ondergrondse. Deze laatste locaties zijn lastiger en vergen daardoor meer tijd (recht van opstal, weinig aansluitingen, weinig openbare grond beschikbaar).
Verwachting is dat er door de toename aan materiaal kosten een overschrijding zal gaan komen. De staalprijzen zijn flink gestegen, tevens is het afvoeren van grond ook duurder geworden.

373008 Vervanging Ondergrondse afvalcontainers 2021
Doel:
De eerste serie ondergrondse containers is 15 jaar oud is financieel afgeschreven. Technisch afgeschreven containers zijn vervangen. Budget is bedoeld voor het vervangen van 8 technisch afgeschreven verzamelcontainers.
Voortgang:
Nog niet alle containers zijn vervangen

373009 - Plaatsen 50 zuilen voor GFT-afval
Doel:
Op 30 hoogbouwlocaties kan GFT nog niet gescheiden worden aangeboden. Dit is in strijd met de Wet Milieubeheer en niet in lijn met het grondstoffenbeleid. Door de in 2020 ingezette beleidslijn is de aangeboden hoeveelheid GFT boven verwachting snel toegenomen.
Voortgang:
In 2021 is al rekening gehouden met de verhoogde staalprijzen. Wij verwachten voor het begrote bedrag de GFT-zuilen te kunnen vervangen.
De Europese aanbesteding moet nog plaatsvinden.

373010 - Versneld vervangen 23 datasystemen
Doel:
Het aantal storingen en meldingen bij de TIRIS pasjesuitleessystemen neemt exponentieel toe. De vervanging van deze systemen is geraamd op 10 per jaar. I.v.m. met de toename van het aantal meldingen en de daarmee samenhangende klachten en reparaties is het voordeliger de systemen versneld te vervangen in 2021.
Voortgang:
Afronding in 2022.

383014 - Voorbereiding ontwikkeling Aloysiuslocatie, Huissen

Doel:

Herontwikkeling van de Aloysiuslocatie (schoolgebouw) tot wooncomplex met half verdiepte parkeergarage.

Afwikkeling:

De investering kan worden afgesloten; de investering is omgezet naar een grondexploitatie.

383017 - Voorbereidingskrediet Zandsestraat, Bemmel

Doel:

Om de woningbouw voor de kern Bemmel een impuls te geven is het initiatief genomen voor het realiseren van een woningbouwontwikkeling van ca. 85 woningen. De kosten voor de voorbereiding zijn geraamd op € 50.000 en zullen t.z.t. ten laste van de woningbouwontwikkeling worden gebracht. Onder de voorbereidingskosten worden verstaan het opstellen van de stedenbouwkundige visie, de informatiebijeenkomst, het haalbaarheidsonderzoek, de nadere uitwerking van een stedenbouwkundig plan en nadere onderzoeken betrekking hebbende op de planvorming.

Afwikkeling:

De investering kan worden afgesloten; de investering is omgezet naar een grondexploitatie (faciliterend).

383026 - Badweg, Huissen

Doel:

Aankoop van een perceel bij de entree van het gedeelte van de uiterwaard dat ook voor recreatiedoeleinden wordt gebruikt. Het perceel had een agrarische bestemming, maar is in gebruik als parkeerplek ten dienste van recreatie. Om te vermijden dat de agrarische functie gaat herleven, is het perceel aangekocht. De plek blijft daarmee behouden voor parkeerdoeleinden.

Voortgang:

De grond is in juni 2021 aangekocht.

383027 - Aanleg standplaatsen woonwagens

Doel:

In verband met de actualisatie van het beleid worden 3 standplaatsen toegevoegd, waarvan 2 in Bemmel en 1 in Gendt.

Voortgang:

Er is nog geen goedgekeurde opdracht voor de procedure en realisatie van de woonwagenstandplaatsen. De verwachting is dat deze met de stijging van de bouwkosten hoger uitvalt dan begroot is.